

Dokumentą elektroniniu
parašu pasirašė
SAULIUS, BAKAS
Data: 2020-03-20 19:31:38

Dokumentą elektroniniu
parašu pasirašė
NEMUNAS, BIKNIUS
Data: 2020-03-20 19:07:23

AB „AMBER GRID“
KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS,
KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS IR NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS
IŠVADA
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2019 M. GRUODŽIO 31 D.

TURINYS

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA	3 – 6
KONSOLIDUOTOSIOS IR BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS	
Konsoliduotoji ir Bendrovės Finansinės būklės ataskaita	7 – 10
Konsoliduotoji ir Bendrovės Pelno (nuostolių) ataskaita	11
Konsoliduotoji ir Bendrovės Bendrųjų pajamų ataskaita	12
Konsoliduotoji ir Bendrovės Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita	13 – 14
Konsoliduotoji ir Bendrovės Pinigų srautų ataskaita	15 – 16
Konsoliduotoji ir Bendrovės Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas	17 – 57
KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS	58 – 146

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

AB „Amber Grid“ akcininkams:

Išvada dėl finansinių ataskaitų audito

Nuomonė

Mes atlikome AB „Amber Grid“ (toliau – Bendrovė) atskirųjų finansinių ataskaitų bei Bendrovės ir jos dukterinės įmonės (toliau – Grupė) konsoliduotųjų finansinių ataskaitų (toliau kartu su atskirosiomis finansinėmis ataskaitomis – Finansinės ataskaitos), kurias sudaro Bendrovės ir Grupės 2019 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaitos ir tą dieną pasibaigusio metų pelno (nuostolių), bendrųjų pajamų, nuosavo kapitalo pokyčių, pinigų srautų ataskaitos ir aiškinamasis raštas, įskaitant reikšmingų apskaitos metodų santrauką, auditą.

Mūsų nuomone, pridėtos Finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai pateikia Bendrovės ir Grupės 2019 m. gruodžio 31 d. finansinę padėtį ir tą dieną pasibaigusio metų finansinius veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Pagrindas nuomonei pareikšti

Auditą atlikome pagal tarptautinius audito standartus (toliau – TAS). Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinti šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už Finansinių ataskaitų auditą“. Mes esame nepriklausomi nuo Bendrovės ir Grupės pagal Tarptautinių buhalterijų etikos standartų valdybos išleistą Buhalterijų profesionalų etikos kodeksą (toliau – TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo reikalavimus, susijusius su auditu Lietuvos Respublikoje. Mes taip pat laikomės kitų etikos reikalavimų, susijusių su Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu ir TBESV kodeksu. Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami mūsų nuomonei pagrįsti.

Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai – tai dalykai, kurie, mūsų profesiniu sprendimu, buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio Finansinių ataskaitų auditą. Šie dalykai buvo nagrinėjami atsižvelgiant į Finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir mūsų nuomonę, pareikštą dėl šių Finansinių ataskaitų, todėl atskiros nuomonės apie šiuos dalykus nepateikiame. Kiekvienas audito dalykas ir mūsų atsakas į jį yra aprašytas toliau.

Pagrindinis audito dalykas:	Mūsų auditoriaus atsakas į šį pagrindinį audito dalyką:
Ilgalaikio materialiojo turto vertinimas	
<i>Žr. Finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 6-ą pastabą</i> Bendrovė ilgalaikį materialųjį turtą („IMT“) apskaito perkainota verte. Per metus, pasibaigusius 2019 m. gruodžio 31 d., Bendrovė atliko savo IMT vertinimą ir nenustatė reikšmingų skirtumų nuo IMT balansinės vertės, kuri 2019 m. gruodžio 31 d. sudarė 201 359 tūkst. EUR. Bendrovės vadovybė nustato IMT vertę taikant pajamų metodą, pagal kurį prognozuojami būsimi grynųjų pinigų srautai, gauti iš Bendrovės veiklos, ir diskontuoja juos taikant atitinkamą diskonto normą.	Mes įvertinome pagrindinių kontrolės priemonių, kurias vadovybė įdiegė IMT vertinimo proceso metu, modelį ir įgyvendinimą, įskaitant šias sritis: - prielaidų pagrįstumas, - biudžeto sudarymas, - pareigų atskyrimas, - pagrindinių įvesties duomenų nustatymas vertinimo modelyje, ir - vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atliekamas vertinimo rezultatų peržiūra, kvestionavimas ir patvirtinimas.

Todėl vadovybė privalo priimti reikšmingus sprendimus, vertinant šias svarbias sritis: - būtinas kapitalo išlaidų lygis, siekiant išlaikyti esamą dujų perdavimo sistemos tinklų lygį; - reguliavimo institucijos (Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, VERT) patvirtintas esamas investicijų gražos lygis ir su tuo susiję būsimi reguliavimo pokyčiai, - diskonto normos, kuri yra Bendrovės vidutinė svertinė kapitalo kaina, nustatymas, - metinio augimo tempo nustatymas ir taikymas neribotam laikui, ir - dabartinės reguliavimo aplinkos vertinimas ir numatomi pokyčiai šioje srityje. Bendrovė atliko vidinį vertinimą be išorės vertinimo ekspertų pagalbos. Mes manome, kad IMT vertinimas yra pagrindinis audito dalykas, atsižvelgiant į vertinamo turto balansinę vertę ir reikšmingus sprendimus, susijusius su prielaidomis ir apskaitiniais įvertinimais, kuriuos vadovybė naudoja atlikdama vertinimą.	Mes pasitelkėme mūsų vidaus vertinimo specialistus, kurie padėjo mums formuoti nepriklausomą nuomonę dėl vadovybės atlikto IMT vertinimo. Kartu su jais mes atlikome šias procedūras: - įvertinome pasirinktos IMT vertinimo metodikos tinkamumą ir jos taikymą, - įvertinome pagrindines prielaidas ir įvesties duomenis, naudojamus vertinant IMT, daugiausia dėmesio skiriant kritinėms sritims, tokioms kaip tarifai ir veiklos maržos, kapitalo išlaidos, diskonto norma, galutinė vertė, - peržiūrėjome matematinį modelio tikslumą, ir - aptarėme su vadovybe tam tikrus vertinimo metodikos aspektus, taip pat būsimus reguliavimo aplinkos pokyčius. Šį nepriklausomą požiūrį naudojome kaip pagrindą įvertinti, ar nėra jokių klaidų ar vadovybės šališkumo požymių vadovybei nustatant IMT vertę. Mes taip pat įvertinome atlikto vertinimo jautrumą ir su juo susijusius atskleidimus, pateiktus Finansinėse ataskaitose.
16-ojo TFAS „Nuoma“ taikymas pirmą kartą	
<i>Žr. Finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 2.1(a) ir 8-ą pastabas</i> Grupė ir Bendrovė pritaikė 16-ąjį TFAS „Nuoma“ 2019 m. sausio 1 d. 16-asis TFAS įvedė naują nuomos apskaitos modelį, pagal kurį nuomininkai privalo balanse pripažinti naudojimo teise valdomą turtą ir iš nuomos atsirandantį nuomos įsipareigojimą. Grupė ir Bendrovė pritaikė 16-ąjį TFAS, naudodamos modifikuotą retrospektyvų būdą ir nekeisdamos lyginamosios informacijos. Dėl šios priežasties 2019 m. sausio 1 d. Bendrovė ir Grupė pripažino 2 027 tūkst. EUR naudojimo teise valdomą turtą ir susijusius nuomos įsipareigojimus. Norint nustatyti naudojimo teise valdomą turtą ir nuomos įsipareigojimus, reikalingas reikšmingas sprendimas. Prielaidos ir įverčiai apima vertinimą, ar sutartis apima nuomą, nuomos termino ir nuomos mokėjimo įvertinimą bei tinkamų diskonto normų nustatymą. Ypač reikšmingas Bendrovės ir Grupės sprendimas buvo įtraukti žemės nuomos mokesčio mokėjimus į 16-ojo TFAS apimtį. Mes manome, kad 16-ojo TFAS taikymas pirmą kartą yra reikšmingas audito dalykas, atsižvelgiant į reikšmingumą Bendrovės ir Grupės finansinei būklei.	Mūsų audito metodas apėmė pagrindinių prielaidų nustatymo metodikos ir atitikties 16-ojo TFAS reikalavimams įvertinimą. Mes taip pat: - Supratome Grupės ir Bendrovės procesą nustatant nuomos sutartis arba sutartis, kurios apima nuomą; - Įvertinome Grupės ir Bendrovės naudojamų nuomos duomenų bazių išsamumą; - Imties būdu peržiūrėjome sutarčių duomenis ir ar jie teisingai buvo įtraukti į turto ir įsipareigojimų, susijusių su nuomos sutartimis, skaičiavimą; - Imties būdu peržiūrėjome naudojant rinkos duomenis apskaičiuotas diskonto normas (papildomoms skolinimosi palūkanų normoms); - Imties pagrindu perskaičiavome naudojimo teise valdomą turtą ir nuomos įsipareigojimus bei palyginome su Grupės ir Bendrovės atliktais skaičiavimais; - Detaliai peržiūrėjome žemės nuomos mokesčio mokėjimais paremtus nuomos įsipareigojimų skaičiavimus ir apskaitą; - Įtraukėme mūsų TFAS apskaitos ir finansinės atskaitomybės specialistus, kad jie padėtų mums įvertinti, ar mokami žemės nuomos mokesčiai patenka į 16-ojo TFAS apimtį; - Taip pat įvertinome Finansinių ataskaitų 8-oje pastaboje pateiktos informacijos tinkamumą.

Kita informacija

Kita informaciją sudaro informacija, pateikta Grupės metiniame pranešime, įskaitant Bendrovių valdymo ataskaitą, ir Socialinės atskaitomybės ataskaitoje, tačiau ji neapima Finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie jas. Vadovybė yra atsakinga už kitos informacijos pateikimą.

Mūsų nuomonė apie Finansines ataskaitas neapima kitos informacijos ir mes nepateikiame jokios formos užtikrinimo išvados apie ją, išskyrus kaip nurodyta toliau.

Atliekant Finansinių ataskaitų auditą, mūsų atsakomybė yra perskaityti kitą informaciją ir apsvarstyti, ar yra reikšmingų neatitikimų informacijai, pateiktai Finansinėse ataskaitose, ar mūsų žinioms pagrįstoms atliktu auditu, ir ar ji yra kitaip reikšmingai iškraipyta. Jeigu, remdamiesi atliktu darbu, pastebime reikšmingą kitos informacijos iškraipymą, mes turime atskleisti šį faktą. Mes neturime su tuo susijusių pastebėjimų.

Mes taip pat privalome įvertinti, ar Grupės metiniame pranešime, įskaitant Bendrovių valdymo ataskaitą, pateikta finansinė informacija atitinka tų pačių finansinių metų Finansines ataskaitas bei ar Grupės metinis pranešimas, įskaitant Bendrovių valdymo ataskaitą, buvo parengtas laikantis taikomų teisinių reikalavimų. Mūsų nuomone, pagrįsta Finansinių ataskaitų audito metu atliktu darbu, visais reikšmingais atžvilgiais:

- Grupės metiniame pranešime, įskaitant Bendrovių valdymo ataskaitą, pateikti finansiniai duomenys atitinka tų pačių finansinių metų Finansinių ataskaitų duomenis; ir
- Grupės metinis pranešimas, įskaitant Bendrovių valdymo ataskaitą, buvo parengtas laikantis Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo reikalavimų.

Be to, mes privalome patikrinti, ar buvo pateikta Socialinės atsakomybės ataskaita. Jeigu nustatome, kad Socialinės atsakomybės ataskaita nebuvo pateikta, mes turime atskleisti šį faktą. Mes neturime su tuo susijusių pastebėjimų.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už Finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už Finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina Finansinėms ataskaitoms parengti be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama Finansines ataskaitas, vadovybė privalo įvertinti Bendrovės ir Grupės gebėjimą tęsti veiklą ir atskleisti (jei būtina) dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Bendrovę ir/ar Grupę ar nutraukti veiklą arba neturi kitų realių alternatyvų, tik taip pasielgti.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Bendrovės ir Grupės Finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už Finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar Finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir išleisti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą iškraipymą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti per auditą, kuris atliekamas pagal TAS. Iškraipymai, kurie gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis Finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priėmėme profesinius sprendimus ir laikėmės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

- Nustatėme ir įvertinome Finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės arba klaidų riziką, suplanavome ir atlikome procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surinkome pakankamą tinkamų audito įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidų neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas.
- Supratome su auditu susijusias vidaus kontroles, kad galėtume suplanuoti konkrečiomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, o ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Bendrovės ir Grupės vidaus kontrolės veiksmingumą.
- Įvertinome taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir vadovybės apskaitinių vertinimų bei su jais susijusių atskleidimų pagrįstumą.

- Padarėme išvadą dėl taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonų dėl Bendrovės ar Grupės gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus Finansinėse ataskaitose arba, jeigu tokių atskleidimų nepakanka, turime modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados pagrįstos audito įrodymais, kuriuos surinkome iki auditoriaus išvados datos. Tačiau, būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Bendrovė ar Grupė negalės toliau tęsti savo veiklos.
- Įvertinome bendrą Finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar Finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.
- Surinkome pakankamų tinkamų audito įrodymų apie įmonių finansinę informaciją ar verslo veiklą Grupėje, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Grupės konsoliduotąsias finansines ataskaitas. Atsakome už vadovavimą grupės auditui, jo priežiūrą ir atlikimą. Tik mes atsakome už pareikštą mūsų audito nuomonę.

Mes, be visų kitų dalykų, privalome informuoti už valdymą atsakingus asmenis apie audito apimtį ir atlikimo laiką bei reikšmingus audito pastebėjimus, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatėme audito metu.

Taip pat pateikėme už valdymą atsakingiems asmenims patvirtinimą, kad laikėmės atitinkamų etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo, ir juos informavome apie visus santykius ir kitus dalykus, kurie, galėtų būti pagrįstai vertinami, kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskiriame tuos dalykus, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio Finansinių ataskaitų auditą ir kurie laikomi pagrindiniais audito dalykais. Tokius dalykus apibūdiname auditoriaus išvadoje, jeigu pagal įstatymą arba teisės aktą nedraudžiama viešai atskleisti tokio dalyko arba, jeigu, labai retomis aplinkybėmis, nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje, nes galima pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokios pateikimo pasekmės persvers visuomenės gaunamą naudą.

Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Akcininkų sprendimu 2018 m. spalio 17 d. buvome pirmą kartą paskirti atlikti Bendrovės ir Grupės Finansinių ataskaitų auditą. Mūsų paskyrimas atlikti Bendrovės ir Grupės Finansinių ataskaitų auditą akcininkų sprendimu buvo pratęstas vieneriems metams, ir bendras nepertraukiamas paskyrimo laikotarpis yra 2 metai. Taip pat akcininkų sprendimu mūsų paskyrimas gali būti pratęstas ir tretiesiems metams.

Patvirtiname, kad skyriuje „Nuomonė“ pareikšta mūsų nuomonė atitinka Finansinių ataskaitų audito ataskaitą, kurią kartu su šia auditoriaus išvada pateikėme Bendrovei ir jos Audito komitetui.

Patvirtiname, kad mūsų žiniomis ir įsitikinimu, Bendrovei ir Grupei suteiktos paslaugos atitinka taikomų įstatymų ir teisės aktų reikalavimus bei neapima Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 537/2014 5 straipsnio 1 dalyje nurodytų ne audito paslaugų.

Per audito vykdymo laikotarpį nesuteikėme kitų nei Finansinių ataskaitų auditas paslaugų, išskyrus atitikties veiklą ribojantiems normatyvams, nustatytiems banko paskolų sutartyse, patikros, reguliuojamos veiklos ataskaitų patikros bei Finansinių ataskaitų vertimo paslaugas.

Audito, kurį atlikus išleidžiama ši nepriklausomo auditoriaus išvada, užduoties partneris yra Saulius Bakas.

UAB „Deloitte Lietuva“

Įmonės audito pažymėjimo Nr. 001275

Saulius Bakas

Atestuotas auditorius

Auditoriaus pažymėjimo Nr. 000604

Vilnius, Lietuvos Respublika

2020 m. kovo 20 d.

Konsoliduotoji ir Bendrovės Finansinės būklės ataskaita

		Pastabos	Grupė		
			2019 m. gruodžio 31.	2018 m. gruodžio 31 d.	2018 m. sausio 1 d.
TURTAS					
A.	Ilgalaikis turtas		209.346	206.885	244.429
I.	Nematerialusis turtas	5	2.910	2.699	1.455
II.	Ilgalaikis materialusis turtas	6	201.362	200.031	241.976
II.1.	Žemė		125	125	125
II.2.	Pastatai		5.183	5.288	5.464
II.3.	Statiniai ir įrenginiai		147.770	141.518	174.971
II.4.	Mašinos ir įrengimai		37.714	39.922	50.111
II.5.	Transporto priemonės		773	952	999
II.6.	Kitas ilgalaikis materialusis turtas		2.637	2.124	2.061
II.7.	Nebaigta statyba		7.160	10.102	8.245
III.	Naudojimo teise valdomas turtas	8	2.001	-	-
IV.	Ilgalaikis finansinis turtas		4	998	998
IV.1.	Investicija į dukterinę įmonę	7	-	-	-
IV.2.	Ilgalaikės iš pirkėjų gautinos sumos	10	-	998	998
IV.3	Kitas ilgalaikis finansinis turtas		4	-	-
V.	Atidėtojo peno mokesčio turtas	22	3.069	3.157	-
B.	Trumpalaikis turtas		46.783	38.820	36.072
I.	Atsargos ir išankstiniai apmokėjimai		2.651	3.129	2.178
I.1.	Atsargos	9	2.119	2.795	2.028
I.2.	Išankstiniai apmokėjimai		532	334	150
II.	Gautinos sumos		25.251	23.452	26.453
II.1.	Iš pirkėjų gautinos sumos	10	5.860	6.188	7.499
II.2.	Kitos gautinos sumos	10	19.391	17.264	18.954
III.	Iš anksto sumokėtas pelno mokestis		-	1.567	-
IV.	Kitas finansinis turtas	11	18.648	10.630	697
V.	Pinigai ir pinigų ekvivalentai	12	233	42	6.744
Turto iš viso			256.129	245.705	280.501

(tęsinys kitame puslapyje)

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Konsoliduotoji ir Bendrovės Finansinės būklės ataskaita (tęsinys)

		Grupė		
	Pastabos	2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.	2018 m. sausio 1 d.
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI				
C. Nuosavas kapitalas		137.854	131.242	171.683
I. Įstatinis kapitalas		51.731	51.731	51.731
II. Rezervai	13	74.638	99.990	130.151
II.1. Privalomasis rezervas		5.173	5.173	5.173
II.2. Kiti rezervai		69.465	94.817	124.978
III. Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)		11.485	(20.479)	(10.199)
D. Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai		118.275	114.463	108.818
I. Po vienerių metų mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai		54.075	55.805	62.709
I.1. Ilgalaikės finansinės skolos	14	51.739	55.357	59.333
I.2. Nuomos įsipareigojimai	8	1.849	-	-
I.3. Ateinančių laikotarpių pajamos				1.501
I.4. Ilgalaikės išmokos darbuotojams	16	487	448	321
I.5. Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	22	-	-	1.554
II. Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai		64.200	58.658	46.109
II.1. Trumpalaikės finansinės skolos	14	6.452	6.791	-
II.2. Ilgalaikių skolų einamųjų metų dalis	14	13.618	17.976	17.889
II.3. Nuomos įsipareigojimų einamųjų metų dalis	8	160	-	-
II.4. Ilgalaikių išmokų darbuotojams einamųjų metų dalis	16	53	83	91
II.5. Prekybos skolos	17	6.967	6.423	10.169
II.6. Gauti išankstiniai apmokėjimai	18	17.103	10.099	1.103
II.7. Pelnų mokesčio įsipareigojimas		688	-	146
II.8. Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai		1.723	1.355	1.441
II.9. Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	19	17.436	15.931	15.270
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso		256.129	245.705	280.501

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Laikiniai einantis pareigas generalinis direktorius	Nemunas Biknius	2020 m. kovo 20 d.
Apskaitos skyriaus vadovė	Rasa Baltaragienė	2020 m. kovo 20 d.

Bendrovės Finansinės būklės ataskaita

		Bendrovė	
		2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.
TURTAS			
A.	Ilgalaikis turtas	209.215	207.117
I.	Nematerialusis turtas	2.262	2.259
II.	Ilgalaikis materialusis turtas	201.359	200.028
II.1.	Žemė	125	125
II.2.	Pastatai	5.183	5.288
II.3.	Statiniai ir įrenginiai	147.770	141.518
II.4.	Mašinos ir įrengimai	37.714	39.922
II.5.	Transporto priemonės	773	952
II.6.	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	2.634	2.121
II.7.	Nebaigta statyba	7.160	10.102
III.	Naudojimo teise valdomas turtas	1.850	
IV.	Ilgalaikis finansinis turtas	675	1.673
IV.1.	Investicija į dukterinę įmonę	675	675
IV.2.	Ilgalaikės iš pirkėjų gautinos sumos	-	998
V.	Atidėtojo peno mokesčio turtas	3.069	3.157
B.	Trumpalaikis turtas	28.094	28.299
I.	Atsargos ir išankstiniai apmokėjimai	2.640	3.118
I.1.	Atsargos	2.119	2.795
I.2.	Išankstiniai apmokėjimai	521	323
II.	Gautinos sumos	25.253	23.524
II.1.	Iš pirkėjų gautinos sumos	5.865	6.113
II.2.	Kitos gautinos sumos	19.388	17.411
III.	Iš anksto sumokėtas pelno mokestis	-	1.567
IV.	Kitas finansinis turtas	4	56
V.	Pinigai ir pinigų ekvivalentai	197	34
Turto iš viso		237.309	235.416

(tęsinys kitame puslapyje)

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Bendrovės Finansinės būklės ataskaita (tęsinys)

		Bendrovė	
		2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
C.	Nuosavas kapitalas	138.172	131.596
I.	Įstatinis kapitalas	51.731	51.731
II.	Rezervai	74.638	99.990
II.1.	Privalomasis rezervas	5.173	5.173
II.2.	Kiti rezervai	69.465	94.817
III.	Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	11.803	(20.125)
D.	Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	99.137	103.820
I.	Po vienerių metų mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai	53.945	55.805
I.1.	Ilgalaikės finansinės skolos	51.739	55.357
I.2.	Nuomos įsipareigojimai	1.719	-
I.3.	Ateinančių laikotarpių pajamos	-	-
I.4.	Ilgalaikės išmokos darbuotojams	487	448
I.4.	Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	-	-
II.	Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	45.192	48.015
II.1.	Trumpalaikės finansinės skolos	6.272	6.791
II.2.	Ilgalaikių skolų einamųjų metų dalis	13.618	17.976
II.3.	Nuomos įsipareigojimų einamųjų metų dalis	138	
II.4.	Ilgalaikių išmokų darbuotojams einamųjų metų dalis	53	83
II.5.	Prekybos skolos	4.191	5.970
II.6.	Gauti išankstiniai apmokėjimai	1.431	12
II.7.	Pelno mokesčio įsipareigojimas	688	-
II.8.	Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	1.655	1.305
II.9.	Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	17.146	15.878
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso		237.309	235.416

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Laikiniai einantis pareigas generalinis direktorius	Nemunas Biknius	2020 m. kovo 20 d.
Apskaitos skyriaus vadovė	Rasa Baltaragienė	2020 m. kovo 20 d.

Konsoliduotoji ir Bendrovės Pelnų (nuostolių) ataskaita

		Pastabos	Grupė		Bendrovė		
			2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.	
I.	Pajamos	20	54.756	54.562	54.217	54.290	
II.	Sąnaudos		(40.544)	(80.265)	(40.044)	(79.978)	
II.1.	Gamtinių dujų sąnaudos		(11.336)	(10.417)	(11.336)	(10.417)	
II.2.	Nusidėvėjimas ir amortizacija		(10.159)	(12.719)	(10.032)	(12.619)	
II.3.	Išmokos darbuotojams ir susijusios socialinio draudimo sąnaudos		(9.784)	(9.056)	(9.509)	(8.872)	
II.4.	Remonto ir techninės priežiūros sąnaudos		(3.573)	(5.256)	(3.573)	(5.256)	
II.5.	Mokesčiai, išskyrus pelno mokestį		(1.798)	(1.824)	(1.798)	(1.824)	
II.6.	Telekomunikacijų ir IT sistemų sąnaudos		(1.010)	(879)	(954)	(824)	
II.7.	Ilgalaikio turto perkainojimo nuostolis			(37.686)	-	(37.686)	
II.8.	Kitos sąnaudos		(2.884)	(2.428)	(2.842)	(2.480)	
III.	Veiklos (nuostoliai) pelnas		14.212	(25.703)	14.173	(25.688)	
IV.	Finansinė veikla	21	(341)	(324)	(339)	(323)	
IV.1.	Pajamos		12	26	13	27	
IV.2.	Sąnaudos		(353)	(350)	(352)	(350)	
V.	Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą		13.871	(26.027)	13.834	(26.011)	
VI.	Pelno mokestis	22	(2.033)	4.419	(2.031)	4.419	
VI.1.	Ataskaitinio laikotarpio pelno mokestis		(1.945)	(292)	(1.943)	(292)	
VI.2.	Atidėtasis pelno mokestis		(88)	4711	(88)	4.711	
VII.	Grynasis pelnas (nuostoliai)		11.838	(21.608)	11.803	(21.592)	
Pagrindinis ir sąlyginis pelnas (nuostolis), tenkantis vienai akcijai (eurais)			23	0,07	(0,12)	0,07	(0,12)

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Laikiniai einantis pareigas generalinis direktorius	Nemunas Biknius	2020 m. kovo 20 d.
Apskaitos skyriaus vadovė	Rasa Baltaragienė	2020 m. kovo 20 d.

Konsoliduotoji ir Bendrovės Bendrųjų pajamų ataskaita

	Pastabos	Grupė		Bendrovė	
		2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.
I. Grynasis pelnas (nuostoliai)		11.838	(21.608)	11.803	(21.592)
II. Kitos bendrosios pajamos		-	-	-	-
II.1. Bendrosios pajamos, kurios bus perkeltamos į pelno (nuostolių) ataskaitą		-	-	-	-
II.2 Bendrosios pajamos, kurios bus perkeltamos į pelno (nuostolių) ataskaitą		-	-	-	-
III. Visos bendrosios pajamos (nuostoliai)		11.838	(21.608)	11.803	(21.592)

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Laikiniai einantis pareigas generalinis direktorius	Nemunas Biknius	2020 m. kovo 20 d.
Vyriausioji buhalterė	Rasa Baltaragienė	2020 m. kovo 20 d.

Konsoliduotoji ir Bendrovės Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita

Grupė	Išstatinis kapitalas	Privalomasis rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirs- tetas pelnas	Iš viso
2018 m. sausio 1 d. likutis	51.731	5.173	124.978	(10.199)	171.683
Pervedimas iš kitų rezervų	-	-	(30.161)	30.161	-
Patvirtinti dividendai	-	-	-	(20.300)	(20.300)
Visos bendrosios pajamos (nuostoliai)	-	-	-	7.696	7.696
2018 m. gruodžio 31 d. likutis	51.731	5.173	94.817	7.358	159.079
TFAS 15 taikymo įtaka	-	-	-	1.467	1.467
Visos bendrosios pajamos (nuostoliai)	-	-	-	(29.304)	(29.304)
<i>Grynasis metų pelnas (nuostoliai)</i>	-	-	-	(29.304)	(29.304)
2018 m. gruodžio 31 d. likutis	51.731	5.173	94.817	(20.479)	131.242
Pervedimas iš kitų rezervų	-	-	(25.352)	25.352	-
Patvirtinti dividendai	-	-	-	(5.227)	(5.227)
Visos bendrosios pajamos (nuostoliai)	-	-	-	11.839	11.839
2019 m. gruodžio 31 d. likutis	51.731	5.173	69.465	11.485	137.854

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Laikiniai einantis pareigas generalinis direktorius	Nemunas Biknius		2020 m. kovo 20 d.
Apskaitos skyriaus vadovė	Rasa Baltaragienė		2020 m. kovo 20 d.

Bendrovės Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita

Bendrovė	Įstatinis kapitalas	Privalomasis rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirs- tūtas pelnas	Iš viso
2018 m. sausio 1 d. likutis	51.731	5.173	124.978	(9.861)	172.021
Pervedimas iš kitų rezervų	-	-	(30.161)	30.161	-
Patvirtinti dividendai	-	-	-	(20.300)	(20.300)
TFAS 15 taikymo įtaka	-	-	-	1.467	1.467
Visos bendrosios pajamos (nuostoliai)	-	-	-	(21.592)	(21.592)
2018 m. gruodžio 31 d. likutis	51.731	5.173	94.817	(20.125)	131.596
Pervedimas iš kitų rezervų	-	-	(25.352)	25.352	-
Patvirtinti dividendai	-	-	-	(5.227)	(5.227)
Visos bendrosios pajamos (nuostoliai)	-	-	-	11.803	11.803
2019 m. gruodžio 31 d. likutis	51.731	5.173	69.465	11.803	138.172

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Laikiniai einantis pareigas generalinis direktorius	Nemunas Biknius		2020 m. kovo 20 d.
Apskaitos skyriaus vadovė	Rasa Baltaragienė		2020 m. kovo 20 d.

Konsoliduotoji ir Bendrovės Pinigų srautų ataskaita

		Grupė		Bendrovė	
		2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.
I.	Pagrindinės veiklos pinigų srautai				
I.1.	Grynasis pelnas (nuostoliai)	11.838	(20.141)	11.803	(20.125)
	Nepiniginių sąnaudų (pajamų) atstatymai ir kiti koregavimai:				
I.2.	Nusidėvėjimas ir amortizacija	10.159	12.719	10.032	12.619
I.3.	Parduoto ir nurašyto ilgalaikio materialiojo turto bei abejotinių iš pirkėjų gautinų sumų ir atsargų nurašymo nuostolis (pelnas)	(110)	(10)	(110)	(10)
I.4.	Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo nuostolis	-	37.686	-	37.686
I.5.	Ilgalaikio materialiojo turto, finansinio turto, iš pirkėjų gautinų abejotinių sumų ir atsargų vertės sumažėjimo nuostoliai (vertės sumažėjimo atstatymas)	56	(125)	56	(125)
I.6.	Pelno mokesčio sąnaudos (pajamos)	2.031	(4.419)	2.031	(4.419)
I.7.	Palūkanų (pajamos)	-	(25)	-	(27)
I.8.	Palūkanų sąnaudos	353	350	352	350
I.9.	Dotacijų (atidėtųjų pajamų) (amortizacija)	661	(125)	661	(125)
I.10.	Kitų nepiniginių straipsnių eliminavimas	35	-	34	-
	Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:	25.023	25.910	24.859	25.824
I.11.	Atsargų sumažėjimas (padidėjimas)	950	(609)	950	(609)
I.12.	Iš pirkėjų gautinų sumų sumažėjimas (padidėjimas)	322	1.015	243	1.342
I.13.	Kitų gautinų sumų ir išankstinių apmokėjimų sumažėjimas (padidėjimas)	(1.609)	(1.199)	(1.455)	(899)
I.14.	Prekybos skolų padidėjimas (sumažėjimas)	7.737	11.681	(102)	1.194
I.15.	Kitų mokėtinų sumų ir trumpalaikių įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)	3.451	(1.505)	3.044	(1.580)
I.16.	Kito finansinio turto sumažėjimas (padidėjimas)	(8.019)	(9.933)	51	35
I.17.	(Sumokėtas) pelno mokestis	(639)	(2.001)	(639)	(2.001)
	Apyvartinio kapitalo pasikeitimai iš viso	2.193	(2.551)	2.092	(2.518)
	Grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos	27.190	23.359	26.925	23.306
II.	Investicinės veiklos pinigų srautai				
II.1.	Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto (įsigijimas)	(19.915)	(20.546)	(19.665)	(20.455)
II.2.	Įplaukos iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo	27	69	27	69
II.3.	Gautos dotacijos	6.941	8.173	6.941	8.173
II.4.	Suteiktos paskolos (grąžinimas)	-	-	150	(30)
II.5.	Gautos palūkanos	5	22	5	22
	Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai	(12.942)	(12.282)	(12.542)	(12.221)

(tęsinys kitame puslapyje)

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Konsoliduotosios ir Bendrovės Pinigų srautų ataskaitos (tęsinys)

	Grupė		Bendrovė	
	2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d..
III. Finansinės veiklos pinigų srautai				
III.1. Dividendų (išmokėjimas)	(5.228)	(20.291)	(5.228)	(20.291)
III.2. Paskolų gavimas	10.000	20.000	10.000	20.000
III.3. Paskolos iš susijusių šalių	6.452	-	6.272	-
III.4. Paskolų (grąžinimas)	(17.976)	(23.889)	(17.976)	(23.889)
III.5. Sąskaitų likučio perviršis (overdraftas)	(6.791)	6.791	(6.791)	6.791
III.6. (Sumokėtos) palūkanos	(374)	(395)	(373)	(393)
III.7. Įsipareigojimų apmokėjimas už naudojimosi teise valdomą turtą	(166)	-	(150))	-
III.8. Kiti finansinės veiklos pinigų srautai	-	5	-	5
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai	(14.083)	(17.779)	(14.246)	(17.777)
IV. Grynas pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)	191	(6.702)	163	(6.692)
V. Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje	42	6.744	34	6.726
VI. Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	233	42	197	34

Toliau pateikiamas aiškinamasis raštas yra sudėtinė šių finansinių ataskaitų dalis.

Laikiniai einantis pareigas generalinis direktorius	Nemunas Biknius		2020 m. kovo 20 d.
Apskaitos skyriaus vadovė	Rasa Baltaragienė		2020 m. kovo 20 d.

Konsoliduotasis ir Bendrovės Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas

1 Bendroji informacija

AB „Amber Grid“ (toliau – Bendrovė) yra Lietuvos Respublikoje registruota akcinė bendrovė.

Buveinės adresas:

Savanorių pr. 28,
LT – 03116, Vilnius,
Lietuva.

AB „Amber Grid“ buvo įregistruota 2013 m. birželio 25 d., nuo AB „Lietuvos dujos“ atskyrus gamtinių dujų perdavimo veiklą su šiai veiklai priskirtu turtu, teisėmis bei pareigomis. Veiklą Bendrovė vykdo nuo 2013 m. rugpjūčio 1 d. 2015 m. balandžio 10 d. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (nuo 2019 m. liepos 1 d. – Valstybinė energetikos reguliavimo taryba) (toliau – VERT), gavusi teigiamą Europos Komisijos sprendimą, Bendrovei neterminuotai išdavė Energetikos veiklos licenciją Nr. L2-3 (GDP) gamtinių dujų perdavimo veiklai vykdyti Lietuvos teritorijoje.

Bendrovė, vykdydama gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus veiklą, sistemos naudotojams, kitiems operatoriams, dujų rinkos dalyviams teikia šias paslaugas:

- gamtinių dujų perdavimo Lietuvos teritorijoje;
- gamtinių dujų srautų balansavimo perdavimo sistemoje;
- suskystintų gamtinių dujų (toliau – SGD) terminalo, jo infrastruktūros, jungties įrengimo bei pastoviosioms eksploatavimo sąnaudoms ir nuo 2016 m. paskirtojo tiekėjo būtiną suskystintų gamtinių dujų kiekio tiekimo pagrįstoms sąnaudoms kompensuoti skirtų lėšų administravimą.

Bendrovės klientai – stambios (elektros, centralizuotos šilumos gamybos, pramonės) ir vidutinės Lietuvos verslo įmonės, gamtinių dujų tiekimo įmonės, kurioms yra teikiamos gamtinių dujų perdavimo paslaugos.

Visos Bendrovės akcijos, kurių kiekvienos nominali vertė yra 0,29 euro, yra paprastosios vardinės, 2019 m. gruodžio 31 d. ir 2018 m. gruodžio 31 d. buvo pilnai apmokėtos. Bendrovė neturėjo įsigijusi savų akcijų. Nuo 2013 m. rugpjūčio 1 d. Bendrovės akcijomis yra prekiaujama vertybinių popierių biržoje ir jos yra įtrauktos į vertybinių popierių biržos NASDAQ Vilnius Baltijos Papildomąjį prekybos sąrašą. (ISIN kodas LT0000128696, LEI kodas 097900BGMP0000061061 simbolis AMG1L)

2019 m. gruodžio 31 d. ir 2018 m. gruodžio 31 d. Bendrovės akcininkais buvo:

	Turimų akcijų skaičius	Nuosavybės dalis (proc.)
UAB „EPSO-G“ (į/k 302826889, Gedimino pr. 20, Vilnius)	172.279.125	96,58
Kiti akcininkai	6.103.389	3,42
	178.382.514	100,00

UAB „EPSO-G“ 100 proc. akcijų nuosavybės teisė priklauso Lietuvos Respublikai, kurias patikėjimo teise valdo Lietuvos Respublikos energetikos ministerija. UAB „EPSO-G“ yra atsakinga už Lietuvos Respublikos elektros ir dujų perdavimo sistemos operatorių akcijų paketų valdymą.

Informacija apie 2019 m. gruodžio 31 d., 2018 m. gruodžio 31 d. ir 2018 m. sausio 1 d. dukterinę įmonę įtrauktą į AB „Amber Grid“ Grupę pateikta žemiau:

1 Bendroji informacija (tęsinys)

Įmonės	Įmonės buveinės adresas	Valdomų akcijų dalis			Pagrindinė veikla
		2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.	2018 m. sausio 1 d.	
UAB „GET Baltic“	Geležinio Vilko g. 18A, LT- 08104 Vilnius, Lietuvos Respublika		100 proc.		Licencijuota gamtinių dujų biržos operatorė, vykdanči prekybą gamtinių dujų ilgalaikiais ir trumpalaikiais produktais

UAB GET Baltic įstatinis kapitalas 2019 m. gruodžio 31 d., 2018 m. gruodžio 31 d. ir 2018 m. sausio 1 d. buvo 580.450 eurų ir jį sudarė 3.055.000 vienetų 0,19 euro vertės akcijų.

Informacija apie investiciją į dukterinę įmonę atskleista 7 pastaboje.

Bendrovės investicija į dukterinę įmonę Bendrovės finansinėse ataskaitose 2019 m., 2018 m. ir 2017 m. yra apskaitoma įsigijimo savikaina.

Bendrovė ankstesniais laikotarpiais nerengė konsoliduotųjų finansinių ataskaitų, vadovaujantis LR Įmonių konsoliduotos finansinės atskaitomybės įstatyme bei Europos Parlamento ir Tarybos Septintojoje direktyvoje numatytais išimtimis. Atsižvelgiant į dukterinės įmonės kasmet didėjantį finansinių duomenų reikšmingumą, konsoliduotų finansinių ataskaitų nepateikimas, Bendrovės vertinimu, būtų reikšmingas, vertinant AB „Amber Grid“ grupės turtą, įsipareigojimus, rezultatus, piniginius srautus, ataskaitų vartotojams, priimant teisingus ekonominius sprendimus. Dėl šios priežasties Bendrovė parengė 2019 m. konsoliduotąsias ataskaitas, vadovaujantis 8-ojo TAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidos“ nuostatomis, t.y. retrospektyviai pateikiant palyginamuosius konsoliduotus praėjusių laikotarpių finansinius duomenis ir aiškinamajame rašte pateikiant jų atskleidimą.

Vidutinis sąrašinis Grupės darbuotojų skaičius 2019 m. gruodžio 31 d. sudarė 329 (2018 m. gruodžio 31 d. – 343, 2018 m. sausio 1 d. - 359). Bendrovės - 2019 m. gruodžio 31 d. sudarė 323 (2018 m. gruodžio 31 d. - 339).

2 Pagrindinių apskaitos principų apibendrinimas

Pagrindiniai apskaitos principai, pritaikyti rengiant Bendrovės ir Grupės finansines ataskaitas už metus, pasibaigusius 2019 m. gruodžio 31 d.:

2.1. Finansinių ataskaitų pagrindas

Bendrovės ir Grupės finansinės ataskaitos už metus, pasibaigusius 2019 m. gruodžio 31 d. yra parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Šios finansinės ataskaitos yra parengtos įsigijimo vertės pagrindu, išskyrus ilgalaikį materialųjį turtą, kuris yra pateikiamas perkainota verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir įvertintus vertės sumažėjimo nuostolius.

Finansinės ataskaitos yra pateiktos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip.

Finansiniai Bendrovės ir Grupės metai sutampa su kalendoriniais metais.

Bendrovės vadovybė patvirtino šias finansines ataskaitas 2020 m. kovo 20 d. Bendrovės akcininkai turi įstatyminę teisę patvirtinti šias finansines ataskaitas arba nepatvirtinti jų ir reikalauti vadovybės parengti naujas finansines ataskaitas.

Apskaitos principai, taikyti rengiant finansines ataskaitas, yra tokie patys kaip ir taikyti ankstesniais finansiniais metais, išskyrus:

a) Naujų ir/ar pakeistų TFAS ir Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK) išaiškinimų taikymas

2019 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais finansiniais metais Bendrovė ir Grupė pirmą kartą pritaikė šiuos TFAS, jų pakeitimus ir TFAAK:

1. **16-asis TFAS „Nuoma“** (taikomas 2019 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedantiems metiniams laikotarpiams). Naujajame standarte pateikti nuomos pripažinimo, vertinimo, pateikimo ir informacijos atskleidimo principai nuomininko ir nuomotojo apskaitoje. Pagrindiniai naujajame standarte numatyti reikalavimai:

Nuomininko apskaitoje

- pateiktas vienas nuomos apskaitos modelis, nuomos sandorius apskaitant finansinės būklės ataskaitoje. Nuomininkas pripažįsta naudojimo teise valdomą turtą, atspindintį jo teisę naudoti valdomą turtą, ir nuomos įsipareigojimą, atspindintį jo prievolę mokėti nuomos mokėjimus;
- trumpalaikiai nuomai (kai nuomos terminas iki 12 mėnesių) ir mažos vertės turto nuomai gali būti taikomos pripažinimo išimtys. Išimties taikymo atveju, nuomos mokėjimai pripažįstami nuomos sąnaudomis tiesiniu metodu per nuomos laikotarpį.

2019 m. sausio 1 d. Grupė ir Bendrovė pirmą kartą pritaikė 16-ąjį TFAS ir jo pakeitimus, taikydama modifikuotą retrospektyvų būdą, kai naudojimo teise valdomas turtas ir įsipareigojimai buvo pripažinti lygiomis sumomis, nekoreguojant nuosavybės likučių. 16-ojo TFAS taikymo pirmą kartą įtaka finansinės būklės ataskaitai 2019 m. sausio 1 d., skaičiavimai, atskleidimai ir įtaka 2019 m. gruodžio 31 d. finansinėms ataskaitoms pateikti 8 šio aiškinamojo rašto pastaboje (atskira pastaba žemiau).

Grupės ir Bendrovės pasirinktos 16 – ojo TFAS taikymo nuostatos:

- finansinės būklės ataskaitoje pripažįstamas turtas ir įsipareigojimai visų rūšių nuomai ir nuomos sandoriams, išskyrus standarte numatytas pripažinimo išimtis: a) nuomai, kurios laikotarpis trumpesnis nei 12 mėnesių, ir b) nuomai, kai perduodamo turto vertė yra nedidelė – iki 4 000 Eur. Šiais išimčių atvejais Bendrovė, kaip ir anksčiau veiklos nuomos sąnaudas pripažins tiesiniu metodu per nuomos laikotarpį
- naudojimo teise valdomam turtui priskiriami tik nuomos komponentai, ne nuomos komponentai apskaitomi sąnaudose;
- nuomos įsipareigojimų dabartinei vertei apskaičiuoti taikoma papildomo skolinimosi palūkanų normą, atitinkanti trumpalaikio skolinimosi (iki 5 metų) ir ilgalaikio skolinimosi (10 metų palūkanų normą, už kurią Bendrovė galėtų pasiskolinti rinkoje.

Nuomotojo apskaitoje

- iš esmės perkelti 17-jame TAS apibrėžti nuomotojo apskaitos reikalavimai, dėl šios priežasties nuomotojas ir toliau turi skirstyti nuomą į veiklos nuomą ir finansinę nuomą bei apskaitoje skirtingai registruoti šias dvi nuomos rūšis.

2. TFAAK 23-iasis aiškinimas „Neaiškumas dėl pelno mokesčio traktavimo“ (taikomas 2019 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedantiems metiniams laikotarpiams). 12-asis TAS nurodo, kaip turi būti apskaitomas ataskaitinio laikotarpio pelno mokestis ir atidėtas pelno mokestis, tačiau nenurodo, kaip turi būti apskaityti pelno mokesčio apskaičiavimo neapibrėžtumo efektai (toliau – neapibrėžtumai). Šiuo aiškinimu patikslinama, kaip turi būti taikomi 12-ajame TAS numatyti pripažinimo ir vertinimo reikalavimai, jeigu egzistuoja neapibrėžtumas dėl pelno mokesčio traktavimo. Neapibrėžtumas gali būti susijęs su apmokestinamuoju pelnu arba nuostoliu, mokesčių baze, nepanaudotų mokesčių nuostoliu, nepanaudotų mokesčių kreditu ar mokesčių tarifu.

Ūkio subjektas turi nustatyti, ar neapibrėžtumai dėl mokesčio traktavimo turi būti vertinami kiekvienas atskirai ar kartu su vienu arba daugiau kitų neapibrėžtumų dėl mokesčio traktavimo, atsižvelgiant į tai, kuris būdas padės ūkio subjektui geriau įvertinti neapibrėžtumo išnykimo tikimybę. Ūkio subjektas turi vadovautis prielaida, kad mokesčių administratorius, atlikdamas patikrinimą, bus išsamiai susipažinęs su visa susijusia informacija. Jei ūkio subjektas nusprendžia, kad mokesčių administratoriaus pritarimas mažai tikėtinas ūkio subjekto mokesčio neapibrėžtumo traktavimui, subjektas pelno mokesčio apskaičiavimui turi taikyti labiausiai tikėtiną sumą arba numatomą vertę, atsižvelgiant į tai, kuris metodas padės ūkio subjektui geriau įvertinti neapibrėžtumo išnykimo tikimybę.

Ūkio subjektas turi atskleisti faktų ir aplinkybių pasikeitimo ar naujos informacijos poveikį, kuris turi įtakos aiškinime reikalaujamiems sprendimams ar apskaitiniams įvertinimams, kaip apskaitinio įvertinimo pasikeitimą. Faktų ir aplinkybių pasikeitimų ar naujos informacijos, dėl kurių gali būti iš naujo įvertinamas sprendimas ar apskaitinis įvertinimas, pavyzdžiai apima, tačiau tuo neapsiriboja, mokesčių administratoriaus patikrinimus ar veiksmus, mokesčių administratoriaus nustatytų taisyklių pakeitimus arba mokesčių administratoriaus teisės atlikti mokesčio traktavimo patikrinimą ar pakartotinį patikrinimą galiojimo pasibaigimą. Mokesčių administratoriaus pritarimo ar nepritarimo dėl mokesčio traktavimo nebuvimas, pats savaime, neturėtų būti laikomas faktų ir aplinkybių pasikeitimu ar nauja informacija, turinčia įtakos aiškinime reikalaujamiems sprendimams ar apskaitiniams įvertinimams. Grupės ir Bendrovės vertinimu, šio aiškinimo taikymas pirmą kartą neturėjo

reikšmingos įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms ir atskleidimams, nes nebuvo reikšmingų pelno mokesčio traktavimo neaiškumų.

3. 9-ojo TFAS pataisos „Išankstinio mokėjimo savybės su neigiama kompensacija“ (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau). Pataisomis leidžiama amortizuota savikaina vertinti tam tikrus finansinius instrumentus - paskolas ir skolos vertybinius popierius, kurie gali būti iš anksto apmokami verte, žemesne už amortizuotą savikainą, pavyzdžiui, tikrąja verte arba verte, kuri apima pagrįstą skolininkui mokėtiną kompensaciją, lygią rinkos palūkanų normos padidėjimo per likusį priemonės galiojimo laikotarpį poveikio dabartinei vertei. Be to, standartas papildytas išvadomis, patvirtinančiomis 9-ajame TFAS pateiktus nurodymus, kad tam tikrų amortizuota savikaina vertinamų finansinių įsipareigojimų sąlygų pakeitimai ar mainai, dėl kurių pripažinimas nenutraukiamas ir toliau pripažįstami pelnu ar nuostoliais. Todėl ataskaitas teikiantys ūkio subjektai daugeliu atveju negalės patikslinti faktinių palūkanų normos už likusį paskolos galiojimo laikotarpį vien tam, kad išvengtų poveikio pelnui ar nuostoliams. 9-ojo TFAS pataisos neturės įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms, nes neturi paskolų ir skolos vertybinių popierių, kurie gali būti iš anksto apmokami verte, žemesne už amortizuotą savikainą.

4. 28-ojo TAS pataisos „Ilgalaikės dalys asocijuotosiose ir bendrosiose įmonėse“ (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau). Pataisomis patikslinama, kad ūkio subjektai turi taikyti 9-ąjį TFAS, įskaitant nuvertėjimo reikalavimus, ilgalaikių investicijų į asocijuotąsias ar bendrąsias įmones, daliai - grynosioms investicijoms, kurioms netaikomas nuosavybės metodas. 28-ojo TAS pataisos neturėjo įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

5. Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų metiniai patobulinimai – 3-iojo TFAS, 11-ojo TFAS, 12-ojo TAS ir 23-ojo TAS pataisos (2015–2017 m. ciklo) (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau). **Patobulinimai turėjo įtakos šiems standartams:**

- **3-ojo TFAS** patobulinime patikslinta, kad įsigyjantis ūkio subjektas turi iš naujo įvertinti jo anksčiau turėtą bendros veiklos dalį tuomet, kai jis įgyja verslo kontrolę; 11-ajame TFAS dabar nurodoma, kad investuotojas neturi iš naujo įvertinti savo anksčiau turėtos dalies tuomet, kai jis įgyja bendros veiklos bendrą kontrolę.
- **12-ojo TAS** patobulinimais paaiškinta, kad ūkio subjektas pripažįsta visas su dividendais susijusias pelno mokesčio pasekmes, jeigu jis pripažino sandorius ar įvykius, dėl kurių buvo gautas susijęs paskirstytinas pelnas.
- **23-ojo TAS** patobulinimuose paaiškinta, kad konkretaus turto finansavimui specialiai pasiskolintos lėšos, kai turtas iš esmės yra užbaigtas ar parengtas pardavimui, tokių negrąžintų tikslinių paskolų likutis priskiriamas į bendrąsias kapitalizuojamas skolinimosi išlaidas.

Grupės ir Bendrovės vertinimu, minėtų standartų patobulinimų taikymas pirmą kartą neturėjo įtakos finansinėms ataskaitoms.

6. 19-ojo TAS pataisos „Plano pakeitimas, sumažinimas arba įvykdymas“ (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau).

Pataisomis patikslinama, kad esant pensijų plano ar nustatytųjų išmokų pasikeitimams, įsipareigojimas turi būti apskaičiuotas pagal atnaujintas prielaidas, nustatyta plano keitimo einamųjų paslaugų savikaina ir grynosios palūkanos, priskirtinos likusiems po plano pasikeitimo ataskaitiniams laikotarpiui.

Ši pataisa neturėjo reikšmingos įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

b) Standartai, pataisos ir aiškinimai, patvirtinti Europos Sąjungoje, tačiau dar neįsigalioję, kurių Grupė ir Bendrovė nepradėjo taikyti anksčiau laiko:

1. **Koncepcinės finansinės atskaitomybės tvarkos** pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d. arba vėliau). Koncepcinėje tvarkoje pateikiamas išsamus sąvokų rinkinys, kuris naudojamas rengiant finansines ataskaitas, leidžiant standartus, rengiant apskaitos politikas. Į persvarstytą Koncepcinę tvarką įtrauktas naujas skyrius apie vertinimą, pateiktos finansinių veiklos rezultatų teikimo gairės, patikslintos apibrėžtys. TASV taip pat išleido atskirą pridedamąjį dokumentą „Nuorodų į TFAS standartų konceptualią sistemą pakeitimai“, kuriame pateikti susijusių standartų pakeitimai, siekiant atnaujinti nuorodas į persvarstytą Konceptualią sistemą. Jis taip pat skirtas palengvinti įmonėms perėjimą prie persvarstytos Konceptualios sistemos, kai tokios įmonės rengia apskaitos politiką remdamosi Konceptualia sistema ir kai konkrečiam atvejui negali būti pritaikytas nė vienas TFAS. Jeigu apskaitos politika rengiama, remiantis Konceptualia sistema, jos turėtų būti laikomasi 2020 m. sausio 1 d. arba vėliau prasidedančiais metiniais laikotarpiais.

2. **„Reikšmingumo apibrėžimas“ – 1-ojo TAS ir 8-ojo TAS pataisos** (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d. arba vėliau). Pataisomis patikslintas reikšmingumo apibrėžimas ir nurodoma, kaip jį reikėtų taikyti – į apibrėžimą įtrauktos gairės, kurios iki šiol atsispindėjo kituose TFAS, patikslinti prie apibrėžimo pateikti paaiškinimai. Pataisomis užtikrinama, kad reikšmingumo apibrėžimas būtų nuosekliai taikomas visuose TFAS. Informacija laikytina reikšminga, jeigu galima pagrįstai tikėtis, kad jos nepateikimas ar iškraipymas turės poveikį finansinių ataskaitų pagrindinių naudotojų sprendimams, priimamiems tų finansinių ataskaitų, kuriose pateikiama konkretaus ataskaitas teikiančio ūkio subjekto finansinė informacija, pagrindu. Šiuo metu Grupė ir Bendrovė vertina, kokios įtakos šios pataisos turės finansinėms ataskaitoms.
3. **„Palūkanų normų lyginamųjų indeksų reforma“ – 9-ojo TFAS, 39-ojo TAS ir 7-ojo TFAS pataisos** (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2020 m. sausio 1 d. arba vėliau). Šias pataisas paskatino palūkanų normų lyginamųjų indeksų, tokių kaip LIBOR ir kitų tarpbankinių palūkanų normų (toliau – TPN), pakeitimas alternatyvia lyginamąja norma. Palūkanų normų lyginamųjų indeksų reformos pakeitimai:
 - a) įtakoja specifinius apsidraudimų apskaitos reikalavimus: ūkio subjektas gali daryti prielaidą, kad palūkanų lyginamoji norma, kuria pagrįsti apdrausitojo objekto, apsidraudimo priemonės ar apdraustosios rizikos pinigų srautai, dėl reformos nesikeičia;
 - b) privalomi visiems apsidraudimų sandoriams, tiesiogiai įtakojamiems palūkanų normos lyginamųjų indeksų reformos;
 - c) lengvatos netaikomos aplinkybėmis, atsiradusiomis dėl reformos (jeigu apsidraudimo sandoriai daugiau neatitinka apsidraudimų apskaitos reikalavimų dėl priežasčių, nesusijusių su pakeitimais), reikalaujama nutraukti apsidraudimų apskaitą;
 - d) reikalaujama papildomų atskleidimų apie reformos ir pakeitimų įtaką apsidraudimo sandoriams.

Grupės ir Bendrovės vertinimu, šie pakeitimai neturės reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms, nes Grupė ir Bendrovė neturi apsidraudimo sandorių.

c) Standartai, aiškinimai ir jų pataisos, kurie dar nėra patvirtinti Europos Sąjungoje, kurių Grupė ir Bendrovė nepraėjo taikyti anksčiau laiko

1. **14-asis TFAS „Reguliuojamos atidėjinių sąskaitos“** (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau. Standarto įsigaliojimas atidėtas, kol bus parengta galutinė jo redakcija). Šiuo standartu bus leidžiama pirmą kartą TFAS taikantiems ūkio subjektams sumas, susijusias su tarifo reguliavimu, pripažinti pagal jų taikytus nacionalinius standartus (GAAP). Ūkio subjektas, kuris jau rengia ataskaitas pagal TFAS, negali taikyti šios standarto nuostatos, t.y. tarifo reguliavimo įtaką turi pateikti atskirai nuo kitų straipsnių. Grupei ir Bendrovei neaktualios šio standarto naujos nuostatos, nes perėjimas prie TFAS įvykęs ankstesniais laikotarpiais.

2. **10-ojo TFAS ir 28-ojo TAS pataisos** - „Turto pardavimas ar įnašai tarp investuotojo ir jo asocijuotosios įmonės ar bendrosios įmonės“ (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems data, kurią nustatys TASV, arba vėliau). Šiose pataisose aptariamas neatitikimas tarp 10-ojo TFAS ir 28-ojo TAS reikalavimų, susijusių su turto pardavimu ar įnašais tarp investuotojo ir jo asocijuotosios įmonės arba bendrosios įmonės. Šių pataisų esmė, kad visa sandorio suma pripažįstama pelnu ar nuostoliu tuomet, kai sandoris apima verslą. Sandorio suma pripažįstama iš dalies - pelnu ar nuostoliu tuomet, kai sandoris apima turto pardavimą, kuris nėra verslas, net jei šis turtas priklauso patronuojamajai įmonei. Grupės ir Bendrovės vertinimu, šios pataisos neturės reikšmingos įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

3. **17-asis TFAS „Draudimo sutartys“** (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2021 m. sausio 1 d. arba vėliau). 17-uoju TFAS pakeičiamas 4-asis TFAS, kuriuo remiantis investuotojams buvo sunku palyginti draudimo įmonių ir ūkio subjektų, turinčių draudimo sutarčių, finansinius veiklos rezultatus. 17-asis TFAS – tai bendras standartas, nustatantis pripažinimo, vertinimo, pateikimo ir atskleidimo reikalavimus visoms draudimo sutarčių rūšims, įskaitant draudikų turimas perdraudimo sutartis. Standartas reikalauja, kad panašūs principai būtų taikomi ir turimoms perdraudimo sutartims ir investavimo sutartims su savarankiško dalyvavimo elementais. Šiuo metu Grupė ir Bendrovė vertina, kokios įtakos šios pataisos turės finansinėms ataskaitoms.

4. **3-iojo TFAS pataisos „Verslo apibrėžimas“** (taikomos verslo įsigijimams, įvykusiems nuo metinio laikotarpio, prasidedančio 2020 m. sausio 1 d. arba vėliau, pradžios). Pataisomis patikslinamas verslo apibrėžimas, siekiant išspręsti sunkumus, kylančius nustatant, ar buvo įsigytas verslas, ar turto grupė. Pakeistame verslo apibrėžime akcentuojama, kad verslo tikslas yra tiekti prekes ir teikti paslaugas, kai ankstesnėje Standarto

redakcijoje buvo akcentuojama grąža dividendų forma, mažesni kaštai ir kita ekonominė nauda investuotojui ir kitiems dalyviams. Pakeitime TASV pateikė papildomas gaires dėl verslo apibrėžimo.

2.2 Finansinių ataskaitų valiuta

Finansinėje ataskaitoje visos sumos yra įvertintos ir pateiktos Lietuvos Respublikos nacionaline valiuta, eurai.

2.3 Konsolidavimo principai

Dukterinė įmonė – tai tokia įmonė, kurią tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoja Bendrovė. Bendrovė kontroliuoja ūkio subjektą, kai gali arba turi teisę gauti kintamą grąžą iš savo ryšio su ūkio subjektu, į kurį investuojama, ir gali paveikti šią grąžą, naudodamasi savo galia valdyti ūkio subjektą, į kurį investuojama.

Grupės konsoliduotos finansinės ataskaitos apima AB „Amber Grid“ ir jos dukterinę įmonę. Dukterinės įmonės finansinės ataskaitos yra parengtos taikant tokias apskaitos politikas ir apima tokį patį ataskaitinį laikotarpį kaip ir patronuojančios įmonės finansinės ataskaitos.

Dukterinė įmonė yra konsoliduojama nuo datos, kai jos efektyvi tiesioginė ar netiesioginė kontrolė pereina Bendrovei ir nebekonsoliduojama nuo datos, kai ši kontrolė prarandama. Visi tarpusavio sandoriai, likučiai ir nerealuotas sandorių pelnas ar nuostoliai tarp Grupės įmonių yra eliminuojami.

2.4 Investicijos į dukterinę įmonę Bendrovės atskirose finansinėse ataskaitose

Investicijos į dukterines įmones patronuojančios įmonės finansinėse ataskaitose yra apskaitytos įsigijimo savikaina, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, kai investicijos apskaitinė vertė patronuojančios įmonės balanse viršija tikėtiną atsiperkamąją vertę.

2.5 Nematerialusis turtas

Bendrovės ir Grupės nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei yra tikėtina, kad Bendrovė gaus su šiuo turtu susijusią ekonominę naudą ateityje (ne trumpiau nei vienerius metus) ir jei turto vertė gali būti patikimai įvertinta. Ilgalaikis nematerialusis turtas yra pripažįstamas perkainota verte. Žr. 5 pastabą.

Nematerialiojo turto, išskyrus turtą su neribotu naudojimo laikotarpiu, naudingas tarnavimo laikotarpis 4 - 8 metai.

Po pradinio pripažinimo nematerialusis turtas, yra apskaitomas perkainota verte, atėmus sukauptą amortizaciją ir vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra. Prestižas pirminio pripažinimo metu įvertinamas kaip teigiamas skirtumas tarp įsigijimo savikainos ir įsigyto grynojo turto vertės bei po pradinio pripažinimo metu apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukauptą vertės sumažėjimą, jei toks yra.

Nematerialusis turtas yra amortizuojamas tiesiogiai proporcingu metodu per numatytą naudingo tarnavimo laiką. Naudingo tarnavimo laikas, likvidacinė vertė ir amortizacijos metodas yra kasmet peržiūrimi, užtikrinant, kad jie atitiktų numatomą ilgalaikio nematerialiojo turto naudojimo pobūdį. Nematerialųjį turtą daugiausia sudaro Bendrovės ir Grupės veikloje naudojama programinė įranga, licencijos ir kitas nematerialusis turtas.

2.6 Ilgalaikis materialusis turtas

Turtas priskiriamas ilgalaikiam materialiajam turtui, jeigu jo tarnavimo trukmė yra ilgesnė nei vieneri metai.

Ilgalaikis materialusis turtas yra apskaitomas perkainota verte, nustatyta remiantis periodiškais, ne rečiau kaip kartą per 5 metus, atliekamais turto vertinimais, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius. žr. 6 pastabą.

Visas sukauptas nusidėvėjimas bei vertės sumažėjimas perkainojimo metu yra sudengiamas su bendrąja turto verte ir likusi suma koreguojama iki perkainotos turto vertės.

Pirmojo ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo metu susidariusi apskaitinės vertės padidėjimo suma yra didinamas perkainojimo rezervas nuosavame kapitale, o vertės sumažėjimo suma yra apskaitoma per pelno (nuostolių) straipsnį. Dėl vėlesnio turto perkainojimo susidariusi apskaitinės turto vertės sumažėjimo suma, kuri padengia ankstesnius to paties turto vertės padidėjimus, tiesiogiai mažina perkainojimo rezervą nuosavame kapitale, o visi kiti sumažėjimai apskaitomi per pelno (nuostolių) straipsnį. Vertės padidėjimas, kuris padengia ankstesnius vertės sumažėjimus, apskaitomas per pelno (nuostolių) straipsnį. Visi kiti vertės padidėjimai vėlesnių perkainojimų metu yra apskaitomi perkainojimų rezerve. Kiekvienais metais skirtumas tarp perkainoto turto

nusidėvėjimo, parodyto bendrųjų pajamų ataskaitoje, bei nusidėvėjimo, apskaičiuoto remiantis turto pradine verte, perkiamas iš perkainojimo rezervo į nepaskirstytąjį pelną, įvertinus atidėtojo pelno mokesčio poveikį. Taip pat pardavus arba nurašius turto vienetą, bet koks su šiuo turtu susijęs perkainojimo rezervo likutis yra perkiamas į nepaskirstytąjį pelną.

Į ilgalaikio materialiojo turto savikainą įtraukiamos palūkanų ir kitos skolinimosi išlaidos (banko administravimo mokestis ir pan.), jeigu jos yra tiesiogiai priskiriamos ilgo parengimo turto įsigijimui. Ilgo parengimo turtu traktuojame tokį turtą, kuris vystomas pagal projektą, kurio vertė ne mažesnė nei 1 mln. eurų ir kurio parengimas naudojimui ar pardavimui trunka ne trumpiau kaip 12 mėnesių. Skolinimosi išlaidos, kurios priskiriamos ilgo parengimo turto įsigijimui, kapitalizuojamos kaip to turto savikainos dalis. Skolinimosi išlaidos pradedamos kapitalizuoti tada, kai patiriamos išlaidos ilgo parengimo turtui pasigaminti arba įsigyti (sumokamas avansas arba apmokami darbai pagal pasirašytą aktą apie atliktus darbus ir jų vertę) ir baigiamos kapitalizuoti, kai iš esmės baigta visa veikla, būtina ilgo parengimo turtui parengti numatomam naudojimui ar pardavimui (pasirašomas statinio pripažinimo tinkamu naudoti aktas). Nustatant kapitalizuoti tinkamą skolinimosi išlaidų sumą, išlaidoms, patirtoms įsigyjant ilgo parengimo turtą, taikoma kapitalizacijos norma.

Ilgalaikiam materialiajam turtui priskiriamas minimalus gamtinių dujų kiekis vamzdyne, kuris yra reikalingas užtikrinti perdavimo sistemos funkcionalumą (t.y. turi būti įpūstas, tam, kad perdavimo sistema pradėtų funkcionuoti) prie skaičiuotinių bazinių sąlygų (sistemos naudotojams visuose išėjimo taškuose užtikrinamas 25 bar slėgis). Šios turto dalies nusidėvėjimas neskaičiuojamas, nes vamzdyno naudingo tarnavimo pabaigoje didžiąją dalį šių gamtinių dujų bus galima parduoti ir todėl jų vertė sudaro vamzdyno likvidacinę vertę.

Avarių šalinimo rezervinės atsargos, kurios atitinka ilgalaikio turto kriterijus, klasifikuojamos kaip ilgalaikis materialusis turtas. Remonto, priežiūros ir avarių likvidavimo metu nurašytų atsargų vertė apskaitoma pelno (nuostolių) ataskaitoje, arba didinama jų verte remontuojamo turto vertė.

Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą metodą per tokį naudingo tarnavimo laiką:

Žemė	
Pastatai	25 - 60 metų.
Kiti statiniai ir inžineriniai tinklai	18 – 20 metų.
Dujotiekiai ir jų įrenginiai	55 – 70 metų.
Mašinos ir įrengimai	5 - 25 metų.
Transporto priemonės	7 metai.
Kitas ilgalaikis materialusis turtas	4 - 10 metų.

Naudingo tarnavimo laikas, likvidacinės vertės ir nusidėvėjimo metodas yra kasmet peržiūrimi užtikrinant, kad jie atitiktų numatomą ekonominę naudą, naudojant ilgalaikį materialųjį turtą.

Bendrovė turi žemę su neribotu naudingo tarnavimo laikotarpiu, todėl ji nėra nudėvima.

Nebaigtos statybos straipsnyje yra apskaitomas statomas ilgalaikis materialusis turtas. Tokio turto įsigijimo savikaina apima projektavimo, statybos darbus, montavimui perduotus įrengimus ir įrangą bei kitas tiesiogines išlaidas. Nebaigtos statybos nusidėvėjimas neskaičiuojamas tol, kol statyba nėra baigta ir turtas neparuoštas naudojimui. Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį turtą klasifikuojami kaip ilgalaikis turtas, nes naudojami ilgalaikėje veikloje ir atvaizduojami nebaigtos statybos balanso straipsnyje.

Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto vertės sumažėjimas

Kiekvieną metinių finansinių ataskaitų datą Grupė ir Bendrovė peržiūri ilgalaikį materialųjį ir nematerialųjį turtą, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė gali būti sumažėjusi. Jei tokių požymių yra, Grupė ir Bendrovė įvertina šio turto atsiperkamąją vertę tam, kad būtų galima įvertinti ilgalaikio turto vertės sumažėjimą (jei toks yra).

Atsiperkamoji vertė yra didesnė iš tikrosios vertės, atėmus pardavimo sąnaudas, ir naudojimo vertės. Įvertinant naudojimo vertę, numatomi būsimieji pinigų srautai yra diskontuojami iki dabartinės vertės, naudojant diskonto normą, įvertintą pagal dabartines rinkos sąlygas, egzistuojančią pinigų laiko vertę bei su turtu susijusią riziką, į kurią nebuvo atsižvelgta įvertinant būsimuosius pinigų srautus.

Jei turto (ar pinigų kuriančio vieneto) įvertinta atsiperkamoji vertė yra mažesnė nei šio turto apskaitinė vertė, apskaitinė turto vertė sumažinama iki atsiperkamosios šio turto (ar pinigų kuriančio vieneto) vertės. Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo pripažįstami iš karto pelno (nuostolių) straipsnyje, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Tuo atveju, nuostoliai dėl vertės sumažėjimo yra apskaitomi kaip perkainojimo rezervo sumažėjimas.

Jei po nuostolių dėl vertės sumažėjimo pripažinimo turto vertė vėliau padidėja, apskaitinė turto (pinigus kuriančio vieneto) vertė padidinama iki naujai paskaičiuotos turto atsiperkamosios vertės, bet taip, kad padidėjimas neviršytų apskaitinės šio turto (pinigus kuriančio vieneto) vertės, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais metais nebūtų buvę pripažinti. Turto vertės sumažėjimo atstatymas pripažįstamas per pelno (nuostolių) straipsnį iš karto, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Pastaruoju atveju, jo vertės sumažėjimo panaikinimas yra apskaitomas kaip perkainojimo rezervo padidėjimas (neviršijant buvusio vertės sumažėjimo sumos dydžio).

2.7 Finansinis turtas

Nuo 2018 m. sausio 1 d. taikant **9 TFAS „Finansinės priemonės“** Bendrovė finansinį turtą skirsto į žemiau nurodytas 3 naujas kategorijas:

- finansinį turtą, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas amortizuota savikaina;
- finansinį turtą, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis; ir
- finansinį turtą, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais.

Finansinio turto skirstymas po pirminio pripažinimo į aukščiau aprašytas kategorijas remiasi verslo modeliu, kurį Bendrovė taiko valdant finansinį turtą. Finansinio turto grupei taikomas verslo modelis nustatomas lygmeniu, kuriuo matyti, kaip visos finansinio turto grupės kartu valdomos siekiant konkrečių Bendrovės verslo tikslų. Taikomajam verslo modeliui neturi įtakos Bendrovės vadovybės ketinimai pavienių priemonių atžvilgiu. Bendrovė gali taikyti daugiau nei vieną verslo modelį savo finansiniam turtui valdyti.

Finansiniam turtui valdyti taikomas verslo modelis grindžiamas ne vien tvirtinimu, bet faktais, kuriuos galima matyti iš veiklos, kurią Bendrovė vykdo siekdama verslo modelio tikslų.

Grupė ir Bendrovė pripažįsta finansinį turtą finansinės būklės ataskaitoje tik tada, kai tampa finansinės priemonės sutarties nuostatų šalimi, finansinio turto pirkimas arba pardavimas pripažįstamas arba jo pripažinimas nutraukiamas, taikant apskaitą pagal prekybos datą.

Pirminio pripažinimo metu Grupė ir Bendrovė finansinį turtą vertina tikrąja verte, išskyrus gautinas prekybos sumas, į kurias neįtrauktas reikšmingas finansavimo komponentas. Kai finansinis turtas vertinamas ne tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais, pirminis finansinio turto įvertinimas apima priemonės tikrąją vertę bei sandorio išlaidas, tiesiogiai priskirtinas prie finansinio turto įsigijimo.

Sandorio išlaidos apima visus mokesčius ir komisinius, kurių Bendrovė nebūtų mokėjusi, jei nebūtų sudariusi finansinės priemonės sutarties.

Jeigu pirminio pripažinimo metu finansinio turto tikroji vertė skiriasi nuo sandorio kainos, tuomet skirtumas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais.

Atsižvelgiant į verslo modelį, taikomą valdant finansinio turto grupę, finansinio turto apskaita yra tokia:

Finansinis turtas, vertinamas amortizuota verte

Grupės ir Bendrovės išduotos paskolos ir gautinos sumos apskaitomos atsižvelgiant į verslo modelį, kurio tikslas – laikyti finansinį turtą siekiant surinkti sutartyje numatytus pinigų srautus, kuriuos gali sudaryti pinigų srautai susiję su pagrindinės skolos dengimu bei palūkanų įplaukomis.

Paskolos ir gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas, kuriam nustatyti fiksuoti ar kitaip nustatomi mokėjimai ir kuris nekotiruojamas aktyvioje rinkoje. Jos pripažįstamos trumpalaikiu turtu, išskyrus tas paskolas ir gautinas sumas, kurių grąžinimo terminas yra ilgesnis nei 12 mėnesių po finansinės padėties ataskaitos parengimo dienos; tokiu atveju - paskolos ir gautinos sumos pripažįstamos ilgalaikiu turtu.

Paskolos ir gautinos sumos pradžioje apskaitomos įsigijimo savikaina (gautino atlygio tikrąja verte), o vėliau - amortizuota savikaina, naudojant faktinių palūkanų metodą. Pelnas arba nuostolis pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje tada, kai toks turtas yra nurašomas, sumažėja jo vertė ar jis yra amortizuojamas.

Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte per pelną (nuostolius)

Grupė ir Bendrovė apskaito finansinį turtą, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais, taikant verslo modelį, kurio tikslas pasiekiamas renkant sutartyje numatytus pinigų srautus ir parduodant finansinį turtą.

Grupė ir Bendrovė neturi finansinio turto, laikomo prekybai, kuris įsigyjamas siekiant artimiausiu laiku jį parduoti, ir šiai kategorijai priskiria tik finansinį turtą, kuris atsiranda iš verslo ar investicijų perleidimo ir yra ne nuosavybės neapibrėžtasis atlygis.

Faktinių palūkanų metodas

Faktinių palūkanų metodas taikomas apskaičiuojant finansinio turto amortizuotą savikainą, taip pat atitinkamu laikotarpiu pelno (nuostolių) ataskaitoje paskirstant palūkanų pajamas.

Faktinių palūkanų norma – norma, kurią taikant apskaičiuotos būsimos pinigų įplaukos tikėtiniu finansinio turto galiojimo laikotarpiu, tiksliai diskontuojamos iki finansinio turto bendrosios balansinės vertės, kuri rodo finansinio turto amortizuotą savikainą prieš koregavimą dėl bet kokių atidėjinių nuostoliams. Skaičiuojant faktinių palūkanų normą, Bendrovė vertina tikėtinus pinigų srautus, atsižvelgiant į visas finansinės priemonės sutarties sąlygas (pvz., išankstinį mokėjimą, pratęsimą, pasirinkimo pirkti ir panašius pasirinkimo sandorius), bet neatsižvelgdama į tikėtinus kredito nuostolius. Skaičiuojant įtraukiami visi atlygiai ir kitos sumos, kuriuos sutarties šalys sumokėjo arba gavo viena iš kitos ir, kurie yra neatskiriama faktinių palūkanų normos dalis, sandorių sąnaudos, taip pat visos kitos premijos arba nuolaidos. Skaičiuojant faktinių palūkanų normą daroma prielaida, kad pinigų srautus ir tikėtiną panašių finansinių priemonių grupės galiojimo laikotarpį galima patikimai įvertinti. Kai pinigų srautų arba finansinės priemonės (arba finansinių priemonių grupės) tikėtino galiojimo laikotarpio patikimai įvertinti neįmanoma, Bendrovė naudoja sutartyje numatytus pinigų srautus per visą sutartyje numatytą finansinės priemonės (arba finansinių priemonių grupės) galiojimo laikotarpį.

Tikėtini kredito nuostoliai

Bendrovės patiriami kredito nuostoliai apskaičiuojami, kaip visų sutartyje numatytų pinigų srautų, kuriuos Bendrovė turi gauti pagal sutartį, ir visų pinigų srautų, kuriuos Bendrovė tikisi gauti, skirtumas (t. y. visas pinigų trūkumas), diskontuotas taikant pirminę faktinių palūkanų normą. Pinigų srautus Bendrovė apskaičiuoja atsižvelgiant į visas finansinės priemonės sutarties sąlygas per tikėtiną tos finansinės priemonės galiojimo laikotarpį, įskaitant turimo užstato arba kitokio kredito vertės didinimo, kuris yra neatskiriamas nuo sutarties sąlygų, pinigų srautus.

Tikėtini kredito nuostoliai rodo svertinį kredito nuostolių vidurkį, nustatytą atsižvelgiant į atitinkamą įsipareigojimų neįvykdymo riziką (tikimybę).

Tikėtini galiojimo laikotarpio kredito nuostoliai - tai tikėtini kredito nuostoliai, susidarantys dėl visų galimų įsipareigojimų neįvykdymo įvykių per laikotarpį nuo finansinio turto pirminio pripažinimo iki vėlesnės, finansinio turto padengimo, arba finansinio turto galutinio nurašymo, datos.

Bendrovė siekia, kad tikėtini galiojimo laikotarpio kredito nuostoliai būtų pripažįstami prieš tai, kai finansinė priemonė tampa laiku neapmokėta. Paprastai kredito rizika reikšmingai padidėja prieš tai, kai finansinė priemonė tampa laiku neapmokėta arba pastebima kitų su skolininku susijusių pradelsimo veiksmų (pvz., restruktūrizacija, bankrotas, kiti kliento ekonominiai sunkumai ir pan.). Todėl, jei nepatiriant daug išlaidų ar pastangų galima gauti pagrįstos ir patikimos informacijos, kuri yra labiau orientuota į ateitį nei į pradelstus mokėjimus, ja būtina remtis vertinant kredito rizikos pasikeitimus.

Tikėtini kredito nuostoliai pripažįstami atsižvelgiant į individualiai arba bendrai įvertinta išduotų paskolų ir prekybos gautinų sumų kredito riziką, kurios vertinimas remiasi visa pagrįsta bei patvirtinta informacija, įskaitant į ateitį orientuotą informaciją.

Prekybos gautinų sumų viso galiojimo laikotarpio tikėtini kredito nuostoliai vertinami taikant individualųjį vertinimą. Bendrovės vadovybės sprendimas dėl individualaus vertinimo priimamas atsižvelgiant į galimybę gauti informaciją apie konkretaus skolininko kredito istoriją, finansinę būklę vertinimo datai, įskaitant į ateitį orientuotą informaciją, kuri leistų laiku nustatyti konkretaus skolininko reikšmingą kredito rizikos padidėjimą, tokiu būdu įgalinant priimti sprendimą dėl viso galiojimo laikotarpio kredito nuostolių pripažinimo konkretaus skolininko atžvilgiu.

Prekybos gautinų sumų viso galiojimo laikotarpio tikėtina kredito nuostolių suma pripažįstama gautinų sumų pripažinimo momentu.

Suteikiant paskolą, Bendrovė įvertina ir apskaito 12 mėnesių tikėtinus kredito nuostolius. Vėlesniais ataskaitiniais laikotarpiais, nesant reikšmingo kredito rizikos padidėjimo, susijusio su paskolos gavėju, Bendrovė koreguoja 12 mėnesių tikėtinų kredito nuostolių likutį atsižvelgiant į vertinimo datai likusią nepadengtą paskolos sumą. Nustačius, kad paskolos gavėjo finansinė būklė reikšmingai pablogėjo, lyginant su būkle, buvusia paskolos išdavimo

metu, Bendrovė apskaito visus paskolos galiojimo laikotarpio tikėtinus kredito nuostolius. Vėliausias momentas, kai Bendrovė pripažįsta visus išduotai paskolai tenkančius tikėtinus galiojimo laikotarpio kredito nuostolius, identifikuojamas, kai skolininkas vėluoja apmokėti eilinę įmoką, arba visą skolą ilgiau negu 30 dienų. Esant kitų įrodymų, Bendrovė apskaito visus išduotai paskolai tenkančius tikėtinus galiojimo laikotarpio kredito nuostolius, neatsižvelgiant į įmokų vėlavimo apmokėti ilgiau negu 30 dienų prielaidą. Paskolos, kurioms apskaičiuojami viso galiojimo laikotarpio kredito nuostoliai, laikomos dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (credit-impaired) finansiniu turtu.

Dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės (angl. – credit-impaired) finansinis turtas

Finansinio turto vertė yra sumažėjusi dėl kredito rizikos įvykus vienam arba daugiau įvykių, kurie neigiamai paveikia apskaičiuojamus būsimus to finansinio turto pinigų srautus. Finansinio turto vertės sumažėjimo dėl kredito rizikos įrodymai yra stebėjimais grindžiami duomenys apie šiuos įvykius:

- a) dideli skolininko finansiniai sunkumai;
- b) sutarties pažeidimai, pavyzdžiui, laiku neapmokėta skola arba eilinė įmoka;
- c) skolininkui suteikta nuolaida, kurios skolininkas kitu atveju nebūtų suteikęs dėl ekonominių ar sutartyje nurodytų priežasčių, siejamų su skolininko finansiniais sunkumais;
- d) išaugusi tikimybė, kad skolininkas bankrutuos arba bus atliktas kitoks finansinis reorganizavimas;
- e) dėl finansinių sunkumų išnyksta finansinio turto aktyvioji rinka;
- f) finansinis turtas perkamas arba suteikiamas su didele nuolaida, iš ko matyti patirti kredito nuostoliai.

Finansinio turto vertės sumažėjimą dėl kredito rizikos gali kartu lemti keli įvykiai, kurie gali įvykti vienu metu arba vienas po kito per finansinio turto sutarties galiojimo laikotarpį.

Gautinų paskolų ir prekybos gautinų sumų viso galiojimo tikėtinų kredito nuostolių suma apskaitoma per pelną (nuostolius), naudojant kontrarinę abejotinų gautinų sumų sąskaitą.

Bendrovė nurašo gautinas paskolas ir prekybos gautinas sumas, kai netenka teisės į sutartyje numatytus finansinio turto pinigų srautus.

Finansinio turto pripažinimo nutraukimas

Bendrovė nutraukia finansinio turto pripažinimą kai:

- baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas;
- Bendrovė išlaiko teisę į pinigų srautus, bet prisiima įsipareigojimą sumokėti visą sumą trečiajai šaliai pagal perleidimo sutartį per trumpą laiką; arba
- Bendrovė perleidžia savo teisę gauti pinigines įplaukas iš turto ir/arba (a) perleidžia iš esmės visą su finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą, arba (b) nei perleidžia, nei išlaiko su finansiniu turtu susijusios rizikos ir naudos, bet perleidžia šio turto kontrolę:
 - jei Bendrovė neišlaikė kontrolės, ji nutraukia finansinio turto pripažinimą, o visos perduodant sukurtos arba išlaikytos teisės ir prievolės pripažįstamos atskirai turtu arba įsipareigojimais;
 - jei Bendrovė išlaikė kontrolę, ji toliau pripažįsta finansinį turtą tiek, kiek toliau kontroliuoja finansinį turtą.

Vertinant ar Bendrovė išlaikė perduoto turto kontrolę, atsižvelgiama į gavėjo gebėjimą parduoti šį turtą. Jei gavėjas praktiškai geba parduoti visą turtą nesusijusiai trečiajai šaliai ir atlikti tai vienašališkai, netaikydamas perdavimui papildomų apribojimų, laikoma, kad Bendrovė kontrolės neišlaikė. Visais kitais atvejais Bendrovė kontrolę išlaikė.

Prekybos skolos ir kiti finansiniai įsipareigojimai, paskolos

Finansiniai įsipareigojimai, paskolos

Finansiniai įsipareigojimai, įskaitant paskolas, pradinio pripažinimo metu yra apskaitomi tikrąja verte, atėmus sandorio sudarymo išlaidas.

Vėlesniais laikotarpiais finansiniai įsipareigojimai yra apskaitomi amortizuota savikaina, apskaičiuota naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Palūkanų sąnaudos yra pripažįstamos, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą.

Finansiniai įsipareigojimai priskiriami ilgalaikiams, jei iki finansinės būklės ataskaitos datos sudaryta finansavimo sutartis įrodo, kad įsipareigojimas finansinės būklės ataskaitos sudarymo datai pagal pobūdį buvo ilgalaikis.

Prekybos skolos

Prekybos skolos yra įsipareigojimas apmokėti už prekes ir paslaugas, įsigytas iš tiekėjų įprastinės veiklos metu.

Prekybos skolos yra klasifikuojamos kaip trumpalaikiai įsipareigojimai jeigu apmokėjimo terminas sueina per vienerius metus. Priešingu atveju jos yra parodomos kaip ilgalaikiai įsipareigojimai.

Finansinių įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas. Kai vienas esamas finansinis įsipareigojamas pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skolintojui, bet kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Skirtumas tarp atitinkamų finansinių įsipareigojimų verčių pripažįstamas Bendrųjų pajamų ataskaitoje.

2.8 Atsargos

Atsargos apima atsargines detales, medžiagas ir gamtines dujas vamzdyne, naudojamas veikloje ir paslaugų teikimui. Atsargų sąskaitoje taip pat yra apskaitomos iš nurašyto ilgalaikio materialaus turto gautos tinkamos naudoti atliekos ar metalo laužas.

Atsargos pirminio pripažinimo metu yra apskaitomos įsigijimo savikaina. Vėlesniais laikotarpiais atsargos yra apskaitomos grynąja galimo realizavimo verte arba įsigijimo savikaina – priklausomai nuo to, kuri yra mažesnė.

Atsargų įsigijimo savikaina apima įsigijimo kainą ir susijusius mokesčius, kurie vėliau nėra atgaunami iš mokesčių institucijų, bei tas pridėtines išlaidas, kurios susidarė gabenant atsargas į dabartinę jų buvimo vietą ir suteikiant joms dabartinę būklę. Kitos išlaidos yra įtraukiamos į atsargų savikainą tik tiek, kiek jos yra susijusios su atsargų pristatymu į vietą ir esama atsargų būkle. Prekybos nuolaidos yra atimamos nustatant įsigijimo savikainą.

Atsargų, išskyrus gamtines dujas, savikaina nustatoma naudojant FIFO metodą, pagal kurį pirmiausia nurašomos anksčiausiai įsigytos tos pačios rūšies atsargos.

Gamtinių dujų vamzdyne atsargų savikaina nustatoma taikant svertinio vidurkio metodą. Vieno gamtinių dujų energijos vieneto (kWh) savikaina taikant svertinio vidurkio metodą apskaičiuojama pagal tokią formulę:

vieno gamtinių dujų energijos vieneto (kWh) savikaina = (Gamtinių dujų likutis laikotarpio pradžioje (kiekis * kaina) + gamtinių dujų pirkiniai per periodą (kiekis * kaina)) / gamtinių dujų kiekio (likutis pradžioje + pirkiniai per periodą).

Remiantis taip paskaičiuota gamtinių dujų kaina yra įvertinami gamtinių dujų vamzdyne likučiai ir suvartotų gamtinių dujų savikaina.

2.9 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus sudaro pinigai banko sąskaitose. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, labai likvidžios investicijos, lengvai konvertuojamos į žinomą pinigų sumą. Tokių investicijų pradinis terminas neviršija trijų mėnesių, o vertės pokyčių rizika yra labai nežymi.

Jei atsiranda požymių, kad pinigai ir jų ekvivalentai gali būti neatgauti, yra vertinamas vertės sumažėjimas. Vertės sumažėjimas apskaitomas to laikotarpio, kai jis atsirado, pelno/nuostolių ataskaitos veiklos sąnaudose.

2.10 Dotacijos

Dotacija – valstybės ir Europos Sąjungos finansinė ir materialinė parama konkrečiai veiklai. Dotacijoms taip pat priskiriamas ir nemokamai gautas turtas.

Dotacijos yra pripažįstamos apskaitoje, kai Bendrovė atitinka dotacijų sutartyje nustatytas dotacijų skyrimo sąlygas ir yra pakankamas užtikrinimas, kad tokia dotacija bus gauta.

Dotacijos gali būti dviejų rūšių:

- dotacijos, susijusios su turtu;
- dotacijos, susijusios su pajamomis.

Dotacijos, laikomos susijusios su turtu, jeigu Valstybės ir Europos Sąjungos dotacijos yra gautos ilgalaikio turto forma arba yra skirtos ilgalaikiam turtui įsigyti.

Nuo 2017 m. Bendrovė ir Grupė pakeitė dotacijų apskaitos politiką. Iki 2017 m. dotacijos už ilgalaikį turtą buvo apskaitomos ateinančių laikotarpių pajamų finansinės būklės ataskaitos straipsnyje, o nuo 2017 m. dotacijos apskaitomos mažinant susijusio turto balansinę vertę. Dotacijos pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje yra pripažįstamos per susijusio turto naudingo tarnavimo laikotarpį mažinant nusidėvėjimo sąnaudas.

Sukauptos gautinos dotacijos yra apskaitomos kitose gautinose sumose, kai, vadovaujantis sutartimi, kuria Europos Komisija įsipareigoja finansuoti strateginius projektus, yra gauti tvirti įrodymai, kad finansavimas bus gautas.

Dotacijos, susijusios su pajamomis, jeigu gaunamos ataskaitinio ar praėjusio laikotarpio išlaidoms ar negautoms pajamoms kompensuoti, taip pat visos kitos dotacijos, nepriskiriamos dotacijoms, susijusioms su turtu, yra laikomos dotacijomis, susijusiomis su pajamomis. Dotacijų, susijusių su pajamomis, suma pripažįstama panaudota dalimis tiek, kiek per ataskaitinį laikotarpį patiriama sąnaudų, kurioms kompensuoti skirta dotacija.

Dotacijos, susijusios su pajamomis, pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitoje, kai patiriamos susijusios sąnaudos, kurioms kompensuoti buvo skiriama dotacija, mažinant susijusias sąnaudas. Jei dotacijų negalima susieti su patirtomis arba būsimųjų laikotarpių sąnaudomis jos pripažįstamos tuo laikotarpiu, kuriuo gaunamos arba Bendrovė atitinka dotacijų sutartyje nustatytas dotacijų skyrimo sąlygas ir yra pakankamas užtikrinimas, kad tokia dotacija bus gauta.

2.11 Nuomos įsipareigojimai

Nuomos įsipareigojimo pirminis vertinimas

Nuomos įsipareigojimo pirminio vertinimo suma apskaičiuojama kaip pradžios datai nesumokėtų nuomos mokesčių dabartinė vertė.

Nuomos mokėjimai diskontuojami, naudojant papildomo skolinimosi palūkanų normą. Papildomo skolinimosi palūkanų norma nustatoma, įvertinant už kokias palūkanas Bendrovė galėtų pasiskolinti lėšas atitinkamam laikotarpiui tam tikro turto įsigijimui.

Pradžios datą nuomos mokesčiai, įtraukti į nuomos įsipareigojimo vertinimą, apima:

- fiksuotuosius mokesčius, atėmus bet kokias gautinas nuomos paskatas;
- kintamuosius nuomos mokesčius, kurie priklauso nuo indekso ar normos;
- sumas, kurias Bendrovė turėtų mokėti pagal likvidacinės vertės garantijas;
- pasirinkimo pirkti sandorio vykdymo kainą, jei yra pagrįstai žinoma, kad Bendrovė ta pasirinkimo teise pasinaudos;
- baudas už nuomos nutraukimą, jeigu daroma prielaida, kad per nuomos laikotarpį Bendrovė pasinaudos pasirinkimo teise nutraukti nuomą.

Nuomos įsipareigojimo vėlesnis vertinimas

Po pirminio pripažinimo Bendrovė nuomos įsipareigojimo vertės pokytis atliekamas:

- padidinus įsipareigojimo vertę apskaičiuotomis palūkanomis;
- sumažinus balansinę vertę atliktais nuomos mokėjimais;
- pakartotinai atlikus įsipareigojimo vertinimą dėl nuomos pakeitimų, ar peržiūrėtų mokesčių.

Nuomos įsipareigojimo palūkanos kiekvienu laikotarpiu per nuomos laikotarpį yra suma, dėl kurios susidaro pastovi periodinė palūkanų norma likusiai nuomos įsipareigojimo sumai. Periodinė palūkanų norma yra diskonto norma, arba, jei taikoma, peržiūrėta diskonto norma.

Nuomos įsipareigojimo pakartotinis vertinimas

Po pirminio pripažinimo, pakartotinai įvertinamas nuomos įsipareigojimas, kad būtų atsižvelgta į nuomos mokesčių pakeitimus. Bendrovė dėl nuomos įsipareigojimo pakartotinio įvertinimo taip pat koreguoja naudojimo teise valdomo turto vertę. Jeigu naudojimo teise valdomo turto balansinė vertė sumažinta iki nulio ir dar sumažinamas nuomos įsipareigojimas, bet kokią likusią pakartotinio įvertinimo sumą Bendrovė pripažįsta pelnu arba nuostoliais.

Peržiūrėta diskonto norma

Bendrovė pakartotinai įvertina nuomos įsipareigojimą diskontuodama peržiūrėtus nuomos mokesčius, naudodama peržiūrėtą diskonto normą, jeigu pasikeičia nuomos laikotarpis. Bendrovė apskaičiuoja peržiūrėtus nuomos mokesčius, remdamasi peržiūrėtu nuomos laikotarpiu arba kai pasikeičia pasirinkimo teisės pirkti nuomojamą turtą vertinimas, atsižvelgiant į įvykius ir aplinkybes, pasirinkimo teisės pirkti kontekste.

Pasikeitus nuomos laikotarpiui ar pasikeitus pasirinkimo teisės pirkti vertinimui, Bendrovė nustato peržiūrėtą diskonto normą kaip nuomininko papildomo skolinimosi palūkanų normą pakartotinio įvertinimo datą.

Nepakeista diskonto norma

Bendrovė nustato peržiūrėtus nuomos mokesčius likusiam nuomos laikotarpiui, remdamasi peržiūrėtais sutartyje numatytais mokėjimais.

Diskontuodama peržiūrėtus nuomos mokesčius, Bendrovė naudoja nepakeistą diskonto normą, nebent nuomos mokesčiai pasikeičia dėl kintamųjų palūkanų normų pasikeitimo. Tokiu atveju Bendrovė naudoja peržiūrėtą diskonto normą, kuri parodo palūkanų normos pokyčius.

Nuomos pakeitimai

Bendrovė nuomos pakeitimą apskaito kaip atskirą nuomą, jeigu įvykdomos abi šios sąlygos:

- dėl pakeitimo padidėja nuomos apimtis, nes papildomai suteikiama teisė naudoti vieną ar daugiau nuomojamo turto objektų; ir
- atlygis už nuomą padidėja suma, kuri atitinka atskirą apimties padidėjimo kainą ir bet kokius tos atskiros kainos koregavimus, siekiant atsižvelgti į konkrečios sutarties aplinkybes.

Kai nuomos pakeitimas neapskaitomas kaip atskira nuoma, pakeitimo įsigaliojimo datą Bendrovė:

- paskirsto atlygį pakeistoje sutartyje;
- nustato pakeistos nuomos terminą; ir
- pakartotinai įvertina nuomos įsipareigojimą, diskontuodama peržiūrėtus nuomos mokesčius, naudodama peržiūrėtą diskonto normą.

Kai nuomos pakeitimas neapskaitomas kaip atskira nuoma, Bendrovė apskaito nuomos įsipareigojimo koregavimą:

- sumažindama naudojimo teise valdomo turto balansinę vertę, kad būtų atsižvelgta į visišką ar dalinį nuomos nutraukimą dėl nuomos pakeitimų, kuriais sumažinama nuomos apimtis. Bet kokį pelną arba nuostolius, susijusius su visišku ar daliniu nuomos nutraukimu, Bendrovė pripažįsta pelnu arba nuostoliais;
- atitinkamai koreguojamas naudojimo teise valdomas turtas dėl visų kitų nuomos pakeitimų.

Bendrovė nuomos įsipareigojimus pateikia atskirai nuo kitų įsipareigojimų finansinės būklės ataskaitoje. Nuomos įsipareigojimo palūkanų sąnaudos pateikiamos atskirai nuo naudojimo teise valdomo turto nusidėvėjimo. Nuomos įsipareigojimo palūkanų sąnaudos yra finansinių sąnaudų komponentas, pateikiamas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

2.12 Ilgalaiškės išmokos darbuotojams

(a) Socialinio draudimo įmokos

Bendrovė ir Grupė moka socialinio draudimo įmokas į Valstybinį socialinio draudimo fondą (toliau - Fondas) už savo darbuotojus pagal nustatytų įmokų planą ir vadovaujantis šalies įstatymų reikalavimais. Nustatytų įmokų planas - tai planas, pagal kurį Bendrovė ir Grupė moka nustatyto dydžio įmokas ir ateityje neturės jokio teisinio ar konstruktyvaus įsipareigojimo ir toliau mokėti šias įmokas, jeigu Fondas neturės pakankamai turto, kad galėtų visiems darbuotojams sumokėti išmokas, susijusias su tarnyba dabartiniu ar ankstesniais laikotarpiais. Socialinio draudimo įmokos pripažįstamos sąnaudomis pagal kaupimo principą ir priskiriamos darbuotojų darbo užmokesčio sąnaudoms.

(b) Premijų planai

Bendrovė ir Grupė pripažįsta įsipareigojimą ir premijų sąnaudas, kuomet turi sutartinį įsipareigojimą arba praeityje buvo taikoma praktika, sukūrusi konstruktyvų įsipareigojimą.

(c) Išmokos darbuotojams išeinant į pensiją sulaukus pensinio amžiaus

Kiekvienam Grupės ir Bendrovės darbuotojui, išeinančiam iš darbo sulaukus pensinio amžiaus, pagal Lietuvos Respublikos įstatymus priklauso 2 mėnesių atlyginimų dydžio išmoka. Išmokų darbuotojams įsipareigojimas pripažįstamas balanse ir atspindi tų išmokų dabartinę vertę finansinių ataskaitų sudarymo dieną. Aprašytas ilgalaikis išmokų darbuotojams įsipareigojimas finansinių ataskaitų sudarymo dieną yra apskaičiuojamas remiantis aktuariniais įvertinimais, taikant planuojamo sąlyginio vieneto metodą. Nustatytos ilgalaikės išmokos

įsipareigojimo dabartinė vertė nustatoma diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus, naudojant palūkanų normas, nustatytas vyriausybės obligacijoms, kurios išreikštos tokia valiuta, kuria bus sumokėtos išmokos darbuotojams ir kurių terminas panašus į susijusio įsipareigojimo terminą.

2.13 Pelno mokestis

Pelno mokesčio sąnaudas sudaro einamųjų metų pelno mokesčio ir atidėtojo pelno mokesčio sąnaudos Pelno mokestis

Einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudos yra apskaičiuotos nuo einamųjų metų pelno prieš apmokestinimą, pakoreguoto tam tikromis apmokestinamojo pelno nemažinančiomis/nedidinančiomis sąnaudomis/pajamomis. Pelno mokesčio sąnaudos apskaičiuojamos naudojant pelno mokesčio tarifą, galiojusį finansinių ataskaitų datą. 2019 metais ir 2018 metais pelno mokesčio tarifas buvo 15 proc. Einamųjų metų pelno mokestis gali būti mažinamas praėjusių laikotarpių mokestiniais nuostoliais. Mokestiniai nuostoliai gali būti keliami neribotą laikotarpį, išskyrus nuostolius, kurie susidarė dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Toks perkėlimas nutraukiamas, jeigu Bendrovė nebetęsia veiklos, dėl kurios šie nuostoliai susidarė, išskyrus atvejus, kai Bendrovė veiklos nebetęsia dėl nuo jos nepriklausančių priežasčių. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik tokio paties pobūdžio sandorių pelnu. Perkeliamų atskaitomų mokestinių nuostolių suma negali būti didesnė kaip 70 proc. ataskaitinių metų apmokestinamo pelno sumos. Bendrovė taip pat gali perimti Grupės įmonių mokestinius nuostolius, jei tenkinami Pelno mokesčio įstatyme nustatyti reikalavimai.

Atidėtasis pelno mokestis

Atidėtasis pelno mokestis apskaitomas balansinių įsipareigojimų metodu. Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra pripažįstami būsimų mokesčių tikslais, pažymint skirtumus tarp turimo turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokestinės bazės. Atidėtųjų mokesčių įsipareigojimai yra pripažįstami visiems laikiniams skirtumams, kurie vėliau didins apmokestinamąjį pelną, o atidėtųjų mokesčių turtas pripažįstamas tik ta dalimi, kuri tikėtinai ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Toks turtas ir įsipareigojimai yra nepripažįstami, jei nesusijusio su verslo jungimu sandorio metu pripažintas turtas ar įsipareigojimai neįtakoja nei apmokestinamojo, nei finansinio pelno.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra peržiūrimas finansinių ataskaitų sudarymo datai ir yra sumažinamas, jei nėra tikėtina, kad Grupė ir Bendrovė ateityje turės pakankamai apmokestinamojo pelno šiam turtui realizuoti, iki sumos, kuri tikėtinai ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra įvertinami naudojant mokesčio tarifą, kuris taikomas metų, kuriais šiuos laikinus skirtumus numatoma padengti arba apmokėti, pelno mokesčiui apskaičiuoti.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai užskaitomi tarpusavyje, kai jie yra susiję su pelno mokesčiais, nustatytais tos pačios mokesčių institucijos ir kuomet egzistuoja pagal įstatymą įgyvendinama teisė užskaityti ataskaitinio laikotarpio mokesčių turtą su ataskaitinio laikotarpio mokesčių įsipareigojimu

Pelno mokestis ir atidėtasis pelno mokestis už ataskaitinį laikotarpį

Ataskaitinio laikotarpio ir atidėtasis pelno mokestis pripažįstami pajamomis ar sąnaudomis ir įtraukiami į laikotarpio grynąjį pelną ar nuostolį, išskyrus atvejus, kai mokestis atsiranda iš sandorio ar įvykio, kuris pripažįstamas tiesiogiai nuosavame kapitale ar kitose bendrosiose pajamose. Tuomet mokesčiai taip pat apskaitomi, atitinkamai, nuosavame kapitale ar kitose bendrosiose pajamose.

2.14 Pajamų pripažinimas

Bendrovėje pajamos pripažįstamos paslaugų perdavimo/teikimo klientui metu tokia verte, kuri atspindi atlygį ir kurį Bendrovė gaus už paslaugas. Kompleksinių paslaugų, kurias galima būtų išskirti, ar bet kokios nuolaidos ar lengvatos taikomos sutarties kainai, nėra. Pajamos apskaitomos remiantis kaupimo principu, t.y. tuomet, kai jos yra uždirbamos, įvykdomas sutartinis įsipareigojimas.

Bendrovės pajamas sudaro:

- gamtinių dujų perdavimo ir susijusių paslaugų pajamos;
- SGDT administravimo pajamos;
- kitos pajamos;
- naujų vartotojų prijungimo prie dujų perdavimo tinklo prijungimo įmoka;
- finansinės veiklos pajamos.

Pajamos iš sistemos naudotojų už gamtinių dujų perdavimo paslaugą, pripažįstamos kas mėnesį, remiantis pateiktais duomenimis apie prie skirstymo sistemos prijungtiems sistemos naudotojams paskirstytus gamtinių dujų kiekius ir su sistemos naudotojais, kurie tiesiogiai prijungti prie perdavimo sistemos, pasirašytais perduotų gamtinių dujų aktais.

Pajamos už gamtinių dujų perdavimo sistemos balansavimą ir disbalanso užmokestis yra susiję su dujų srautų valdymu, siekiant užtikrinti gamtinių dujų perdavimo sistemos veikimą priimtinoje slėgio ribose.

Gamtinių dujų techninio balansavimo pajamos yra susiję su dujų atsargų pokyčiais dujotiekyje ir tokių atsargų pardavimas pirkėjui yra pripažįstamas pajamomis tada, kai dujų nuosavybė perduodama pirkėjui.

Pagal Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo 5 straipsnio 2 dalies nuostatas Bendrovė vykdo SGD terminalo lėšų administratoriaus funkcijas. SGD terminalo lėšų administravimas vykdomas vadovaujantis VKEKK 2012 m. spalio 9 d. nutarimu Nr. O3-294 patvirtintu Suskystintų gamtinių dujų terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo bei pastoviosioms eksploatavimo sąnaudoms kompensuoti skirtų lėšų administravimo tvarkos aprašu su vėlesniais pakeitimais ir papildymais (pavadinimas pakeistas 2015 m. gruodžio 17 d. VKEKK nutarimu Nr. O3-653 nuo 2015 m. gruodžio 18 d.). Bendrovė, rinkdama ir administruodama SGD terminalo lėšas veikia tik kaip tarpininkas valstybės vardu ir ši veikla Bendrovei nesukuria pajamų /pelno įprastinės veiklos metu. Iš SGD terminalo lėšų mokėtojų surenkamos ir pervedamos SGD terminalo lėšų gavėjams: SGD terminalo operatoriui, paskirtam tiekėjui bei AB „Amber Grid“ SGD terminalo lėšų dalį, skirtą SGD terminalo lėšų administravimo sąnaudoms padengti ir laikomas Bendrovės pajamomis (17 pastaba). SGD lėšų administravimo suma apskaičiuojama kaip numatomų patirti sąnaudų suma, įvertinus faktiškai patirtas sąnaudas už praėjusius laikotarpius ir nustatoma VERT pažymoje. SGD lėšos nelaikomos Bendrovės pajamomis /sąnaudomis ir apskaitomos kaip kitos gautinos / kitos mokėtinos sumos ir kitas finansinis turtas.

Kitos pajamos

Pelną iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo, nuomos pajamas bei netesybas ir baudas iš rangovų už ne laiku atliktus darbus, Bendrovė apskaito kaip kitas pajamas. Grupėje kitos veiklos pajamoms priskiriamos dukterinės įmonės pajamos iš gamtinių dujų biržos operatoriaus veiklos.

Biržos operatoriaus pajamomis yra pripažįstama už teikiamas paslaugas, organizuojant prekybą biržoje, surinktos sumos taikant su VERT suderintus paslaugų įkainius:

- Pirminės registracijos įkainis – vienkartinis įkainis, mokamas tapus biržos dalyviu;
- Metinis narystės įkainis – kiekvienais metais mokamas biržos dalyvio fiksuotas įkainis už narystę biržoje. Metinės narystės įkainis mokamas už kalendorinius metus (jei rinkos dalyvis tapo biržos dalyviu metų eigoje, paskaičiuotas proporcingai likusiam dienų skaičiui);
- Kintamasis prekybos įkainis – eurai už 1 MWh išreikštas įkainis, mokamas sandorį sudariusio biržos dalyvio už biržoje įsigytą ir (ar) perduotą gamtinių dujų kiekį.

Naujų vartotojų prijungimo prie dujų perdavimo tinklo prijungimo įmoka

Įmokas už naujų vartotojų ar gamintojų prijungimą prie perdavimo tinklo Bendrovė pripažįsta pajamomis iš karto, kai naujas vartotojas ar gamintojas yra prijungiamas tais atvejais, kai naujo vartotojo ar gamintojo ateityje mokama kaina už Bendrovės teikiamas paslaugas nesiskiria nuo kitų vartotojų ar gamintojų, kurie nėra sumokėję tokių prijungimo mokesčių. Toks apskaitos principas remiasi Bendrovės vadovybės vertinimu, kad vartotojo prijungimas yra atskira paslauga nuo kitų Bendrovės paslaugų, kaip tai apibrėžia 15 TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ 27 str. Šio standarto poveikio taikymas pirmą kartą įvertintas 2018 metų ataskaitinio laikotarpio pabaigai „Nuosavo kapitalo pokyčių“ ataskaitoje.

Finansinės veiklos pajamos

Finansinės veiklos pajamoms priskiriamos pajamos, uždirbtos iš Bendrovės finansinės veiklos, tokios kaip pelnas dėl valiutų kursų svyravimo, indėlių palūkanų pajamos, gautos baudos ir delspinigiai už pavėluotus atsiskaitymus, palūkanos už suteiktas paskolas pirkėjams bei pelnas iš investicijų perleidimo ir tikrosios vertės pasikeitimo.

2.15 Užsienio valiutos

Užsienio valiuta išreikšti sandoriai apskaitomi pagal sandorio dieną galiojusį oficialų valiutų keitimo kursą. Pelnas ir nuostoliai iš tokių sandorių bei iš užsienio valiuta išreikšto turto ir įsipareigojimų likučių perkainojimo finansinės

ataskaitos sudarymo dieną yra apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje. Tokie likučiai perkainojami pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigos valiutų keitimo kursą.

2.16 Tikrosios vertės vertinimas

Tikroji vertė yra kaina, kuri gali būti gauta parduodant turtą arba sumokėta suma perduodant įsipareigojimą tarp rinkos dalyvių vertinimo dieną. Bendrovė naudoja tokius vertinimo metodus, kurie yra tinkami esamomis sąlygomis ir kuriems yra pakankamai informacijos reikalingos įvertinti tikrajai vertei, maksimizuojant atitinkamų stebimų duomenų naudojimą ir minimizuojant nestebimų duomenų naudojimą.

Visas turtas ir įsipareigojimai, kuriems yra pritaikyta tikroji vertė, yra įvertinti ir atskleisti pagal tikrosios vertės hierarchiją, pateiktą žemiau. Hierarchija yra sudaryta remiantis žemiausio lygio duomenimis, kurie yra svarbūs tikrosios vertės nustatymui:

Lygis 1: tokių pačių turto vienetų arba įsipareigojimų kotiruojamos (nekoreguotos) kainos aktyviosiose rinkose;

Lygis 2: vertinimo metodikos, kuriose tiesiogiai ar netiesiogiai stebimi žemiausio lygio duomenys, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę;

Lygis 3: vertinimo metodikos, kuriose nestebimi žemiausio lygio duomenys, kurie yra reikšmingi nustatant tikrąją vertę.

Grupės ir Bendrovės pagrindinis finansinis turtas, neatspindėtas tikrąja verte, yra pinigai ir pinigų ekvivalentai, iš pirkėjų ir kitos gautinos sumos, prekybos ir kitos skolos bei paskolos.

Tikroji vertė yra apibrėžiama kaip kaina, už kurią vertinimo dieną būtų parduodamas turtas pagal tvarkingą sandorį tarp rinkos dalyvių. Tikroji finansinio turto vertė yra ne mažesnė už sumą, diskontuotą nuo pirmos dienos, kurią gali būti pareikalauta ją sumokėti.

2019 m. ir 2018 m. gruodžio 31 d finansinio turto balansinė vertė yra artima jo tikrajai vertei.

2.17 Įvertinimų naudojimas rengiant finansines ataskaitas

Rengdama finansines ataskaitas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, vadovybė daro tam tikras prielaidas ir įvertinimus, kurie turi įtakos pateiktoms turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų sumoms bei neapibrėžtumų atskleidimui. Šių finansinių ataskaitų reikšmingos sritys, kuriose naudojami įvertinimai, apima nusidėvėjimą ir ilgalaikio materialiojo turto vertės įvertinimą (2.6 pastaba, 6 pastaba) ir atidėtojo pelno mokesčio turtą (2.13 pastaba ir 22 pastaba). Būsimi įvykiai gali pakeisti prielaidas, naudotas atliekant įvertinimus. Tokių įvertinimų pasikeitimų rezultatas bus apskaitomas finansinėje ataskaitoje, kai bus nustatytas.

2.18 Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažįstami, bet yra aprašomi finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad ekonominę naudą duodantys ištekliai bus prarasti, yra labai maža.

Neapibrėžtas turtas finansinėje ataskaitoje nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

2.19 Pobalansiniai įvykiai

Pobalansiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Bendrovės padėtį finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną (koreguojantys įvykiai), finansinėse ataskaitose yra atspindimi. Pobalansiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi pastabose, kai tai yra reikšminga.

2.20 Tarpusavio užskaitos

Sudarant finansines ataskaitas, turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra užskaitomos tarpusavyje, išskyrus tuos atvejus, kai atskiras standartas specifiškai leidžia arba reikalauja tokio užskaitymo.

3 Informacija pagal segmentus

Grupė išskiria 2 veiklos segmentus: 1) gamtinių dujų perdavimo veikla ir 2) gamtinių dujų biržos operatorės veikla. Visas Grupės ilgalaikis turtas yra Lietuvoje, kur vykdoma veikla.

Grupė per 2019 m. 70 proc. (2018 m. - 66 proc.) pajamų uždirbo iš Lietuvos sistemos naudotojų, 29 proc. (2018 m. - 34 proc.) pajamų sudarė pajamos gautos iš dujų transportavimo į gretimas perdavimo sistemas ir 1 proc. pajamų sudarė gamtinių dujų biržos teikiamų paslaugų pajamos.

Grupės informacija apie segmentus už 2019 gruodžio 31 d. pasibaigusį laikotarpį yra pateikta žemiau:

2019 m.	Perdavimo veikla	Dujų biržos veikla	Iš viso
Pajamos	54.217	595	54.812
Pajamos, eliminavus pajamas tarp Grupės įmonių	54.213	543	54.756
Veiklos pelnas (nuostoliai)	14.173	39	14.212
Finansinės pajamos(sąnaudos), grynąja verte	(339)	(2)	(341)
Pelnas (nuostolis) prieš apmokestinimą	13.834	37	13.871
Pelno mokestis	(2.031)	(2)	(2.033)
Grynasis pelnas (nuostoliai)	11.803	35	11.838
Nusidėvėjimas/amortizacijos sąnaudos	10.032	(127)	(10.159)
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymai	84	-	84

Grupės informacija apie segmentus už 2018 gruodžio 31 d. pasibaigusį laikotarpį yra pateikta žemiau:

2018 m.	Perdavimo veikla	Dujų biržos veikla	Iš viso
Pajamos	54.290	378	54.668
Pajamos, eliminavus pajamas tarp Grupės įmonių	54.279	283	54.562
Veiklos pelnas (nuostoliai)	(25.688)	(15)	(25.703)
Finansinės pajamos(sąnaudos), grynąja verte	(323)	(1)	(324)
Pelnas (nuostolis) prieš apmokestinimą	(26.011)	(16)	(26.027)
Pelno mokestis	4.419	-	4.419
Grynasis pelnas (nuostoliai)	(21.592)	(16)	(21.608)
Nusidėvėjimas/amortizacijos sąnaudos	(12.619)	(100)	(12.719)
Ilgalaikio materialiojo turto nurašymai	59	-	59

2019 m. gruodžio 31 d., buvo trys Grupės pirkėjai, iš kurių kiekvieno atskirai gautos pardavimo pajamos viršijo 10 proc. visų Bendrovės pajamų ir viso sudarė 40.120 tūkst. eurų. Kaip nurodyta:

Pirkėjas A – 16.488 tūkst. eurų;
Pirkėjas B – 14.114 tūkst. eurų;
Pirkėjas C – 9.518 tūkst. eurų;

2018 m. gruodžio 31 d., buvo trys Grupės pirkėjai, iš kurių kiekvieno atskirai gautos pardavimo pajamos viršijo 10 proc. visų Bendrovės pajamų ir viso sudarė 40.612 tūkst. eurų. Kaip nurodyta:

Pirkėjas A – 18.555 tūkst. eurų;
Pirkėjas B – 13.421 tūkst. eurų;
Pirkėjas C – 8.636 tūkst. eurų;

4 Ilgalaikis nematerialus turtas

Nematerialiojo turto judėjimas per ataskaitinį ir ankstesnius laikotarpius:

	Grupė			
	Patentai, licencijos	Programinė įranga	Kitas nematerialusis turtas	Iš viso
2018 m. sausio 1 d.	227	1.193	35	1.455
Įsigijimo (perkainota) vertė	320	1.320	41	1.681
Sukaupta amortizacija	(93)	(127)	(6)	(226)
2018 m. sausio 1 d. likutinė vertė	227	1.193	35	1.455
Įsigijimai	-	1.633	-	1.633
Nurašymai	-	-	-	-
Amortizacija	(69)	(301)	(19)	(389)
2018 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	158	2.525	16	2.699
Įsigijimo (perkainota) vertė	279	2.718	27	3.024
Sukaupta amortizacija	(120)	(193)	(12)	(325)
2018 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	159	2.525	15	2.699
Įsigijimai	-	971	106	1.077
Nurašymai	-	-	-	-
Amortizacija	(55)	(800)	(11)	(866)
2019 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	104	2.696	110	2.910
Įsigijimo (perkainota) vertė	279	3.689	133	4.101
Sukaupta amortizacija	(175)	(993)	(23)	(1.191)
2019 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	104	2.696	110	2.910

Dalis Grupės nematerialiojo turto, kurio perkainota vertė 2019 m. gruodžio 31 d. buvo 57 tūkst. eurų (2018 m. 0,2 tūkst. eurų), yra visiškai amortizuota, tačiau vis dar naudojama veikloje.

	Bendrovė			
	Patentai, licencijos	Programinė įranga	Kitas nematerialusis turtas	Iš viso
2018 m. sausio 1 d.	82	907	19	1.008
Įsigijimo (perkainota) vertė	82	907	19	1.008
Sukaupta amortizacija	-	-	-	-
2018 m. sausio 1 d. likutinė vertė	82	907	19	1.008
Įsigijimai	-	1.541	-	1.541
Nurašymai	-	-	-	-
Amortizacija	(41)	(235)	(14)	(290)
2018 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	41	2.213	5	2.259
Įsigijimo (perkainota) vertė	41	2.213	5	2.259
Sukaupta amortizacija	-	-	-	-
2018 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	41	2.213	5	2.259
Įsigijimai	-	760	-	760
Nurašymai	-	-	-	-
Amortizacija	(27)	(725)	(5)	(757)
2019 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	14	2.248	-	2.262
Įsigijimo (perkainota) vertė	41	2.973	5	3.019
Sukaupta amortizacija	(27)	(725)	(5)	(757)
2019 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	14	2.248	-	2.262

5 Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikio materialiojo turto judėjimas per ataskaitinį ir ankstesnius laikotarpius:

	Grupė							Iš viso
	Žemė	Pastatai	Statiniai ir įrenginiai	Mašinos ir įrengimai	Transporto priemonės	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba	
2018 m. sausio 1 d.	125	5.464	174.971	50.111	999	2.061	8.245	241.976
Išsigijimo (perkainota) vertė	125	5.464	174.971	50.111	999	2.064	8.245	241.979
Sukauptas nusidėvėjimas	-	-	-	-	-	(3)	-	(3)
2018 m. sausio 1 d. likutinė vertė	125	5.464	174.971	50.111	999	2.061	8.245	241.976
Išsigijimai	-	-	417	530	290	235	6.689	8.161
Perleistas ir nurašytas	-	(9)	(68)	(11)	-	(1)	-	(89)
Perklasifikavimai	-	75	1.663	2.201	-	893	(4.832)	-
Perkainojimo (nuostolis)	-	-	(29.764)	(7.922)	-	-	-	(37.686)
Nusidėvėjimas	-	(242)	(5.701)	(4.987)	(337)	(1.064)	-	(12.331)
2018 m. gruodžio 31 d.	125	5.288	141.518	39.922	952	2.124	10.102	200.031
Išsigijimo (perkainota) vertė	125	5.288	141.518	39.922	952	2.124	10.102	200.031
Sukauptas nusidėvėjimas	-	-	-	-	-	(5)	-	(5)
2018 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	125	5.288	141.518	39.922	952	2.119	10.102	200.026
Išsigijimai	-	-	23	34	40	208	10.436	10.741
Perleistas ir nurašytas	-	(25)	(93)	(5)	-	(1)	-	(124)
Išgytas iš atsargų	-	-	3	-	-	-	-	3
Nurašytas į atsargas	-	-	(159)	-	-	-	-	(159)
Perklasifikavimai	-	166	10.593	1.273	-	1.346	(13.378)	0
Nusidėvėjimas	-	(246)	(4.115)	(3.510)	(219)	(1.035)	-	(9.125)
2019 m. gruodžio 31 d.	125	5.183	147.770	37.714	773	2.637	7.160	201.362
Išsigijimo (perkainota) vertė	125	5.429	151.885	41.224	992	3.679	7.160	210.494
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(246)	(4.115)	(3.510)	(219)	(1.042)	-	(9.132)
2019 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	125	5.183	147.770	37.714	773	2.637	7.160	201.362

Bendrovė								
	Žemė	Pastatai	Statiniai ir įrenginiai	Mašinos ir įrengimai	Transporto priemonės	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2018 m. sausio 1 d.	125	5.464	174.971	50.111	999	2.058	8.245	241.973
Įsigijimo (perkainota) vertė	125	5.464	174.971	50.111	999	2.058	8.245	241.973
Sukauptas nusidėvėjimas	-	-	-	-	-	-	-	-
2018 m. sausio 1 d. likutinė vertė	125	5.464	174.971	50.111	999	2.058	8.245	241.973
Įsigijimai	-	-	417	530	290	233	6.689	8.159
Perleistas ir nurašytas	-	(9)	(68)	(11)	-	(1)	-	(89)
Perklasifikavimai	-	75	1.663	2.201	-	893	(4.832)	-
Perkainojimo (nuostolis)	-	-	(29.764)	(7.922)	-	-	-	(37.686)
Nusidėvėjimas	-	(242)	(5.701)	(4.987)	(337)	(1.062)	-	(12.329)
2018 m. gruodžio 31 d.	125	5.288	141.518	39.922	952	2.121	10.102	200.028
Įsigijimo (perkainota) vertė	125	5.288	141.518	39.922	952	2.121	10.102	200.028
Sukauptas nusidėvėjimas	-	-	-	-	-	-	-	-
2018 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	125	5.288	141.518	39.922	952	2.121	10.102	200.028
Įsigijimai	-	-	23	34	40	206	10.436	10.739
Perleistas ir nurašytas	-	(25)	(93)	(5)	-	(1)	-	(124)
Įsigytas iš atsargų	-	-	3	-	-	-	-	3
Nurašytas į atsargas	-	0	(159)	-	-	-	-	(159)
Perklasifikavimai	-	166	10.593	1.273	-	1.346	(13.378)	0
Nusidėvėjimas	-	(246)	(4.115)	(3.510)	(219)	(1.038)	-	(9.128)
2019 m. gruodžio 31 d.	125	5.183	147.770	37.714	773	2.634	7.160	201.359
Įsigijimo (perkainota) vertė	125	5.429	151.885	41.224	992	3.672	7.160	210.487
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(246)	(4.115)	(3.510)	(219)	(1.038)	-	(9.128)
2019 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	125	5.183	147.770	37.714	773	2.634	7.160	201.359

Dalis Grupės ilgalaikio materialiojo turto, kurio perkainota vertė 2019 m. gruodžio 31 d. buvo lygi 199 tūkst. eurų (2018 m. 0,3 tūkst. eurų), yra visiškai nusidėvėjęs, tačiau vis dar naudojamas veikloje.

Bendrovė per 2019 m. ilgalaikiam turtui priskyrė (kapitalizavo) dalį, t.y. 47 tūkst. eurų (2018 m. - 49 tūkst. eurų) su skolinimusi susijusių sąnaudų (palūkanų). 2019 m. metinė palūkanų kapitalizavimo norma buvo 0,480 % (2018 m. - 0,480 %).

Ilgalaikio turto vertės patikrinimas 2019 m.

Bendrovė, mažiausiai kartą per metus, įvertina, ar yra kokių nors požymių, kad ilgalaikio materialiojo turto, apskaitomo perkainota vertė gali reikšmingai skirtis nuo jo tikrosios vertės bei atlieka vertės sumažėjimo testą. Bendrovė, įvertinusi 2018 m. pasikeitimus reguliavimo aplinkoje, perkainojo ilgalaikį materialųjį turtą bei apskaitė vertės sumažėjimą pagal atliktą ilgalaikio materialiojo turto vertinimą 2018 m. gruodžio 31 d.

Bendrovės ilgalaikis materialusis turtas 2019 m. gruodžio 31 d. būklei sudaro 201 359 tūkst. eurų. Šio turto tikrosios vertės patikrinimas buvo atliktas planuojant pinigų srautus iki 2025 m. bei pridėdant diskontuotą tęstinumo vertę po 2025 m.

Pagrindinės prielaidos, naudotos atliekant vertės sumažėjimo testą 2019 m. gruodžio 31 d.:

- diskontuojant pinigų srautus buvo naudota 3,67 proc. diskonto norma;
- 2020 m. taikoma 3,38 proc. Valstybinės energetikos reguliavimo tarnybos (VERT) nustatyta investicijų grąža, kuri, VERT atnaujinus Investicijų grąžos normos nustatymo metodiką (toliau – WACC metodika), padidės iki 3,72 proc.;
- tęstinio raudo vertė nustatoma sulyginus investicijų grąžos normą (4,32 proc. prieš pelno mokestį) su diskonto norma;

d) dėl veiklos efektyvumo susidaręs 2019 m. Bendrovės pelnas, viršijantis nustatytą investicijų grąžą, bus dalinai ateityje grąžinamas sistemos naudotojams (sumažinant paslaugų kainą).

Atsižvelgdama į tai, kad teisinio reguliavimo aplinkoje 2019 m. neįvyko jokių reikšmingų pokyčių, įvertinus visas aukščiau nurodytas prielaidas ir atlikus turto tikrosios vertės patikrinimą, Bendrovė nustatė, kad ilgalaikio materialaus turto balansinė vertė 2019 m. gruodžio 31 d. finansinių ataskaitų datai reikšmingai nesikeičia. Atsižvelgiant į tai, Bendrovės vadovybė priėmė sprendimą neatlikti turto tikrosios vertės korekcijų.

Diskonto normos dydžio, VKEKK nustatomos turto grąžos normos labiausiai įtakoja Bendrovės atsiperkamąją ilgalaikio turto vertę.

Lentelėje pateikta kiekybinė informacija apie pagrindinius reikšmingiausius rinkoje nestebimus duomenis, naudotus ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės pagal 3-įjį vertinimo hierarchijos lygį testui (patikrinimui):

Testuojamo ilgalaikio materialiojo turto tikroji vertė 2019 m. gruodžio 31 d.*	Rinkoje nestebimi duomenys	Duomenys naudoti vertinime	Naudotų duomenų galimos jautrumo ribos	Naudotų duomenų ir tikrosios vertės ryšys
198.972	Pomokestinė diskonto norma	3,67%	3,17% - 4,17%	Kuo aukštesnė diskonto norma, tuo mažesnė turto tikroji vertė
	Investicijų grąžos norma 2019-2025 m. reguliavimo periodui	3,38%/3,72%	2,88% - 4,22%	Kuo aukštesnė investicijų grąžos norma, tuo aukštesnė turto tikroji vertė
	Investicijų grąžos norma po 2025 m.	4,32%	-	Kuo aukštesnė investicijų grąžos norma, tuo aukštesnė turto tikroji vertė

*Vertė tų ilgalaikio materialiojo turto vienetų, kurie buvo vertinami pajamų metodu

Bendrovė atliko turto vertinimo rezultato jautrumo analizę šioms pagrindinėms taikytoms prielaidoms, jas keičiant, o kitus kintamuosius laikant pastoviais:

Jautrumas diskonto normos pokyčiui procentiniais punktais:

Diskonto normos pokytis	Vertinamo ilgalaikio materialiojo turto vertė pagal pajamų metodą	Įtaka pelnui prieš mokesčius	Įtaka bendrųjų pajamų ataskaitai / Perkainojimo rezervui prieš mokesčius
+0,5%	194.374	(4.664)	-
-0,5%	203.515	4.477	-

Bendrovės nuomone diskonto norma gali pasikeisti, pasikeitus rodiklių, sudarančių WACC (vidutiniai svertiniai kapitalo kaštai) dydžiui. WACC dydis jautrus bendriems pokyčiams ekonomikoje ir finansų sektoriuje. Šiuo metu nėra pagrindo teigti, kad artimiausiais metais esminiai pokyčiai galėtų įvykti, todėl prielaidų (rodiklių svyravimo) neapibrėžtumas minimalus. Ilguoju laikotarpiu, Bendrovės vertinimu, šis neapibrėžtumas išliks, nors kiekvienų metų pabaigoje bus atliekama WACC prielaidų tikslinimas.

Jautrumas investicijų grąžos pokyčiui procentiniais punktais 2021 - 2025 metais:

Investicijų grąžos pokytis 2021 - 2025 metais	Vertinamo ilgalaikio materialiojo turto vertė pagal pajamų metodą	Įtaka pelnui prieš mokesčius	Įtaka bendrųjų pajamų ataskaitai / Perkainojimo rezervui prieš mokesčius
+0,5%	202.093	3.055	-
-0,5%	195.850	(3.188)	-

Investicijų grąžą 2019-2023 m. kainų reguliavimo periodui nustato VERT, vadovaudamasi WACC metodikos nuostatomis. Kiekvienais metais VERT tikslins WACC dydį.

Diskontuojant pinigų srautus po 2025 m. buvo suvienodinta prognozuojama investicijų grąža ir diskonto norma, todėl investicijų grąžos jautrumo pokyčio priežastys yra tos pačios kaip ir aukščiau nurodytosios diskonto normos pokyčio jautrumo priežastys.

Didžiausi Bendrovės ir Grupės nebaigtos statybos objektai 2019 m. gruodžio 31 d., 2018 m. gruodžio 31 d. ir 2018 m. sausio 1 d.:

Objektas	2019 m.	2018 m.	2018 m.
	gruodžio 31 d.	gruodžio 31 d.	sausio 1 d.
Dujotiekių jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos projekto įgyvendinimas Lietuvos Respublikos teritorijoje	4.304	4.019	3.998
Panevėžio kompresorinės stoties modernizavimas		-	605
Kontrolinių įtaisų paleidimo ir priėmimo kamerų įrengimas	391	4.576	1.776
Jonavos ir Alytaus DSS rekonstrukcija	-	991	1.146
Dujų perdavimo sistemos operatyvaus technologinio valdymo diegimas	1.012	-	-
Magistralinio dujotiekio Vilnius-Kaunas ir Kaunas-Šakiai jungties statyba	551	551	551
Magistralinių dujotiekių katodinės saugos priežiūros automatizavimas įdiegiant nuotolinio stebėjimo ir valdymo sistemą	-	-	77
Kiti	1482	545	672
¹⁾ Atimti: nebaigtos statybos sumų vertės sumažėjimas	-580	-580	-580
	7.160	10.102	8.245

Projekto „Magistralinio dujotiekio Vilnius-Kaunas ir Kaunas-Šakiai jungties statyba“ (teritorijų planavimo ir projektavimo paslaugos) vertės sumažėjimas atliktas 551 tūkst. eurų sumai, nes dujotiekio statyba nukelta vėlesniems laikotarpiams ir atsirado neapibrėžtumų dėl jos finansavimo klausimo išsprendimo bei tolimesnio vystymo.

6 Investicijos į dukterinę įmonę

2019 m. gruodžio 31 d. ir 2018 m. gruodžio 31 d. Bendrovės investicijas sudarė:

Dukterinė įmonė	Įsigijimo vertė	Vertės sumažėjimas	Apskaitinė vertė	Dalies procentas
2019 m. gruodžio 31 d.				
UAB GET Baltic	769	(94)	675	100
Iš viso	<u>769</u>	<u>(94)</u>	<u>675</u>	
2018 m. gruodžio 31 d.				
UAB „GET Baltic“	769	(94)	675	100
Iš viso	<u>769</u>	<u>(94)</u>	<u>675</u>	

7 Nuomos teise valdomas turtas ir nuomos įsipareigojimai

Kaip nurodyta žemiau, Grupė ir Bendrovė nuomojasi ofiso patalpas, transporto priemones, žemę. Nuomos sutarčių terminai patalpoms – 8-9 metai, transporto priemonėms – 4 metai, žemės - 99 metai. Grupė ir Bendrovė, pripažindama naudojimo teise valdomą turtą ir nuomos įsipareigojimus, nustatydama nuomos terminus vertino sutarčių pratęsimo tikimybę.

	Grupė			Iš viso:
	Pastatai	Žemė	Transporto priemonės	
Pripažinto turto pradinė vertė 2019 m. sausio 1 d.*	749	1.278	-	2.027
Įsigijimai	152	-	16	168
Nurašymai	(30)	-	-	(30)
Nusidėvėjimas	(148)	(13)	(3)	(164)
Likutinė vertė 2019 m. gruodžio 31 d.	723	1.265	13	2.001
Pradinė vertė	871	1.278	16	2.165
Sukauptas nusidėvėjimas	(148)	(13)	(3)	(164)
Likutinė vertė 2019 m. gruodžio 31 d.	723	1.265	13	2.001

*Bendrovė ir jos dukterinė įmonė 2019 m. sausio 1 d. ir ankstesniais laikotarpiais neturėjo ilgalaikio turto, valdomo finansinės nuomos pagrindu.

	Bendrovė		
	Pastatai	Žemė	Iš viso:
Pripažinto turto pradinė vertė 2019 m. sausio 1 d.*	749	1.278	2.027
Įsigijimai	-	-	-
Nurašymai	(30)	-	(30)
Nusidėvėjimas	(134)	(13)	(147)
Likutinė vertė 2019 m. gruodžio 31 d.	585	1.265	1.850
Pradinė vertė	719	1.278	1.997
Sukauptas nusidėvėjimas	(134)	(13)	(147)
Likutinė vertė 2019 m. gruodžio 31 d.	585	1.265	1.850

*Bendrovė 2019 m. sausio 1 d. ir ankstesniais laikotarpiais neturėjo ilgalaikio turto, valdomo finansinės nuomos pagrindu.

Kadangi naudojimo teisė valdomo turto naudingo tarnavimo laikotarpis ilgesnis nei nuomos sutarčių terminas, nusidėvėjimas skaičiuojamas nuo nuomos pradžios datos iki nuomos laikotarpio pabaigos.

	Grupė	Bendrovė
	2019 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.
Apskaitinė vertė laikotarpio pradžioje	2.027	2.027
Nuomos įsipareigojimų pripažinimas taikant 16 TFAS		
Sudarytos nuomos sutartys	168	
Nuomos nutraukimai (skolos ir sukauptų palūkanų nurašymas)	(30)	(30)
Priskaičiuotos palūkanų sąnaudos	23	21
Nuomos mokėjimai (pagrindinė suma ir palūkanos)	(179)	(161)
Apskaitinė vertė gruodžio 31 d.	2.009	1.857

Ilgalaikiai nuomos įsipareigojimai	1.849	1.719
Trumpalaikiai nuomos įsipareigojimai	160	138

	Grupė	
	2019 m. gruodžio 31 d.	2019 m. sausio 1 d.
Nuomos įsipareigojimai		
Einamųjų metų dalis	160	144
Ilgalaikiai įsipareigojimai, kurių padengimo terminai:	1.849	1.883
Tarp 1 ir 2 metų	161	143
Tarp 2 ir 3 metų	162	144
Tarp 3 ir 5 metų	248	356
Virš 5 metų	1.278	1.240

	Bendrovė	
	2019 m. gruodžio 31 d.	2019 m. sausio 1 d.
Nuomos įsipareigojimai		
Einamųjų metų dalis	138	144
Ilgalaikiai įsipareigojimai, kurių padengimo terminai:	1.719	1.883
Tarp 1 ir 2 metų	138	143
Tarp 2 ir 3 metų	139	144
Tarp 3 ir 5 metų	209	356
Virš 5 metų	1.233	1.240

Palūkanos, apskaičiuotos nuo nuomos įsipareigojimų, atspindėtos Grupės finansinės veiklos sąnaudose sudaro 23 tūkst. Eur.

Grupės ir Bendrovės trumpalaikės (iki 12 mėnesių) nuomos sąnaudos 2019 m. sudarė 1,3 tūkst. Eur, apskaityta sąnaudose.

Grupė ir Bendrovė neturėjo nuomos sutarčių su kintamaisiais mokėjimais, neįtrauktas į nuomos įsipareigojimų vertę.

Grupė 2019 m. atliko 179 tūkst. Eur nuomos mokėjimų (vertės dengimas).

Atsargos	Grupė*		
	2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.	2018 m. sausio 1 d.
Žaliavos, atsarginės dalys ir kitos atsargos	787	611	618
Gamtinės dujos	1.651	2.444	1.814
Turtas, skirtas perparduoti	-	3	14
Atsargos, bendraja verte	2.438	3.058	2.446
Atimti: vertės sumažėjimas	(319)	(263)	(418)
	2.119	2.795	2.028

*Grupės duomenys sutampa su Bendrovės duomenimis

Gamtinių dujų atsargų pasikeitimus 2019 m. - 2017 m. įtakojo gamtinių dujų pirkimo kainos pokyčiai.

Bendrovės atsargų, apskaitytų grynąja realizacine verte, įsigijimo savikaina 2019 m. gruodžio 31 d. sudarė 787 Eur (2018 m. gruodžio 31 d. sudarė 611 tūkst. eurų; 2018 m. sausio 1 d. – 618 tūkst. eurų). Atsargų vertės sumažėjimas įtrauktas į kitas sąnaudas.

8 Gautinos sumos

	Grupė		
	2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.	2018 m. sausio 1 d.
Ilgalaikės iš pirkėjų gautinos sumos			
Kitos iš pirkėjų gautinos sumos	-	998	998
Iš pirkėjų gautinos sumos (trumpalaikės)			
Gautinos sumos už gamtinių dujų perdavimą	5.508	6.075	7.498
Kitos iš pirkėjų gautinos sumos	422	200	58
Atimti: gautinų sumų vertės sumažėjimas	(70)	(87)	(57)
Iš pirkėjų gautinos sumos, iš viso	5.860	7.186	8.497
Kitos gautinos sumos			
Gautinos ir sukauptos administruojamos SGD terminalo lėšos (2.14 pastaba)	16.020	14.942	14.186
Gautinos dotacijos	2.754	1.715	4.124
Sukauptos pajamos už gamtinių dujų transportavimą	541	493	575
Kitos gautinos sumos	76	114	69
Kitos gautinos sumos, iš viso	19.391	17.264	18.954
Bendros gautinos sumos	25.251	24.450	27.451

8 Gautinos sumos (tęsinys)

	Bendrovė	
	2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.
Ilgalaikės iš pirkėjų gautinos sumos		
Kitos iš pirkėjų gautinos sumos	-	998
Iš pirkėjų gautinos sumos (trumpalaikės)		
Gautinos sumos už gamtinių dujų perdavimą	5.524	6.076
Kitos iš pirkėjų gautinos sumos	411	124
Atimti: gautinų sumų vertės sumažėjimas	(70)	(87)
Iš pirkėjų gautinos sumos, iš viso	5.865	7.111
Kitos gautinos sumos		
Gautinos ir sukauptos administruojamos SGD terminalo lėšos (2.14 pastaba)	16.020	14.942
Gautinos dotacijos	2.754	1.715
Sukauptos pajamos už gamtinių dujų transportavimą	541	493
Kitos gautinos sumos	73	261
Kitos gautinos sumos, iš viso	19.388	17.411
Bendros gautinos sumos	25.253	24.522

2018 m. pabaigoje UAB „Intergas“ ir Mažeikių naftos perdirbimo gamykla (AB „Orlen Lietuva“) pasirašė prijungimo prie gamtinių dujų sistemos sutartį. Nuo 2019 sausio 1 d. prijungus AB „Orlen Lietuva“ ir pradėjus jai skirstyti gamtines dujas, 2019 metais reikšmingai didėja per Bendrovės ir UAB „Intergas“ sistemų sujungimo tašką transportuojamas dujų kiekis ir užsakomi pajėgumai, lyginant su 2005 m. gruodžio 2 d. sutartyje Nr. 339 su vėlesniais pakeitimais (toliau – Sutartis) nurodytais minimaliais parametrais.

Atsiradus šioms naujoms aplinkybėms, 2019 m. balandžio 3 d. buvo pasirašytas papildomas susitarimas prie Sutarties tarp Bendrovės ir UAB „Intergas“. Pagal šį susitarimą Bendrovė išrašė kreditinę sąskaitą papildomai prijungimo įmokos daliai bei grąžino gautą banko garantiją.

Trumpalaikės iš pirkėjų gautinos sumos yra be palūkanų, jų apmokėjimo terminas yra 9 - 30 kalendorinių dienų. 2017 m. šilumos gamybos bendrovei UAB „Geoterma“ suformuotas 41 tūkst. eurų, o 2018 m. gruodžio mėnesį UAB „Geros dujos“ suformuotas 30 tūkst. eurų vertės sumažėjimai.

2019 m. gruodžio 31 d. gautinoje administruojamų SGD terminalo lėšų sumoje pradelsta apmokėti suma sudaro 4.701 tūkst. eurų (2018 m. gruodžio 31 d. – 4.681 tūkst. Eur; 2017 m. gruodžio 31 d. – 3.914 tūkst. eurų), iš kurių AB „Achema“ pradelės 4.614 tūkst. eurų, UAB „Geros dujos“ 19 tūkst. Eurų, UAB „Geoterma“ 65 tūkst. Eurų, UAB „Roalsa“ 3 tūkst. Eur. Daugiau informacijos apie AB „Achema“ pradelstas skolas žr. 26 pastaboje „Išsipareigojimai ir neapibrėžtumai“. SGDT gautinoms terminalo sumoms Grupė neapskaito vertės sumažėjimo, nes, vadovaujantis SGDT lėšų administravimo tvarkos aprašu, SGDT lėšos nėra SGDT lėšų administratoriaus turtas, todėl j jas negali būti nukreipiamas išieškojimas pagal SGDT lėšų administratoriaus prievoles, nesusijusias su SGDT lėšų administravimu.

Grupės kitoms gautinoms sumoms vertės sumažėjimas nėra formuojamas.

Grupės gautinoms sumoms apskaityto vertės sumažėjimo judėjimas:

	Individualiai nustatytas vertės sumažėjimas
2019 m. gruodžio 31 d. likutis	70
2018 m. gruodžio 31 d. likutis	87
2017 m. gruodžio 31 d. likutis	57

Grupės iš pirkėjų gautinų sumų ir kitų gautinų sumų, kurios nelaikomos nuvertėjusiomis, senėjimą 2019 m. gruodžio 31 d., 2018 m. gruodžio 31 d. ir 2018 m. sausio 1 d. sudarė:

	Iš pirkėjų gautinos sumos ir kitos gautinos sumos, kurių apmokėjimo terminas nėra pradelstas	Iš pirkėjų gautinos sumos ir kitos gautinos sumos, kurių apmokėjimo terminas yra pradelstas					Iš viso
		mažiau nei 30 dienų	31-90 dienų	91-180 dienų	181-360 dienų	daugiau nei 360	
						dienų	
2019 m. gruodžio 31 d.	20.355	2.506	1.291	-	3	1.096	25.251
2018 m. gruodžio 31 d.	19.750	2.439	1.230	7	4	1.020	24.450
2017 m. gruodžio 31 d.	23.492	2.057	882	-	29	991	27.451

Bendrovės iš pirkėjų gautinų sumų ir kitų gautinų sumų, kurios nelaikomos nuvertėjusiomis, senėjimą 2019 m. gruodžio 31 d. ir 2018 m. gruodžio 31 d. sudarė:

	Iš pirkėjų gautinos sumos ir kitos gautinos sumos, kurių apmokėjimo terminas nėra pradelstas	Iš pirkėjų gautinos sumos ir kitos gautinos sumos, kurių apmokėjimo terminas yra pradelstas					Iš viso
		mažiau nei 30 dienų	31-90 dienų	91-180 dienų	181-360 dienų	daugiau	
						nei 360 dienų	
2019 m. gruodžio 31 d.	20.357	2.506	1.291	-	3	1.096	25.253
2018 m. gruodžio 31 d.	19.822	2.439	1.230	7	4	1.020	24.522

9 Kitas finansinis turtas

Grupės kitą finansinį turtą 2019 m. gruodžio 31 d. sudarė dujų biržos dalyvių pervestos lėšos ir piniginės SGDT lėšos. Minėtos lėšos yra gautos iš sistemos naudotojų, laikomos teisės aktų reikalavimus atitinkančiose atskirose SGD terminalo lėšų banko sąskaitose ir skirtos išmokėti SGD terminalo lėšų gavėjams.

Dujų biržos dalyvių lėšas sudaro UAB „GET Baltic“ (toliau – DĮ) klientų pervestos lėšos, vadovaujantis DĮ valdybos patvirtinto ir su VERT suderinto Prekybos gamtinių dujų biržoje reglamento nuostatomis. Biržos dalyviai, norėdami pateikti gamtinių dujų pirkimo pavedimus, DĮ valdomoje Biržoje privalo įmokėti avansą (alternatyva – pateikti banko garantiją), kurio vertė turi būti ne mažesnė nei numatomų pavedimų pirkti vertė. Įvykus prekybai, avanso lėšos įskaitomos atsiskaitymui už gamtines dujas.

	Grupė			Bendrovė	
	2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.	2018 m. sausio 1 d.	2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.
SGD terminalo lėšos	4	56	91	4	56
Dujų biržos dalyvių pervestos lėšos	18.644	10.574	606	-	-
	18.648	10.630	697	4	56

10 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

	Grupė			Bendrovė	
	2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.	2018 m. sausio 1 d.	2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.
Pinigai banke	233	42	6.744	197	34
	233	42	6.744	197	34

Bendrovė ir Grupė grynųjų pinigų likučius laiko bankų sąskaitose. Grynųjų pinigų likutis 2019 m. gruodžio 31 d. buvo neženklus, dėl Bendrovės ir Grupės išdo valdymo, kurio tikslas minimalūs grynųjų pinigų likučiai. 2019 m. gruodžio 31 d. Bendrovė ir Grupė indėlių sutarčių nebuvo sudariusi.

Žemiau pateiktame sąrašė nurodyti bankų, kuriuose Bendrovė 2019 m. gruodžio 31 d. laikė grynujų pinigų likučių, ilgalaikio skolinimosi reitingai užsienio valiuta:

Bankas	Pinigų likutis banko sąskaitose 2019 m. gruodžio 31 d.	Kredito agentūra		
		Moody's	Standart&P oors	Fitch Ratings
AB SEB bankas ¹⁾	19	Aa2	A+	AA-
„Swedbank“, AB ¹⁾	178	Aa2	AA-	AA-

¹⁾Nurodyti motininių bankų reitingai 2019 m. gruodžio 31 d. būklei;

11 Rezervai

Privalomasis rezervas

Privalomasis rezervas yra sudaromas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus. Į jį privaloma kasmet pervesti ne mažiau kaip 5 proc. grynojo pelno, kol rezervas pasieks 10 proc. įstatinio kapitalo.

Bendrovėje privalomas rezervas yra 5.173 tūkst. eurų ir tai sudaro 10 proc. įstatinio kapitalo (2018 m. - 5.173 tūkst. eurų) ir tai sudarė 10 proc. įstatinio kapitalo).

Kiti rezervai

Kiti rezervai yra formuojami pagal metinio akcininkų susirinkimo nutarimą dėl pelno paskirstymo. Šie rezervai gali būti naudojami tik visuotinio akcininkų susirinkimo patvirtintiems tikslams, nukreiptiems į verslo plėtrą.

12 Paskolos

2018 m. gegužės mėn. Bendrovė su OP Corporate Bank plc Lietuvos filialu sudarė iki 30.000 tūkst. eurų ilgalaikės paskolos sutartį. 2019 m. gruodžio 31 d. panaudota paskolos dalis sudarė 30.000 tūkst. eurų.

Apyvartinių lėšų subalansavimui Bendrovė 2019 m. vasario 27 d. sudarė tarpusavio skolinimo ir skolinimosi sutartį su UAB „EPSO-G“. Sutartyje nustatytas maksimalus UAB „EPSO-G“ skolinimo limitas – 15.000 tūkst. eurų bei Bendrovės skolinimo limitas – 10.000 tūkst. eurų. 2019 m. gruodžio 31 d. Bendrovė buvo pasiskolinusi 6.272 tūkst. eurų.

	Grupė		
	2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.	2018 m. sausio 1 d.
Ilgalaikės paskolos			
Paskolos iš Lietuvos kredito institucijų	30.000	31.444	34.333
Paskolos iš tarptautinių finansinių institucijų	21.739	23.913	25.000
Trumpalaikės paskolos			
Paskolos iš Lietuvos kredito institucijų		6.791	-
Trumpalaikės finansinės skolos patronuojančiai bendrovei	6.452		
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	13.618	17.976	17.889
	71.809	80.124	77.222

	Bendrovė	
	2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.
Ilgalaikės paskolos		
Paskolos iš Lietuvos kredito institucijų	30.000	31.444
Paskolos iš tarptautinių finansinių institucijų	21.739	23.913
Trumpalaikės paskolos		
Paskolos iš Lietuvos kredito institucijų		6.791
Trumpalaikės finansinės skolos patronuojančiai bendrovei	6.272	
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	13.618	17.976
	71.629	80.124

2019 m. gruodžio 31 d. Bendrovės ir Grupės turimų paskolų vidutinė metinė svertinė palūkanų norma sudarė 0,49 proc., o 2018 m. gruodžio 31 d. - 0,48 proc. Palūkanų norma susieta su nuo 3 iki 6 mėn. EURIBOR kintama dalimi. Nordic Investment Bank paskolos likutis, neįvertinant ilgalaikės paskolos einamųjų metų dalies, 2019 m. gruodžio 31 d. sudarė 21.739 tūkst. EUR (2018 m. gruodžio 31 d. – 23.913 tūkst. EUR). Bendrovė 2019 m. gruodžio 31 d. ir 2018 m. gruodžio 31 d. paskolos sutartyje numatytus reikalavimus vykdė.

Swedbank, AB paskolos likutis, neįvertinant ilgalaikės paskolos einamųjų metų dalies, 2019 m. gruodžio 31 d. sudarė 0 tūkst. EUR (2018 m. gruodžio 31 d. – 11.444 tūkst. EUR). Bendrovė 2019 m. gruodžio 31 d. ir 2018 m. gruodžio 31 d. paskolos sutartyje numatytus reikalavimus vykdė.

OP Corporate Bank PLC Lietuvos filialas likutis, neįvertinant ilgalaikės paskolos einamųjų metų dalies, 2019 m. gruodžio 31 d. sudarė 30.000 tūkst. EUR (2018 m. gruodžio 31 d. – 20.000 tūkst. EUR). Bendrovė 2019 m. gruodžio 31 d. ir 2018 m. gruodžio 31 d. paskolų sutartyse su minėtais bankais numatytus reikalavimus vykdė.

Paskolų sutartiniai grąžinimo terminai:

	Grupė					
	2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.	2018 m. sausio 1 d.	2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.	2018 m. sausio 1 d.
	Paskola su fiksiuota palūkanų norma	Paskola su fiksiuota palūkanų norma	Paskola su fiksiuota palūkanų norma	Paskola su kintama palūkanų norma	Paskola su kintama palūkanų norma	Paskola su kintama palūkanų norma
2018 m.	-	-	-	-	-	17.888
2019 m.	-	-	-	-	24.767	23.976
2020 m.	-	-	-	20.070	13.618	13.618
2021 m.	-	-	-	10.174	10.174	2.174
2022 m.	-	-	-	10.174	10.174	2.174
2023 m.	-	-	-	16.173	6.173	2.174
2024 m.	-	-	-	2.174	2.174	2.174
2025 m.	-	-	-	2.174	2.174	2.174
2026 m.	-	-	-	2.174	2.174	2.174
2027 m.	-	-	-	2.174	2.174	2.174
2028 m.	-	-	-	2.174	2.174	2.174
2029 m.	-	-	-	2.174	2.174	2.174
2030 m.	-	-	-	2.174	2.174	2.174
	-	-	-	71.809	80.124	77.222

Bendrovė				
	2019 m. gruodžio 31 d	2018 m. gruodžio 31 d	2019 m. gruodžio 31 d	2018 m. gruodžio 31 d
	Paskola su fiksuota palūkanų norma	Paskola su fiksuota palūkanų norma	Paskola su fiksuota palūkanų norma	Paskola su fiksuota palūkanų norma
2018 m.	-	-	-	-
2019 m.	-	-	-	24.767
2020 m.	-	-	19.890	13.618
2021 m.	-	-	10.174	10.174
2022 m.	-	-	10.174	10.174
2023 m.	-	-	16.173	6.173
2024 m.	-	-	2.174	2.174
2025 m.	-	-	2.174	2.174
2026 m.	-	-	2.174	2.174
2027 m.	-	-	2.174	2.174
2028 m.	-	-	2.174	2.174
2029 m.	-	-	2.174	2.174
2030 m.	-	-	2.174	2.174
	-	-	71.629	80.124

Visos Grupės paskolos yra gautos eurai, todėl 2018 m. sausio 1 d. – 2019 m. gruodžio 31 d. negrąžintų paskolų likučiai yra išreikšti eurai, neįtakoiant valiutų kursų pokyčių.

Nėra jokių trečiųjų šalių garantijų ar Bendrovės įkeisto turto, kaip užstato už bankų paskolas.

Grynosios skolos likučių ir finansinės veiklos pinigų srautų 2018 m. sausio 1 d. – 2019 m. gruodžio 31 d. suderinimas:

Grupė

	Pinigai	Paskolos	Iš viso
Grynoji skola 2018 m. sausio 1 d.	6.744	(77.222)	(70.478)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų (sumažėjimas)	(6.702)	-	(6.702)
(Gauta) paskola	-	(26.791)	(26.791)
Grąžinta paskola	-	23.889	23.889
Kiti nepiniginiai pokyčiai	-	-	-
Grynoji skola 2018 m. gruodžio 31 d.	42	(80.124)	(80.082)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų (sumažėjimas)	191	-	191
(Gauta) paskola	-	(16.452)	(16.452)
Grąžinta paskola	-	24.767	24.767
Kiti nepiniginiai pokyčiai	-	-	-
Grynoji skola 2019 m. gruodžio 31 d.	233	(71.809)	(71.576)

Bendrovė

	Pinigai	Paskolos	Iš viso
Grynoji skola 2018 m. sausio 31 d.	6.726	(77.222)	(70.496)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų (sumažėjimas)	(6.692)	-	(6.692)
(Gauta) paskola	-	(26.791)	(26.791)
Grąžinta paskola	-	23.889	23.889
Kiti nepiniginiai pokyčiai	-	-	-
Grynoji skola 2018 m. gruodžio 31 d.	34	(80.124)	(80.090)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų (sumažėjimas)	163	-	163
(Gauta) paskola	-	(16.272)	(16.272)
Grąžinta paskola	-	24.767	24.767
Kiti nepiniginiai pokyčiai	-	-	-
Grynoji skola 2019 m. gruodžio 31 d.	197	(71.629)	(71.432)

13 Ateinančių laikotarpių pajamos

	Atidėtosios pajamos	Dotacijos susijusios su pajamomis	Iš viso
Likutis laikotarpio pabaigoje 2018 m. sausio 1 d.	1.501	-	1.501
Gauta/gautina	-	91	91
Amortizacija	(34)	(91)	(125)
Likučio perkėlimas į Nepaskirstytas pelnas (nuostolis)	(1.467)		(1.467)
Likutis laikotarpio pabaigoje 2018 m. gruodžio 31 d.	-	-	-
Likutis laikotarpio pabaigoje 2019 m. gruodžio 31 d.	-	-	-

TFAS 15 „Pajamos pagal sutartis su klientais“ poveikio taikymas pirmą kartą nepripažintas pelno/nuostolio ataskaitoje, o atvaizduotas 2018 m. ataskaitinio laikotarpio pabaigai „Nuosavo kapitalo pokyčių“ ataskaitoje. 2019 m. gruodžio 31 d. Bendrovė ir Grupė ateinančio laikotarpio pajamų neturėjo.

14 Ilgalaiškės išmokos darbuotojams

2019 m. gruodžio 31 d. Bendrovės ir Grupės vienkartinį išmokų išeinantiems iš įmonės darbuotojams, sulaukusiems pensinio amžiaus, įsipareigojimas sudarė 540 tūkst. eurų (2018 m. gruodžio 31 d. – 531 tūkst. eurų), kitų ilgalaikių išmokų darbuotojams dėl ilgalaikio darbo stažo įsipareigojimų 2019 m. kolektyvinėje sutartyje nėra.

Pagrindinės prielaidos, taikytos įvertinant Bendrovės ir Grupės ilgalaikių išmokų darbuotojams įsipareigojimą, yra pateiktos žemiau:

	2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.	2018 m. sausio 1 d.
Diskonto norma	1,42 %	0,31 %	1,5 %
Metinis darbuotojų kaitos rodiklis	5,37 %	5 %	6 %
Metinis atlyginimo padidėjimas	4,10 %	2 %	2 %
Vidutinis amžius likęs iki pensijos	19,76	19,61	19,18

15 Prekybos skolos

	Grupė		
	2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.	2018 m. sausio 1 d.
Tiekėjams pagal investicijų programą (nauja statyba, rekonstrukcija)	1.440	2.995	8.152
Paslaugų ir prekių tiekėjams	1.280	1.070	916
Tiekėjams pagal ilgalaikio turto remonto programą	396	295	352
Gamtinių dujų tiekėjams	3.851	2.063	749
	6.967	6.423	10.169

	Bendrovė	
	2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.
Tiekėjams pagal investicijų programą (rekonstrukcija)	1.440	2.995
Paslaugų ir prekių tiekėjams	1.195	1.119
Tiekėjams pagal ilgalaikio turto remonto programą	396	295
Gamtinių dujų tiekėjams	1.160	1.561
	4.191	5.970

Aukščiau minimos prekybos skolos yra be palūkanų ir didžiosios jų dalies apmokėjimo terminas yra nuo 30 iki 60 dienų.

16 Gauti išankstiniai apmokėjimai

Grupės gauti išankstiniai apmokėjimai 2019 m. gruodžio 31 d. sudarė 17.103 tūkst. eurų (2018 m. gruodžio 31 d. - 10.099 tūkst. eurų; 2018 m. sausio 1 d. – 1103 tūkst. Eur). 2019 m. gruodžio 31 d. gauti išankstiniai apmokėjimai - tai dotacijų avansai ES investiciniams projektams vykdyti - 1.398 tūkst. Eur, avansiniai mokėjimai už teikiamas perdavimo paslaugas - 21 tūkst. Eur, dujų biržos dalyvių gauti išankstiniai apmokėjimai – 15.672 tūkst. Eur, kitos avansu gautos sumos – 12 tūkst. Eur (2018 m. gruodžio 31 d. - avansiniai mokėjimai už teikiamas perdavimo paslaugas - 12 tūkst. Eur, dujų biržos dalyvių gauti išankstiniai apmokėjimai – 10.087 tūkst. Eur; 2017 m. - avansiniai mokėjimai už teikiamas perdavimo paslaugas - 5 tūkst. Eur, dujų biržos dalyvių gauti išankstiniai apmokėjimai – 378 tūkst. Eur; avansai už dujotiekių perkėlimą ir demontavimą – 720 tūkst. Eur).

17 Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai

	Grupė		
	2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.	2018 m. sausio 1 d.
Mokėtinos administruojamos SGD terminalo lėšos	13.562	12.311	11.356
Sukauptos administruojamos SGD terminalo lėšos*	2.461	2.684	2.924
Mokėtinas nekilnojamo turto mokestis	432	429	432
Mokėtinas pridėtinės vertės mokestis	501	28	286
Kitos mokėtinos sumos	480	479	272
	17.436	15.931	15.270

	Bendrovė	
	2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.
Mokėtinos administruojamos SGD terminalo lėšos	13.562	12.311
Sukauptos administruojamos SGD terminalo lėšos*	2.461	2.684
Mokėtinas nekilnojamo turto mokestis	432	429
Mokėtinas pridėtinės vertės mokestis	222	-
Kitos mokėtinos sumos	469	454
	17.146	15.878

*Sukauptos administruojamos SGD terminalo lėšos yra apskaitomos tuomet, kai gamtinių dujų perdavimo sistemos naudotojams išrašoma PVM sąskaita faktūra. Sukauptos administruojamos SGD terminalo lėšos yra priskiriamos mokėtinų SGD terminalo lėšų sąskaitai tuomet, kai AB „Klaipėdos nafta“ ir UAB „Ignitis“, buvusi UAB „Lietuvos energijos tiekimas“ išrašo Bendrovei PVM sąskaitą faktūrą gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomai dedamajai prie gamtinių dujų perdavimo kainos.

18 Pajamos

Grupės pajamos sudaro:

	Grupė	
	2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.
Gamtinių dujų perdavimas Lietuvos teritorijoje	45.845	44.092
Balansavimo pajamos perdavimo sistemoje	8.665	9.831
Prekybos biržoje pajamos	479	216
Dotacijos, pripažintos pajamomis	164	125
SGDT lėšų administravimo pajamos	74	44
Naujų vartotojų prijungimo pajamos	(825)	-
Kitos pajamos	354	254
	54.756	54.562

Bendrovės pajamos sudaro:

	Bendrovė	
	2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.
Gamtinių dujų perdavimas Lietuvos teritorijoje	45.845	44.092
Balansavimo pajamos perdavimo sistemoje	8.665	9.831
Dotacijos, pripažintos pajamomis	164	125
SGDT lėšų administravimo pajamos	74	44
Naujų vartotojų prijungimo pajamos	(825)	-
Kitos pajamos	294	198
	54.217	54.290

Kaip plačiau paaiškinta 10 pastaboje, Bendrovė 2019 m. UAB „Intergas“ perskaičiavo prijungimo įmokos neatsiperkančią dalį ir sumažino naujų vartotojų prijungimo pajamas.

19 Finansinė veikla

	Grupė	
	2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.
Palūkanų pajamos	-	21
Delspinigių pajamos	10	5
Kitos	2	-
Finansinės veiklos pajamų iš viso	12	26
Paskolų palūkanų sąnaudos	(352)	(350)
Kitos finansinės sąnaudos	(1)	-
Finansinės veiklos sąnaudų iš viso	(353)	(350)
Finansinės veiklos grynasis rezultatas	(341)	(324)

Bendrovė

Palūkanų pajamos
Delspinigių pajamos
Kitos
Finansinės veiklos pajamų iš viso
Paskolų palūkanų sąnaudos
Kitos finansinės sąnaudos
Finansinės veiklos sąnaudų iš viso
Finansinės veiklos grynas rezultatas

2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.
1	22
10	5
2	-
13	27
(351)	(350)
(1)	-
(352)	(350)
(339)	(323)

20 Pelno mokestis**Atidėtojo pelno mokesčio turtas:**

Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo ir vertės sumažėjimo nuostoliai
Atostoginių sukaupimas
Ilgalaikių išmokų darbuotojams sukaupimas
Abejotinų iš pirkėjų gautinų sumų, atsargų realizacinės vertės sumažėjimas
Mokestiniai nuostoliai
Kita

Grupė	
2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.
2.811	27.899
116	79
81	80
59	-
-	-
68	72
2	-

Atidėtojo pelno mokesčio turtas prieš realizacinės vertės sumažėjimą

Atimti: realizacinės vertės sumažėjimas
Atimti: atidėtojo pelno mokesčio turtas dengiamas su atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimu

3.137	28.130
68	72
-	24.901
3.069	3.157

Atidėtojo pelno mokesčio turtas grynąja verte**Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas:**

Ilgalaikio materialiojo turto finansinės ir mokestinės bazės skirtumas
--

-	(24.901)
-	-

Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas grynąja verte**Bendrovė****Atidėtojo pelno mokesčio turtas:**

Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo ir vertės sumažėjimo nuostoliai
Atostoginių sukaupimas
Ilgalaikių išmokų darbuotojams sukaupimas
Abejotinų iš pirkėjų gautinų sumų, atsargų realizacinės vertės sumažėjimas
Nepanaudotų investicijų lengvatų likutis

2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.
2.811	27.899
116	79
81	80
59	-
2	-
-	-

Atidėtojo pelno mokesčio turtas prieš realizacinės vertės sumažėjimą

Atimti: realizacinės vertės sumažėjimas
Atimti: atidėtojo pelno mokesčio turtas dengiamas su atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimu

3.069	28.058
-	-
-	24.901
3.069	3.157

Atidėtojo pelno mokesčio turtas grynąja verte**Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas:**

Ilgalaikio materialiojo turto finansinės ir mokestinės bazės skirtumas
--

-	(24.901)
-	-

Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas grynąja verte

Pagal Pelno mokesčio įstatymo (toliau – Įstatymo) nuostatas, įsigaliojusias 2009 m. sausio 1 d., investicijoms į Įstatyme nustatytus kriterijus atitinkantį ilgalaikį turtą gali būti taikoma pelno mokesčio lengvata. Bendrovė ir Grupė, apskaičiuodama 2019 m. pelno mokestį, pasinaudojo minėta lengvata ir susimažino 2019 m. pelno mokesčio sąnaudas bendra 218 eurų suma (2018 m. – 1.653 tūkst. Eur suma, iš jų 519 tūkst. Eur investicijų lengvata pripažinta 2018 m. ir 1.134 tūkst. Eur – pripažinta 2017 m.).

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas Bendrovės finansinės būklės ataskaitoje yra sudengiami, nes yra susiję su ta pačia mokesčių administravimo institucija.

Skaičiuodama atidėtojo pelno mokesčio turto ir įsipareigojimo komponentus, 2019 m. ir 2018 m. Bendrovė taikė 15 proc. pelno mokesčio tarifą.

Einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudos suderintos su pelno mokesčio sąnaudomis, kurios būtų gautos taikant 15 proc. pelno mokesčio tarifą pelnui prieš pelno mokestį, taip:

Grupė		
	2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	13.876	(26.027)
Pelno mokesčio (sąnaudos), taikant galiojantį pelno mokesčio tarifą	(2.082)	3.900
Neatskaitomos sąnaudos, neapmokestinamosios pajamos	17	-
Pelno mokesčio lengvata	218	519
Kita	(84)	-
Ankstesniųjų metų pelno mokesčio koregavimai	(102)	-
	(2.033)	4.419

Bendrovė		
	2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	13.839	(26.011)
Pelno mokesčio (sąnaudos), taikant galiojantį pelno mokesčio tarifą	(2.076)	3.902
Neatskaitomos sąnaudos, neapmokestinamosios pajamos	(11)	-
Pelno mokesčio lengvata	218	519
Kita	(60)	(2)
Ankstesniųjų metų pelno mokesčio koregavimai	(102)	-
	(2.031)	4.419

21 Pelnas, tenkantis vienai akcijai

Pelnas arba nuostolis, tenkantis vienai akcijai, atspindi grynąjį pelną ar nuostolį, padalintą iš svertinio vidutinio akcijų skaičiaus. Nėra jokių pelnų ar nuostolį, tenkantį vienai akcijai, mažinančių instrumentų, todėl pagrindinis ir sąlyginis pelnas ar nuostolis, tenkantis vienai akcijai, sutampa. Pelno arba nuostolio, tenkančio vienai akcijai, apskaičiavimas yra pateikiamas žemiau:

Grupė		
	2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.
Grynasis pelnas, priskirtinas Grupės akcininkams (tūkst. eurų)	11.838	(21.608)
Akcijų skaičiaus svertinis vidurkis (tūkst. vienetų)	178.383	178.383
Pelnas (nuostolis), tenkantis vienai akcijai (eurai)	0,07	(0,12)

22 Pinigų srautai iš investicinės ir finansinės veiklos

2019 m. skaičiuojant investicinės veiklos pinigų srautus buvo įvertintas Bendrovės mokėtinų sumų už ilgalaikį turtą pokytis 1.554 tūkst. eurų ir kapitalizuotos palūkanos 47 tūkst. eurų, avarinės atsargos sandėlyje iš ilgalaikio turto perklasifikuotos į trumpalaikį turtą 130 tūkst. eurų (2018 m. skaičiuojant investicinės veiklos pinigų srautus buvo įvertintas Bendrovės mokėtinų sumų už ilgalaikį turtą pokytis 5.158 tūkst. eurų, kapitalizuotos palūkanos 49 tūkst. eurų).

Skaičiuojant gautas dotacijas 2019 m. investicinės veiklos pinigų srautuose buvo įvertintas Bendrovės gautinų dotacijų pasikeitimas 1.039 tūkst. eurų (2018 m. - 2.408 tūkst. eurų).

23 Finansinis turtas ir įsipareigojimai ir rizikos valdymas

Likvidumo rizika

Likvidumo rizika valdoma nuolat atliekant trumpalaikes ir ilgalaikes Bendrovės pinigų srautų prognozes. Jei tai yra reikalinga, Bendrovė, atsižvelgdama į prognozes, priima mokumą užtikrinančius sprendimus, t. y. apyvartinių lėšų subalansavimui naudojasi patronuojančios bendrovės kredito limitu sąskaitoje (nepanaudota suma 2019 m. gruodžio 31 d. buvo 8.728 tūkst. eurų).

Bendrovės likvidumo rodikliai, eliminavus administruojamų SGD terminalo lėšų įtaką 2019 m. gruodžio 31 d. ir 2018 m. gruodžio 31 d. atitinkamai sudarė:

	2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.
Bendrojo likvidumo rodiklis	0,41	0,40
Greitojo padengimo rodiklis	0,34	0,32

Žemiau pateikta lentelė apibendrina Grupės finansinių įsipareigojimų grąžinimo terminus 2019 m. gruodžio 31 d., 2018 m. gruodžio 31 d. ir 2018 m. sausio 1 d. pagal nediskontuotus sutartinius mokėjimus (mokėjimai pagal grafiką įskaitant palūkanas):

	Per 20 kalendorinių dienių	Iki 3 mėnesių	Nuo 3 iki 12 mėnesių	Nuo 1 iki 5 metų	Po 5 metų	Iš viso
Paskolos ir įsiskolinimai su palūkanomis	-	6.395	13.987	39.412	13.302	73.096
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	29.780	743	2.224	497	1.233	34.477
Prekybos mokėtinos sumos	2.776	4.166	25	-	-	6.967
2019 m. gruodžio 31 d. likutis	32.556	11.304	16.236	39.909	14.535	114.540
Paskolos ir įsiskolinimai su palūkanomis	-	6.924	18.201	40.903	15.565	81.593
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	22.500	506	-	-	-	23.006
Prekybos mokėtinos sumos	453	5.970	-	-	-	6.423
2018 m. gruodžio 31 d. likutis	22.953	13.400	18.201	40.903	15.565	111.022
Paskolos ir įsiskolinimai su palūkanomis	-	124	18.096	42.606	17.841	78.667
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	11.761	780	-	-	-	12.541
Prekybos mokėtinos sumos	235	9.934	-	-	-	10.169
2018 m. sausio 1 d. likutis	11.996	10.838	18.096	42.606	17.841	101.377

Bendrovės finansinių įsipareigojimų grąžinimo terminai 2019 m. gruodžio 31 d., 2018 m. gruodžio 31 d. ir 2018 m. sausio 1 d. pagal nediskontuotus sutartinius mokėjimus (mokėjimai pagal grafiką įskaitant palūkanas):

	Per 20 kalendorinių dienų	Iki 3 mėnesių	Nuo 3 iki 12 mėnesių	Nuo 1 iki 5 metų	Po 5 metų	Iš viso
Paskolos ir įsiskolinimai su palūkanomis		6.395	13.807	39.412	13.302	72.916
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	13.727	743	2.224	497	1.233	18.424
Prekybos mokėtinos sumos		4.166	25			4.191
2019 m. gruodžio 31 d. likutis	13.727	11.304	16.056	39.909	14.535	95.531
Paskolos ir įsiskolinimai su palūkanomis		6.924	18.201	40.903	15.565	81.593
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	12.311	506				12.817
Prekybos mokėtinos sumos		5.970				5.970
2018 m. gruodžio 31 d. likutis	12.311	13.400	18.201	40.903	15.565	100.380
Paskolos ir įsiskolinimai su palūkanomis		124	18.096	42.606	17.841	78.667
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	11.356	780				12.136
Prekybos mokėtinos sumos		9.934				9.934
2018 m. sausio 1 d. likutis	11.356	10.838	18.096	42.606	17.841	100.737

Kredito rizika

Maksimali kredito rizika yra lygi iš pirkėjų gautinų sumų (išskyrus už SGD terminalo gautinas lėšas), kitų gautinų sumų, pinigų ir trumpalaikių investicijų sumai, atėmus pripažintus vertės sumažėjimo nuostolius. Dėl didelės sumos klientų įsipareigojimų nevykdymo laiku, gali sutrikti Bendrovės įprastinė veikla, gali tekti ieškoti papildomų finansavimo šaltinių. Kredito rizika yra valdoma reguliariai atliekant priežiūros procedūras (individualią skolininkų priežiūrą, pirkėjų stebėjimą ir analizę, siekiant numatyti galimas jų mokumo problemas ateityje ir kt.). Bendrovė yra patvirtinusi pirkėjų skolų valdymo reglamentą, kuriame nurodyti konkretūs veiksmai, terminai, kuriuos reikalinga vykdyti mažinant pirkėjų įsiskolinimą.

Bendrovė patiria riziką laikant lėšas bankų sąskaitose. Patiriamos rizikos lygis priklauso nuo pasirinkto banko patikimumo. Bendrovė yra patvirtinusi finansinės rizikos valdymo tvarkos aprašą.

Tvarkos aprašas reglamentuoja (1) bendradarbiavimui pasirenkamų bankų patikimumo lygį, (2) diversifikavimo limitus laikant ar investuojant lėšas į bankų ar jų dukterinių bendrovių investicinius produktus, kitus vertybinius popierius ir pan.

Pasirenkamų partnerių patikimumo lygis yra vertinamas pagal Bendrovėje nustatytą tvarką, rizikingiausius sistemos naudotojus įvertinant pasitelkus specializuotą kreditingumo nustatymo paslaugas teikiančią įmonę.

Bendrovė nesuteikia garantijų už kitų šalių prievoles.

Palūkanų normos rizika

Bendrovė 2019 m. gruodžio 31 d., 2018 m. gruodžio 31 d. ir 2018 m. sausio 1 d. turėjo paskolų, kurių palūkanų normos yra kintamos. Paskolų kintamos palūkanų norma yra susijusios su EURIBOR ir sukuria palūkanų normos riziką. Atsižvelgiant į situaciją tarp bankinių palūkanų normų rinkoje Bendrovė per 2019 m., 2018 m. ir 2017 m. laikotarpį nesudarė jokių finansinių priemonių sandorių, kurių paskirtis būtų valdyti palūkanų normos svyravimo riziką.

Toliau pateiktoje lentelėje atskleidžiamas Bendrovės metų pelno prieš mokesčius jautrumas teoriškai galimiems EURIBOR palūkanų normos pokyčiams, kai kiti veiksniai nekinta. Bendrovė jautrumą skaičiuoja 100 bazinių punktų, o tai yra 1%.

Bendrovės nuosavybei įtakos, išskyrus einamųjų metų pelno įtaką, nėra.

	EURIBOR padidėjimas baziniais punktais	Įtaka metų pelnui prieš mokesčius, tūkst. eurų
2019 m. gruodžio 31 d.	+100	(458)
2018 m. gruodžio 31 d.	+100	(779)
2017 m. gruodžio 31 d.	+100	(750)

Dujų pirkimo kainos svyravimo rizika

Bendrovė patiria riziką, susijusią su gamtinių dujų pirkimo kainos pokyčiais. Pokyčius įtakoja įvairūs svyravimai tarptautinėse rinkose. Bendrovė per 2019 m. nesiėmė jokių veiksmų gamtinių dujų kainos svyravimo rizikai sumažinti.

Koncentracijos rizika

Bendrovė turi reikšmingą kredito rizikos koncentraciją, nes kredito rizika pasiskirsčiusi tarp 10 pagrindinių Bendrovės pirkėjų, kurių įsiskolinimas 2019 m. gruodžio 31 d. sudarė 94 proc. (2018 m. gruodžio 31 d. - 95 proc., 2017 m. gruodžio 31 d. – 91 proc.) visų Bendrovės prekybos gautinų sumų. Tačiau praradus pirkėjus ir tuo pačiu mažėjant perduodamų dujų kiekiui, dujų transportavimo paslaugų kainos didėtų, kaip tai reglamentuoja VKEKK patvirtinta valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodika.

Finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė

Tikroji vertė yra kaina, kuri gali būti gauta parduodant turtą arba sumokėta suma perduodant įsipareigojimą tarp rinkos dalyvių vertinimo dieną.

Bendrovės pagrindinis finansinis turtas ir įsipareigojimai, neatspindėti tikrąja verte, yra prekybos ir kitos gautinos sumos, prekybos ir kitos skolos, ilgalaikės ir trumpalaikės paskolos ir finansinis lizingas.

Kiekvienos rūšies finansiniam turtui ir įsipareigojimams įvertinti Bendrovėje naudojami tokie metodai ir prielaidos:

- (a) Trumpalaikių prekybos ir kitų gautinų sumų, trumpalaikių prekybos ir kitų skolų apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei (lygis 3);
- (b) Ilgalaikių paskolų tikroji vertė nustatoma vadovaujantis palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino skoloms ir panašiai kredito rizikai. Bendrovė nustatė, jog ilgalaikių paskolų, už kurias mokamos palūkanos, apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei (lygis 3).

24 Įsipareigojimai ir neapibrėžtumai

Teisiniai ginčai

Šiuo metu Bendrovė dėl gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomos dedamosios prie gamtinių dujų perdavimo kainos (toliau – SGD terminalo lėšos) priteisimo iš AB „Achema“ yra pradėjusi dvi civilines bylas. Bendrovė veikia tik kaip SGD terminalo lėšų administratorius ir SGD terminalo lėšas perveda jų gavėjams tik tuomet, kai surenka iš pirkėjų, todėl dėl ginčytinų sumų kredito rizikos nepatiria.

Taip pat, teismuose yra nagrinėjama byla dėl Bendrovės pirkimų komisijos sprendimų GIPL projekto rangos darbų pirkimo metu teisėtumo (pirkimo Nr. 381642). 2020-02-29 Vilniaus apygardos teismas paskelbė sprendimą, kuriuo iš dalies tenkino ieškinį, tačiau pirkimo rezultatų nepakeitė. Šiuo metu bylos šalys byloje yra pateikusios apeliacinius skundus.

Neapibrėžtumai dėl ilgalaikio turto įsigijimo įsipareigojimų

2019 m. gruodžio 31 d. Bendrovė ir Grupė buvo sudariusi sutarčių dėl ilgalaikio turto įsigijimo, kuris nėra pripažintas šiose finansinėse ataskaitose už 137.4 mln. eurų (2018 m. gruodžio 31 d. – 2.4mln. eurų). 2019 m. ilgalaikio turto įsipareigojimo sumoje 106 mln. Eur sudaro įsipareigojimai Lietuvos – Lenkijos dujotiekio (GIPL) rangovams ir įrangos tiekėjams, kurių 44,85 % dalis numatoma finansuoti ES struktūrinių fondų lėšomis. Taip pat

Bendrovė yra įsipareigojusi papildomai kompensuoti GAZ-SYSTEM S.A 54,9 mln. Eur sumą už Lietuvos – Lenkijos dujotiekio statybos darbus Lenkijos pusėje, šią sumą numatoma kompensuoti CEF (Connecting Europe Facility) fondo lėšomis, kuri sudarytų 50% dalį.

25 Susijusių šalių sandoriai

2019 m. ir 2018 m. gruodžio 31 d. patrunuojanti bendrovė buvo UAB „EPSO-G“. Šios bendrovės patrunuojanti šalis buvo Lietuvos Respublika, atstovaujama LR energetikos ministerijos. Susijusių šalių atskleidimo tikslais Lietuvos Respublika neapima centrinių ir vietinių valdžios institucijų. Atskleidimas apima sandorius ir likučius su UAB „EPSO-G“ grupės įmonėmis, dukterine įmone, visomis valstybės kontroliuojamomis ar reikšmingai įtakojamomis įmonėmis (sandoriai su tokiomis įmonėmis atskleidžiami atskirai tik tada, jei sandorių suma per kalendorinius metus viršija 100 tūkst. Eur) bei vadovybe ir jų artimais šeimos nariais. Valstybės kontroliuojamų ar reikšmingai įtakojamų įmonių, sandoriai su kuriomis atskleidžiami, sąrašas pateiktas <https://vkc.sipa.lt/apie-imones/vvi-sarasas/>.

2019 m. gruodžio 31 d. ir 2018 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės susijusios šalys buvo:

- Bendrovės patrunuojanti įmonė EPSO-G, kurios 100 proc. akcijų priklauso Lietuvos Respublikos Energetikos ministerijai;

UAB „EpsO-G“ grupės įmonės:

- Litgrid AB (bendri akcininkai);
- UAB „Tetas“ (bendri akcininkai);
- UAB „Baltpool“ (bendri akcininkai).
- Bendrovės dukterinė įmonė UAB GET Baltic;

UAB „Ignitis grupė“ įmonės:

- AB „Enerģijos skirstymo operatorius“;
- UAB „Ignitis“;
- UAB „Ignitis gamyba“.
- UAB „Enerģetikos paslaugų ir rangos organizacija“

Kitos valstybės kontroliuojamos įmonės:

- AB „Klaipėdos nafta“;
- VĮ Ignalinos atominė;
- VĮ „Geoterma“;
- Kitos valstybės valstybės kontroliuojamos, ar reikšmingai įtakojamos įmonės;
- Vadovybė.

Žemiau pateiktose lentelėse pateikiami Bendrovės likučiai ir sandoriai su susijusiomis šalimis 2019 m. gruodžio 31 d. ir 2018 m. gruodžio 31 d.:

2019 m. gruodžio 31 d.

	Grupė					
	Pirkimai	Pardavimai	Gautinos sumos	Gautos paskolos	Mokėtinos sumos	Finansinės veiklos sąnaudos
UAB „EPSO - G“	108	-	-	6.452	201	5
UAB „TETAS“	2	-	-	-	1	-
UAB „Ignitis gamyba“	8	21.653	2.037	-	12.242	-
AB „Enerģijos skirstymo operatorius“	178	941	84	-	2	-
UAB „Ignitis“	58.329 ²⁾	41.165 ²⁾	4.191 ²⁾	-	4.937 ²⁾	-
AB „Klaipėdos nafta“	67.724 ²⁾	2 ¹⁾	-	-	10.156 ²⁾	-
VĮ Ignalinos atominė	-	242 ²⁾	29 ²⁾	-	-	-
VĮ „Geoterma“	-	-	110 ²⁾	-	-	-
Kitos valstybės valdomos įmonės	138	-	-	-	8	-
	126.487	64.003	6.451	6.452	27.547	5

2018 m. gruodžio 31 d.

	Pirkimai	Pardavimai	Gautinos sumos	Gautos paskolos	Mokėtinos sumos	Finansinės veiklos sąnaudos
UAB „EPSO - G“	123	-	-	-	23	-
UAB „TETAS“	1	-	-	-	-	-
UAB „Ignitis gamyba“	-	24.818 ¹⁾	2.219 ¹⁾	-	570	-
AB „Energijos skirstymo operatorius“	264	800	78	-	39	-
UAB „Ignitis“	6.907 ²⁾	38.036 ²⁾	3.611 ²⁾	-	1.240 ²⁾	-
UAB „Energetikos paslaugų ir rangos organizacija“	2	-	-	-	-	-
UAB Litgas	31.379 ²⁾	861 ¹⁾	105 ¹⁾	-	2.604 ²⁾	-
AB „Klaipėdos nafta“	63.008 ²⁾	-	-	-	9.707 ²⁾	-
VĮ Ignalinos atominė	-	218 ²⁾	25 ²⁾	-	-	-
VĮ „Geoterma“	-	-	110 ²⁾	-	-	-
Kitos valstybės valdomos įmonės	30	934	95	-	1	-
	101.714	65.667	6.243	-	14.184	-

2018 m. gruodžio 31 d. patronuojanti Bendrovė paskolų nebuvo suteikusi.

2019 m. gruodžio 31 d.

	Bendrovė					
	Pirkimai	Pardavimai	Gautinos sumos	Gautos paskolos	Mokėtinos sumos	Finansinės veiklos sąnaudos
UAB GET Baltic	7.072 ¹⁾	80 ¹⁾	16 ¹⁾	-	354 ¹⁾	5
UAB „EPSO - G“	108	-	-	6.272	21	-
UAB „TETAS“	2	-	-	-	1	-
UAB „Ignitis gamyba“	8	19.934 ²⁾	2.037 ²⁾	-	-	-
AB „Energijos skirstymo operatorius“	178	940	84	-	2	-
UAB „Ignitis“	32.284 ²⁾	40.782 ²⁾	4.190 ²⁾	-	4.184 ²⁾	-
AB „Klaipėdos nafta“	67.724 ²⁾	-	-	-	10.156 ²⁾	-
VĮ Ignalinos atominė	-	242 ²⁾	29 ²⁾	-	-	-
VĮ „Geoterma“	-	-	110 ²⁾	-	-	-
Kitos valstybės valdomos įmonės	133	-	-	-	7	-
	107.509	61.978	6.466	6.272	14.725	-

2018 m. gruodžio 31 d.

	Pirkimai	Pardavimai	Gautinos sumos	Gautos paskolos	Mokėtinos sumos	Finansinės veiklos sąnaudos
UAB GET Baltic	6.998 ¹⁾	24 ¹⁾	152 ¹⁾	-	527 ¹⁾	-
UAB „EPSO - G“	123	-	-	-	23	-
UAB „TETAS“	1	-	-	-	-	-
UAB „Ignitis gamyba“	-	22.520 ²⁾	2.219 ²⁾	-	-	-
AB „Energijos skirstymo operatorius“	264	799 ²⁾	77 ²⁾	-	39	-
UAB „Ignitis“	4.157 ²⁾	34.304 ²⁾	3.602 ²⁾	-	1.086 ²⁾	-
UAB „Energetikos paslaugų ir rangos organizacija“	2	-	-	-	-	-
UAB Litgas	22.694 ²⁾	790 ²⁾	103 ²⁾	-	2.604 ²⁾	-
AB „Klaipėdos nafta“	63.008 ²⁾	-	-	-	9.707 ²⁾	-
VĮ Ignalinos atominė	-	218 ²⁾	25 ²⁾	-	-	-
VĮ „Geoterma“	-	-	110 ²⁾	-	-	-
Kitos valstybės valdomos įmonės	30	934	95	-	1	-
	97.277	59.589	6.383	-	13.987	-

¹⁾ Bendrovė yra UAB GET Baltic gamtinių dujų biržos dalyvis ir yra sudariusi Gamtinių dujų biržos dalyvio sutartį. Sutartis yra standartinės formos, suteikianti lygias teises veikti biržoje, kaip ir kitiems gamtinių dujų rinkos dalyviams. Suma sudaro pirkimus per šią biržą.

²⁾ Įskaitant SGDT lėšas.

2017 m. kovo 30 d. Bendrovė ir UAB GET Baltic pasirašė paskolos sutartį, pagal kurią Bendrovė galėjo suteikti UAB GET Baltic iki 200 tūkst. eurų sumos paskolą. Paskolos metinė palūkanų norma kintama, susidedanti iš kintamosios palūkanų dalies 1 mėn. EURIBOR ir pridėdant pastovią 1,5 proc. dydžio maržą. Sutartyje buvo numatytas paskolos grąžinimo terminas 2019 m. kovo 31 d.

25 Susijusių šalių sandoriai (tęsinys)

Iš susijusių šalių gautinoms ir joms mokėtinoms sumoms negauta ir nesuteikta jokių garantijų, atsiskaitymai vyko laikotarpiu nuo 15 iki 30 dienų. 2019 m. gruodžio 31 d. Bendrovė iš susijusių šalių gautinoms sumoms neformavo ir neapskaitė vertės sumažėjimų.

Išmokos vadovybei

	Grupė		Bendrovė	
	2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.	2019 m. gruodžio 31 d.	2018 m. gruodžio 31 d.
Išmokos susijusios su darbo santykiais	674	424	618	388
Išmokos valdybos nariams	26	22	26	22
	700	446	644	410

Grupės ir Bendrovės vadovybe yra laikoma Laikina einantis pareigas generalinis direktorius, technikos, teisės ir administravimo, komercijos ir finansų direktoriai. Grupės ir Bendrovės vadovybei nebuvo suteikta jokių paskolų, garantijų ar turto perleidimo.

26 Ne audito paslaugos

2019 m ir 2018 m. finansines ataskaitas audituojanti įmonė kitų paslaugų Bendrovei neteikė.

27 Kapitalo valdymas

Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas reikalauja, kad Bendrovės nuosavas kapitalas nesudarytų mažiau negu 50 proc. jos įstatinio kapitalo. 2019 m. ir 2018 m. Bendrovė tenkino šį reikalavimą. Nėra jokių kitų Bendrovės viduje ar išorėje nustatytų reikalavimų Bendrovės kapitalui.

28 Pobalansiniai įvykiai

Atsižvelgiant į tai, kad paskelbta valstybės lygio ekstremali situacija Lietuvoje dėl naujojo koronaviruso (COVID-19) plitimo grėsmės, Grupėje ir Bendrovėje peržiūrimos ir planuojamos naujos veiklos tęstinumo užtikrinimo bei prevencinės priemonės: paskirti atsakingi darbuotojai už situacijos stebėjimą bei informacijos teikimą Bendrovės vadovybei, identifikuoti kritines funkcijas atliekantys ir pagrindines sistemas administruojantys padaliniai ir darbuotojai, taikomos papildomos organizacinės priemonės sistemų valdymo centruose, suplanuotos techninės ir pavadavimo priemonės, jei virusas išplis. Bendrovėje taip pat peržiūrimi ekstremalių situacijų valdymo planai, rengiamasi papildomam kritinių veiklų nepertraukiamumui.

Bendrovės pajamos dėl pandemijos sukulto efekto 2020 m. gali mažėti dėl sumažėjusių energijos vartojimo kiekių. Tačiau karantino metu vykstantys ribojimai perdavimo paslaugų kiekių reikšmingai neturėtų įtakoti. Bendrovės vertinimu reikšmingesnę įtaką turi oro temperatūrų svyravimai nei ribojimai sukelti karantino. Be to, ilguoju laikotarpiu kainų reguliavimo mechanizmas numato, kad kalendoriniais metais negautos pajamos bus kompensuojamos ateities laikotarpiuose. Operatyvinė informacija nerodo pajėgumų užsakymo mažėjimo.

Bendrovė neprognozuoja likvidumo ar kredito rizikos problemų. Pagrindiniai klientai yra didelės įmonės, kurios dažnu atveju taip pat yra reguliuojamos ir/ar priskiriamos prie nerizikingų bendrovių sąrašo. Ataskaitų sudarymo momentu atsiskaitymai vyko įprastai, tačiau Bendrovė imsis priemonių dėl sustiprintos mokėjimų kontrolės. Istoriškai mokėjimai už energiją ir/ar komunalines paslaugas yra prioritetas ir vėlavimai būna reikšmingai mažesni.

Trumpalaikis skolinimasis užtikrinamas EPSO-G grupės mastu. Bendrovė turi pakankamą trumpalaikio skolinimosi limitą (overdraftą), kuris užtikrina einamąjį mokumą.

Su komerciniais ir instituciniais bankais bendradarbiavimas vyksta be pakeitimų, įvertinant energetikos sektoriaus reikšmę, Bendrovė būtų finansuojama, jei tik toks poreikis būtų aktualus.

Bendrovė veikia viename iš strateginių ir saugiausių valstybės sektorių. Bendrovės teikiamos paslaugos yra būtinos ir veikia reguliuojamos monopolijos principu.

2019 M. AB „AMBER GRID“
METINIS PRANEŠIMAS

Vilnius
2020 M.

TURINYS

1. BENDROJI INFORMACIJA	60
2. VEIKLOS APLINKA	65
3. STRATEGIJA.....	68
4. VEIKLA	75
5. FINANSINIAI REZULTATAI	82
6. RIZIKOS IR JŲ VALDYMAS	89
7. VALDYMAS.....	91
8. PERSONALAS	101
9. SOCIALINĖ ATSAKOMYBĖ, APLINKOS APSAUGA IR DARBUOTOJŲ SAUGA	107
10. SVARBIAUSI ATASKAITINIO LAIKOTARPIO ĮVYKIAI	111

1. BENDROJI INFORMACIJA

Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengtas metinis pranešimas – 2019 m.

1.1. PAGRINDINIAI DUOMENYS

Pavadinimas	AB „Amber Grid“ (toliau – „Amber Grid“, Bendrovė)
Teisinė forma	Akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir registras	2013 m. birželio 25 d., Juridinių asmenų registras
Juridinio asmens kodas	303090867
Juridinių asmenų registro tvarkytojas	VĮ Registrų centras
Įstatinis kapitalas	51.730.929,06 Eur
Buveinės adresas	Savanorių pr. 28, LT-03116 Vilnius
Telefonas	+370 5 236 0855
Faksas	+370 5 236 0850
Elektroninio pašto adresas	info@ambergrid.lt
Interneto tinklalapis	www.ambergrid.lt

Dujų perdavimo sistemos operatorius „Amber Grid“ – svarbi Lietuvos nacionaliniam saugumui užtikrinti įmonė, atsakinga už dujų perdavimą ir magistralinių dujotiekių eksploatavimą, saugią ir patikimą dujų perdavimo sistemos veiklą bei plėtrą. „Amber Grid“ užtikrina dujų transportavimą aukšto slėgio vamzdynais sistemos naudotojams, dujų infrastruktūros eksploatavimą, priežiūrą ir plėtrą. Bendrovės valdomą infrastruktūrą sudaro magistraliniai dujotiekiai, dujų kompresorių stotys, dujų apskaitos ir skirstymo stotys. „Amber Grid“ taip pat administruoja dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių (AEI), nacionalinį kilmės garantijų registrą.

„Amber Grid“ yra UAB „EPSO-G“ įmonių grupės įmonė. EPSO-G yra valstybės valdoma energijos perdavimo ir mainų įmonių grupė, o UAB „EPSO-G“ veikia kaip valdymo bendrovė, kurios akcininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos energetikos ministerija. Daugiau informacijos apie UAB „EPSO-G“ galima rasti internetiniame puslapyje www.epsog.lt.

„Amber Grid“ valdo 100 proc. UAB GET Baltic įstatinio kapitalo. UAB GET Baltic – tai bendrovė, turinti gamtinių dujų rinkos operatoriaus licenciją, organizuojanti ir vystanti prekybą gamtinių dujų biržoje Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje ir Suomijoje. Daugiau informacijos apie UAB GET Baltic galima rasti internetiniame puslapyje www.getbaltic.com.

VIZIJA

Inovatyvi energetikos bendrovė integruotame Europos dujų tinkle.

- *Inovatyvi* – taikanti pažangius metodus ir technologijas. Tai leidžia dirbti greičiau, efektyviau, pasiūlyti naujoves klientams ir partneriams.
- *Integruotas Europos dujų tinklas* – kai Baltijos ir Europos dujų rinkos su prieiga prie globalios SGD rinkos yra tarpusavyje sujungtos tiek fizine infrastruktūra, tiek ir gerai veikiančiais rinkos bei pasinaudojimo infrastruktūra modeliais, suteikiančiais galimybę paprastai ir lanksčiai transportuoti ir prekiauti dujomis.

MISIJA

Mes efektyviai ir patikimai vykdome dujų perdavimą, sudarome palankias sąlygas konkurencijai dujų rinkoje ir atsinaujinančių energijos išteklių plėtrai.

- *Efektyviai* – veiksmingai ir optimizuodami savo veiklos procesus siekiame geriausių rezultatų.
- *Patikimai* – saugiai ir be neplanuotų nutraukimų transportuojame klientams dujas.
- *Palankios sąlygos konkurencijai* – dirbame, kad pasinaudojimo perdavimo sistema sąlygos ir teikiamos paslaugos būtų lanksčios ir patogios esamiems bei naujiems dujų rinkos žaidėjams ir leistų dujas lengvai gauti iš įvairių šaltinių.
- *Atsinaujinančių energijos išteklių plėtra* – administruodami „žalių“ dujų kilmės garantijų registrą ir kitais būdais siekiame dujų iš atsinaujinančių energijos išteklių gamybos bei prekybos plėtos.

1.2. VEIKLOS RODIKLIAI

1 lentelė. Bendrovės veiklos rodikliai, 2017 – 2019 m.

	2019 m.	2018 m.	2017 m.
Transportuoti gamtinių dujų kiekiai			
Dujų kiekis, transportuotas į vidinį išleidimo tašką, GWh	23.530	22.320	24.290
Dujų kiekis, transportuotas į gretimas perdavimo sistemas ¹ , GWh	31.991	30.140	28.262
Sistemos naudotojų skaičius, laikotarpio pabaigoje	105	106	100
Eksplatuojama sistema			
Magistralinių dujotiekių ilgis, km	2.115	2.115	2.115
Dujų skirstymo stočių ir dujų apskaitos stočių skaičius, vnt.	68	68	69
Darbuotojai			
Darbuotojų skaičius, laikotarpio pabaigoje	316	329	346

1.3. SVARBŪS ĮVYKIAI

Sausis

2019 m. sausio 1 d. įsigaliojo Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – VERT, pradėjo veiklą 2019 m. liepos 1 d., anksčiau – Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija) patvirtintos gamtinių dujų perdavimo kainos. Vidutinė ilgalaikių gamtinių dujų perdavimo paslaugų kaina Lietuvos sistemos vartotojams padidėjo 3,5 proc. iki 1,17 Eur/MWh. Dėl veiklos efektyvumo didinimo, modernių tinklo priežiūros technologijų taikymo bei išankstinio dalies leidžiamųjų pajamų lygmens priskyrimo trumpalaikėms paslaugoms, vidutinė ilgalaikių perdavimo paslaugų kaina nesiekia Komisijos nustatytos ribos.

¹ Latvijos Respublikos ir Rusijos Federacijos Kaliningrado srities perdavimo sistemos

Vasaris

2019 m. vasario 27 d. „Amber Grid“ ir EPSO-G valdymo bendrovė sudarė tarpusavio skolinimo ir skolinimosi naudojantis įmonių grupės bendros sąskaitos paslauga (angl. *cashpool*) sutartį. Joje nustatytas maksimalus EPSO-G skolinimo limitas – 15 mln. Eur bei AB „Amber Grid“ skolinimo limitas – 10 mln. Eur. Sutarties maksimali trukmė – 3 metai.

Kovas

2019 m. kovo 6 d. VERT paskelbė viešajai konsultacijai dokumentus dėl Bendrovės teikiamų paslaugų kainodaros 2020 m. ir tolesniems reguliavimo periodo metams.

2019 m. kovo 15 d. „Amber Grid“ užbaigė vidaus ir tarptautinių dujų srautų valdymui reikšmingo dujų perdavimo sistemos objekto modernizavimo projektą. Investicijos į 3 metus trukusį Panevėžio kompresorių stoties atnaujinimą siekė 5,6 mln. Eur (be PVM). Pusė lėšų pritraukta iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų. Objekto atnaujinimas svarbus Lietuvos ir Baltijos šalių regiono gamtinių dujų perdavimo sistemos saugumo ir patikimumo užtikrinimui.

2019 m. kovo 26 d. „Amber Grid“ pasirašė tarptautinio dujotiekio Vilnius-Panevėžys-Ryga atkarpų, siekiančių Lietuvos–Latvijos pasienį, rekonstravimo darbų sutartį su viešąjį konkursą laimėjusia rangovų įmone „MT Group“. Bendra projekto vertė siekia 8,1 mln. Eur (be PVM). Pusė lėšų bus gauta iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų. Numatyta, kad dujotiekio rekonstravimo darbai truks iki 2019 m. pabaigos.

Balandis

2019 m. balandžio 23 d. eiliniame visuotiniame Bendrovės akcininkų susirinkime patvirtintas 2018 m. pelno paskirstymo projektas, dividendams skirta 5,2 mln. Eur.

Gegužė

2019 m. gegužės 9 d. „Amber Grid“ pradėjo tarptautinio dujotiekio Vilnius-Panevėžys-Ryga atkarpų rekonstravimo darbus.

2019 m. gegužės 28 d. „Amber Grid“ modernizavo dvi dujų skirstymo stotis Alytuje ir Jonavoje. Projektų vertė – 4 mln. Eur (be PVM), pusė lėšų skirta iš ES struktūrinių fondų. Stotyse sumontuota pažangi technologinė įranga. Per modernizuotą Jonavos dujų skirstymo stotį dalis dujų tiekama ir didžiausiai dujų vartotojai Lietuvoje – trąšų įmonei „Achema“.

Birželis

2019 m. birželio 1 d. Skatinant žaliųjų dujų gamybą Lietuvoje, „Amber Grid“ verslui pradėjo teikti dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, kilmės garantijas. Tai numatyta gegužę pasirašytame Energetikos ministro įsakyme. Nacionalinio žaliųjų dujų kilmės garantijų registro administravimo funkciją atliekantis „Amber Grid“ teikia kilmės garantijas dujų, iš atsinaujinančių energijos išteklių gamintojams, bei administruoja jų perleidimą tiekėjams ar galutiniams vartotojams, kurie savo veikloje naudoja žaliąsias dujas.

2019 m. birželio 10 d. VERT nustatė „Amber Grid“ reguliuojamos veiklos (teikiant gamtinių dujų transportavimo gamtinių dujų perdavimo sistema paslaugas) pajamų viršutinę ribą 2020 m. – 36,1 mln. Eur (išsamesnė informacija ir skirtumai, lyginant su 2019 m., pateikiami šio pranešimo skyriuje „Gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus paslaugų kainų reguliavimas“).

2019 m. birželio 11 d. „Amber Grid“ pateikė paraišką Inovacijų ir tinklų programų vykdomajai įstaigai (INEA) prie Europos Komisijos dėl dujotiekio, jungiančio Lietuvą ir Latviją, pajėgumų didinimo projekto finansavimo. Bendra paraiška dėl ES paramos pateikta kartu su Latvijos dujų perdavimo sistemos operatoriumi „Conexus

Baltic Grid“. Planuojama, kad bendros investicijos šiam projektui sudarys 10,2 mln. Eur, iš jų Lietuvos investicijų dalis – 4,7 mln. Eur. Lietuvos–Latvijos jungties pajėgumų padidinimo statybų etapui tikimasi gauti didžiausią galimą ES paramą pagal Infrastruktūrų tinklų priemonę (toliau – CEF) – iki 75 proc. tinkamų finansuoti projekto išlaidų.

2019 m. birželį „Amber Grid“ kartu su daugiau kaip 20 įvairiose srityse veikiančiais tarptautiniais partneriais pradėjo įgyvendinti Europos Sąjungos ir tarptautinės organizacijos RINA vykdomą mokslinių tyrimų ir vystymo projektą „SecureGas“. Projektu, kuris finansuojamas iš Europos Sąjungos „Horizon 2020“ mokslinių tyrimų ir inovacijų programos, siekiama užtikrinti ES dujų tinklo saugumą ir atsparumą. Projekto tikslas – nustatyti dujų perdavimo sistemos kritinius elementus kibernetinių, fizinių, teroristinių, gamtinių ir kt. grėsmių atžvilgiu bei sukurti metodiką, įrankius ir rekomendacijas sistemos saugumo užtikrinimui.

2019 m. birželį „Amber Grid“ atstovai, kartu su partneriais iš 10 ES šalių pradėjo įgyvendinti REGATRACE (angl. Renewable Gas Trade Centre) projektą. Jį 100 proc. finansuoja Europos Sąjunga pagal „Horizon 2020“ programą. Projekto tikslas – sukurti biometano ir kitų dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, prekybos, perdavimo ir konversijos (elektra-vandenilis-metanas) Europinę sistemą bei metodinę pagalbą, kuriant nacionalines atsinaujinančių dujų politikos kryptis.

Liepa

2019 m. liepos 10 d. „Amber Grid“ neatlygintinai perdavė „EPSO-G“ grupės įmonei „Litgrid“ dalį „Amber Grid“ iki 2020 m. pabaigos planuojamų pasiekti energijos sutaupymų kiekio (30 875,5 MWh). Šis sandoris įtakos Bendrovės finansiniams rezultatams neturi.

2019 m. liepos 25 d. „Amber Grid“ pasirašė sutartį su dujotiekio jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos (GIPL) vamzdžių pirkimo viešojo konkurso laimėtoju – Lenkijos bendrove „Izostal“ S.A. Sutarties vertė – 26,4 mln. eurų (be PVM).

Rugpjūtis

2019 m. rugpjūčio 1 d. pateikta individuali „Amber Grid“ ataskaita pagal CEER (Europos energetikos reguliuotojų taryba, angl. Council of European Energy Regulators) kas 2 metus atliekamą perdavimo sistemos operatorių (PSO) palyginamąją analizę. Palyginamojoje analizėje dalyvavo 29 Europos gamtinių dujų perdavimo sistemų operatoriai. „Amber Grid“ šiame palyginime dalyvavo pirmą kartą, VERT iniciatyva. Palyginimui su kitomis šalimis buvo pateikti „Amber Grid“ 2014-2017 m. laikotarpio duomenys, patvirtinti VERT. Pagrindinės CEER vertinimo išvados:

- „Amber Grid“ per daug skiriasi nuo tiriamosios grupės vidurkio, kad jį galima būtų tiesiogiai palyginti, taip pat, kaip ir Latvijos bei Estijos PSO;
- „Amber Grid“ yra vienas iš masto ekonomiją išnaudojančių (*scale efficient*) PSO;
- Bendrovė yra vienas iš efektyviausiai suderinusių veiklos ir kapitalo sąnaudas PSO;
- „Amber Grid“ efektyvumas vertinamas 100 proc.

Rugsėjis

2019 m. rugsėjo 19 d. kuriant sąlygas žaliųjų dujų plėtrai Lietuvoje, „Amber Grid“ prisijungė prie europinės asociacijos, vystančios Europos atsinaujinančių dujų kilmės garantijų tarpvalstybinę mainų sistemą – ERGaR (European Renewable Gas Registry).

Spalis

2019 m. spalio 10 d. VERT patvirtino „Amber Grid“ gamtinių dujų perdavimo kainas, taikomas nuo 2020 m. sausio 1 d.

Gruodis

2019 m. gruodžio 23 d. „Amber Grid“ pasirašė sutartį su viešame konkurse ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą pateikusių UAB „Alvora“ ir UAB „Šiaulių dujotiekio statyba“ įmonių konsorciūmu dėl GIPL projekto rangos darbų. Sutarties vertė – 79,85 mln. Eur (be PVM).

2019 m. gruodžio 27 d. Inovacijų ir tinklų programų vykdomoji įstaiga (INEA) prie Europos Komisijos, Lietuvos ir Latvijos dujų perdavimo sistemos operatoriai pasirašė sutartį dėl Lietuvos-Latvijos dujotiekio pajėgumų didinimo projekto statybos darbų finansavimo. Bendros investicijos šiam projektui sudarys 10,2 mln. eurų. Lietuvos investicijos į šį projektą sieks 4,7 mln. eurų. Projektą numatoma įgyvendinti iki 2023 m. pabaigos.

2019 m. gruodžio 30 d., įsigaliojus dujotiekio jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos GIPL rangos darbų sutarčiai, pradėti jungties statybos darbai. Pirmajame statybų etape didžiausios pajėgos telkiamos dujotiekio statybai nuo Jauniūnų iki Alytaus, tai yra 100 kilometrų vamzdyno statyboms. Vėliau bus nutiesta likusi dujotiekio atkarpa ir pastatyta dujų apskaitos stotis. Iš viso GIPL jungtis iki Lietuvos-Lenkijos sienos tęsis 165 km. GIPL projektą planuojama įgyvendinti iki 2021 m. pabaigos.

2019 m. gruodžio 31 d. „Amber Grid“ užbaigė regioninės reikšmės dujotiekio prie Lietuvos-Latvijos sienos atkarpos, kurios ilgis 14 km rekonstravimo darbus, kurių vertė – 8,1 mln. eurų. Dujotiekis svarbus regioninei dujų prekybai.

Pranešimo rengimo metu buvo vertinama galima koronaviruso (COVID-19) įtaka Bendrovės veiklai. Ji atskleidžiama „Amber Grid“ 2019 m. audituotų metinių finansinių ataskaitų pastabose.

1.4. NARYSTĖ

Bendrovė yra ENTSG (www.entsog.eu), asociacijos „Lenkijos ir Lietuvos prekybos rūmai“, Nacionalinės Lietuvos energetikos asociacijos ir ERGaR narė:

- ENTSG buvo įsteigta pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą Nr. 715/2009 kaip organizacija, skirta dujų perdavimo sistemų operatorių bendradarbiavimui Europos Bendrijos lygmeniu;
- Asociacija „Lenkijos ir Lietuvos prekybos rūmai“ yra dvišalė Lietuvos ir Lenkijos ekonominio bendradarbiavimo organizacija. Asociacija renka informaciją savo nariams apie verslo galimybes abiejose šalyse, bendradarbiauja su organizacijomis ir asmenimis, užtikrinančiais verslo valdymą ir plėtrą, organizuoja konferencijas ir teminius renginius;
- Nacionalinė Lietuvos energetikos asociacija buvo įkurta 2016 m. Asociacija formuoja bendrą energetikos sektoriaus poziciją, atstovauja savo narių interesus valstybinėse institucijose, visuomeninėse ir tarptautinėse organizacijose, siekia, kad būtų vystomos bei gerinamos Lietuvos elektros energijos ir dujų tiekimo sąlygos šalies vartotojams, skatinama ekonominė ir techninė energetikos ūkio pažanga;
- Nuo 2019 m. bendrovė tapo ERGaR (European Renewable Gas Registry) nare (www.ergar.org), kurios tikslas - dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos šaltinių, kilmės garantijų prekybos tarp šalių plėtojimas.

2. VEIKLOS APLINKA

2.1. VERSLO APLINKA IR PROGNOZĖS

2019 m. buvo ypač palankių dujų kainų globaliose ir regiono rinkose metai. Tai labiausiai lėmė ženkliai išaugusi suskystintų gamtinių dujų (SGD) pasiūla, dėl šiltų orų ir kitų priežasčių mažiau augusi dujų paklausa. Šios tendencijos prisidėjo prie to, kad per 2019 m. 5 proc. padidėjo dujų vartojimas Lietuvoje, per Lietuvą į kitas Baltijos šalis vamzdynais transportuota daugiausia dujų per visą istoriją – palyginti su 2018 m., dujų perdavimas į Baltijos šalis augo 2,6 karto. Dėl to bendras į Lietuvą importuotas dujų kiekis išaugo net 20 proc.

Baltijos šalių regiono dujų rinkoje svarbiausi pokyčiai susiję su „izoliuotos“ Suomijos dujų rinkos integracija su Baltijos šalių regiono rinka. Nuo 2020 m. pradėjo veikti „Baltconnector“ dujotiekių jungtis tarp Suomijos ir Estijos, baigta Suomijos dujų rinkos liberalizacija, integruota Suomijos dujų prekyba regioninėje dujų biržoje.

Dar 2016 m. Baltijos šalių ministrų pirmininkų priimtas politinis sprendimas nuo 2020 m. integruoti Baltijos šalių ir Suomijos dujų rinkas buvo pasiektas iš dalies – nuo 2020 m. į bendrą zoną sujungtos Latvijos ir Estijos dujų rinkos. Tačiau bendrai sutarta siekti, kad Suomija ir Lietuva prie bendros regiono rinkos prisijungtų nuo 2022 m.

Kovos su klimato kaita kontekste griežtėjantys Europos Sąjungos aplinkosaugos politikos reikalavimai, atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo skatinimas ir plėtra bei efektyvesnis energijos naudojimas mažins gamtinių dujų vartojimą energetinėms reikmėms Lietuvoje. Tačiau dėl ribotų pasirinkimo alternatyvų kai kuriose pramonės šakose, transporto sektoriaus segmentuose bei dėl konkurencingumo teikiant balansavimo, rezervavimo paslaugas šilumos ir elektros energijos sektoriuose, gamtinės dujos atliks svarbų vaidmenį, kaip pereinamojo laikotarpio energija, siekiant europinių ir nacionalinių šiltnamio efektą kuriančių dujų išmetimo mažinimo į atmosferą tikslų. Tuo pačiu dujos, transportuojamos vamzdynais, keisis – vis didesnę dalį turėtų sudaryti „žalios“ dujos: biometanas ir dujos, pagamintos žalios elektros energijos konversijos procese – vandenilis bei sintetinis metanas.

Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje Lietuva išsikėlė ambicingus tikslus, kuriais ženkliai prisidės prie Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m., Paryžiaus susitarime nustatytų tikslų ir 2030 m. ES energetikos ir klimato politikos tikslų įgyvendinimo. Jais siekiama padidinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį (įskaitant ir biometano bei kitų iš AEI pagamintų dujų) šalies bendrajame galutiniame energijos suvartojime: 2020 m. - iki 30 proc., 2030 m. – 45 proc., o nuo 2050 m. – 80 proc.

Numatoma, kad Lietuvos, kaip ir ES, energetikos sektoriuje dujos išliks svarbiu energijos ištekliu pereinamuoju į mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų ekonomiką laikotarpiu. 2020–2030 m. dujų poreikis šalyje sieks apie 20 TWh, iš jų daugiau kaip 50 proc. sudarys dujų, kaip žaliavos, poreikis trąšų gamybos pramonėje.

2019 m. pabaigoje Europos Komisija pristatė Europos žaliąjį susitarimą (angl. European Green Deal) – ambicingą projektą, kuris padėtų Europos piliečiams ir įmonėms pasinaudoti perėjimu prie tvarumo ir ekologijos. Priemonės, pateiktos kartu su pradiniu pagrindinių politikos krypčių planu, apima plataus masto išmetamųjų teršalų mažinimą, investicijas į pažangius mokslinius tyrimus ir inovacijas, natūralios Europos aplinkos išsaugojimą. Žaliajame susitarime iškeltas tikslas, kad 2030 m. lyginant su 1990 m. ES šiltnamio efektą kuriančių dujų išmetimas bus sumažintas 55 proc., o 2050 m. būtų pasiektas klimatui neutralus lygis.

2.2. REGULIACINĖ APLINKA

Nuo 2019 m. prasidėjo naujas 5 metų reguliavimo periodas, taip pat 2020 m. perdavimo veiklos kainų nustatymui pradėtas taikyti 2017 m. kovo 16 d. Europos Komisijos Reglamentas (ES) 2017/460, kuriuo nustatomas suderintos dujų perdavimo tarifų struktūros tinklo kodeksas (TAR NC). Dėl TAR NC nuostatų taikymo, taip pat dėl regioninės rinkos integravimosi galimi pokyčiai Bendrovės teikiamų paslaugų kainų struktūroje (taip pat žr. skyrių „Dujų perdavimo sistemos operatoriaus paslaugų kainų reguliavimas“).

Dėl esamo reguliavimo įsigalioję pokyčiai turėjo įtakos Bendrovės veiklai ir rezultatams: nuo 2019 m. prasidėjęs naujas 5 metų reguliavimo periodas lėmė, jog Bendrovei pradėta taikyti nauja VERT patvirtinta investicijų grąžos normos nustatymo metodika ir nuo 2019 m. pradžios žymiai (nuo 7,09 proc. iki 3,33 proc.) sumažinta investicijų grąžos norma. Kadangi pagal minėtos metodikos nuostatas kasmet perskaičiuojama skolinto kapitalo kainos komponentė, investicijų grąžos norma nuo šiol kis kasmet. 2020 metams ji pakoreguota ir nustatyta 3,38 proc.

2.3. INFORMACIJA APIE „AMBER GRID“ DUKTERINĖS ĮMONĖS GET BALTIC VEIKLĄ 2019 M.

„Amber Grid“ valdo 100 proc. GET Baltic įstatinio kapitalo. GET Baltic yra licencijuota gamtinių dujų rinkos operatorė, turinti registruoto duomenų teikimo subjekto statusą (RRM) suteiktą ACER agentūros. Bendrovė administruoja elektroninę prekybos sistemą, kurioje yra vykdoma prekyba trumpalaikiais ir ilgalaikiais gamtinių dujų produktais, prekybos aikštelėse, esančiose Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Kurdama gamtinių dujų prekybai pritaikytus sprendimus Bendrovė siekia didinti didmeninės gamtinių dujų rinkos likvidumą, konkurencingumą ir skaidrumą Baltijos šalyse.

Nuo 2017 m. liepos 1 d. GET Baltic Baltijos šalių gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriams „Amber Grid“, „Connexus Baltic Grid“ AS (Latvija), „Elering“ AS (Estija), teikia susietųjų pajėgumų paskirstymo paslaugą, dėl kurios efektyviau paskirstomi trumpalaikiai gamtinių dujų perdavimo pajėgumai sujungimo taškuose tarp Baltijos šalių.

2017 m. liepos 1 d. įsteigus prekybos aikšteles Latvijoje ir Estijoje bei pradėjus skirstyti susietuosius pajėgumus GET Baltic *de facto* tapo regionine trijų Baltijos šalių gamtinių dujų birža. Dėl integruoto prekybos modelio, rinkos formuotojų ir kitų biržos dalyvių vienoje šalyje pateikti pavedimai pirkti ar parduoti dujas einamajai parai bei kitai dienai yra automatiškai atvaizduojami kitų Baltijos šalių prekybos aikštelėse kartu su transportavimo tarp Baltijos šalių kaina.

2019 m. sausio 1 d. įsigaliojo LR teisės aktų pakeitimai, kurie įpareigojo didžiuosius reguliuojamus energijos gamintojus ne mažiau kaip pusę dujų poreikio įsigyti GET Baltic biržoje. Reguluojamiems energijos gamintojams tapus konkurencingos ir atviros gamtinių dujų rinkos dalyviais, 2019 m. biržos dalyvių aktyvumas ir apyvarta, palyginti su tuo pačiu laikotarpiu pernai, GET Baltic biržoje reikšmingai išaugo.

Siekiant sukurti palankesnes sąlygas Baltijos šalių ir Suomijos dujų biržos dalyviams prekiauti trumpalaikių ir ilgalaikių sandorių rinkose, 2019 m. pasirašyta bendradarbiavimo sutartis su Lenkijos kliringo namais IRGiT. Bendradarbiavimo tikslas yra sukurti optimalų, Europinius standartus atitinkantį, užstatų valdymo ir atsiskaitymo modelį bei rizikos valdymo sistemą GET Baltic administruojamoms trumpalaikių ir ilgalaikių gamtinių dujų sandorių rinkoms.

Nuo 2020 m. sausio 1 d. GET Baltic išplėtus veiklos geografines ribas, t. y., įsteigus prekybos aikštelę Suomijoje ir pradėjus teikti susietųjų pajėgumų paskirstymo paslaugą Suomijos perdavimo sistemos operatoriumi Gasgrid Finland Oy, pradėtos kurti palankesnės sąlygos kainų konvergencijai regione bei palengvinta tarpvalstybinė prekyba tarp Suomijos ir Baltijos šalių gamtinių dujų rinkų.

GET Baltic biržos veikla 2019 m. metais:

- prekybos apyvarta padidėjo iki 2,9 TWh. Tai didžiausia metų prekybos apyvarta nuo pat GET Baltic veiklos pradžios. Palyginti su 2018 m., prekybos apyvarta išaugo daugiau kaip du su puse karto (2018 m. – 1,1 TWh);
- sudaryti 9 045 sandoriai. Palyginti su 2018 m., sandorių skaičius išaugo beveik tris kartus (2018 m. 3122 sandoriai);
- aktyviai biržos veikloje 2019 m. dalyvavo, t.y. teikė pavedimus ir sudarė sandorius 32 dalyviai, arba vidutiniškai 24 dalyviai per mėnesį. 2018 m. per mėnesį vidutiniškai prekybą vykdė 16 dalyvių;
- sudarius pirmuosius sandorius ilgalaikių sandorių rinkoje, 2019 m. pradėtas skaičiuoti ir skelbti Baltijos šalių mėnesinių sandorių rinkos dujų kainų indeksas (BGMI);
- ruošiantis naujos rinkos atvėrimui - prekybai Suomijos prekybos aikštelėje - nuo 2020 m. sausio 1 d. užregistruoti 22 biržos dalyviai, iš jų 17 naujų biržos dalyvių.

GET Baltic veikla 2019 m.:

3. STRATEGIJA

3.1. KRYPTYS, TIKSLAI IR REZULTATAI

2019 m. pradžioje Bendrovės valdyba pritarė atnaujintai „Amber Grid“ strategijai 2017–2022 m. Siekiant aiškesnio „EPSO-G“ grupės įmonių strategijų susiejimo, įgyvendinat strategines kryptis, jos yra suvienodintos visose grupės įmonėse.

Siekdama įmonės vizijos ir valstybės bei akcininko iškeltų strateginių siekių – didinti Bendrovės vertę bei užtikrinti šalies strateginių interesų dujų sektoriuje įgyvendinimą, „Amber Grid“ skiria didžiausią dėmesį keturioms strateginėms kryptims:

- regioninės veiklos vystymas ir strateginių projektų sėkmės užtikrinimas;
- tvarus įmonės augimas ir ilgalaikės naudos akcininkams užtikrinimas;
- efektyvi veikla ir inovacijos;
- kurianti ir pažangi organizacija.

Kiekvienai iš Bendrovės strateginių krypčių yra parengti strateginiai tikslai, uždaviniai bei priemonės su siekiamu rezultatu ir terminais.

Pokyčiai projektuojant veiklą atspindi bendrovės iškeltuose strateginiuose tiksluose – norėdami sėkmingai veikti, toliau privalome veikti globalioje rinkoje, skaitmeninti paslaugas bei plėsti jų ratą, diegti inovatyvius technologinius ir intelektualius sprendimus, prisidėti prie geresnių sąlygų atsinaujinantiems energetikos ištekliams kūrimo ir jų plėtros. Visus šiuos pokyčius diktuoja besikeičianti verslo aplinka, valstybės strateginiai sprendimai, technologijų tobulėjimas.

Siekdama pasiekti užsibrėžtų tikslų, „Amber Grid“ nuolat vertina ir kontroliuoja strategijos įgyvendinimą ir pasiektą pažangą.

2019 m. siekiant sukurti vieningą regiono rinką, toliau buvo vykdomi tęstiniai darbai su regiono partneriais. Siekiama, kad bendra rinka būtų sukurta visoms pusėms, taip pat ir Lietuvos gyventojams bei verslui, priimtinomis sąlygomis. Lietuva siekia į bendrą tarifų zoną prisijungti nuo 2022 m.

Siekiant sukurti vieningą infrastruktūrą – pradėtas GIPL projekto statybos etapas, 2019 m. pasirašytos sutartys su vamzdžių tiekėjais bei rangos darbus atliksiančiu įmonių konsorciumu.

Nuo 2019 m. birželio 1 d. „Amber Grid“ administruoja dujų, pagamintų iš AEI, nacionalinį kilmės garantijų registrą, t. y., teikia kilmės garantijų išdavimo, perdavimo ir jų galiojimo panaikinimo bei kilmės garantijų naudojimo priežiūros ir kontrolės ir kitose valstybėse išduotų kilmės garantijų pripažinimo Lietuvoje funkcijas.

Tobulinant veiklos valdymą, atlikta pagrindinių veiklos procesų analizė, apimanti dujų perdavimo sistemos eksploatavimo, priežiūros ir valdymo funkcijas. Pagal veiksmų plane nurodytus veiklų analizės rezultatus įdiegtos veiklos efektyvumą pagrindinėje veikloje didinančios priemonės. Taip pat atliekama Europos perdavimo sistemos operatorių veiklos palyginamoji analizė, kurios rezultatais vadovaujantis bus inicijuojami vykdomos veiklos procesų tobulinimai.

2019 m. ir toliau buvo vykdomi numatyti struktūriniai bendrovės pertvarkymai, patobulinti procesai, ypatingas dėmesys skiriamas inovatyviems sprendimams – atlikta vandenilio dujų tinkluose ir „Power to Gas“ (P2G) technologijų pritaikomumo ir aktualumo Lietuvoje analizė bei pateikti pasiūlymai tolimesniam projekto vystymui.

Strategijos dokumente taip pat pateikti bendrieji duomenys apie bendrovės veiklą, prognozės, vertinami aplinkos pokyčiai ir besikeičianti situacija rinkoje, kas daro įtaką ilgalaikiai Bendrovės strategijai.

3.2. STRATEGINIAI TIKSLAI IR JŲ ĮGYVENDINIMAS

„Amber Grid“ strateginės kryptys atitinka didžiausio akcininko – EPSO-G suformuluotus tikslus. Laiške nurodyti įmonių grupės veiklos vertinimo rodikliai, atskaitomybė bei akcininkui svarbios užduotys.

3.3. VEIKLOS IR FINANSINIAI TIKSLAI

Remiantis akcininko suformuluotomis ir „Amber Grid“ strategijoje patvirtintomis kryptimis, valdyba bendrovei išskėlė šiuos 2019 m. veiklos tikslus.

„Amber Grid“ 2019 m. tikslai

	2019 metų tikslo apibūdinimas	Tikslo svoris	2019 m. rodiklis
1.	Efektvus veiklos sąnaudų (OPEX) panaudojimas neviršijant biudžeto.	15 %	Faktinių veiklos sąnaudų (OPEX) ir valdybos patvirtinto metinio biudžeto skirtumas ≤0
2.	Metinio investicijų (CAPEX) plano įvykdymas, (svoris 50 %, projektų vykdymui sutaupytos lėšos nevertinamos) ir SPPK stebimi projektai vykdomi pagal planą (svoris 50%).	15 %	Investicijų plano ir SPPK stebimų projektų įvykdymas, neviršijant valdybos patvirtinto metinio CAPEX biudžeto
3.	Įgyvendinamas Lietuvos – Lenkijos dujų sistemų sujungimo (GIPL) projektas	25 %	Pasirašytos GIPL statybos darbų ir vamzdžių pirkimų sutartys (svoris 80 %). Kartu su GAZ-SYSTEM parengta studija dėl GIPL komercinio panaudojimo galimybių ir infrastruktūros vertės padidinimo (svoris 20 %)
4.	Skaitmenizacijos diegimas	15 %	TVIS, PIMS sistemų ir integracijų su esamomis sistemomis įdiegimas. Sistemos veikia, Bendrovės turto ir vamzdinių valdymas vykdomas per šias sistemas.
5.	Įdiegti dujų, pagamintų iš AEI, kilmės garantijų sistemą	10 %	Dujų, pagamintų iš AEI, įleidžiamų į dujų perdavimo/skirstymo sistemas kilmės garantijų duomenų registro įsteigimas ir kilmės garantijų išdavimo administravimas**
**Ši priemonė įgyvendinama kai bus priimti AEI įstatymo pakeitimai ir įtvirtintos atitinkamos pareigos poįstatyminiuose teisės aktuose.			
6.	Pirkimų funkcijos brandos didinimas ir efektyvinimas	20 %	Įgyvendinti viešųjų pirkimų tobulinimo planą
Svorių suma:		100 %	-

Bendrovei keliama veiklos finansiniai ir nefinansiniai tikslai yra tapatūs „Amber Grid“ generalinio direktoriaus tikslams. Už nustatytų tikslų įgyvendinimą generalinis direktorius yra atskaitingas valdybai.

Bendrovės valdyba kiekvienais metais atlieka tikslų pasiekimo įvertinimą. Jo rezultatas lemia kintamos atlygio dalies dydį, neviršijantį atlygio politikoje nustatytos proporcijos.

Bendrovei iškelti tikslai, valdybos vertinimu, 2019 m. buvo įvykdyti 78,17 proc.

„Amber Grid“ 2020 m. tikslai

Eil. Nr.	Metinis tikslas	Siektinas rodiklio dydis	Tikslo svoris (%)	Matavimo vienetai	Nustatytas rodiklio dydis
1.	Nuosavybės grąžos rodiklis (ROE)	ROE ≥3,3%	15,0%	proc.	100,0%
2.	Visi numatyti GIPL projekto statybos darbai Lietuvos teritorijoje 2020 m. atlikti pagal grafiką ir sutarta apimtimi	Projekto tarpinių gairių vėlavimas neviršija tolerancijos ribų: 1) Atlikti planuoti privalomi archeologiniai tyrinėjimai (I etapo - ~73 km) - 2020-06-30 (svoris 25%); 2) Atliktas HDD gręžimas po Neries ir Nemuno upe - 2020-10-01 (svoris 50%); 3) Suvirinta 100 km vamzdžio, iš jų prijungtas 73 km ruožas - 2020-12-31 (svoris 25%).	30,0%	proc.	100,0%
3.	Energetikos kompetencijų centro vystymas	Pagal kompetencijų sritis parengta: 1) studija dėl GIPL komercinio panaudojimo galimybių ir infrastruktūros vertės padidinimo (svoris 1/3); 2) įgyvendinti REGATRACE projekte numatyti tikslai (svoris 1/3); 3) atlikta analizė dėl Power-to-Gas technologijų pritaikomumo Lietuvoje, pateikti pasiūlymai dėl tolimesnio veiklos vystymo (svoris 1/3).	20,0%	proc.	100,0%
4.	Efektvus turto valdymas	1) PIMS moduliai (ILI, CP, DA ir TM) naudojami darbų užsakymui ir pagal PIMS duomenis suformuoti bandomieji dujotiekių techninės priežiūros darbų grafikai 2021 m. (svoris 50%); 2) Organizacijos veiklos pritaikymas prie TVIS sistemos - TVIS funkcionalumas iki 2020 m. pabaigos bus išbandytas 100%, o sudieto TVIS funkcionalumai bus faktiškai naudojami 90% (svoris 50%).	20,0%	proc.	100,0%
5.	Organizacijos kultūros pokytis	1) Atlikta Bendrovės organizacinės kultūros analizė ir parengtas bei su valdyba suderintas Amber Grid kultūros pokyčio planas - 2020-06-30; 2) Sėkmingas Amber Grid kultūros pokyčio plano įgyvendinimas - 2020-12-31.	15,0%	proc.	100,0%
Viso:			100,0%		

3.4. STRATEGINIAI INFRASTRUKTŪROS PROJEKTAI

2019 m. „Amber Grid“ toliau vykdė strateginius dujų perdavimo infrastruktūros projektus – Dujotiekių jungtis tarp Lenkijos ir Lietuvos (GIPL) ir Dujotiekių jungties tarp Latvijos ir Lietuvos pajėgumų padidinimas (ELLI).

Šie strateginiai infrastruktūros projektai yra įtraukti į ES Bendro intereso projektų ketvirtąjį sąrašą, paskelbtą 2019 m. spalio mėn., taip pat į Europos dujų perdavimo sistemos operatorių tinklo (angl. European Network of Transmission System Operators for Gas, ENTSOG) dešimties metų plėtros planą, paskelbtą 2018 m. (angl. Ten-Year Network Development Plan, TYNDP), BEMIP regiono perdavimo sistemos operatorių Dujų regioninį investicijų planą, paskelbtą 2017 m. (angl. Baltic Energy Market Interconnection Plan, BEMIP), Gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus dešimties metų (2018–2027 m.) tinklo plėtros planą bei 2017 m. gegužės 10 d. LR Vyriausybės nutarimu patvirtintą Nacionalinį elektros ir gamtinių dujų perdavimo infrastruktūros prioritetinių projektų įgyvendinimo planą.

3.4.1. DUJOTIEKIŲ JUNGTIS TARP LENKIJOS IR LIETUVOS (GIPL)

Europos Komisija GIPL (Gas interconnection Poland-Lithuania) projektą pripažino didelės svarbos dujų tiekimo saugumą užtikrinančiu infrastruktūros projektu, reikšmingai prisidedančiu prie ES energetinio saugumo užtikrinimo. „Amber Grid“ GIPL projektą įgyvendina kartu su Lenkijos dujų perdavimo sistemos operatoriumi GAZ-SYSTEM S.A.

Projekto tikslai:

- integruoti Baltijos šalių ir Suomijos dujų rinkas į bendrą ES dujų rinką,
- diversifikuoti dujų tiekimo šaltinius,
- padidinti dujų tiekimo saugumą.

1 žemėlapis. Dujotiekių jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos projektas (GIPL).

Bendras planuojamo dujotiekio ilgis bus 508 km, iš kurių Lietuvos teritorijoje – 165 km. Pastačius dujotiekių jungtį bus sukurti pajėgumai, leisiantys Baltijos šalių kryptimi transportuoti iki 27 TWh dujų per metus, Lenkijos kryptimi – iki 21 TWh per metus, o Baltijos šalių dujų ir Suomijos rinkos taps bendros ES dujų rinkos dalimi.

GIPL projekto nauda:

- integruos Baltijos šalių ir Suomijos dujų rinkas į bendrą ES dujų rinką,
- sukurs prieigą prie alternatyvių dujų tiekimo šaltinių ir padidins dujų rinkos konkurencingumą,
- padidins dujų tiekimo saugumą ir patikimumą – sukuriant tiek papildomus dujų perdavimo pajėgumus, tiek galimybes taikyti ES šalių solidarumo mechanizmus ekstremalios situacijos atveju,
- sudarys sąlygas lanksčiau ir efektyviau panaudoti Lenkijos ir Lietuvos SGD terminalus ir perdavimo tinklus,
- padidins dujų prekybos likvidumą Lenkijos ir Baltijos šalių prekybos zonose, sustiprins jų regioninį vaidmenį.

2018 m. birželio mėn. Bendrovė paskelbė statybos darbų ir statybai reikalingų vamzdžių viešuosius pirkimus GIPL projekto daliai Lietuvos teritorijoje.

2019 m. liepos 25 d. „Amber Grid“ pasirašė pirkimo sutartį su GIPL vamzdžių tiekėju – Lenkijos bendrove „Izostal“ S.A. 2019 m. gruodžio 23 d. Bendrovė pasirašė rangos sutartį su UAB „Alvora“ ir UAB „Šiaulių dujotiekio statyba“ įmonių konsorciumu dėl dujotiekio jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos statybos darbų. Pasirašius minėtas sutartis, 2019 m. pabaigoje pradėti visam regionui svarbaus magistralinio dujotiekio statybos darbai.

GIPL projektas finansuojamas „Amber Grid“ bei GAZ-SYSTEM S.A. nuosavomis ir skolintomis lėšomis, ES finansinės paramos pagal Europos Komisijos transeuropinių energetikos tinklų (TEN-E) programą bei Infrastruktūros tinklų priemonę (CEF). Be ES finansinės paramos GIPL projekto statybos darbus finansuos Lietuva, Latvija ir Estija pagal tarpvalstybinį sąnaudų paskirstymo sprendimą, padengdamos dalį GIPL projekto investicijų Lenkijos teritorijoje.

Daugiau informacijos apie GIPL projektą, jo eigą ir naujienas galima rasti projekto interneto tinklapyje (www.ambergrid.lt/lt/projektai/dujotiekiu-jungtis-tarp-lenkijos-ir-lietuvos-gipl).

3.4.2. DUJOTIEKIŲ JUNGTIES TARP LATVIJOS IR LIETUVOS PAJĖGUMŲ PADIDINIMAS (ELLI)

Projektu siekiama padidinti dujų sistemų jungties tarp Latvijos ir Lietuvos pajėgumus, užtikrinti dujų tiekimo saugumą ir patikimumą, efektyvesnį infrastruktūros panaudojimą bei geresnę Baltijos šalių dujų rinkų integraciją. Taip pat bus sudarytos geresnės sąlygos naudotis Latvijos Inčukalnio požemine dujų saugykla. Projekto vykdytojai – „Amber Grid“ ir Latvijos perdavimo sistemos operatorius AS „Conexus Baltic Grid“.

2019 m. gegužės pabaigoje VERT pritarė dujotiekio jungties tarp Lietuvos ir Latvijos pajėgumų padidinimo projekto Lietuvos investicijų daliai – 4,7 mln. Eur, ir Lietuvos bei Latvijos reguliavimo institucijos priėmė sprendimą dėl projekto tarpvalstybinių kaštų paskirstymo.

2019 m. birželio 7 d. Bendrovė kartu su „Conexus Baltic Grid“ pateikė paraišką ES finansinei paramai pagal infrastruktūros tinklų priemonę (CEF) gauti.

2019 m. gruodžio 20 d. INEA, Bendrovė ir „Conexus Baltic Grid“ pasirašė sutartį dėl Lietuvos-Latvijos dujotiekio pajėgumų didinimo projekto statybos darbų finansavimo. Bendros investicijos šiam projektui sudarys 10,2 mln. Eurų, o ES parama iš CEF – iki 50 proc. tinkamų finansuoti projekto išlaidų, t. y., Lietuvos daliai tai sudarys iki 2,1 mln. eurų.

2018 m. atlikta dujotiekių jungties tarp Lietuvos ir Latvijos pajėgumų padidinimo projekto galimybių studija ir kaštų-naudos analizė parodė, kad regiono dujų rinkos poreikio ir dujų tiekimo saugumo užtikrinimui, po to, kai bus nutiestos dujotiekių jungtys tarp Suomijos ir Estijos bei tarp Lenkijos ir Lietuvos, bus reikalingi didesni pajėgumai. Estiją ir Suomiją jungianti naujoji dujotiekių jungtis „Balticconnector“ veiklą pradėjo nuo 2020 m. sausio 1 d.

Projekto metu Lietuvos pusėje bus padidinti Kiemėnų dujų apskaitos stoties pajėgumai ir pertvarkytas dujotiekis prie Panevėžio kompresorių stoties, o Latvijoje – vykdomi darbai pertvarkant magistralinį dujotiekį, kad būtų galima padidinti maksimalų darbinį slėgį nuo 40 iki 50 barų. Investicijos padidins dujų jungties pajėgumus iki 130,47 GWh per parą Latvijos kryptimi (dabar yra 67,6 GWh per parą) ir iki 119,5 GWh per parą Lietuvos kryptimi (dabar yra 65,1 GWh per parą).

Įgyvendinus projektą iki 2023 m. pabaigos, padidėję dujų perdavimo pajėgumai tarp Lietuvos ir Latvijos bus vertingi ir dėl tuomet jau veikiančios GIPL jungties tarp Lietuvos ir Lenkijos teikiamų privalumų dujų rinkai.

3.5. EUROPOS SĄJUNGOS FINANSINĖ PARAMA

2019 m. „Amber Grid“ įgyvendino 5 Lietuvos Respublikos energetikos ministro patvirtintame Nacionaliniame elektros ir gamtinių dujų perdavimo infrastruktūros projektų įgyvendinimo plane numatytus gamtinių dujų perdavimo infrastruktūros projektus pagal 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programą, kuriems buvo skirta iki 50 proc. ES finansinė parama:

1. Projektas „Programinės įrangos ir modelio dujotiekių saugumui ir vientisumui užtikrinti diegimas“, kurio metu buvo sukurta ir įdiegta vamzdyno integralumo valdymo informacinė sistema (angl. Pipeline Integrity Management), padidinusi dujų perdavimo sistemos lankstumą ir patikimumą, inovatyviais metodais leidžianti nustatyti rizikingiausius magistralinių dujotiekių ruožus bei padidino magistralinių dujotiekių eksploatacijos efektyvumą. Bendra projekto vertė - 874,8 tūkst. Eur.
2. Projekto „Programinės ir techninės įrangos dujų nuotėkio nustatymui ir lokalizavimui diegimas“ metu buvo sukurta dujų nuotėkio nustatymo ir lokalizacijos sistema bei įsigyta reikalinga techninė įranga, kurios pagalba galima operatyviau nustatyti dujų nuotėkių atvejus bei tiksliau nustatyti dujų nuotėkio vietą. Bendra projekto vertė - 563,6 tūkst. Eur.
3. Projekto „Kontrolinio įtaiso paleidimo ir priėmimo kamerų įrengimas ir dujų perdavimo sistemos operatyvaus technologinio valdymo diegimas“ metu magistralinių dujotiekių atšakose į Girininkų, Jonavos, N. Akmenės ir Palangos dujų skirstymo stotis bei magistralinio dujotiekio Panevėžys - Šiauliai antrojoje gijoje buvo įrengtos kontrolinio įtaiso paleidimo ir priėmimo kameros bei įdiegtas operatyvus sistemos technologinis valdymas. Bendra projekto vertė – 9.360,6 tūkst. Eur.
4. Projekto „Jonavos ir Alytaus dujų skirstymo stočių modernizavimas“ metu buvo modernizuotos Jonavos ir Alytaus dujų skirstymo stotys, įdiegiant pažangią automatizuoto valdymo, duomenų surinkimo, perdavimo technologinę įrangą, kuri užtikrina operatyvų ir lankstų dujų perdavimo sistemos valdymą. Bendra projekto vertė – 3.930,8 tūkst. Eur.
5. Projekto „Panevėžio dujų kompresorių stoties modernizavimas“ įgyvendinimo metu buvo atliktas Panevėžio dujų kompresorių stoties technologinės įrangos kompleksinis modernizavimas: dujų kompresorių stoties valdymo automatizavimas, taršos mažinimo įrangos diegimas, kuro įleidimo sistemos elektroninio valdymo diegimas, oro padavimo sistemos modernizavimas. Bendra projekto vertė – 5.637,2 tūkst. Eur.

Visų 2019 m. įgyvendintų infrastruktūros projektų vertė siekia 18,3 mln. Eur.

Daugiau informacijos apie „Amber Grid“ vykdomus infrastruktūros projektus galima rasti interneto svetainėje: www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-sistema/perdavimo-sistemos-pletra/infrastrukturosprojektai.

3.6. REGIONINĖ RINKA

2017 m. liepos 1 d. Bendrovė kartu su Latvijos ir Estijos perdavimo sistemos operatoriais pradėjo naudoti netiesioginio pajėgumų paskirstymo modelį (angl. *implicit capacity allocation*) tarpvalstybiniuose sujungimo taškuose Baltijos šalyse, taip per dujų biržą GET Baltic paskirstydamos dalį dieną prieš užsakomų pajėgumų. Nuo 2018 m. liepos 1 d. šis metodas pradėtas taikyti ir einamosios paros pajėgumų paskirstymui. Tai pereinamojo laikotarpio Baltijos šalių dujų integravimo priemonė, siekiant padidinti dujų rinkų konkurencingumą bei skatinti tarpvalstybinę prekybą dujomis. Numatoma, kad regioninė dujų rinka turėtų vystytis palaipsniui.

2019 m. I pusmetį kaimyninių Baltijos šalių bei Suomijos perdavimo sistemų operatoriai susitarė, kad nuo 2020 m. bendrą dujų rinkos zoną sukurs Latvija ir Estija, kurios kartu su Suomija suformuos bendrą tarifų zoną – jungtyje su Suomija nuo 2020 m. bus taikoma nulinė perdavimo kaina, o patekimo į tarifų zoną perdavimo kainos bus suvienodintos. Suomija numato prisijungti prie bendrosios rinkos zonos ne anksčiau kaip 2022 m.

Nors Lietuva palaiko bendros regioninės dujų rinkos sukūrimo idėją, tokio susitarimo sąlygos neužtikrina Lietuvos interesų, nes, jai prisijungus, sukeltų nepagrįstą papildomą finansinę naštą vidaus vartotojams. Todėl su Latvijos, Estijos ir Suomijos operatoriais toliau vyksta derybos dėl sąlygų, kuriomis prie zonos prisijungtų ir Lietuva. Siekiama, kad bendra rinka būtų sukurta visoms pusėms, taip pat ir Lietuvos gyventojams bei verslui, priimtinomis sąlygomis. Lietuva tikisi į bendrą tarifų zoną prisijungti vėlesniame etape, tikėtina – nuo 2022 m. Baltijos šalys ir Suomija toliau derins pozicijas dėl tolesnės rinkos integracijos, siekdamas sukurti visoms šalims priimtina operatorių bendradarbiavimo modelį.

Bendrovei tęsiant GIPL projekto įgyvendinimą, vykdomas bendradarbiavimas ir su Lenkijos partneriais: „Amber Grid“ su Lenkijos dujų perdavimo sistemos operatoriumi „Gaz-System“, o dujų biržos operatorė GET Baltic („Amber Grid“ dukterinė bendrovė) bendradarbiauja su Lenkijos energetinių išteklių birža TGE (Towarowa Giełda Energii S.A.). Numatoma atlikti studiją dėl GIPL komercinių galimybių ir vertės rinkai padidinimo ir, vadovaujantis jos rezultatais, bendradarbiaujant abiejų valstybių operatoriams, reguliavimo institucijoms bei vyriausybėms, apsispręsti dėl tolesnių veiksmų harmonizuojant rinkas.

4. VEIKLA

4.1. PERDAVIMO SISTEMA

Gamtinių dujų perdavimo sistemą sudaro magistraliniai dujotiekiai, dujų kompresorių stotys, dujų skirstymo stotys, dujų apskaitos stotys, dujotiekių apsaugos nuo korozijos įrenginiai, duomenų perdavimo ir ryšio sistemos bei kitas turtas, priskirtas perdavimo sistemai. Lietuvos dujų perdavimo sistema yra sujungta su Latvijos Respublikos, Baltarusijos Respublikos, Rusijos Federacijos Kaliningrado srities dujų perdavimo sistemomis, Klaipėdos suskystintų gamtinių dujų (SGD) terminalu (2 žemėlapis).

Bendrovė eksploatuoja 65 dujų skirstymo stotis (DSS), 3 dujų apskaitos stotis (DAS) ir 2 dujų kompresorių stotis (DKS). Eksploatuojamų vamzdžių ilgis yra 2 115 km, skersmuo – nuo 100 iki 1 220 mm. Didžiosios dalies perdavimo sistemos projektinis slėgis – 54 bar.

2 žemėlapis. Lietuvos gamtinių dujų perdavimo sistema.

4.2. EKSPLOATAVIMAS, REKONSTRUKCIJA IR MODERNIZAVIMAS

Magistralinių dujotiekių eksploatavimas yra reglamentuotas norminiais teisės aktais ir atliekamas griežtai vadovaujantis juose nustatytais reikalavimais. Norint užtikrinti perdavimo sistemos patikimumą ir saugumą, nuolat vykdomi techninės priežiūros ir remonto darbai.

2019 m. vidinės diagnostikos būdu patikrintas magistralinis dujotiekis Minskas - Vilnius (64 km), atlikti kontrolinio įtaiso paleidimo darbai atšakose į Jonavos DSS (24 km) ir Jonavos DSS II linijoje (24 km).

2019 m. Bendrovė vykdė šiuos rekonstrukcijos ir modernizavimo darbus:

- užbaigtas kontrolinio įtaiso paleidimo ir priėmimo kamerų įrengimas ir dujų perdavimo sistemos operatyvaus technologinio valdymo diegimas, I etapas (gauta ES struktūrinių fondų parama):
 - atšakose į Jonavos DSS (DN400) ir Jonavos DSS II linijoje (DN500);
 - atšakoje į Girininkų DSS (DN300);
 - atšakoje į Palangos DSS (DN250);
 - dujotiekio Panevėžys-Šiauliai II gijoje (DN1000);
 - atšakoje į Naujosios Akmenės DSS (DN300 ir DN250);
- baigta Jonavos DSS rekonstrukcija (gauta ES struktūrinių fondų parama);
- vykdomi kontrolinio įtaiso paleidimo ir priėmimo kamerų įrengimo (2 etapo) projektavimo darbai (gauta ES struktūrinių fondų parama);
- užbaigta magistralinio dujotiekio Vilnius-Panevėžys-Ryga atskirų atkarpų (14 km ilgio) rekonstrukcija (gauta ES struktūrinių fondų parama);
- pradėtas dujų perdavimo sistemos technologinio valdymo diegimas (uždarymo įtaisų pakeitimas ir prijungimas prie nuotolinio valdymo sistemos SCADA) (gauta ES struktūrinių fondų parama);
- pakeistas 71 magistralinio dujotiekio tarpas pagal gautus vidinės diagnostikos rezultatus;
- pakeistos 3 antžeminės dujotiekio perėjos požeminėmis;
- įdiegtos turto ir personalo valdymo informacinės sistemos (TVIS ir PVIS).

4.3. TEIKIAMŲ PASLAUGŲ RINKA

„Amber Grid“ sistemos naudotojams, kitiems operatoriams, dujų rinkos dalyviams teikia gamtinių dujų perdavimo paslaugas Lietuvos teritorijoje: perduoda dujas Lietuvos vartotojams, taip pat transportuoja gamtines dujas į Latviją ir Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį. Dujos į sistemą patiekiamos per SGD terminalą Klaipėdoje bei dujų įleidimo taškus iš Baltarusijos ir Latvijos.

ES bendrojo intereso projektas – GIPL, kurį „Amber Grid“ įgyvendina kartu su Lenkijos dujų perdavimo sistemos operatoriumi GAZ-SYSTEM S.A., sujungs Baltijos šalių ir Suomijos dujų rinkas su ES gamtinių dujų rinka ir ateityje padidins prieigą prie naujų dujų tiekimo šaltinių.

Taip pat „Amber Grid“ atsakinga už dujų srautų balansavimą perdavimo sistemoje ir SGD terminalo, jo infrastruktūros, jungties įrengimo bei lėšų, skirtų pastoviosioms eksploatavimo sąnaudoms ir paskirtojo tiekėjo būtinojo suskystintų gamtinių dujų kiekio tiekimo pagrįstoms sąnaudoms kompensuoti, administravimą. Su partneriais bendrovė aktyviai dirba kurdama sąlygas efektyviam gamtinių dujų rinkos funkcionavimui, didindama dujų rinkos konkurencingumą ir likvidumą, klientams užtikrindama patrauklias veikimo gamtinių dujų rinkoje sąlygas.

Nuo 2019 m. birželio 1 d. „Amber Grid“ administruoja dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, (toliau – AEI), nacionalinį kilmės garantijų registrą, t. y., teikia kilmės garantijų išdavimo, perdavimo ir jų galiojimo panaikinimo bei kilmės garantijų naudojimo priežiūros bei kontrolės ir kitose valstybėse išduotų kilmės garantijų pripažinimo Lietuvoje funkcijas. Žaliosios dujos gaminamos iš biomasės ir kitų AEI. Kilmės garantija suteikiama vienam energijos vienetui – vienai megavatvalandei (MWh), patiekta į dujų perdavimo ir skirstymo tinklą. Kilmės garantijų sistema leidžia identifikuoti, registruoti ir stebėti pagaminamų biodujų kilmę, o šio kuro vartotojai gali būti garantuoti, kad jų vartojamos dujos yra pagamintos naudojant atsinaujinančius energijos išteklius.

4.4. KLIENTAI

„Amber Grid“ teikiamų gamtinių dujų perdavimo magistraliniais dujotiekiais bei dujų srautų balansavimo perdavimo sistemoje paslaugų klientai – stambios Lietuvos elektros, centralizuotos šilumos gamybos įmonės, taip pat pramonės įmonės ir vidutinės Lietuvos verslo bendrovės, Baltijos ir trečiųjų šalių energetikos, dujų tiekimo įmonės, kurioms teikiamos gamtinių dujų perdavimo paslaugos.

Dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, kilmės garantijų registro klientai – registre dalyvauja dujų gamintojai, dujų tiekėjai, dujų perdavimo sistemos ir dujų skirstomųjų tinklų operatoriai bei kiti rinkos dalyviai, kurie ketina įgyti ar disponuoja kilmės garantijas.

4.5. TEIKIAMOS PASLAUGOS

Bendrovė sistemos naudotojams, kitiems operatoriams, dujų rinkos dalyviams teikia šias paslaugas:

- dujų perdavimo Lietuvos teritorijoje;
- dujų srautų balansavimo perdavimo sistemoje;
- SGD terminalo, jo infrastruktūros, jungties įrengimo bei pastoviosioms eksploatavimo sąnaudoms ir paskirtojo tiekėjo būtinojo suskystintų gamtinių dujų kiekio tiekimo pagrįstoms sąnaudoms kompensuoti skirtų lėšų administravimo;
- dujų, pagamintų iš atsinaujinančių energijos išteklių, kilmės garantijų registro administravimo.

4.5.1. DUJŲ PERDAVIMAS

DUJŲ PERDAVIMO KIEKIAI

2019 m. Lietuvos ir kitų Baltijos šalių vartotojams į Bendrovės valdomą perdavimo sistemą per Kotlovkos dujų apskaitos stotį (DAS) iš Baltarusijos buvo įleista 9.728 GWh dujų, iš Klaipėdos SGD terminalo – 19.595 GWh, t.y. iš SGD terminalo pateikta 65,3 proc. šiems vartotojams reikalingo kiekio. Iš Latvijos Respublikos į Lietuvą buvo transportuota 682 GWh gamtinių dujų.

2019 m. Lietuvos vartotojams iki vidinio išleidimo taško buvo transportuota 23.529 GWh dujų. Palyginti su 2018 m., kai buvo perduota 22.320 GWh dujų, perdavimo kiekiai padidėjo 5,4 proc.

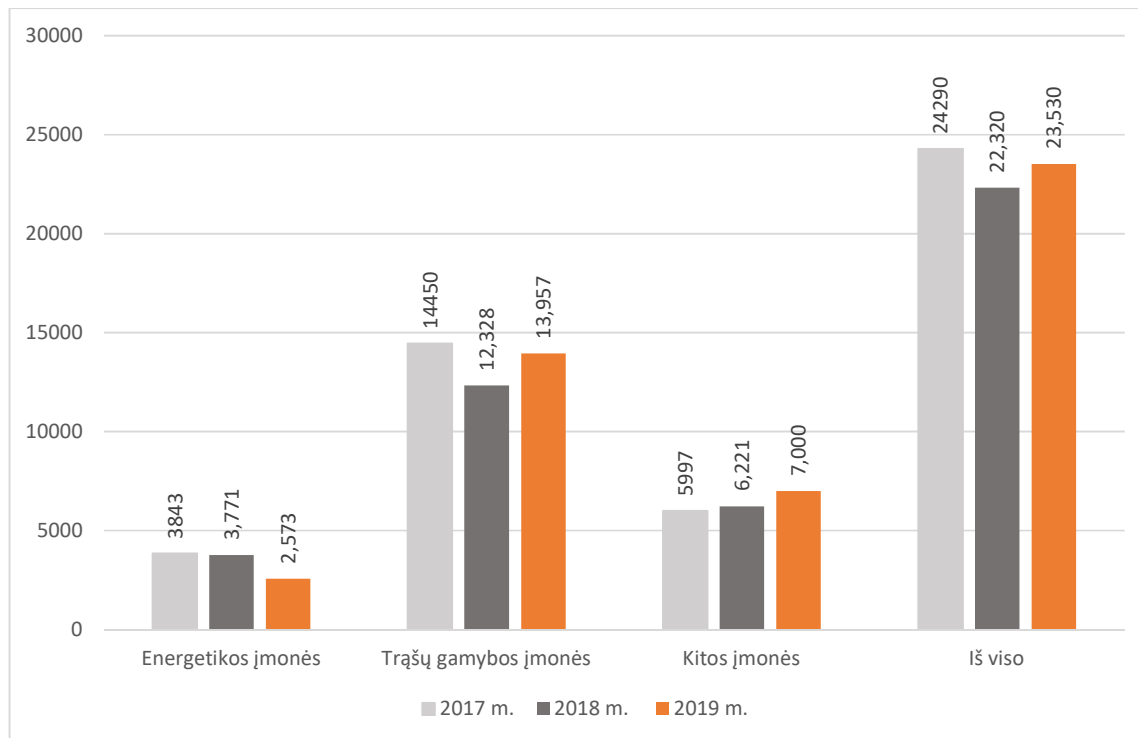
2019 m. iš perdavimo sistemos į Latvijos Respubliką per Kiemėnų DAS sistemos naudotojams buvo perduota 5.990 GWh dujų, t.y. apie 2,6 karto daugiau nei 2018 m. (2.308 GWh).

Per ataskaitinį laikotarpį į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį transportuota 26.002 GWh dujų (2018 m. – 27.832 GWh dujų).

Iki 2020 m. sausio 1 d. Bendrovė buvo sudariusi 105 dujų perdavimo paslaugų sutartis su perdavimo sistemos naudotojais (dujų vartotojais, dujų skirstymo sistemos operatoriais, importuotojais, dujų tiekimo įmonėmis, kurios dujas tiekia iki vartotojų sistemų), iš kurių 66 sistemos naudotojai ataskaitiniu laikotarpiu naudojo perdavimo pajėgumus. Su rinkos dalyviais, prekiaujančiais dujomis virtualiame prekybos taške, tačiau netransportuojančiais jų perdavimo sistema, Bendrovė buvo sudariusi 2 dujų balansavimo sutartis.

Perduotų dujų kiekių struktūra vidiniame išleidimo taške pagal perdavimo sistemos naudotojus pavaizduota 1 paveiksle.

1 pav. Perduoti dujų kiekiai pagal perdavimo sistemos naudotojus Lietuvoje, GWh, 2017–2019 m.

DUJŲ PERDAVIMO SISTEMOS OPERATORIAUS PASLAUGŲ KAINŲ REGULIAVIMAS

Dujų perdavimo paslaugų kainas reguliuoja VERT. Reguluojamos veiklos pajamų viršutinės ribos kasmet VERT sprendimu gali būti koreguojamos Valstybės reguliuojamos gamtinių dujų perdavimo veiklos pajamų ir kainų nustatymo metodikoje nustatyta tvarka.

2019 m. sausio 1 d. įsigaliojo VERT 2018 m. rudens pabaigoje perdavimo sistemos įleidimo ir išleidimo taškams patvirtintos dujų perdavimo paslaugų kainos. Išsamesnė informacija apie dujų perdavimo paslaugų kainas, įsigaliojusias nuo 2019 m. sausio 1 d., pateikiama Bendrovės tinklalapyje <https://www.ambergrid.lt/lt/paslaugos/kainos-ir-mokesciai/kainos-nuo-2019-01-01>.

2019 m. birželio 10 d. VERT nustatė „Amber Grid“ reguliuojamos veiklos (teikiant dujų transportavimo gamtinių dujų perdavimo sistema paslaugas) pajamų viršutinę ribą 2020 m. – 36,1 mln. Eur, t. y. 17,8 proc. mažesnę nei 2019 m. nustatyta 43,9 mln. Eur pajamų viršutinė riba (tai vienkartinio pobūdžio sumažėjimas, nes pasibaigus praėjusiam 2014-2018 m. reguliavimo periodui, buvo įvertintas sukauptas investicijų grąžos nuokrypis, kuriuo leidžiamųjų pajamų lygmuo 2020 m. ir buvo sumažintas).

2019 m. I pusmetį VERT vykdė viešąją konsultaciją pagal Europos Komisijos Reglamentą, kuriuo nustatomas suderintos dujų perdavimo tarifų struktūros tinklo kodeksas (TAR NC) reikalavimus dėl Bendrovės teikiamų paslaugų kainodaros 2020 m. ir tolesniems reguliavimo periodo metams. Atsižvelgiant į rinkos dalyvių pastabas bei Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros ACER 2019 m. liepos 4 d. paskelbtą nuomonę, Bendrovės valdybos ir VERT sprendimas dėl kainų buvo priimtas 2019 m. spalio mėn.

2020 m. vidutinė perdavimo paslaugų kaina Lietuvos vartotojų poreikiams (vertinant ilgalaikes ir trumpalaikes paslaugas), palyginti su 2019 m. taikoma vidutine kaina, vidutiniškai mažėja kiek daugiau nei 16 proc. (iki 1,22 Eur/MWh). Didžiausią įtaką vidutinių dujų perdavimo kainų mažėjimui Lietuvos sistemos

naudotojams turėjo minėtas ženklus (beveik 18 proc.) 2020 m. perdavimo paslaugų pajamų viršutinės ribos (lyginant su 2019 m.) sumažinimas.

Siekiant didinti pasinaudojimo perdavimo sistema paprastumą ir lankstumą bei skatinti regioninės dujų rinkos vystymąsi, nuo 2020 m. įleidimo taškuose perdavimo paslaugų kainos harmonizuotos su kaimyninėje tarifų zonoje, apimančioje Latviją, Estiją ir Suomiją, įleidimo kainomis. Taip pat įleidimo taškuose ir išleidimo taške su Latvija Bendrovė nuo 2020 m. taiko žemesnius (lyginant su 2019 m.) trumpalaikių paslaugų kainų daugiklius. Atitinkamai, 2020 m vidutinės gamtinių dujų transportavimo per Lietuvos teritoriją į kitas ES šalis maršrutu Klaipėdos SGDT – Latvija paslaugos kainos (vertinant ilgalaikių ir trumpalaikių produktų kainų vidurki) pokytis taip pat yra ženklus – 2020 m. bendra įleidimo ir išleidimo taškų kaina (lyginant su 2019 m.) mažėja apie 18 proc.

4.5.2. DUJŲ SRAUTŲ BALANSAVIMAS PERDAVIMO SISTEMOJE

„Amber Grid“ užtikrina dujų srautų subalansavimą perdavimo sistemoje. Bendrovė, vadovaudamasi Gamtinių dujų perdavimo sistemos balansavimo taisyklėmis, perka balansavimo dujas iš dujų rinkos dalyvio, jei rinkos dalyvis sukėlė dujų perteklių perdavimo sistemoje, ir parduoda balansavimo dujas rinkos dalyviui, jei jis sukėlė dujų trūkumą perdavimo sistemoje.

Per 2019 m. dėl sistemos naudotojų sąlygoto disbalanso Bendrovė nupirko 32 GWh ir pardavė 67,2 GWh dujų.

Vykdamas dujų perdavimą iš trečios šalies į trečią šalį, dėl fizinių srautų maišymosi perdavimo sistemoje, susidaro skirtumas tarp apskaičiuotos dujų energijos vertės dujų perdavimo sistemos įleidimo ir išleidimo taškuose. Per 2019 m. perduodant dujas į Kaliningrado sritį perdavimo sistemos įleidimo ir išleidimo taškuose susidarė 402,6 GWh energijos skirtumas, kuris Bendrovei buvo kompensuotas atsiskaitant už suteiktas perdavimo iš trečios šalies į trečią šalį paslaugas.

Be sistemos naudotojų ir kitų dujų rinkos dalyvių srautų balansavimo, Bendrovės perdavimo sistemos vamzdynuose esantys dujų kiekiai svyruoja dėl techninių ir technologinių perdavimo sistemos ypatumų.

4.5.3. SGD TERMINALO, JO INFRASTRUKTŪROS, JUNGTIES ĮRENGIMO BEI PASTOVIOSIOMS EKSPLOATAVIMO SĄNAUDOMS IR PASKIRTOJO TIEKĖJO PAGRĮSTOMS SĄNAUDOMS KOMPENSUOTI SKIRTŲ LĖŠŲ ADMINISTRAVIMAS

Bendrovė, vykdydama teisės aktų reikalavimus (SGD terminalo įstatymą ir papildančius teisės aktus), surenka, administruoja ir išmoka teisės aktų nustatyta tvarka SGDT lėšas terminalo operatoriui (AB „Klaipėdos nafta“) ir paskirtajam tiekėjui (UAB „Ignitis“) bei iš šių lėšų kompensuojamos „Amber Grid“ SGDT lėšų administravimo sąnaudos.

VERT 2018 m. lapkričio 22 d. patvirtino gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomą dedamąją, kuri turėjo įsigalioti nuo 2019 m. sausio 1 d., tačiau VERT 2018 m. gruodžio 31 d. atskiru sprendimu minėtą dedamąją pakoregavo ir ją nustatė 559,34 Eur/(MWh/parą/metus) dydžio.

2019 m. gruodžio 30 d. VERT nustatė 38,55% mažesnę gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomą dedamąją, kuri įsigaliojo nuo 2020 m. sausio 1 d. ir sudaro 343,71 Eur/(MWh/parą/metus).

Su VERT suderintos SGDT lėšų paskirstymo proporcijos SGDT lėšų gavėjams, kurios buvo taikomos nuo 2019 m. sausio 1 d. ir nuo 2020 m. sausio 1 d. pateikiamos lentelėje.

1 lentelė. Informacija apie 2019–2020 m. surinktų SGDT lėšų paskirstymą tarp SGDT lėšų gavėjų

Dedamosios dalys	Proporcija taikyta nuo	Proporcija taikoma nuo
	2019 01 01	2020 01 01
Suskystintų gamtinių dujų pakartotinio dujinimo dedamoji	69,80%	56,53%
Administravimo sąnaudų dedamoji	0,08%	0,11%
SGDT būtinojo kiekio tiekimo pagrįstų sąnaudų dedamoji	30,12%	43,35%
Iš viso:	100%	100%

Dėl nesumokėtų SGDT lėšų vyko teisminiai ginčai su AB „Achema“. Šiuo metu bendrosios kompetencijos teismuose nagrinėjamos 2 civilinės bylos dėl nesumokėtų SGD terminalo lėšų. Abi bylos yra sustabdytos iki bus priimtas galutinis procesinis sprendimas. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas byloje Nr. C-847/19 P priims galutinį sprendimą pagal apeliacinį skundą, pateiktą dėl Europos Sąjungos Bendrojo Teismo 2019 m. rugsėjo 12 d. sprendimo byloje Nr. T-417/16.

4.6. VYKDOMI IR PLANUOJAMI PIRKIMAI BEI INVESTICIJOS

2018 m. buvo rengiamas „Amber Grid“ dešimties metų (2018–2027 m.) tinklo plėtros planas, kurį VKEKK patvirtino 2018 m. rugpjūčio mėn. Plane numatoma investicijų vertė į dujų perdavimo sistemos plėtros projektus per artimiausią dešimtmetį sudaro 211,45 mln. Eur. Prognozuojama, kad artimiausią dešimtmetį Lietuvoje suvartojamų dujų kiekiai sumažės, tačiau tuo pat metu numatomi didėjantys tarpvalstybiniai dujų srautai į kitas Baltijos šalis, bei atsiras galimybė transportuoti dujas naujomis kryptimis – dujotiekiu tarp Lenkijos ir Lietuvos. 2019 m. buvo priimtas sprendimas dešimties metų tinklo plėtros planą atnaujinti kas 2 metus. Atnaujintas planas bus rengiamas 2020 m.

Daugiau informacijos apie planuojamas investicijas pateikiama Bendrovės interneto tinklalapyje <https://www.ambergrid.lt/lt/perdavimo-sistemos-pletros-planas>.

4.7. BENDROVĖS TYRIMŲ IR PLĖTROS VEIKLA

Nuo 2019 m. birželio 1 d. Bendrovė yra įgaliota administruoti dujų, pagamintų iš AEI, nacionalinį kilmės garantijų registrą, t. y. teikia kilmės garantijų išdavimo, perdavimo ir jų galiojimo panaikinimo bei kilmės garantijų naudojimo priežiūros ir kontrolės ir kitose valstybėse išduotų kilmės garantijų pripažinimo Lietuvoje funkcijas. Ši sistema naudinga energijos vartotojams, norintiems savo veikloje naudoti ekologišką ir Lietuvoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje pagamintą kurą. Bendradarbiaudama su kitų šalių paskirtosiomis įstaigomis bei AEI dujų sektoriaus organizacijomis, Bendrovė nuo 2019 m. birželio 1 d. dalyvauja ES Horizon 2020 mokslinių tyrimų ir inovacijų programos finansuojamame projekte REGATRACE (angl. Renewable GAS TRAded Centre in Europe), skirtame sukurti europinę biometano ir kitų atsinaujinančių dujų kilmės garantijų registro veiklos schemą bei paskatinti žalių dujų gamybos ir rinkos plėtrą.

Vykstant intensyviai AEI energijos gamybos plėtrai bei reikšmingai padidėjus AEI daliai bendrame energijos balanse, integracijos į elektros energijos transportavimo sistemą bei elektros tinklo balansavimo iššūkius gali padėti spręsti plačiai Europoje tiriamų ir bandomų „Power-to-Gas“ technologijų panaudojimas, perteklinę elektros energiją transformuojant į dujinę energijos formą (vandenilį ir metaną) ir transportuojant dujų perdavimo ir skirstymo tinklais į energijos saugojimo ir vartojimo vietas. Todėl nuo 2019 m. pradžios Bendrovė dalyvauja EPSO-G grupės projekte, atlikdama „Power-to-Gas“ technologijų pritaikomumo Lietuvoje techninių ir ekonominių galimybių analizę, kurią numatoma baigti 2020–2021 metais.

Nuo 2019 m. birželio Bendrovė kartu su tarptautiniais partneriais pradėjo įgyvendinti mokslinių tyrimų ir vystymo projektą „SecureGas“, kuriuo siekiama užtikrinti ES dujų tinklo saugumą ir atsparumą kibernetinėms ir fizinėms grėsmėms. Projektas yra finansuojamas iš Europos Sąjungos Horizon 2020 mokslinių tyrimų ir inovacijų programos. Šio projekto tikslas, atsižvelgiant į Europos energetikos saugumo strategijos, Europos programos dėl ypatingos svarbos infrastruktūros objektų apsaugos, ES reglamento 2017/1938 dėl dujų tiekimo saugumo reikalavimus, „parengti metodikas, priemones ir gaires esamiems ir būsimiems dujų perdavimo infrastruktūros įrenginiams apsaugoti bei padaryti juos atsparius kibernetinėms bei fizinėms grėsmėms.

4.8. BENDROVĖS VEIKLOS PLANAI IR PROGNOZĖS

Planuojama, jog regioninė dujų rinka vystysis palaipsniui. Kol kas dėl bendros dujų rinkos nuo 2020 m. susitarė tik Latvija ir Estija, kurios kartu su Suomija nuo 2020 m. suformuos bendrą tarifų zoną. Lietuva ir toliau dalyvauja diskusijose su regiono partneriais, siekiant visų šalių dalyvavimo bendroje dujų rinkoje visiems naudingomis sąlygomis. Lietuva į bendrą zoną prisijungs vėlesniame etape.

Prisidėdama prie ambicingų Lietuvos tikslų siekiant didesnės atsinaujinančių energijos išteklių dalies energetiniame šalies balanse, bendrovė dalyvauja eilėje iniciatyvų ir projektų, sudarančių galimybes bendrovės specialistams vystyti kompetencijas dujų, pagamintų iš AEI, srityje. Bendrovės specialistų dalyvavimas REGATRACE projekte, RAIDA 2050 projekte bei narystė European Renewable Gas Registry (ERGaR) asociacijoje be anksčiau minėtų tikslų, leis išugdyti naujas kompetencijas, kurios ateityje prisidės prie žalių dujų gamybos ir rinkos plėtros skatinimo Lietuvoje, Bendrovės veiklos tęstinumo užtikrinimo bei Nacionalinės energetikos strategijos įgyvendinimo.

Prognozuojama, kad 2020 m. Bendrovė perdavimo sistema Lietuvos sistemos naudotojams į vidinį dujų išleidimo tašką transportuos apie 22 TWh, į Latvijos Respubliką – 1,8 TWh gamtinių dujų ir į Rusijos Federacijos Kaliningrado sritį – 26,8 TWh gamtinių dujų. Apie 65 proc. Lietuvos ir kitų Baltijos šalių vartotojams skirta gamtinių dujų kiekio prognozuojama gauti iš Klaipėdos SGD terminalo. Konkrečios dujų srautų apimtys ir dujų tiekimo šaltiniai priklausys nuo rinkos situacijos metų eigoje, oro temperatūros ir kitų aplinkybių.

5. FINANSINIAI REZULTATAI

Finansinių rezultatų dalyje pateikiami skaičiai atspindi AB „Amber Grid“ ir dukterinės įmonės UAB GET Baltic konsoliduotus finansinius rodiklius, kurie toliau metiniame pranešime pristatomi kaip Grupės veiklos rezultatai ir bendrą finansinę būklę.

5.1. FINANSINIAI RODIKLIAI²

	2019 m.	2018 m.	2017 m.
Finansiniai rezultatai (tūkst. Eur)			
Pajamos	54.756	54.563	64.322
EBITDA	24.343	24.636	38.252
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	13.871	-26.027	-12.055
Grynasis pelnas (nuostoliai)	11.838	-21.608	-9.861
Grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos	27.190	23.359	34.835
Investicijos	18.279	16.034	12.386
Grynoji finansinė skola	71.576	80.082	70.496
Pelningumo rodikliai (proc.)			
EBITDA marža	44,5	45,2	59,5
Grynojo pelno (nuostolių) marža	21,6	-39,6	-15,3
Vidutinė turto grąža (ROA)	4,9	-8,7	-3,4
Vidutinė nuosavybės grąža (ROE)	8,8	-14,3	-5,3
Likvidumo rodikliai			
Bendrojo likvidumo koeficientas	0,64	0,55	0,68
Skubaus padengimo koeficientas	0,59	0,48	0,62
Kapitalo struktūros rodikliai			
Nuosavo kapitalo ir turto koeficientas	57,4%	56,9%	64,7%
Finansinės skolos ir nuosavo kapitalo koeficientas	52,1%	61,1%	44,9%
Finansinės skolos ir EBITDA santykis, kartais	2,95	3,25	2,02
Rinkos vertės rodikliai			
Akcijos kainos ir pelno vienai akcijai santykis (P/E), kartai	14,77	-9,41	-25,33
Grynasis pelnas (nuostoliai), tenkantis vienai akcijai, Eur	0,07	-0,12	-0,06

Rodiklių skaičiavimo formulės:

EBITDA = pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą + finansinės veiklos sąnaudos – finansinės veiklos pajamos + nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos + vertės sumažėjimo sąnaudos + turto nurašymai

² Finansiniai rodikliai apskaičiuoti eliminavus SGD terminalo lėšų sukuriamą turtą ar įsipareigojimus 2017 m. pateikiami Bendrovės duomenys.

Grynoji finansinė skola = finansinė skola – pinigai ir pinigų ekvivalentai

EBITDA marža = EBITDA/ pajamos

Grynojo pelno (nuostolių) marža = grynas pelnas (nuostolis)/ pajamos

ROA = grynas pelnas (nuostolis)/ turto vertės vidurkis

ROE = grynas pelnas (nuostolis)/ nuosavo kapitalo vidurkis

Bendrojo likvidumo koeficientas = trumpalaikis turtas / trumpalaikiai įsipareigojimai

Skubaus padengimo koeficientas = (trumpalaikis turtas – atsargos)/ trumpalaikiai įsipareigojimai

Nuosavo kapitalo ir turto koeficientas = nuosavas kapitalas / turtas

Finansinės skolos ir nuosavo kapitalo koeficientas = finansinė skola / nuosavas kapitalas

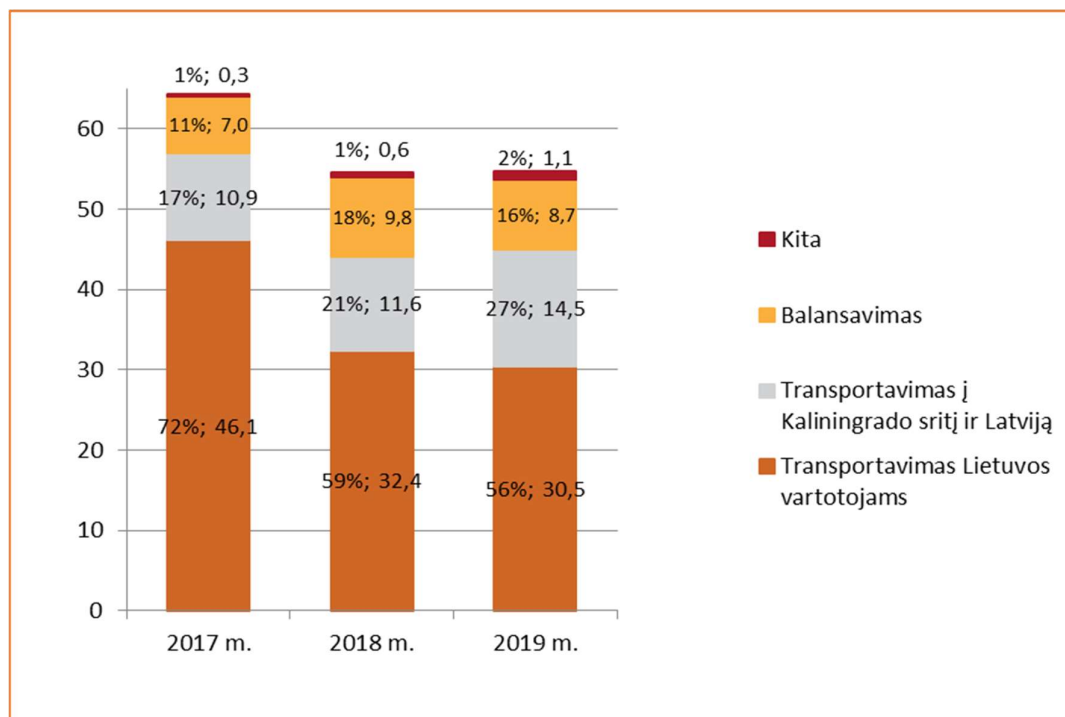
Finansinės skolos ir EBITDA santykis = finansinė skola / EBITDA

Akcijos kainos ir pelno vienai akcijai santykis = akcijos kaina laikotarpio pabaigoje / (grynasis pelnas/akcijų kiekis)

5.2. PAJAMOS

2019 m. Grupės pajamos sudarė 54.756 tūkst. Eur ir, palyginti su 2018 m., padidėjo 0,4 proc. Rekordiniai dujų transportavimo į Latviją kiekiai, atitinkamai padidėjusios pajamos leido amortizuoti balansavimo ir transportavimo paslaugų Lietuvos vartotojams pajamų mažėjimą. Pajamos už transportavimo paslaugas vidaus vartotojams sumažėjo dėl mažesnių paslaugų kainų. Balansavimo pajamos krito dėl sumažėjusių balansavimo dujų kainų. Kitos pajamos – pajamos už SGD terminalo lėšų administravimą, licencijuotos dujų rinkos operatorės (UAB GET Baltic) paslaugų pajamos bei kita – 2019 m. sudarė 1.071 tūkst. Eur (2 pav.).

2 pav. Grupės pajamų struktūra, 2017–2019 m. proc.; mln. Eur

Balansavimo pajamos susidaro:

- balansuojant sistemos naudotojų ir kitų dujų rinkos dalyvių, dalyvaujančių perdavimo sistemos balansavime, dujų srautus;
- dėl perdavimo sistemos technologinio balansavimo, sąlygojamo technologinių perdavimo sistemos ypatumų bei dujų srautų nuokrypių (disbalanso), kuriuos lemia techninės priežastys.

SGD terminalo lėšas Bendrovė administruoja įpareigota teisės aktų reikalavimų. Daugiau informacijos ir atskleidimų apie SGD terminalo lėšų apskaitą pateikta 2019 m. Bendrovės finansinėse ataskaitose.

5.3. SĄNAUDOS

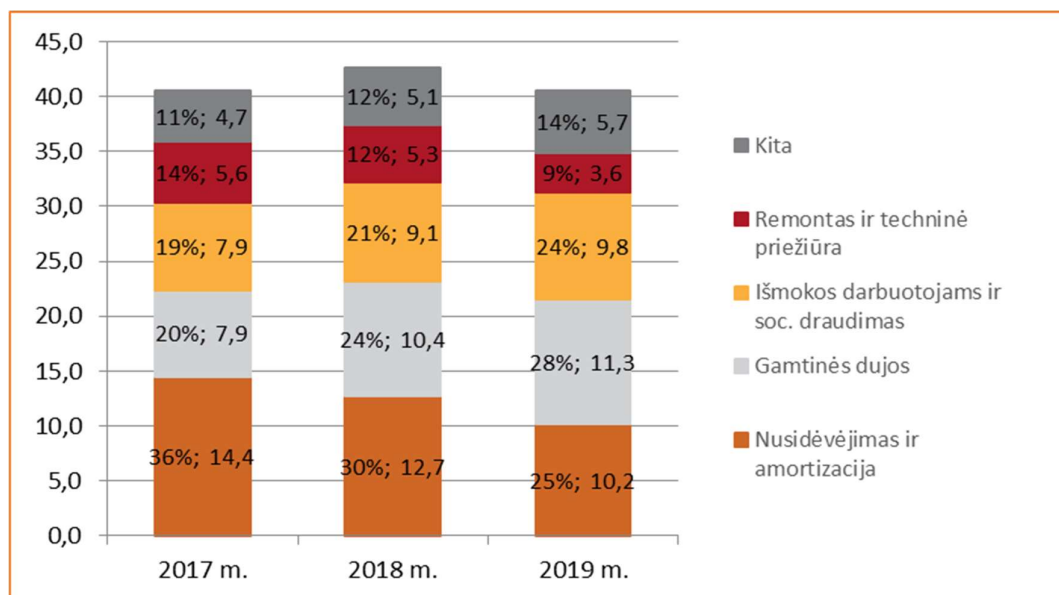
2019 m. Grupės sąnaudos sudarė 40.544 tūkst. Eur, palyginus su 2018 m. (nevertinant ilgalaikio turto vertės sumažėjimo sąnaudų – 37.686 tūkst. Eur), sumažėjo 4,8 proc. Tam labiausiai įtakos turėjo sumažėjusios turto eksploatavimo ir nusidėvėjimo sąnaudos.

Ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos sudarė ženkliai dalį sąnaudų – 10.159 tūkst. Eur (25 proc. visų sąnaudų) ir, lyginant su 2018 m., dėl Bendrovės ilgalaikio turto perkainojimo 2018 m. pabaigoje bei prailgintų dalies turto vienetų tarnavimo laikotarpių, sumažėjo 20,1 proc. (3 pav.).

Gamtinių dujų sąnaudos siekė 11.336 tūkst. Eur (28 proc. visų sąnaudų), palyginus su 2018 m., dėl išaugusių balansavimo dujų kiekių, padidėjo 8,8 proc. Gamtines dujas Bendrovė pirkė technologinėms reikmėms, sistemos naudotojų bei kitų dujų rinkos dalyvių balansavimui, dujų srautų bei techniniam balansavimui.

Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos sudarė 9.784 tūkst. Eur (24 proc. visų sąnaudų), palyginus su 2018 m. išaugo 8,0 proc. Remonto ir techninio aptarnavimo sąnaudos sudarė 3.573 tūkst. Eur (9 proc. visų sąnaudų), palyginus su 2017 m., sumažėjo 32 proc.

3 pav. Grupės sąnaudų struktūra (apskaičiuota, eliminavus 2017-2018 m. turto vertės sumažėjimo sąnaudas), 2017–2019 m., proc.; mln. Eur

5.4. VEIKLOS REZULTATAI

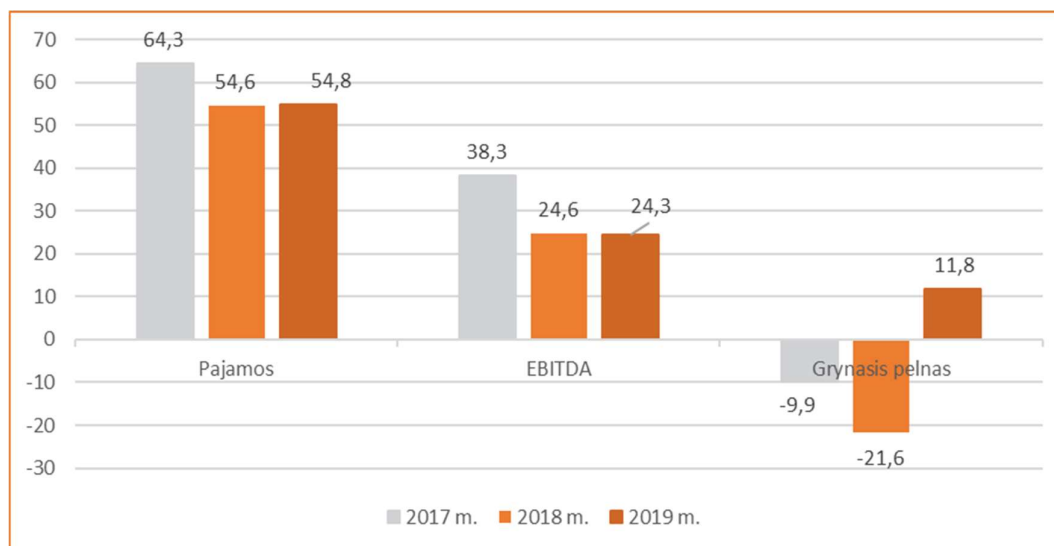
2019 m. Grupė dirbo pelningai, grynasis pelnas sudarė 11.838 tūkst. Eur (2018 m. dėl atlikto ilgalaikio turto perkainojimo – 21.608 tūkst. Eur nuostolis).

Grupės pelnas prieš apmokestinimą 2019 m. pasiekė 13.871 tūkst. Eur (2018 m. – 26.027 tūkst. Eur nuostolis), o pelnas iki mokesčių, palūkanų, nusidėvėjimo ir amortizacijos (EBITDA) sudarė 24.343 tūkst. Eur (2018 m. – 24.636 tūkst. Eur).

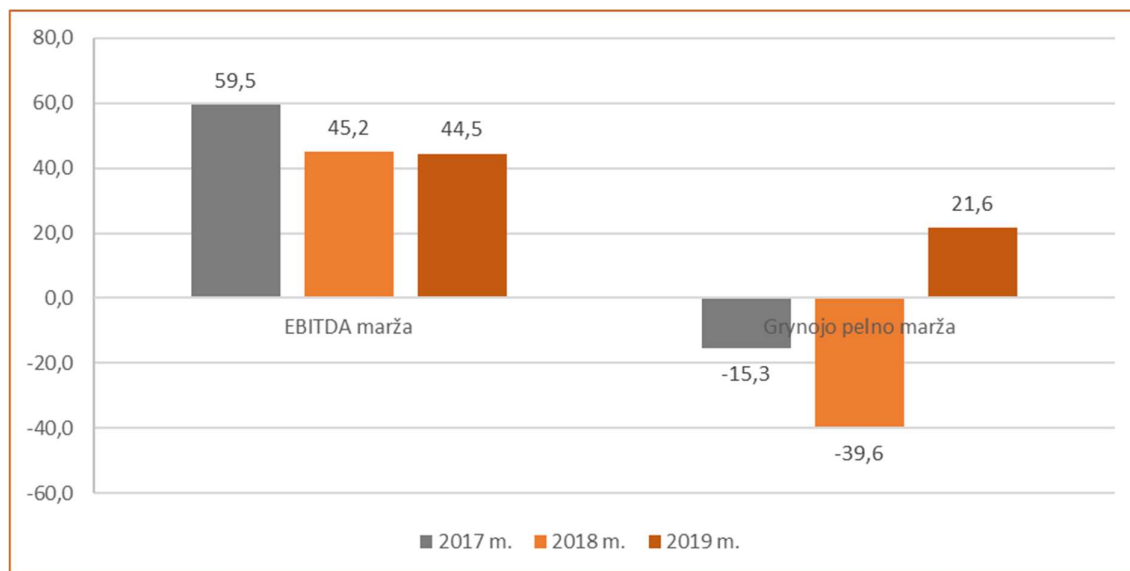
Ankstesnių laikotarpių nuostolius nulėmė ilgalaikio turto perkainojimas ir apskaitytos vertės sumažėjimo sąnaudos (4 pav.).

Ilgalaikio turto vertės sumažėjimą didesne dalimi nulėmė tai, kad prasidėjus naujam 2019-2023 m. gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainų reguliavimo periodui, Bendrovei pradėta taikyti dar 2015 metais VERT patvirtinta investicijų grąžos normos nustatymo metodika, o pati grąžos norma nuo reguliuojamai veiklai priskiriamo turto buvo perskaičiuota ir nustatyta 3,33 proc. lygmenyje, t. y. ženkliai mažesnė už praėjusį reguliavimo periodą taikytą grąžos normą (7,09 proc.).

4 pav. Grupės finansiniai rezultatai, mln. Eur, 2017–2019 m.

5 pav. Grupės pelningumas, proc., 2017–2019 m.

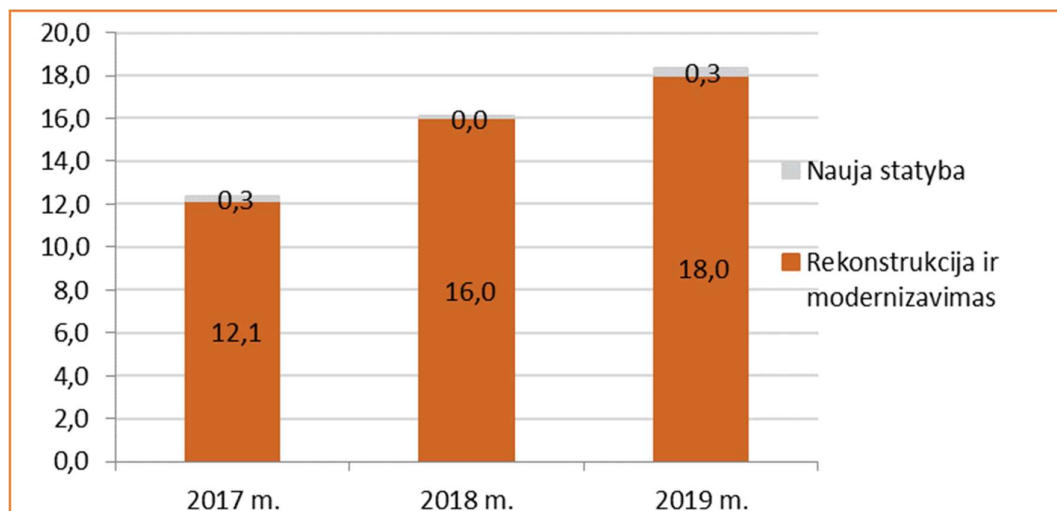
5.5. INVESTICIJOS

2019 m. Grupės investicijos sudarė 18.279 tūkst. Eur (2018 m. – 16.034 tūkst. Eur) (6 pav.).

Bendrovė, prižiūradama valdomą gamtinių dujų perdavimo tinklą, nuolat investuoja į valdomą infrastuktūrą. Investicijos į perdavimo sistemos plėtrą, dėl užsitęsusių GIPL projekto pirkimo procedūrų, buvo neženklios.

2019 m. investicijos į rekonstrukciją ir modernizavimą, palyginus su 2018 m., padidėjo 12,4 proc. ir sudarė 17.994 tūkst. Eur. Padidėjimą nulėmė 2019 m. išaugusios magistralinių dujotiekių rekonstrukcijos apimtys.

6 pav. Grupės investicijų struktūra, tūkst. Eur, 2017–2019 m.

5.6. TURTAS

2019 m. pabaigoje Grupės turto vertė sudarė 256.129 tūkst. Eur: ilgalaikis turtas siekė 81,7 proc., trumpalaikis – 18,3 proc. viso turto.

Ilgalaikis turtas 2019 m. padidėjo 1,2 proc. Eur iki 209.346 tūkst. Eur dėl didesnių už nusidėvėjimą investicijų. Grupės trumpalaikio turto vertė 2019 m. pabaigoje sudarė 46.783 tūkst. Eur, palyginus su 2018 m., padidėjo 20,5 proc. Didžiausią įtaką šiam pokyčiui turėjo deponuotų lėšų garantijoms ir depozitų pozicijos padidėjimas.

5.7. NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI

2019 m. Grupės nuosavas kapitalas padidėjo 5 proc. ir ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 137.854 tūkst. Eur. Nuosavas kapitalas ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 57,4 proc. viso Grupės turto.

2019 m. mokėtinos sumos ir įsipareigojimai padidėjo 3,3 proc. ir ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 118.275 tūkst. Eur. Mokėtinų sumų ir įsipareigojimų padidėjimą nulėmė padidėję gauti avansai.

2019 m. finansinė skola sudarė 71.809 tūkst. Eur, per ataskaitinį laikotarpį sumažėjo 8.315 tūkst. Eur. Finansinių įsipareigojimų santykis su nuosavu kapitalu siekė 52,1 proc.

5.8. PINIGŲ SRAUTAI

2019 m. Bendrovės gryųjų pinigų srautai iš pagrindinės veiklos sudarė 27.190 tūkst. Eur (2018 m. – 23.359 tūkst. Eur). Ilgalaikio turto įsigijimui buvo panaudota 19.915 tūkst. Eur (2018 m. – 20.546 tūkst. Eur), dividendų išmokėjimui – 5.228 tūkst. Eur (2018 m. – 20.291 tūkst. Eur). 2018 m. investicinių projektų finansavimui buvo gauta 6.941 tūkst. Eur ES paramos lėšų (2018 m. – 8.173 tūkst. Eur).

5.9. NUORODOS IR PAPILDOMI PAAIŠKINIMAI APIE METINĖJE FINANSINĖJE ATASKAITOJE PATEIKTUS DUOMENIS

Kita informacija pateikiama „Amber Grid“ 2019 m. audituotų metinių finansinių ataskaitų pastabose.

5.10. INFORMACIJA APIE SVARBIUS ĮVYKIUS, ĮVYKUSIUS PO FINANSINIŲ METŲ PABAIGOS

Reikšmingi įvykiai, įvykę po finansinių metų pabaigos pateikiami „Amber Grid“ 2019 m. audituotų metinių finansinių ataskaitų pastabose.

5.11. INFORMACIJA APIE BET KOKIĄ FINANSINĘ PAGALBĄ

Finansinės pagalbos (paramos) politika yra pateikta 2019 m. Socialinės atsakomybės ataskaitoje. Per ataskaitinį laikotarpį Bendrovė neteikė kitos formos finansinės pagalbos.

5.12. INFORMACIJA APIE SUSIJUSIŲ ŠALIŲ SANDORIUS, REIKŠMINGUS SUSITARIMUS IR ŽALINGUS SANDORIUS

Informacija apie susijusių šalių sandorius yra pateikta 2019 m. Bendrovės audituotose metinėse finansinėse ataskaitose.

2019 m. gruodžio 31 d. Bendrovė buvo sudariusi šias reikšmingas sutartis, suteikiančias kontrahentams teisę nutraukti su Bendrove sudarytus sandorius, pasikeitus Bendrovės kontrolei: 2014 m. gruodžio 30 d. paskolos sutartis su „Swedbank“ AB; 2015 m. rugpjūčio 19 d. paskolos sutartis su Šiaurės Investicijų Banku (Nordic Investment Bank); 2018 m. gegužės 18 d. paskolos sutartis su OP Corporate Bank plc Lietuvos filialu. Šių

sutarčių sąlygos yra laikomos sutartis pasirašiusių šalių dvišale konfidencialia informacija, o jų atskleidimas galėtų padaryti žalą Bendrovei.

Per ataskaitinį laikotarpį Bendrovė žalingų sandorių (neatitinkančių Bendrovės tikslų, esamų įprastų rinkos sąlygų, pažeidžiančių akcininkų ar kitų asmenų grupių interesus ir pan.) bei sandorių, sudarytų esant interesų konfliktui tarp Bendrovės vadovų, kontroliuojančių akcininkų ar kitų susijusių šalių pareigų Bendrovės ir jų privačių interesų ir (arba) kitų pareigų, nesudarė.

EPSO-G audito komitetas, kuris veikia įmonių grupės mastu ir vykdo „Amber Grid“ audito komiteto funkcijas, teikia nuomones dėl kiekvieno „Amber Grid“ sandorio su susijusia šalimi. Audito komitetas įvertina ar atitinkamas sandoris tarp susijusių šalių turi yra sudaromas rinkos sąlygomis ir ar toks sandoris yra sąžiningas visų akcininkų atžvilgiu.

5.13. INFORMACIJA APIE TIESIOGIAI REIKŠMINGUS TIESIOGIAI IR NETIESIOGIAI VALDOMUS AKCIJŲ PAKETUS

2019 m. gruodžio 31 Bendrovė valdė 100 proc. dukterinės įmonės UAB GET Baltic akcijų. Detalesnė informacija apie valdomą įmonę pateikta Bendrovės finansinėse ataskaitose.

6. RIZIKOS IR JŲ VALDYMAS

6.1. RIZIKOS IR JŲ VALDYMAS

Rizika Bendrovėje suprantama kaip neplanuotų įvykių, kurie gali paveikti strategijos ir verslo tikslų siekimą tiek neigiamai, tiek teigiamai, galimybė. Bendrovė siekia aktyviai valdyti riziką ir tai darydama siekia šių tikslų:

- didinti Bendrovės veiklos tikslų pasiekimo tikimybę bei veiklos efektyvumą;
- iš anksto suplanuoti ir koordinuoti įgyvendinti veiksmus, kurie sumažintų galimų įvykių neigiamą poveikį ir (ar) jų pasireiškimo tikimybę;
- gerinti darbuotojų, trečiųjų asmenų ir aplinkos saugą;
- tobulinti nenumatytų įvykių prevenciją ir jų valdymą;
- kelti visuomenės ir valstybės pasitikėjimą Bendrovės atžvilgiu.

Rizikų valdymas vykdomas vadovaujantis tarptautinio standarto COSO ERM (2017 metų birželio mėnesio redakcija) nuostatomis. Bendrovė yra pilna apimtimi prisijungusi prie EPSO-G įmonių grupės rizikų valdymo politikos, bei vadovaujasi bendra įmonių grupės rizikų valdymo metodika. Rizikų valdymo politika bei rizikų valdymo metodika yra tvirtinama ir keičiama Bendrovės valdybos sprendimu, o procesą koordinuoja EPSO-G Audito komitetas, kuris vykdo ir Bendrovės Audito komiteto funkcijas.

Bendrovės Valdyba ir Audito komitetas periodiškai prioretizuoja kasdienėje veikloje identifikuotas rizikas, atlieka šių rizikų vertinimą (įvertina tikimybes ir poveikius), nustato atskirų rizikų tolerancijos ribas bei rizikos stebėjimo rodiklius, numato rizikų valdymo priemones ir kontroliuoja valdymo priemonių plano įgyvendinimą.

Rizikos, su kuriomis susiduria Bendrovė yra skirstomos į šias kategorijas:

Politinės: Lietuvos ir kaimyninių šalių valstybinių institucijų sprendimų įtaka Bendrovės ir (ar) Grupės įmonės veiklai, įskaitant energetikos reformas, mokesčių politiką, įstatymus susijusius su darbo apmokėjimu ir (ar) sauga ir (ar) kita, prekybos apribojimus ir politinį stabilumą.

Ekonominės: Lietuvos ir tarptautinės rinkos įtaka Bendrovės veiklai, įskaitant situaciją dėl subrangovų konkurencijos, pramonės vystymosi krypties, elektros ir dujų rinkos kainų pokyčių, vartotojų koncentracijos, palūkanų pokyčių, infliacijos, valiutų keitimo kursų, kredito prieinamumo, BVP ir kt.

Socialinės: demografinių pokyčių, tokių kaip darbuotojų amžius, išsilavinimas ir vartotojų turto pasiskirstymas, vartotojų įpročių ar energijos vartojimo pokyčių įtaka Bendrovės veiklai.

Technologinės: įrangos gedimų, inovacijų ir technologinių pokyčių rinkoje bei kibernetinių išpuolių įtaka Bendrovės veiklai.

Teisinės: rizika, kad Grupė bus patraukta atsakomybėn vykdant veiklą, įstatymų numatyta tvarka dėl įsipareigojimų darbuotojams, klientams ir tiekėjams nesilaikymo, atliekamų darbų savalaikiškumo ar kitų priežasčių.

Informacija apie koncentracijos, dujų pirkimo kainos ir finansines rizikas (likvidumo, kredito, palūkanų normos svyravimo) detaliau atskleidžiama 2019 m. Bendrovės finansinėse ataskaitose.

6.2. BENDROVĖS VIDAUS KONTROLĖS SISTEMA

Bendrovės finansinės ataskaitos rengiamos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti ES.

Bendrovė yra patvirtinusi Apskaitos procedūrų ir politikos vadovą, reglamentuojantį apskaitos tvarkymo, ataskaitų sudarymo, pateikimo principus, metodus ir taisykles. Be to, siekiant užtikrinti, kad finansinė atskaitomybė būtų parengta laiku, Bendrovės patvirtintomis vidaus taisyklėmis yra reglamentuojama apskaitos dokumentų pateikimo ir ataskaitų sudarymo terminai.

Sudarant finansines ataskaitas laikomasi „keturių akių“ principo. Buhalterijos padalinys yra atsakingas už finansinių ataskaitų rengimą ir peržiūrą.

7. VALDYMAS

7.1. INFORMACIJA APIE VALDYMO KODEKSO LAIKYMĄSI

Bendrovė veikloje taiko vertybinių popierių biržoje NASDAQ Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodeksą (galima rasti www.nasdaqbaltic.com; toliau – Bendrovių valdymo kodeksas). Kodeksas taikomas ta apimtimi, kiek Bendrovės įstatai nenumato kitaip. Bendrovė yra atskleidusi, kaip laikosi valdymo kodekso nuostatų reikalavimų ir su šia informacija susipažinti galima Bendrovės interneto tinklalapyje www.ambergrid.lt ir Centrinėje reglamentuojamos informacijos bazėje www.crib.lt.

7.2. AKCINIS KAPITALAS

Bendrovės įstatinis kapitalas yra lygus 51.730.929,06 Eur. Jis padalintas į 178.382.514 paprastąsias vardines 0,29 Eur nominalios vertės akcijas. Viena 0,29 Eur vertės paprastoji vardinė akcija suteikia jos savininkui vieną balsą Visuotiniame akcininkų susirinkime. Visos akcijos visiškai apmokėtos.

2019 m. Bendrovės akcininkų struktūra nekito. UAB „EPSO-G“ išlaikė 96,58 proc. Bendrovės akcijų paketą ir buvo vienintelis akcininkas, valdantis didesnę nei 5 proc. Bendrovės akcijų paketą. UAB „EPSO-G“ turi lemiamą balsą priimant sprendimus visuotiniame akcininkų susirinkime.

7.3. AKCIJOS IR AKCININKŲ TEISĖS

Balsus visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių Bendrovės akcijų skaičius sutampa su išleistų akcijų kiekiu ir sudaro 178.382.514 vienetų. „Amber Grid“ akcijų suteikiamos turtinės ir neturtinės teisės vienodos ir nei vienas Bendrovės akcininkas neturi jokių specialių kontrolės teisių. Pagal Bendrovės įstatus priimti sprendimus dėl naujų akcijų išleidimo ir savų akcijų supirkimo gali tik visuotinis Bendrovės akcininkų susirinkimas.

Bendrovė nėra informuota apie kokius nors akcininkų tarpusavio susitarimus, dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisės. Bendrovėje nėra balsavimo teisių apribojimų.

Bendrovė savų akcijų nėra įsigijusi ir 2019 m. jokių sandorių, susijusių su savų akcijų įsigijimu ar perleidimu, nesudarė.

7.4. AKCININKAI

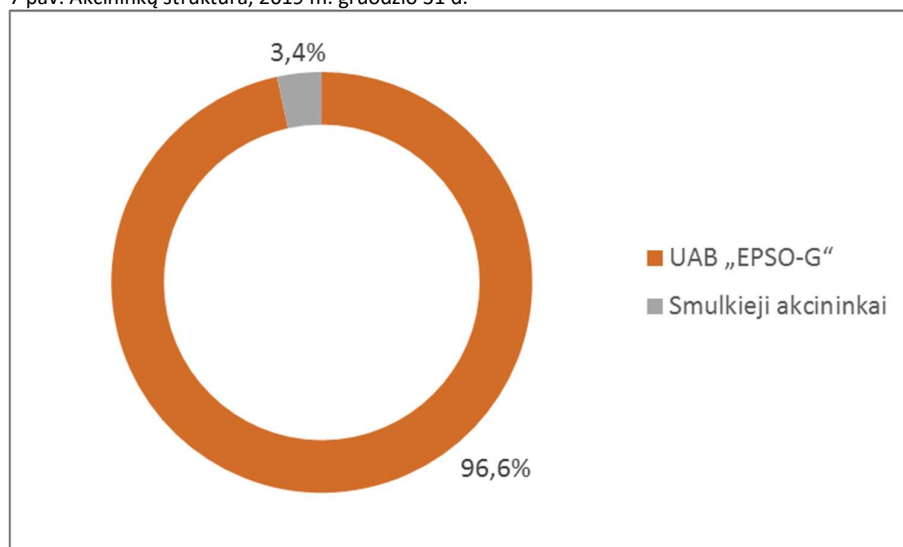
2019 m. gruodžio 31 d. duomenimis „Amber Grid“ akcininkais buvo daugiau nei 2.200 fizinių ir juridinių Lietuvos ir užsienio asmenų, iš jų – 1 akcininkas valdė didesnę nei 5 proc. Bendrovės akcijų paketą.

2 lentelė. Bendrovės akcininkai

Akcininkas	Buveinės adresas / juridinio asmens kodas	Nuosavybės teise priklausančių akcijų skaičius, vnt.
UAB „EPSO-G“	Gedimino pr. 20, Vilnius, Lietuva/ 302826889	172.279.125
Smulkieji akcininkai		6.103.389
Iš viso:		178.382.514

Bendrovės akcininkų struktūra pateikta 7 pav.

7 pav. Akcininkų struktūra, 2019 m. gruodžio 31 d.

UAB „EPSO-G“ valdo 96,58 proc. Bendrovės akcijų ir turi lemiamą balsą priimant sprendimus visuotiniame akcininkų susirinkime.

7.5. DUOMENYS APIE PREKYBĄ VERTYBINIAIS POPIERIAIS REGULIUOJAMOSE RINKOSE

Nuo 2013 m. rugpjūčio 1 d. Bendrovės akcijomis prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, jos kotiruojamos vertybinių popierių biržos NASDAQ Vilnius Papildomajame prekybos sąraše.

2 lentelė. Pagrindiniai duomenys apie „Amber Grid“ akcijas

Pagrindiniai duomenys apie „Amber Grid“ akcijas	
ISIN kodas	LT0000128696
Simbolis	AMG1L
Emisijos dydis (vnt.)	178.382.514

2019 m. prekybos Bendrovės akcijomis apyvarta sudarė 0,38 mln. Eur (2018 m. - 0,52 mln. Eur), sudarytais sandoriais perleista 345.565 vnt. akcijų (2018 m. - 364.443 vnt. akcijų). Bendrovės akcijų kainos dinamika pateikta 3 lentelėje, o duomenys apie Bendrovės akcijų kainą ir apyvartą (2016–2019 m.) pateikti 8 pav.

3 lentelė. Akcijų kainos dinamika NASDAQ Vilnius, 2016–2019 m.

Atidarymo kaina, 2016-01-04	Didžiausia akcijos kaina, 2016-03-07	Mažiausia akcijos kaina, 2016-06-27	Svertinė vidutinė akcijos kaina	Uždarymo kaina, 2016-12-30
1,19 Eur	1,32 Eur	1,08 Eur	1,192 Eur	1,24 Eur
Atidarymo kaina, 2017-01-02	Didžiausia akcijos kaina, 2017-10-18	Mažiausia akcijos kaina, 2017-01-10	Svertinė vidutinė akcijos kaina	Uždarymo kaina, 2017-12-29
1,24 Eur	1,49 Eur	1,21 Eur	1,340 Eur	1,40 Eur
Atidarymo kaina, 2018-01-02	Didžiausia akcijos kaina, 2018-02-01	Mažiausia akcijos kaina, 2018-12-19	Svertinė vidutinė akcijos kaina	Uždarymo kaina, 2018-12-28
1,40 Eur	1,60 Eur	1,02 Eur	1,428 Eur	1,14 Eur

Atidarymo kaina, 2019-01-02	Didžiausia akcijos kaina, 2019-02-28	Mažiausia akcijos kaina, 2019-12-23	Svertinė vidutinė akcijos kaina	Uždarymo kaina, 2019-12-30
1,40 Eur	1,35 Eur	0,95 Eur	1,10 Eur	0,98 Eur

8 pav. „Amber Grid“ akcijų kaina ir apyvarta, 2016–2019 m.

2019 m. gruodžio 31 d. „Amber Grid“ akcijų kapitalizacija sudarė 174,81 mln. Eur. Vienos akcijos kaina biržoje, o tuo pačiu ir kapitalizacija per 2019 m. sumažėjo 14,0 proc.

7.6. DIVIDENDAI

Bendrovės akcininkai 2019 m. balandžio 23 d. vykusiam visuotiniame akcininkų susirinkime priėmė sprendimą dėl dividendų išmokėjimo. Dividendai sudaro 5,2 mln. eurų arba 0,0293 euro vienai akcijai.

7.7. SUTARTYS SU VERTYBINIŲ POPIERIŲ VIEŠOSIOS APYVARTOS TARPININKAIS

„Amber Grid“ yra sudariusi sutartį su AB SEB banku dėl Bendrovės išleistų vertybinių popierių apskaitos ir su vertybinių popierių apskaita susijusių paslaugų teikimo.

2015 m. gegužės 15 d. Bendrovė su AB SEB banku sudarė sutartį dėl dividendų išmokėjimo/ paskirstymo smulkiesiems akcininkams, kuria vadovaujantis AB SEB bankas apskaičiuoja ir išmoka dividendus visiems Bendrovės akcininkams, išskyrus pagrindinį – UAB „EPSO-G“.

AB SEB bankas rekvizitai	
Įmonės kodas	112021238
Buveinės adresas	Gedimino pr. 12, Vilnius, Lietuva
Telefonas	+370 5 268 2800, trumpasis 1518
El. paštas	info@seb.lt
Interneto tinklalapis	www.seb.lt

7.8. VALDYMO STRUKTŪRA

Bendrovė savo veikloje vadovaujasi Akcinių bendrovių ir Vertybinių popierių įstatymais, Bendrovės įstatais bei kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais. Visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencija, akcininkų teisės, jų įgyvendinimas yra apibrėžti Akcinių bendrovių įstatyme ir Bendrovės įstatuose. Bendrovės įstatai paskelbti Bendrovės svetainėje: www.ambergrid.lt/lt/apie_mus/rubrika-investuotojams/istatai. Paskutinį kartą Bendrovės įstatai keisti 2019-12-06.

2019-12-06 AB „Amber Grid“ visuotinis akcininkų susirinkimas priėmė sprendimą pakeisti bendrovės įstatus, numatydamas, kad valdyba turi išrinkti valdybos teisininką, taip pat, kad valdyba privalės atsiskaityti už savo veiklą pateikdama metinę ataskaitą visuotiniam akcininkų susirinkimui.

Įstatuose numatyti valdymo organai:

- Akcininkų susirinkimas,
- Valdyba,
- Bendrovės vadovas – generalinis direktorius.

Informacija apie „Amber Grid“ valdybos narius, generalinį direktorių ir vyriausiąją buhalterę pateikta 4 lentelėje.

4 lentelė. Informacija apie valdybos narius, generalinį direktorių ir vyriausiąją buhalterę

Pareigos	Vardas, pavardė	Kadencijos pradžios data	Kadencijos pabaigos data	Dalyvavimas emitento kapitale	
				Turima įstatinio kapitalo dalis, proc.	Turimų balsų dalis, proc.
Valdybos pirmininkas	Nemunas Biknius*	2016 m. balandžio mėn.	2020 m. balandžio mėn.	0,001505	0,001505
Valdybos narys, l.e.p. valdybos pirmininkas	Algirdas Juozaponis	2018 m. rugsėjo mėn.	2020 m. balandžio mėn.	–	–
Nepriklausomas valdybos narys	Nerijus Datkūnas	2016 m. balandžio mėn.	2020 m. balandžio mėn.	–	–
Valdybos narys	Rimvydas Štilinis	2016 m. balandžio mėn.	2020 m. balandžio mėn.	–	–
Nepriklausomas valdybos narys	Sigitas Žutautas	2018 m. rugsėjo mėn.	2020 m. balandžio mėn.	–	–
Generalinis direktorius	Saulius Bilys	2013 m. birželio mėn.	2019 m. spalio mėn.	–	–
L.e.p. generalinis direktorius	Nemunas Biknius	2019 m. spalio mėn.	–	0,001505	0,001505
Vyriausioji buhalterė	Dzintra Tamulienė	2013 m. birželio mėn.	2019 m. gruodžio	–	–
Apskaitos skyriaus vadovė	Rasa Baltaragienė	2019 m. gruodžio mėn.	–	–	–

* 2019 m. spalio mėnesį iš generalinio direktoriaus pareigų atsistatydinus Sauliui Biliui ir paskyrus Nemuną Biknį laikinai eiti generalinio direktoriaus pareigas, jis sustabdė savo kaip valdybos nario ir valdybos pirmininko įgaliojimus.

2019 m. įvyko 22 valdybos posėdžiai.

Valdybos posėdžių 2019 m. lankomumas ir juose priimti esminiai sprendimai:

● Dalyvavo

○ Nedalyvavo

Nr.	Posėdžio data	Nemunas Biknius	Algirdas Juozaponis	Rimvydas Štilinis	Nerijus Datkūnas	Sigitas Žutautas
1.	Sausio 29 d.	●	●	●	●	●
2.	Sausio 31 d.	●	●	●	●	●
3.	Vasario 26 d.	●	●	●	●	●
4.	Kovo 20 d.	●	●	●	●	●
5.	Kovo 28 d.	●	●	●	●	●
6.	Balandžio 30 d.	●	●	●	●	●
7.	Gegužės 20 d.	●	●	●	●	●
8.	Birželio 25 d.	●	●	●	●	●
9.	Rugpjūčio 6 d.	●	●	●	●	●
10.	Rugpjūčio 27 d.	●	●	●	●	●
11.	Rugsėjo 23 d.	●	●	●	●	●
12.	Spalio 17 d.	●	●	●	●	●
13.	Spalio 22 d.	●	●	○	●	●
14.	Spalio 28 d.	●	●	●	●	●
15.	Spalio 29 d.	-	●	●	●	●
16.	Spalio 31 d.	-	●	●	●	●
17.	Lapkričio 12 d.	-	●	●	●	●
18.	Lapkričio 14 d.	-	●	●	●	●
19.	Lapkričio 19 d.	-	●	●	●	●
20.	Lapkričio 29 d.	-	●	●	●	●
21.	Gruodžio 11 d.	-	●	●	●	●
22.	Gruodžio 17 d.	-	●	●	●	●

2019 m. I pusmetį priimti valdybos sprendimai:

2019-01	2019-02	2019-03	2019-04	2019-05	2019-06
01-29 Įvertintas generalinio direktoriaus 2018 m. tikslų įgyvendinimas ir nustatyti 2019 m. tikslai. Nustatyti vadovų atlygio rėžiai. 01-31 Patvirtinta techninio balansavimo sutartis su UAB „Lietuvos energijos tiekimas“.	02-26 Prisijungta prie UAB „EPSO-G“ įmonių grupės sąskaitos, skolinimo ir skolinimosi sandorių. Pakeista organizacinė struktūra. Prisijungta prie grupės darbuotojų veiklos vertinimo politikos, etikos kodekso, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros bei inovacijų veiklos gairių. Patvirtintas pakeistas 2019-2021 veiklos planas.	03-20 Svarstyta dėl dukterinės bendrovės UAB GET Baltic prisijungimo prie UAB „EPSO-G“ įmonių grupės sąskaitos, skolinimo ir skolinimosi sandorių. Prisijungta prie grupės rizikų valdymo politikos ir rizikų valdymo metodikos, grupės sandorių su susijusiomis šalimis politikos, korporatyvinio valdymo politikos, grupės atrankų politikos. Pavirtinta 2018 m. bendrovės veiklos plano įgyvendinimo ataskaita ir generalinio direktoriaus ir aukščiausio lygmens vadovų kintama	04-30 Prisijungta prie grupės darbuotojų atlygio politikos, grupės kolegialių organų narių, vadovų ir darbuotojų interesų valdymo politikos. Patvirtinti vadovų pareigybių lygiai, pagrindinės atlygio dalies rėžiai ir maksimalaus kintamas atlygio dydis. Pakeista organizacinė struktūra Patvirtinta kintamo atlygio dalies suma už 2018 m. Valdybos nariai įvertino nepriklausomų narių nepriklausomumą. Suformuluota pozicija dėl balsavimo UAB GET Baltic NVAS.	05-20 Pritarta esminėms tarnybinių stočių, virtualizacijos programinės įrangos ir avarinio atkūrimo programinės įrangos ir tarnybinių stočių tinklo infrastruktūros įrangos pirkimo-pardavimo sandorių sąlygoms.	06-25 Pritarta GIPL statybai reikalingų vamzdžių pirkimo sutarties sudarymui ir patvirtintos esminės jos sąlygos. Sušauktas neeilinio AB „Amber Grid“ visuotinio akcininkų susirinkimas. Pritarta Energijos sutaupymų perdavimo susitarimo sudarymui su LITGRID AB. Suformuluota pozicija dėl balsavimo UAB GET Baltic VAS. Priimtas sprendimas dėl organizacinės struktūros.

		atlygio dalies už 2018 metus. 03-28 Patvirtintas 2018 m. bendrovės metinis pranešimas bei finansinių ataskaitų rinkinys bei pelno paskirstymo projektas. Priimtas sprendimas šaukti eilinį bendrovės visuotinį akcininkų susirinkimą. Suformuluota pozicija dėl balsavimo dukterinės bendrovės UAB GET Baltic eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime.			
--	--	---	--	--	--

2019 m. II pusmetį priimti valdybos sprendimai:

2019-07	2019-08	2019-09	2019-10	2019-11	2019-12
-	08-06 Aptartas vidaus audito rekomendacijų įgyvendinimas. Pritarta esminėms GIPL statybos darbų pirkimo sutarties sąlygoms. Sušauktas neeilinio AB „Amber Grid“ visuotinio akcininkų susirinkimas. Pritarta holdingų valdymo paslaugų sutarties sudarymui su UAB „EPSO-G. 08-27 Svarstytas išankstinis pritarimas esminėms planuojamos gamtinių dujų pirkimo 2020 metams sutarties sąlygoms. Deleguotas atstovas į inovacijų, naujų veiklų, Grupės veiklos efektyvinimo komitetą.	09-23 Patvirtinti grupės politikų įgyvendinimo terminai. Patvirtintos bendrovės gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainos. Pritarta esminėms planuojamos transporto priemonių veiklos nuomos sutarties sąlygoms. Įvertintas generalinio direktoriaus 2019 metų tikslų tarpinis įgyvendinimas.	10-17 Aptarta GIPL projekto eiga. 10-22 Aptarta GIPL projekto eiga. Pakoreguotas rizikų planas. 10-28 Atšauktas generalinis direktorius, paskirtas laikinai einantis generalinio direktoriaus pareigas. 10-29 Panaikintas valdybos 2019-08-06 sprendimas. 10-31 Aptarta GIPL projekto eiga.	11-12 Patvirtinta AB „Amber Grid“ 2017-2022 m. strategija bei 2020-2022 m. veiklos planas. Prisijungta prie integruoto planavimo ir stebėsenos politikos. Patvirtintas sandorių esminių sąlygų sąrašas ir sudarymo tvarka. 11-14 Priimtas sprendimas sušaukti neeilinį VAS. 11-19 Patvirtintos pakeistos Naudojimosi AB „Amber Grid“ gamtinių dujų perdavimo sistema taisyklės. Priimtas sprendimas dėl generalinio direktoriaus atrankos.	12-11 Pritarta dujotiekių jungties tarp Lietuvos ir Lenkijos (GIPL) statybos darbų rangos pirkimo sutarties sudarymui bei papildyta visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkė. 12-17 Pritarta esminėms SCADA duomenų apdorojimo ir saugojimo tarnybinių stočių atminties išplėtimo komplektų pirkimo-pardavimo sandorio sąlygoms. Svarstyti investiciniai projektai. Pritarta gamtinių dujų pirkimo 2020 metams sandoriui.

				11-29 Priimtas sprendimas sušaukti neeilinį VAS.	Patvirtintas 2020 m. bendrovės biudžetas. Prisijungta prie grupės kompetencijų valdymo, korporatyvinio valdymo, transporto politikų. Patvirtintas valdybos darbo reglamentas. Suformuluota pozicija dėl balsavimo UAB GET Baltic neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime.
--	--	--	--	--	---

2020 m. vasario 20 d., savęs įsivertinimo sesijos metu, valdyba identifiko ir sieks tobulėti tokiose srityse:

- gerinti kolegialių organų sprendimų ir gautų rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną;
- daugiau dėmesio skirti rizikoms ir jų valdymui,
- didinti energetikos sektoriaus veiklos specifikos supratimą.

Per ataskaitinį laikotarpį išmokos nepriklausomiems valdybos nariams sudarė 26,430 tūkst. Eur, iš jų – 12,305 tūkst. Eur išmokėti Nerijui Datkūnui ir 14,125 tūkst. Eur išmokėti Sigitui Žutautui.

Bendrovės vadovui ir vyriausiajai buhalterei per ataskaitinį laikotarpį priskaičiuoto darbo užmokesčio suma sudarė 316 tūkst. Eur.

Remiantis Bendrovės įstatais, „Amber Grid“ Audito komiteto funkcijas vykdo patronuojančios bendrovės UAB „EPSO-G“ Audito komitetas. Įstatuose numatyta, kad įstatai gali būti keičiami visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimu, priimtu 2/3 visuotiniame akcininkų susirinkime dalyvaujančių akcininkų balsų dauguma.

Bendrovėje filialų ir atstovybių nėra.

7.9. INFORMACIJA APIE VIDAUS IR IŠORĖS AUDITĄ

Siekiant užtikrinti veiklos skaidrumą ir efektyvumą UAB „EPSO-G“ įmonių grupėje veikia centralizuota vidaus audito sistema. Tai reiškia, kad vidaus audito padalinys pavestas funkcijas vykdo grupės mastu ir yra tiesiogiai

atskaitingas UAB „EPSO-G“ valdybai, kurios daugumą sudaro nepriklausomi nariai. UAB „EPSO-G“ auditoriai nėra pavaldūs audituojamos įmonės administracijai.

Bendrovės finansinių ataskaitų auditą atliko išorės audito bendrovės:

- už 2017 m. UAB „PricewaterhouseCoopers“;
- už 2018 m. UAB „Deloitte Lietuva“;
- už 2019 m. UAB „Deloitte Lietuva“.

8. PERSONALAS

„Amber Grid“ darbuotojai - patyrę ir kompetentingi profesionalai, įgyvendinantys strateginę reikšmę valstybei turinčius projektus. 2019 m. gruodžio 31 d. Bendrovėje dirbo 316 darbuotojų, 2018 m. gruodžio 31 d. – 329 darbuotojai,³ (organizacinė struktūra pateikta 1 priede). Darbuotojų pasiskirstymas pagal pareigybių grupes pateiktas 5 lentelėje.

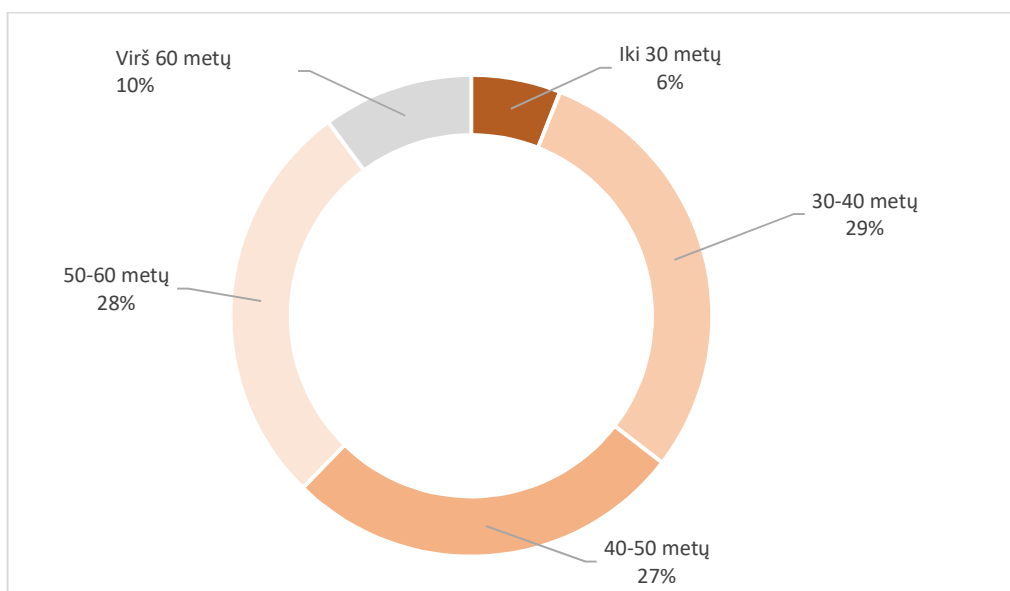
5 lentelė. Darbuotojų skaičius 2018-2019 m.

Pareigybių grupės	Darbuotojų skaičius 2019 m. gruodžio 31 d.	Darbuotojų skaičius 2018 m. gruodžio 31 d.
Generalinis direktorius	1	1
Aukščiausio lygio vadovai	3	4
Vidurinio lygmens vadovai	28	27
Ekspertai-specialistai	178	173
Darbininkai	106	124
VISO	316	329

2019 m. Bendrovės darbuotojų kaitos rodiklis buvo 13,9 proc., 2018 m. – 12,4 proc.

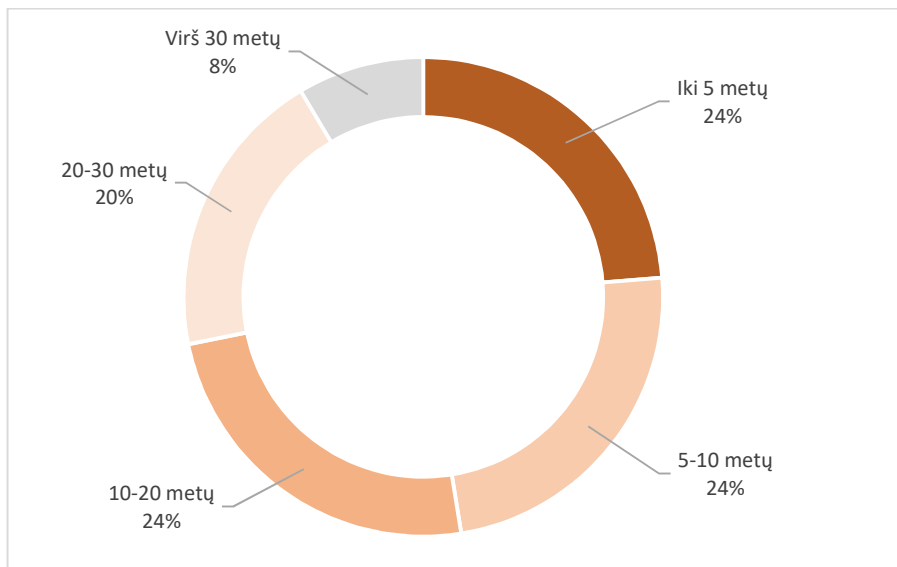
2019 m. Bendrovės darbuotojų vidutinis amžius buvo 44,85 metai (9 pav.), vidutinis darbo stažas – 13,54 metų (10 pav.). 61 proc. Bendrovėje dirbančių darbuotojų yra įgiję aukštąjį išsilavinimą (11 pav.).

9 pav. Darbuotojų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes, 2019 m.

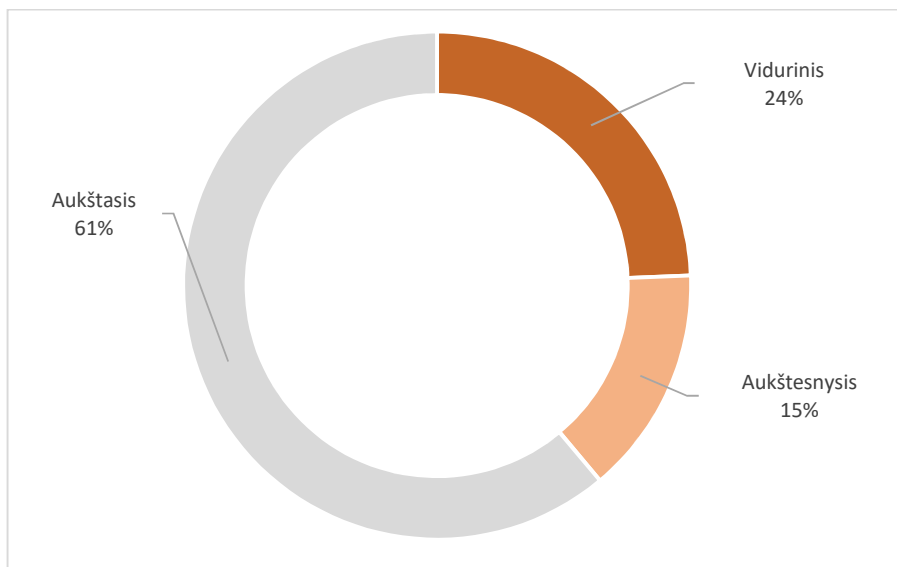

10 pav. Darbuotojų pasiskirstymas pagal darbo stažą, 2019 m.

³ Pateikiamas darbuotojų skaičius, neįtraukiant vaiko priežiūros atostogose esančių darbuotojų.

11 pav. Darbuotojų pasiskirstymas pagal išsilavinimą, 2019 m.

Dėl energetikos sektoriaus veiklos specifikos Bendrovėje didžiąją dalį darbuotojų sudaro vyrai – 250 (79 proc.) ir moterys – 66 (21 proc.) (6 lentelė).

6 lentelė. Darbuotojų pasiskirstymas pagal lytį -2019 m.

	2019 m. gruodžio 31 d., proc.	2018 m. gruodžio 31 d., proc.
Darbuotojai – vyrai	79	82
Darbuotojai – moterys	21	18

ATLYGIO POLITIKA

„Amber Grid“ galioja bendra EPSO-G įmonių grupės atlygio politika, taikoma visiems Bendrovės darbuotojams. Atlygio politika tvirtinama ir keičiama Bendrovės valdybos sprendimu, atsižvelgiant į EPSO-G Atlygio ir skyrimo komiteto rekomendacijas. EPSO-G Atlygio ir skyrimo komitetas periodiškai vertina atlygio politikos nuostatas, jos veiksmingumą, įgyvendinimą ir taikymą.

„Amber Grid“ atlygio politikos tikslas yra efektyviai, aiškiai ir skaidriai valdyti darbo užmokesčio sąnaudas, ir, tuo pačiu, kurti motyvacines paskatas darbuotojams prisidėti įgyvendinant Bendrovės misiją, viziją, vertybes ir tikslus.

Visų darbuotojų atlygį, taip pat ir vadovų sudaro dvi dalys – pastovioji ir kintama. Pastovioji dalis priklauso nuo pareigybės atsakomybės lygio, kuris nustatomas pagal tarptautinėje praktikoje taikomą metodologiją. Kintama atlygio dalis mokama tuomet, kai pasiekiami individualūs metinio vertinimo metu nustatyti tikslai, o Bendrovė atsiskaito akcininkams ir valdybai už metinių tikslų pasiekimą. Kintamoji atlygio dalis yra siejama su Bendrovės ir individualiais vadovybei keliamais metiniais tikslais.

Bendrovės atlygio politika viešai skelbiama tinklalapyje www.ambergrid.lt (rubrikos *Apie mus* skiltyje *Valdymas*).

Vidutinis 2019 m. darbo užmokestis Grupėje ir Bendrovėje pagal darbuotojų grupes pateiktas 8 lentelėje.

8 lentelė. Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis pagal darbuotojų grupes

Pareigybių grupės	Grupė		Bendrovė	
	Darbuotojų skaičius (laikotarpio pabaigoje)	Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis (su kintama atlygio dalimi)	Darbuotojų skaičius (laikotarpio pabaigoje)	Vidutinis mėnesinis darbo užmokestis (su kintama atlygio dalimi)
Generalinis direktorius	2	9.752	1	13.890
Aukščiausio lygio vadovai	4	6.967	3	7.255
Vidurinio lygmens vadovai	28	4.127	28	4.127
Ekspertai - specialistai	183	2.154	178	2.151
Darbininkai	106	1.217	106	1.217
Viso vidutinis darbo užmokestis	323	2.070	316	2.047
Darbo užmokesčio fondas, tūkst. Eur		9.069		8.819

Informacija apie 2019 m. Bendrovės fiksuotą ir kintamą darbo užmokestį pateikta 9 lentelėje.

9 lentelė. Vidutinis Bendrovės fiksuotas darbo užmokestis ir kintama atlygio dalis pagal darbuotojų grupes

Pareigybių grupės	Vidutinis sąlyginis darbuotojų skaičius	Vidutinis apskaičiuotas mėnesio darbo užmokestis (pastovioji atlygio dalis), Eur	Išmokėta kintamoji atlygio dalis apskaičiuota, kaip vidutinė mėn. kintamoji atlygio dalis per metus, Eur
Generalinis direktorius	1	9 495	4 395
Aukščiausio lygio vadovai	4	5 601	1 654
Vidurinio lygmens vadovai	27	3 643	483
Ekspertai - specialistai	185	1 925	226
Darbininkai	130	1 085	132
Viso	347	1 808	239

Kolegialių narių bei vadovybės atlygio politika

UAB „EPSO-G“ įmonių grupėje valdymo organų narių atlygio principus nustato Atlygio už veiklą įmonių grupės bendrovių organuose nustatymo gairės, patvirtintos UAB „EPSO-G“ vienintelio akcininko sprendimu. Bendrovės 2019 m. rugpjūčio 28 d. visuotiniame akcininkų susirinkime priimtu sprendimu buvo nustatytas metinio atlygio biudžetas valdybos narių atlygiui ir su funkcijų valdyboje atlikimu susijusioms išlaidoms, t. y. ne daugiau nei 26 550 eurų išlaidoms, susijusioms su valdybos narių atlygiu ir ne daugiau kaip 3 450 eurų išlaidoms, susijusioms su funkcijų valdyboje atlikimu, į ką įeina ir mokymų išlaidos kvalifikacijos kėlimui. Taip pat 2019 m. gruodžio 6 d. susirinkimo sprendimu buvo pakeisti atlygio dydžiai valdybos nariams, atsižvelgiant į jų užimamas pareigas Grupės įmonių komitetuose bei patvirtintos sutarčių su valdybos nariais dėl veiklos valdyboje sąlygos.

Bendrovės vadovo pastovų ir kintamąjį atlygį nustato Bendrovės valdyba, aukščiausio lygmens vadovams – Bendrovės vadovas, vadovaudamasis bendrovės valdybos patvirtinta atlygio politika. Kintamoji atlygio dalis vadovui ir vadovybei mokama vieną kartą metuose, Bendrovės valdybai patvirtinus Bendrovės vadovo tikslų įgyvendinimą.

KOLEKTYVINĖ SUTARTIS

2018 m. rugpjūčio 10 d. po Darbdavio derybų su „Amber Grid“ darbuotojų profesine sąjunga buvo pasirašyta nauja „Amber Grid“ darbuotojų kolektyvinė sutartis. Kolektyvinės sutarties tikslas – atstovauti visų darbuotojų teisėms ir teisėtiems interesams. Sutartyje nustatytos papildomos darbo, darbo apmokėjimo, socialinės, ekonominės ir profesinės sąlygos bei garantijos, kurios nėra reglamentuojamos įstatymų, kitų norminių teisės aktų. Atsižvelgiant į 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojusius Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio, Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo, Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymų pakeitimus, 2019 m. buvo pasirašytas susitarimas dėl kolektyvinės sutarties pakeitimo.

MOKYMAI

Atsižvelgdama į keliamus veiklos tikslus, ugdymo planus ir kitus tobulėjimo poreikius, Bendrovė daug dėmesio skiria darbuotojų kompetencijų ugdymui. Bendrovė skatina darbuotojus kelti kvalifikaciją ir stiprinti turimas kompetencijas.

Bendrovė vykdo savo pagrindinę veiklą reguliuojamoje energetikos aplinkoje, kurioje yra aiškūs reikalavimai dėl darbuotojų profesinio pasirengimo ir atestavimo pagrindinių ir papildomų funkcijų atlikimui. Atsižvelgdama į teisinį reglamentavimą Bendrovė organizuoja darbuotojų profesinius ir kitus privalomuosius mokymus bei energetikos darbuotojų atestavimus.

Vykdam mokymus Bendrovės viduje didelis dėmesys yra skiriamas mokymų kokybei. Tuo tikslu yra nuolat peržiūrimos ir atnaujinamos energetikos darbuotojų mokymo programos bei mokymui skirta medžiaga. 2019 m. Bendrovė yra patvirtinusi ir suderinusi su Valstybine energetikos inspekcija 6 pagrindines mokymo programas, skirtas darbuotojams, eksploatuojantiems gamtinių dujų perdavimo sistemos objektus bei jų įrenginius. Siekiant suteikti galimybę kitiems mokymo tiekėjams mokyti kitų įmonių darbuotojus (pvz. rangovinių organizacijų darbuotojus), Bendrovės parengtos programos yra viešai paskelbtos Bendrovės tinklapyje.

Bendrovė užtikrina, kad laiku būtų organizuojami privalomieji mokymai (gaisrinės saugos, civilinės saugos, pirmos pagalbos) ir, kad juose dalyvaujantys darbuotojai gautų ne tik teorines žinias, bet ir praktinius įgūdžius. Šiam tikslui Bendrovė periodiškai organizuoja skirtingo pobūdžio pratybas, kuriose dalyvauja visi Bendrovės darbuotojai.

Darbuotojų profesinių kompetencijų ugdymui Bendrovė organizuoja papildomus mokymus saugos, techniniais bei aplinkosaugos klausimais (darbas su cheminėmis medžiagomis, paaukštinimo priemonių naudojimas ir patikrinimas, apsaugos nuo kritimo iš aukščio priemonių naudojimas, darbuotojų aplinkosauginio sąmoningumo ugdymas).

Bendrovė taip pat organizuoja bendrųjų kompetencijų ugdymo mokymus, suteikia galimybę darbuotojams dalyvauti įvairiuose seminaruose, konferencijose, kuriose darbuotojai tobulina darbui reikalingus įgūdžius, susipažįsta su savo srities naujovėmis bei kitų įmonių gerosiomis praktikomis.

2019 m. mokymuose dalyvavusių darbuotojų skaičius

Eil. Nr.	Mokymo tipas	Mokymo dalyvių skaičius	Mokymuose dalyvavusių darbuotojų skaičius	Mokymuose dalyvavusių darbuotojų % nuo bendro darbuotojų skaičiaus*
1	Profesinis mokymas Energetikos darbuotojų	116	84	25,5
2	atestavimas	233	114	34,7
3	Privalomieji mokymai	778	318	96,7
4	Techniniai mokymai	109	78	23,7
5	Specialieji mokymai	82	77	23,4
6	Bendrieji mokymai	552	187	56,8

* Skačiuojamas % nuo vidurinio darbuotojų metinio skaičiaus (2019 m. - 329 darbuotojai)

9. SOCIALINĖ ATSAKOMYBĖ, APLINKOS APSAUGA IR DARBUOTOJŲ SAUGA

Bendrovė vadovaujasi vidaus politikomis ir tvarkomis:

- Kolektyvine sutartimi
- Etiškos darbdavystės ir darbo sąlygų politika
- Aplinkosaugos ir darbuotojų saugos ir sveikatos politika
- Lygių galimybių politika

EPSO-G grupės įmonėms galiojančiais dokumentais:

- Korporatyvinio valdymo politika
- Socialinės atsakomybės politika
- Skaidrumo ir komunikacijos politika
- Korupcijos prevencijos politika
- Darbuotojų atlygio politika
- Apskaitos politika
- Dividendų politika
- Interesų valdymo politika
- Neskelbtinos informacijos apsaugos politika
- Technologinio turto vystymo ir eksploatavimo politika
- Paramos politika
- Rizikų valdymo politika
- Darbuotojų veiklos vertinimo politika
- Atrankų politika
- Kompetencijų valdymo politika
- Asmens duomenų apsaugos politika
- Ir kitomis

9.1. SOCIALINĖS ATSAKOMYBĖS PRINCIPAI IR PRIORITETAİ

„Amber Grid“ laikosi nuostatos, kad būdai, kuriais pasiekiamas rezultatas, yra svarbūs. Todėl, remiantis sukaupta gerąją šalies bei tarptautinių organizacijų patirtimi, siekia tobulinti verslo praktiką, diegti šiuolaikišką žmogiškųjų išteklių vadybą ir taikyti gamtos išteklius tausojančias technologijas, žmogaus sveikatai nekenksmingas medžiagas bei procesus. Planuodama veiklą Bendrovėje atsižvelgia į interesų turėtojų ekonominius ir socialinius lūkesčius, užtikrina skaidrų valdymą, plėtoja etiškus santykius rinkoje, diegia korupcijos prevencijos priemones ir prisideda kuriant gerą verslo klimatą šalyje. Bendrovė siekia išsaugoti patikimo socialinio partnerio statusą nacionaliniu mastu prisidedama sprendžiant aktualias mūsų visuomenės socialines problemas.

Bendrovėje Socialinės atsakomybės politika remiasi Bendrovės vizija, misija, vertybėmis bei strategijoje patvirtintomis veiklos kryptimis ir tikslais - regioninės veiklos vystymas ir strateginių projektų sėkmės užtikrinimas, efektyvi veikla, kurianti ir pažangi organizacija. Bendrovės atsakomybė plačiąja prasme nukreipta į šias pagrindines sritis:

Socialinė atsakomybė rinkoje: efektyvus ir skaidrus verslas - Atviras ir sąžiningas bendradarbiavimas su interesų turėtojais, padedančiais įgyvendinti socialiai atsakingo verslo nuostatas, saugus ir patikimas dujų

perdavimas sistemos naudotojams, kova su korupcija ir kyšininkavimu, konkurencingumo užtikrinimas, sąžiningai mokami mokesčiai;

Socialinė atsakomybė aplinkosaugos srityje – Efektyvus gamtos išteklių naudojimas veikloje, dalyvavimas ekologinėse kraštovaizdį ir bioįvairovę užtikrinančiose prevencinėse programose, tausojančio požiūrio į aplinką skatinimas tarp darbuotojų, rangovų, tiekėjų ir visuomenės;

Socialinė atsakomybė santykiuose su darbuotojais - Atsakomybė prieš darbuotojus, rūpinimasis savo darbuotojų sveikata, saugumu ir lygiomis teisėmis, pažangių veiklos valdymo ir atlygio sistemų taikymas, sąlygų darbuotojų asmeniniam ir profesiniam tobulėjimui, bendrųjų kompetencijų ugdymui sudarymas;

Socialinė atsakomybė santykiuose su visuomene - Įvairių socialinių iniciatyvų, savanoriavimo bei kitų projektų plėtojimas vietos bendruomenėms ir nacionaliniu mastu, bendradarbiavimas su mokslo institucijomis.

KORUPCIJOS PREVENCIJA

Bendrovė savo veikloje netoleruoja jokių korupcijos apraiškų, nederamos naudos, dovanų priėmimo, teikimo, siūlymo, pažadėjimo ar reikalavimo piktnaudžiaujant einamomis pareigomis.

Bendrovės korupcijos prevencijos veikla remiasi nacionaliniais teisės aktais bei savanoriškais juos viršijančiais įsipareigojimais:

- Visi Bendrovės vadovai yra tiesiogiai atsakingi už korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimą ir rodo pavyzdį savo darbuotojams;
- Taikomos proporcingos, rizikos vertinimu pagrįstos antikorupcinės procedūros;
- Reguliariai atliekamas su korupcija susijusių rizikų vertinimas, planuojamos ir pritaikomos korupcijos riziką mažinančios priemonės, stebimas antikorupcinės veiklos efektyvumas ir, jei reikia, diegiamos veiksmingesnės priemonės.

ŽMOGAUS TEISĖS

Bendrovė remiasi 2017 m. patvirtintais Etiškos darbdavystės ir Lygių galimybių politikų aprašais, kuriuose akcentuojama, kad visos diskriminacijos formos griežtai draudžiamos (Tarptautinės darbo organizacijos konvencijos Nr. 100; 111). Bendrovė visiems darbuotojams užtikrina lygias teises ir netoleruoja diskriminacijos įdarbinimo, atlyginimo, mokymo, karjeros, darbo santykių nutraukimo ar išėjimo į pensiją bei kitose srityse dėl darbuotojų rasės, tautybės, lyties, lytinės orientacijos, amžiaus, politinių pažiūrų, taip pat dėl kitų aspektų, dėl kurių galėtų atsirasti diskriminacija, netoleruoja jokio grasinančio, priekabiaujančio ar išnaudojančio darbuotojų elgesio.

2019 m. Bendrovėje nenustatyta jokių diskriminacijos ar kitų incidentų, susijusių su žmogaus teisių pažeidimais (2017-2018 m. taip pat nenustatyta).

9.2. APLINKOS APSAUGA IR DARBUOTOJŲ SAUGA

„Amber Grid“ principai ir įsipareigojimai, susiję su aplinkos apsauga bei darbuotojų sauga ir sveikata, nustatyti Aplinkos apsaugos bei darbuotojų saugos ir sveikatos politikos apraše.

Minėtame apraše nustatytais principais siekiama kaip įmanoma efektyviau mažinti Bendrovės vykdomos veiklos daromą neigiamą poveikį aplinkai bei užtikrinti darbuotojų saugą ir sveikatą. Nustatytų prevencijos, saugumo, aplinkos tvarumo principų turi laikytis visos „Amber Grid“ veiklos procese dalyvaujančios suinteresuotosios šalys ir jų grupės.

Vadybos sistema

Bendrovėje nuo 2014 m. įdiegta aplinkos apsaugos vadybos sistema atitinkanti tarptautinį standartą ISO 14001 ir nuo 2016 m. darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistemą atitinkanti standartą OHSAS 18001. Aplinkos apsaugos bei darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistema integruota į visus „Amber Grid“ veiklos planavimo, organizavimo ir valdymo procesus.

2019 m. Bendrovės vadybos sistema buvo pakartotinai sertifikuota pagal ISO 14001 standartą bei sertifikuotą pagal naują darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistemos standartą ISO 45001. Naujas sertifikavimas įtvirtino, kad Bendrovės standartais nustatytas aplinkosaugos bei darbuotojų saugos ir sveikatos valdymas užtikrina nuolatinį veiklos keliamo poveikio aplinkai, profesinės rizikos darbuotojų saugai ir sveikatai mažinimą bei veiklai taikomų tarptautiniais ir Lietuvos Respublikos teisės aktais, reglamentais, kitais norminiais dokumentais nustatytų reikalavimų įgyvendinimą.

Bendrovės vadovybė, atsižvelgdama į socialinę ir ekonominę situaciją, taip pat įmonės finansines, technines galimybes, yra įsipareigojusi užtikrinti nuolatinį aplinkos apsaugos bei darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos procesų gerinimą, aplinkos apsaugos bei darbuotojų saugos ir sveikatos veiksmingumo didinimą ir vadovauti pagal vadybos procesui priimtus standartus.

Užtikrinant socialinį bendradarbiavimą ir partnerystę aplinkos apsaugos bei darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais nuolat informuojami ir ugdomi visi Bendrovės darbuotojai, teikiama informacija suinteresuotoms šalims.

SANTYKIAI SU VISUOMENE: PARAMA

„Amber Grid“ valdyba, siekdama užtikrinti teikiamos paramos tikslumą, viešumą ir skyrimo proceso skaidrumą, 2017 m. rugpjūčio 22 d. sprendimu patvirtino Bendrovės paramos teikimo tvarkos nuostatus, parengtus atsižvelgiant į Bendrovės 2017–2022 m. veiklos strategijos tikslus ir UAB „EPSO-G“ įmonių grupės paramos politikos principus.

2019 m. parama niekam neskirta.

9.3. SOCIALINĖS INICIATYVOS

Projektas „Dialogo kultūra ir bendradarbiavimas“. 2018–2019 m. „Amber Grid“ pradėjo ir 2020 m. toliau tęsia ilgalaikį susitikimų su bendruomenėmis projektą savivaldybėse, kurių teritorijose bus tiesiamas magistralinis dujotiekis, sujungiantis Lietuvą ir Lenkiją. 2019 m. įvyko 50 susitikimų.

Lietuvai įgyvendinant ES reikšmės dujotiekių jungties projektą GIPL, kuris per Lenkiją sujungs Lietuvą su Vakarų Europa, „Amber Grid“ šį sausį pradeda dujotiekio statybas. Iš viso per Lietuvą bus nutiesta 165 km dujotiekio nuo Širvintų rajono iki Lazdijų. Projekto darbai tiesiogiai bus aktualūs apie 1,5 tūkst. žemės savininkų Lietuvoje, o netiesiogiai projektas palies 9 savivaldybių gyventojus. Todėl „Amber Grid“ 2018 m. ėmėsi įgyvendinti dujotiekio jungties tarp Lietuvos ir Lenkijos projekto pristatymo vietos bendruomenėms projektą „Dialogo kultūra ir bendradarbiavimas“.

Siekiame teikti gyventojams informaciją apie jų kaimynystėje įgyvendinamo projekto svarbą, eigą ir progresą bei šviesti visuomenę, puoselėti atsakomybės, racionalios kūrybos ir dialogo kultūrą. Tai leidžia mums kurti ilgalaikius ryšius su bendruomenėmis, kurių aplinkoje vykdome veiklą. Susitikimams su vietos bendruomenėmis pasitelkiame visuomenei žinomus asmenis, kurie diskutuoja temomis, ugdančiomis žmonių smalsumą ir kritišką požiūrį į įvairius visuomeninius reiškinius.

Atliepiant visuomenės ir vietos bendruomenių socialinius bei aplinkosaugos poreikius, per 2019 metus „Amber Grid“ žmonės taip pat dalyvavo eilėje savanorystės akcijų. Keletą kartų per metus „Amber Grid“ darbuotojai visą darbo dieną skiria savanorystei **„Maisto banko“** sandėlyje Vilniuje. Kolegos per dieną išrūšiuoja 2-3 tonas maisto produktų, kurie per socialines organizacijas tą pačią dieną perduodami 800 paramos gavėjų. Vieną dieną darbuotojai skyrė laiką savanorystei **Žirgų globos asociacijoje**. Rūpinantis aplinka, 100 „Amber Grid“ darbuotojų kartu su savo šeimų nariais pavasarį jau šeštą kartą dalyvavo savanoriškoje aplinkos tvarkymo akcijoje **„Darom“**.

Pristatydami savo veiklą ir supažindindami su dujininko specialybe, prisidėjome prie Vilniaus Gedimino technikos universiteto Inžinerijos licėjuje kasmet organizuojamos **karjeros dienos** vyresniųjų klasių moksleiviams.

Skatiname kraujo donorystę. Šiomet pilietiškoje akcijoje **„Kraujo donoro diena“** dalyvavo 50 „Amber Grid“ darbuotojų, kurie aukojo kraujo ir prisidėjo gelbstinti sergančiųjų sveikatą ir gyvybę.

Darbuotojų vasaros šventės metu surengtame **labdaros aukcione** surinktas lėšas skyrėme labdaros ir paramos fondui **„Rugutė“**, remiančiam onkologinėmis ligomis sergančius vaikus.

Dalyvavome „Rugutės“ fondo organizuojamoje **Palankaus vėjo malūnėlių** savanorystės akcijoje, kurios metu marginome vėjo malūnėlius. Mūsų darbuotojai prisijungė prie projekto **„Vaikų svajonės“** ir išpildė sudėtingomis sąlygomis augančių vaikų didžiausius norus. Pasitinkant šv. Kalėdas, „Amber Grid“ darbuotojai tradiciškai pakvietė į svečius Lietuvos specialiosios kūrybos draugijos **„Guboja“** jaunimą. Kūrybingi neįgalūs menininkai surengė rankdarbių parodą-mugę. Joje apsilankė ir prie paramos draugijai prisidėjo ne tik „Amber Grid“, bet ir kitos įmonės, įsikūrusios bendrame biurų pastate.

Daugiau informacijos apie Bendrovės socialinę atsakomybę ir vykdomas veiklas pateikiama atskiroje socialinės atsakomybės ataskaitoje, kuri parengta remiantis susitarimo principais bei „Pasaulinės ataskaitų rengimo iniciatyvos“ (angl. Global Reporting Initiative, GRI) rekomendacijomis, kurios padeda įvertinti veiklą pagal ekonominius, aplinkosaugos, darbuotojų, žmogaus teisių, su visuomene bei rinka susijusius rodiklius.

10. SVARBIAUSI ATASKAITINIO LAIKOTARPIO ĮVYKIAI

Bendrovė, vykdydama savo prievolės pagal jai taikomus vertybinių popierių rinką reglamentuojančius teisės aktus, esminius įvykius bei kitą reglamentuojamą informaciją skelbia visos ES mastu. Su šia skelbiama informacija galima susipažinti Bendrovės tinklalapyje (www.ambergrid.lt/lt/apie-mus/rubrika-investuotojams/esminiai-ivykiai) ir vertybinių popierių biržos NASDAQ Vilnius tinklalapyje (www.nasdaqbaltic.com).

2019 m. svarbiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai:

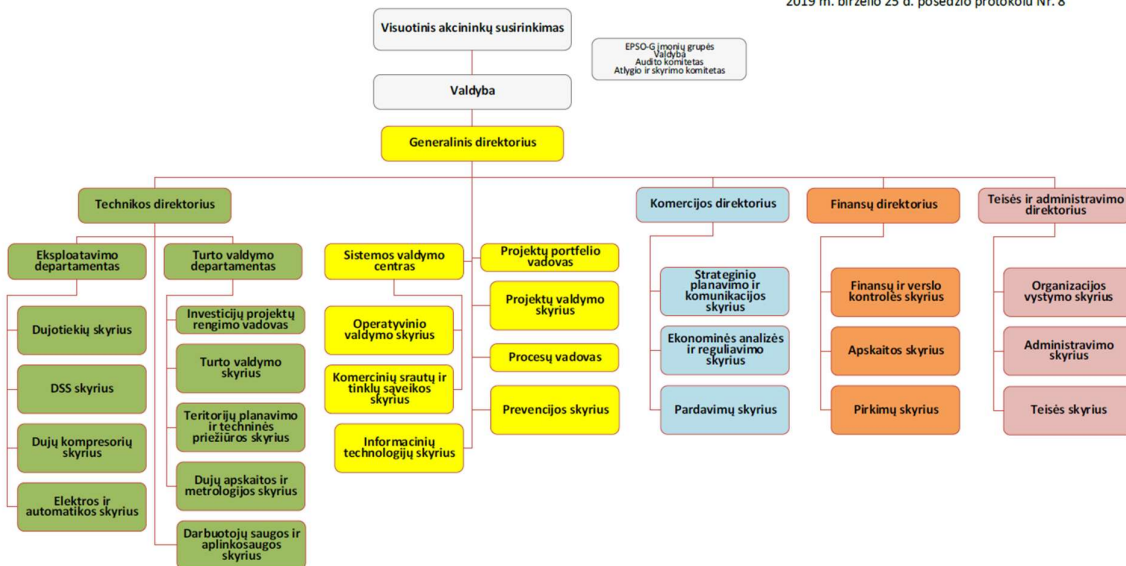
Data	Svarbiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai
2019 02 14	AB „Amber Grid“ 2018 m. neaudituoti veiklos rezultatai
2019 02 19	Dėl Audito komiteto nuomonės
2019 02 22	Dėl Audito komiteto nuomonės
2019 02 28	Dėl sudarytos tarpusavio skolinimo ir skolinimosi naudojantis įmonių grupės bendros sąskaitos paslauga sutarties su UAB EPSO-G
2019 03 19	PATIKSLINIMAS: „Amber Grid“ veiklos rezultatų skelbimo 2019 m. kalendorius
2019 03 28	Pranešimas apie AB „Amber Grid“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimą
2019 04 23	Dėl AB „Amber Grid“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo priimtų sprendimų
2019 04 23	AB „Amber Grid“ 2018 m. metinė informacija
2019 05 02	Dėl dividendų mokėjimo ir ex-dienos
2019 05 08	„Amber Grid“ grupės konsoliduoti 2019 m. I ketvirčio veiklos rezultatai
2019 05 31	Dėl žaliųjų dujų kilmės garantijų registro
2019 06 10	Dėl gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus reguliuojamos veiklos pajamų viršutinės ribos 2020 m.
2019 06 19	Gauta audito komiteto nuomonė dėl sandorio su susijusia šalimi
2019 06 26	Pranešimas apie AB „Amber Grid“ neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimą
2019 07 10	Dėl sandorio su susijusia šalimi sudarymo
2019 07 23	Dėl AB „Amber Grid“ neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo priimtų sprendimų
2019 07 29	„Amber Grid“ gavo išvadą dėl galimo sandorio atitikties nacionalinio saugumo interesams
2019 07 31	Gauta audito komiteto nuomonė dėl sandorio su susijusia šalimi
2019 08 06	Pranešimas apie AB „Amber Grid“ neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimą
2019 08 07	„Amber Grid“ grupės konsoliduoti 2019 m. I pusmečio veiklos rezultatai
2019 08 28	Dėl AB „Amber Grid“ neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo priimtų sprendimų
2019 09 16	Correction: „Amber Grid“ 2018 m. metinė informacija
2019 09 16	Correction: Dėl AB „Amber Grid“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo priimtų sprendimų
2019 09 24	Dėl naujų gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainų
2019 10 10	Nustatytos naujos gamtinių dujų perdavimo paslaugų kainos
2019 10 28	Dėl AB „Amber Grid“ generalinio direktoriaus atsistatydinimo iš pareigų
2019 10 29	Dėl 2019 m. rugpjūčio 6 d. valdybos sprendimo panaikinimo
2019 11 06	„Amber Grid“ grupės konsoliduoti 2019 m. devynių mėnesių veiklos rezultatai
2019 11 14	Pranešimas apie AB „Amber Grid“ neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimą

2019 11 29	Pranešimas apie AB „Amber Grid“ neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimą
2019 12 05	„Amber Grid“ informacija dėl tarpinės informacijos skelbimo ir 2020 m. investuotojo kalendorius
2019 12 06	Dėl AB „Amber Grid“ neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo priimtų sprendimų
2019 12 10	Dėl dujotiekių jungties tarp Lietuvos ir Lenkijos (GIPL) statybos darbų pirkimo laimėtojo
2019 12 11	Dėl „Amber Grid“ valdybos sprendimo pritarti GIPL statybos darbų rangos prikimo sutarties sudarymui ir jos esminėms sąlygoms ir 2019 12 23 visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkės papildymo
2019 12 23	Dėl AB „Amber Grid“ neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo priimtų sprendimų
2019 12 23	„Amber Grid“ pasirašė GIPL dujotiekio rangos darbų sutartį

Vieši pranešimai, skelbtini teisės aktų nustatyta tvarka, skelbiami juridinių asmenų registro tvarkytojo elektroniniame leidinyje. Pranešimai apie šaukiamą Bendrovės visuotinį akcininkų susirinkimą ir kitus esminius įvykius skelbiami Vertybinių popierių įstatymo nustatyta tvarka Centrinėje reglamentuojamos informacijos bazėje www.crib.lt ir Bendrovės interneto tinklalapyje www.ambergrid.lt. Akcininkams, kurių turimos akcijos jiems suteikia ne mažiau kaip 10 proc. balsų skaičiaus, pranešimas apie šaukiamą visuotinį akcininkų susirinkimą išsiunčiamas Bendrovės įstatuose numatyta tvarka.

„AMBER GRID“ ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA

 AB „AMBER GRID“
ORGANIZACINĖ VALDYMO STRUKTŪRA

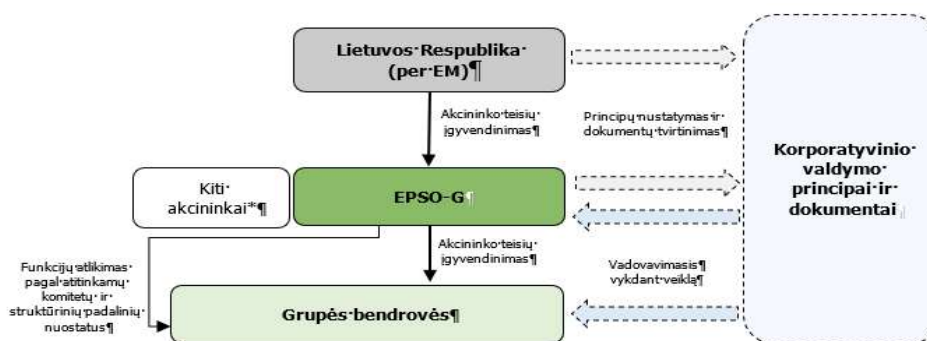
 PATVIRTINTA
AB „Amber Grid“ valdybos
2019 m. birželio 25 d. posėdžio protokolu Nr. 8

AB „Amber Grid“ pranešimas apie AB NASDAQ OMX listinguojamų bendrovių valdymo kodekso laikymąsi

Akcinė bendrovė „Amber Grid“ (toliau – **Bendrovė**), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 22 str. 3 dalimi ir AB Nasdaq Vilnius listinguojimo taisyklių 24.5 punktu, atskleidžia, kaip ji laikosi Nasdaq Vilnius listinguojamų bendrovių valdysenos kodekso ir konkrečių jo nuostatų ar rekomendacijų. Jei šio kodekso ar kai kurių jo nuostatų ar rekomendacijų nesilaikoma, tai yra nurodoma, kurių konkrečių nuostatų ar rekomendacijų nesilaikoma ir dėl kokių priežasčių, taip pat pateikiama kita šioje formoje nurodyta paaiškinanti informacija.

1. Bendrovės valdysenos ataskaitos laisvos formos santrauka:

AB „Amber Grid“ priklauso UAB „EPSO-G“ įmonių grupei (toliau – **Grupė**). Bendrovės valdymo struktūrą, valdysenos modelį nustato Bendrovės įstatai, patrunuojančios bendrovės UAB „EPSO-G“ vienintelio akcininko – Energetikos ministerijos (EM) 2018-04-24 patvirtintos UAB „EPSO-G“ įmonių grupės korporatyvinio valdymo gairės bei UAB „EPSO-G“ įmonių grupės korporatyvinio valdymo politika. Visi paminėti dokumentai yra skelbiami viešai Bendrovės interneto puslapyje bei UAB „EPSO-G“ interneto puslapyje.

1 paveikslas. Principinė korporatyvinio valdymo Grupės mastu įgyvendinimo schema.

Nors Bendrovė priklauso Grupei, tačiau tai nepaneigia Bendrovės savarankiškumo - Bendrovė veikia savarankiškai, siekdama Bendrovės įstatuose nustatytų tikslų ir turi pareigą nepriklausomai vertinti, ar vadovavimasis Grupės korporatyvinio valdymo dokumentais nepažeidžia Bendrovės, jos kreditorių, akcininkų ar kitų suinteresuotų šalių interesų.

Bendrovės valdymo struktūra:

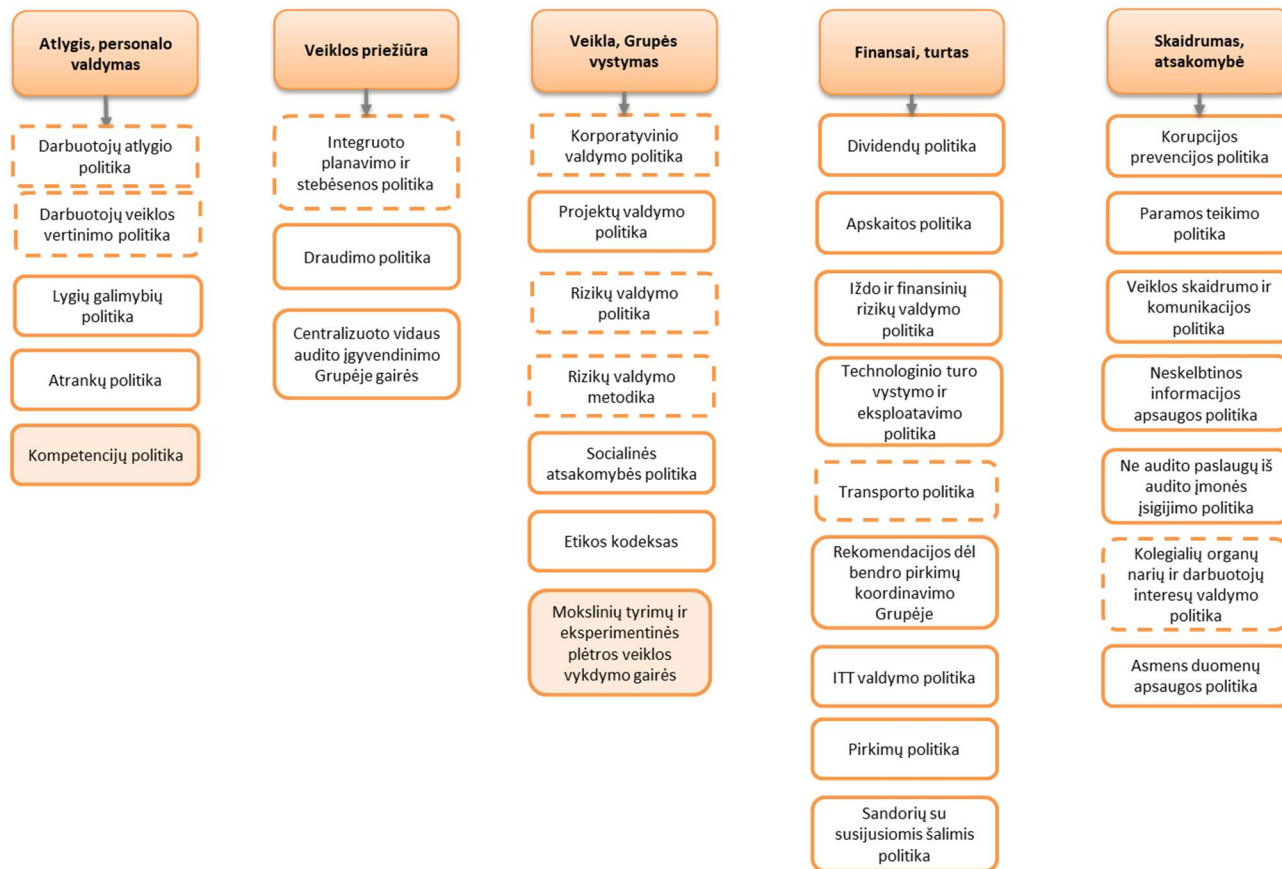
- Visuotinis akcininkų susirinkimas;
- Valdyba (5 nariai, iš kurių 2 nariai nepriklausomi, kiti 3 nariai nominuoti akcininko UAB „EPSO-G“);
- Grupės mastu veikiantys komitetai:
 - atlygio ir skyrimo komitetas (dauguma nepriklausomų narių);
 - audito komitetas (dauguma nepriklausomų narių);
 - inovacijų ir plėtros komitetas (dauguma nepriklausomų narių);
- generalinis direktorius.

Grupėje veikia centralizuotas vidaus auditas. Siekiant užtikrinti vidaus audito nepriklausomumą, nustatyta, jog vidaus audito vadovą skiria ir atleidžia UAB „EPSO-G“ valdyba, kurioje daugumą sudaro nepriklausomi nariai. Vidaus auditas taip pat atskaitingas audito komitetui, kurio sudėtyje taip pat dauguma nepriklausomų narių. Vidaus audito rekomendacijas analizuoja Bendrovės valdyba bei tvirtina rekomendacijų įgyvendinimui priemonių planą.

UAB „EPSO-G“ įmonių grupės rizikų valdymo politikos pagrindu Bendrovėje yra diegiama vieninga Grupėje rizikų valdymo sistema pagal tarptautinėje praktikoje taikomus COSO ERM standartus, apibrėžiančius rizikų identifikavimo, vertinimo ir valdymo principus bei atsakomybes. Grupės mastu vykdomas rizikų valdymo koordinavimas.

Grupės veiklos politikos yra skirtos įdiegti nuoseklią ir veiksmingą organizacijos valdymo sistemą, padedančią darbuotojams sėkmingai įgyvendinti svarbius strateginius projektus ir skaidriai bei efektyviai kurti naudą šalies žmonėms ir verslui. Siekiant užtikrinti veiklos politikų veiksmingumą, Bendrovė kasmet rengia veiklos politikų įgyvendinimo pažangos ataskaitą.

Šiuo metu Bendrovėje galiojančios veiklos politikos:

Paaiškinimai:

 2019 m. atlikti politikos pakeitimai bei patvirtinta nauja Grupės politikos redakcija.

 2019 m. patvirtinta nauja Grupės politika.

Valstybės valdomų įmonių valdysenos ataskaitoje konstatuota, kad Grupėje yra diegiama ir laikomasi gerosios valdysenos principų. Grupei suteiktas aukščiausias A įvertinimas. Taikomi skaidrumo standartai, suformuoti kolegialūs organai ir vykdoma strategija įvertinta aukščiausiais balais.

2. Struktūrizuota lentelė:

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE /NAKTUALU	KOMENTARAS
1. principas: Visuotinis akcininkų susirinkimas, nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės Bendrovės valdysenos sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų traktavimą. Bendrovės valdysenos sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.		
1.1. Viesiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti su teisės aktuose numatyta informacija ir (ar) dokumentais bei dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus.	TAIP	Vadovaujantis Lietuvos Respublikos acinių bendrovių įstatymu bei Bendrovės įstatų IX skyriumi, Bendrovės interneto tinklalapyje bei NASDAQ OMX Vilnius biržoje viešai skelbiama informacija apie šaukiamus visuotinius akcininkų susirinkimus, jų sprendimo projektus bei apie priimtus sprendimus, lietuvių ir anglų kalba.
1.2. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	TAIP	Bendrovės įstatų 13-15 p. numatyta, kad visos Bendrovės akcijos yra paprastosios vardinės, vienos akcijos nominali vertė 0,29 Eur. Visos akcijos yra nematerialios ir fiksuojamos įrašais akcininkų asmeninėse vertybinių popierių sąskaitose, kurias tvarko vertybinių popierių sąskaitų tvarkytojas, su kuriuo sudaroma sutartis dėl akcijų apskaitos tvarkymo.
1.3. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t. y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.	TAIP	Žr. 1.2. punktą. Taip pat Bendrovės įstatų IV skyriuje yra numatytos akcininkų teisės ir pareigos.

1.4. Dėl itin svarbių išskirtinių sandorių, tokių kaip viso ar beveik viso bendrovės turto perleidimas, kas iš esmės reikštų bendrovės perleidimą, turėtų būti gautas visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas.	TAIP	Bendrovės įstatų 38 p. nurodyti atvejai, kuomet dėl Bendrovės turto perleidimo sprendimą priima Valdyba, kartu tokiame sprendimui pritarant ir visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu.
1.5. Visuotinio akcininkų susirinkimo organizavimo ir dalyvavimo jame procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui visuotiniame akcininkų susirinkime. Pranešime apie šaukiamą visuotinį akcininkų susirinkimą bendrovė turėtų nurodyti paskutinę dieną, kada vėliausiai galima pateikti siūlomus sprendimo projektus.	TAIP	Kiekvieną kartą šaukiant visuotinį akcininkų susirinkimą, Bendrovės internetiniame tinklalapyje yra pateiktos bendrosios akcininkų teisės.
1.6. Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniame akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Rekomenduojama šią informaciją paskelbti bendrovės interneto tinklalapyje. Viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.	TAIP	Žr. 1.1. punktą.
1.7. Akcininkams, turintiems teisę balsuoti, turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	TAIP	Standartiniame pranešime apie visuotinio akcininkų susirinkimo šaukimą visuomet nurodoma galimybė akcininkams balsuoti raštu užpildant pridėtą balsavimo biuletenio formą.
1.8. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę.	NE	Standartiniame pranešime apie visuotinio akcininkų susirinkimo šaukimą visuomet nurodoma, jog nebus dalyvaujama ir balsuojama elektroninių ryšių priemonėmis. . Kol kas poreikio balsuoti elektroninėmis ryšių priemonėmis nėra. Akcininkams paprašius, būtų svarstoma dėl tokios balsavimo galimybės įdiegimo.

¹ Šio Kodekso prasme administracijos vadovai yra tie bendrovės darbuotojai, kurie užima aukščiausios grandies vadovaujančias pareigas.

2. principas: Stebėtojų taryba		
2.1. Stebėtojų tarybos funkcijos ir atsakomybė		
Bendrovės stebėtojų taryba turėtų užtikrinti bendrovės ir jos akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bei nešališką bendrovės veiklos bei jos valdymo organų priežiūrą, taip pat nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams.		
Stebėtojų taryba turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą.		
2.1.1. Stebėtojų tarybos nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir atstovauti jų interesams, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę.	Neaktualu	Bendrovėje Stebėtojų taryba nesudaroma.
2.1.2. Kai stebėtojų tarybos sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkų interesus, stebėtojų taryba su visais akcininkais turėtų elgtis nešališkai. Ji turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės strategiją, rizikos valdymą ir kontrolę, interesų konfliktų sprendimą.	Neaktualu	-
2.1.3. Stebėtojų taryba turėtų būti nešališka priimdama sprendimus, turinčius reikšmę bendrovės veiklai ir strategijai. Stebėtojų tarybos narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys.	Neaktualu	-
2.1.4. Stebėtojų tarybos nariai turėtų aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad stebėtojų tarybos sprendimas gali pakenkti bendrovei. Nepriklausomi ² stebėtojų tarybos nariai turėtų: a) išlikti nepriklausomi atlikdami analizę, priimdami sprendimus; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kelti abejonių, kad stebėtojų tarybos nariai nėra nepriklausomi.	Neaktualu	-
2.1.5. Stebėtojų taryba turėtų prižiūrėti, kad bendrovės mokesčių planavimo strategijos būtų sudaromos ir įgyvendinamos vadovaujantis teisės aktais, siekiant išvengti ydingos praktikos, nesusijusios su ilgalaikiais bendrovės ir jos akcininkų interesais, dėl ko gali atsirasti reputacijos, teisinės ar kita rizika.	Neaktualu	-
2.1.6. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad stebėtojų taryba būtų aprūpinta pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus stebėtojų tarybos ir jos komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais.	Neaktualu	-

² Šio Kodekso prasme stebėtojų tarybos narių nepriklausomumo kriterijai yra suprantami taip, kaip Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 31 straipsnio 7 ir 8 dalyse yra apibrėžti nesusijusių asmenų kriterijai.

2.2. Stebėtojų tarybos sudarymas Stebėtojų tarybos sudarymo tvarka turėtų užtikrinti tinkamą interesų konfliktų sprendimą, efektyvią ir sąžiningą bendrovės valdyseną.		
2.2.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo išrinkti stebėtojų tarybos nariai turėtų kolektyviai užtikrinti kvalifikacijos, profesinės patirties ir kompetencijų įvairovę, taip pat siekti lyčių pusiausvyros. Siekiant išlaikyti tinkamą stebėtojų tarybos narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, turėtų būti užtikrinta, kad stebėtojų tarybos nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti.	Neaktualu	-
2.2.2. Stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems naujai kadencijai tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas.	Neaktualu	-
2.2.3. Stebėtojų tarybos pirmininku turėtų būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nešališkai veiklai vykdyti. Buvęs bendrovės vadovas ar valdybos narys tuoj pat neturėtų būti skiriamas į stebėtojų tarybos pirmininko pareigas. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi veiklos nešališkumui užtikrinti.	Neaktualu	-
2.2.4. Stebėtojų tarybos nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas stebėtojų tarybos narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač vadovaujančias pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti stebėtojų tarybos nario pareigas. Jeigu stebėtojų tarybos narys dalyvavo mažiau nei pusėje stebėtojų tarybos posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.	Neaktualu	-
2.2.5. Kai siūloma paskirti stebėtojų tarybos narį, turėtų būti skelbiama, kurie stebėtojų tarybos nariai laikomi nepriklausomais. Stebėtojų taryba gali nuspręsti, kad tam tikras jos narys, nors ir atitinka nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.	Neaktualu	-
2.2.6. Stebėtojų tarybos nariams už jų veiklą ir dalyvavimą stebėtojų tarybos posėdžiuose atlygio dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.	Neaktualu	-

2.2.7. Kiekvienais metais stebėtojų taryba turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Ji turėtų apimti stebėtojų tarybos struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno stebėtojų tarybos nario kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar stebėtojų taryba pasiekė nustatytą veiklos tikslą. Stebėtojų taryba turėtų bent kartą per metus paskelbti atitinkamą informaciją apie savo vidinę struktūrą ir veiklos procedūras.	Neaktualu	-
--	------------------	---

3. principas: Valdyba 3.1. Valdybos funkcijos ir atsakomybė Valdyba turėtų užtikrinti bendrovės strategijos įgyvendinimą, taip pat tinkamą bendrovės valdyseną, atsižvelgiant į akcininkų, darbuotojų ir kitų interesų grupių interesus.		
3.1.1. Valdyba turėtų užtikrinti bendrovės strategijos, kurią patvirtino stebėtojų taryba, jei ji sudaroma, įgyvendinimą. Tais atvejais, kai stebėtojų taryba nesudaroma, valdyba taip pat yra atsakinga už bendrovės strategijos patvirtinimą.	TAIP	Bendrovės įstatų 36 p. nurodyta, kad Bendrovės valdyba tvirtina Bendrovės strategiją. Taip pat, valdyba vykdydama priežiūros funkciją reguliariai svarsto ataskaitas dėl strategijos vykdymo.
3.1.2. Valdyba, kaip kolegialus bendrovės valdymo organas, atlieka jai įstatyme ir bendrovės įstatuose priskirtas funkcijas, o tais atvejais, kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, be kita ko, atlieka įstatyme nustatytas priežiūros funkcijas. Valdyba, vykdydama jai priskirtas funkcijas, turėtų atsižvelgti į bendrovės, akcininkų, darbuotojų ir kitų interesų grupių poreikius, atitinkamai siekiant tvaraus verslo kūrimo.	TAIP	Bendrovės įstatų 7.3. punkte nurodyta, jog Bendrovės valdyba atlieka priežiūros funkcijas.
3.1.3. Valdyba turėtų užtikrinti, kad bus laikomasi įstatymų ir bendrovės vidaus politikos nuostatų, taikomų bendrovei ar bendrovių grupei, kuriai priklauso ši bendrovė. Ji taip pat turėtų nustatyti atitinkamas rizikos valdymo ir kontrolės priemones užtikrinant reguliarią ir tiesioginę vadovų atskaitomybę.	TAIP	Bendrovės įstatų 36 (xi) p. numatyta, kad Bendrovės valdyba svarsto įmonių grupės dokumentus (gaires, politikas, tvarkas ir pan.) bei sprendžia dėl jų taikymo apimties Bendrovėje. Taip pat, atskirais sprendimais valdyba paveda generaliniam direktoriui teikti reguliarias ataskaitas apie valdybos sektinus rodiklius (pvz.: Bendrovės strategiją, veiklos planą, biudžetą ir pan.).

3.1.4. Valdyba taip pat turėtų užtikrinti, kad bendrovėje būtų įdiegtos priemonės, kurios įtrauktos į EBPO geros praktikos rekomendacijas³ dėl vidaus kontrolės, etikos ir atitikties, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi galiojančių įstatymų, taisyklių ir standartų.	TAIP	Bendrovėje galioja įvairūs dokumentai, užtikrinantys aukščiausio lygio vidaus kontrolę, etikos bei atitikties valdymo priemonės, pavyzdžiui: - vidaus auditas atskaitingas valdybai, kuri formuojama iš išorinių narių (2 nariai nepriklausomi); - audito komitetas formuojamas iš daugumos nepriklausomų narių, kam taip pat atskaitingas vidaus auditas; - bendrovėje galioja Etikos kodeksas bei UAB „EPSO-G“ įmonių grupės Korupcijos prevencijos politika, UAB „EPSO-G“ įmonių grupės paramos politika, UAB „EPSO-G“ įmonių grupės interesų valdymo politika, UAB „EPSO-G“ įmonių grupės rizikų valdymo politika, UAB „EPSO-G“ įmonių grupės skaidrumo ir komunikacijos politika ir kt.
3.1.5. Valdyba, skirdama bendrovės vadovą, turėtų atsižvelgti į tinkamą kandidato kvalifikacijos, patirties ir kompetencijos pusiausvyrą.	TAIP	Bendrovės įstatų 54 p. numatyta, kad Bendrovės generalinį direktorių skiria valdyba, atsižvelgdama į Atlygio ir skyrimo komiteto rekomendacijas. Bendrovės įstatų 56 p. numatyta, kad valdyba, vertindama kandidato į Generalinius direktorius tinkamumą eiti šias pareigas, įvertina jo atitiktį šiuose įstatuose ir teisės aktuose nustatytiems reikalavims ir tuo tikslu gali pareikalauti iš kandidato pateikti šią atitiktį pagrindžiančius dokumentus ir (ar) kreiptis į kompetentingas institucijas dėl reikalingos informacijos apie kandidatą suteikimo.

³ Nuoroda į EBPO geros praktikos rekomendacijas dėl vidaus kontrolės, etikos ir atitikties: <https://www.oecd.org/daf/anti-bribery/44884389.pdf>

3.2.	Valdybos sudarymas	
3.2.1.	Stebėtojų tarybos arba visuotinio akcininkų susirinkimo, jei stebėtojų taryba nesudaroma, išrinkti valdybos nariai turėtų kolektyviai užtikrinti kvalifikacijos, profesinės patirties ir kompetencijų įvairovę, taip pat siekti lyčių pusiausvyros. Siekiant išlaikyti tinkamą valdybos narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, turėtų būti užtikrinta, kad valdybos nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti.	TAIP Bendrovės įstatų 28 p. numatyta, kad renkant valdybos narius užtikrinama, kad Valdybos sudėtyje būtų ne mažiau kaip 2 (du) nepriklausomi nariai, jų nepriklausomumą nustatan atsižvelgiant į Valdymo kodekse ir Įmonių grupės kolegialių organų narių, vadovų ir darbuotojų interesų valdymo politikoje (toliau – Interesų valdymo politika) įtvirtintus kriterijus bei kitų taikytinų teisės aktų reikalavimus; užtikrinama, kad ne mažiau kaip 3 (trys) Valdybos nariai būtų nesusiję darbo santykiais su Bendrove, o esant galimybei, siekiama, jog į Valdybą nebūtų skiriami Bendrovės darbuotojai; taip pat siekiama, jog Valdybos nariai turėtų kompetencijas, atsižvelgiant į Valdybos atsakomybės sritis ir funkcijas. Bendrovės valdybos narių atranką vykdo atlygio ir skyrimo komitetas pagal patvirtintą valdybos kompetencijų matricą. Kasmet valdybos nariai atlieka savo veiklos įsivertinimą. Taip pat kasmet valdybos veiklą įvertina atlygio ir skyrimo komitetas, kuris pateikia rekomendacijas dėl veiklos tobulinimo.
3.2.2.	Kandidatų į valdybos narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleisti nepažeidžiant asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų stebėtojų tarybos posėdyje, kuriame bus renkama valdyba ar atskiri jos nariai. Jeigu stebėtojų taryba nesudaroma, šiame punkte nustatyta informacija turėtų būti pateikiama visuotiniam akcininkų susirinkimui.	TAIP Nurodyta informacija skelbiama ir atnaujinama Bendrovės internetiniame tinklalapyje.
	Valdyba kiekvienais metais turėtų kausti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.	NE Metiniame pranešime papildomai ši informacija nekartojama.

3.2.3. Visi nauji valdybos nariai turėtų būti supažindinti su pareigomis, bendrovės struktūra bei veikla.	TAIP	Valdybos nariai supažindinami su pareigomis, bendrovės struktūra bei veikla, pasidalinant pagrindiniais Bendrovės korporatyviniais dokumentais.
3.2.4. Valdybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems naujai kadencijai tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas.	TAIP	Bendrovės įstatų 27 p. numatyta, kad valdyba yra kolegialus Bendrovės valdymo organas, kurį sudaro 5 nariai. Valdybos narius 4 metų kadencijai, atsižvelgdamas į Atlygio ir skyrimo komiteto rekomendacijas, renka visuotinis akcininkų susirinkimas, kuriam valdyba yra atskaitinga. Valdybos nario nepertraukiamas kadencijos laikas yra ne ilgesnis kaip 2 pilnos kadencijos iš eilės, t. y. ne daugiau kaip 8 metai iš eilės.
3.2.5. Valdybos pirmininku turėtų būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nešališkai veiklai vykdyti. Kai stebėtojų taryba nėra sudaroma, buvęs bendrovės vadovas tuoj pat neturėtų būti skiriamas į valdybos pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi veiklos nešališkumui užtikrinti.	TAIP	Bendrovės įstatų 29 p. numatyti kriterijai, kuriems esant asmuo apskritai negali būti renkamas valdybos nariu. Vienas iš valdybos pirmininko nešališkumo užtikrinimo priemonių įtvirtinta Bendrovės įstatų 46 p. - valdybos pirmininkas negali būti renkamas iš Bendrovės darbuotojų, išrinktų į Bendrovės valdybą.
3.2.6. Valdybos nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Jeigu valdybos narys dalyvavo mažiau nei pusėje valdybos posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojama bendrovės stebėtojų taryba, jeigu stebėtojų taryba bendrovėje nėra sudaroma – visuotinis akcininkų susirinkimas.	TAIP	Bendrovės protokoluose yra fiksuojamas valdybos narių dalyvavimas bei balsavimas priimant sprendimus. Kaip nurodyta Bendrovės įstatų 52 p. kiekvienais metais Bendrovės valdybos nariai atlieka savo veiklos vertinimą, kurio rezultatus pateikia akcininkams bei Atlygio ir skyrimo komitetui. Valdybos dalyvavimas posėdžiuose nurodomas metiniame pranešime.

3.2.7. Jeigu Įstatyme nustatytais atvejais renkant valdybą, kai nesudaroma stebėtojų taryba, dalis jos narių bus nepriklausomi ⁴ , turėtų būti skelbiama, kurie valdybos nariai laikomi nepriklausomais. Valdyba gali nuspręsti, kad tam tikras jos narys, nors ir atitinka visus Įstatyme nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.	TAIP	Bendrovės interneto tinklalapyje ir metiniame pranešime yra pateikiama informacija apie Bendrovės valdybos narius, specifiškai nurodant nepriklausomus narius.
3.2.8. Valdybos nariams už jų veiklą ir dalyvavimą valdybos posėdžiuose atlygio dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.	TAIP	Bendrovės įstatų 34 p. numatyta, kad visuotinis akcininkų susirinkimas savo sprendimu gali nustatyti, kad valdybos nariams turi būti mokamas atlygis.

⁴ Šio Kodekso prasme valdybos narių nepriklausomumo kriterijai yra suprantami taip, kaip Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 33 straipsnio 7 dalyje yra apibrėžti nesusijusių asmenų kriterijai.

3.2.9. Valdybos nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir atstovauti jų interesams, atsižvelgdami ir į kitus interesų turėtojus. Priimdami sprendimus jie neturėtų siekti asmeninių interesų, jiems turėtų būti taikomi susitarimai dėl nekonkuravimo, taip pat jie neturėtų pažeidžiant bendrovės interesus pasinaudoti verslo informacija ir galimybėmis, kurios yra susijusios su bendrovės veikla.	TAIP	Atsižvelgiant į siekį stebėti Bendrovės valdybos narių interesų konfliktų nebuvimą, kiekvienais metais valdybos nariai atnaujiną savo interesų deklaracijas. Taip pat, Bendrovės įstatų 33 p. numatyta, kad valdybos nariai gali dirbti kitą darbą ar užimti kitas pareigas, kurios būtų suderinamos su jų veikla valdyboje, įskaitant, bet neapsiribojant, vadovaujančių pareigų kituose juridiniuose asmenyse ėjimą, darbą valstybės ar statutinėje tarnyboje, pareigas Bendrovėje ir kituose juridiniuose asmenyse (laikantis įstatų 29 straipsnyje nustatytų ribojimų), taip pat juridiniuose asmenyse, kurių dalyviu yra Bendrovė ar Patronuojanti bendrovė, tik iš anksto apie tai informavę Bendrovės valdybą. Bendrovėje veikia UAB „EPSO-G“ įmonių grupės Kolegialių organų narių, vadovų ir darbuotojų interesų valdymo politika. Valdybų nariai yra pasirašę įsipareigojimus saugoti konfidencialią informaciją. Su valdybos nariais nėra sudaryti susitarimai dėl nekonkuravimo, nes bendrovė vykdo monopolinę veiklą, tad nėra tam poreikio.
	NE	

3.2.10. Kiekvienais metais valdyba turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti valdybos struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno valdybos nario kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar valdyba pasiekė nustatytą veiklos tikslų. Valdyba turėtų bent kartą per metus nepažeidžiant asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų viešai paskelbti atitinkamą informaciją apie savo vidinę struktūrą ir veiklos procedūras.	TAIP	Valdyba kasmet atlieka savo veiklos įsivertinimą, jos pagrindu rengia veiklos tobulinimo planą. UAB „EPSO-G“ įmonių grupės mastu veikiantis atlygio ir skyrimo komitetas bei audito komitetas taip pat kasmet vertina valdybos priimtus sprendimus, teikia rekomendacijas dėl veiklos tobulinimo. Valdybos veiklos vertinimo rezultatai pateikiami bendrovės metiniame pranešime.
--	--------------------	--

4. principas: Bendrovės stebėtojų tarybos ir valdybos darbo tvarka Bendrovėje nustatyta stebėtojų tarybos, jeigu ji sudaroma, ir valdybos darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.		
4.1. Valdyba ir stebėtojų taryba, jei ji sudaroma, turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdama naudoti tiek bendrovei, tiek ir jos akcininkams. Gera bendrovių valdysena reikalauja atviros diskusijos tarp valdybos ir stebėtojų tarybos. Valdyba turėtų reguliariai, o esant reikalui – nedelsiant informuoti stebėtojų tarybą apie visus svarbius bendrovei klausimus, susijusius su planavimu, verslo plėtra, rizikų valdymu ir kontrole, įsipareigojimų laikymusi bendrovėje. Valdyba turėtų informuoti stebėtojų tarybą apie faktinius verslo plėtros nukrypimus nuo anksčiau suformuluotų planų ir tikslų, nurodant to priežastis.	Neaktualu	Bendrovėje Stebėtojų taryba nesudaroma.
4.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokių periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdysenos klausimų sprendimas. Bendrovės kolegialių organų posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metus ketvirtį.	TAIP	Bendrovės įstatų 45 p. numatyta, kad valdyba savo sprendimus priima valdybos posėdžiuose, kurių įprastai rengiama tiek, kiek reikalinga, kad valdyba galėtų tinkamai vykdyti savo funkcijas ir priimti jos kompetencijai priskirtus sprendimus, tačiau ne mažiau kaip 12 per kalendorinius metus. Bendrovės valdyba kiekvienų metų pabaigoje arba pradžioje pasitvirtina einamųjų metų posėdžių grafiką bei veiklos planą (preliminarius klausimus atitinkamam valdybos posėdžiui).
4.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykdyti diskusiją, po kurios būtų priimami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga su posėdžio darbotvarke susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai ir jie sutinka su tokiu darbotvarkės pakeitimu ar papildymu arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.	TAIP	Valdybos darbo reglamento 52 p. numatyta, kad ne vėliau kaip likus 6 darbo dienoms iki iš anksto nustatytos eilinio valdybos posėdžio datos valdybos sekretorius pagal pateiktus pasiūlymus privalo parengti Valdybos posėdžio darbotvarkės projektą ir pateikti jį suderinti valdybos pirmininkui. Taip pat, minėto reglamento 36 p. įtvirtinta, kad eilinio valdybos posėdžio medžiaga, valdybos nariams turi būti pateikiama ne vėliau kaip 5 darbo dienos iki iš anksto nustatytos posėdžio dienos.

4.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti sprenddami kitus su bendrovės valdysena susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlygio nustatymu.	Neaktualu	Bendrovėje Stebėtojų taryba nesudaroma.
5. principas: Skyrimo, atlygio ir audito komitetai 5.1. Komitetų paskirtis ir sudarymas Bendrovėje sudaryti komitetai turėtų didinti stebėtojų tarybos, o jei stebėtojų taryba nesudaroma, valdybos, kuri atlieka priežiūros funkcijas, darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvačius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas.		
5.1.1. Atsižvelgiant į konkrečias su bendrove susijusias aplinkybes, pasirinktą bendrovės valdysenos struktūrą, bendrovės stebėtojų taryba, o tais atvejais, kai ji nesudaroma - valdyba, kuri atlieka priežiūros funkcijas, sudaro komitetus. Kolegialiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlygio ir audito komitetus⁵.	TAIP	Bendrovėje veikia UAB „EPSO-G“ valdybos sudarytas įmonių grupės atlygio ir skyrimo komitetas, kuris veikia pagal jį formuojančio organo patvirtintus veiklos nuostatus, bei UAB „EPSO-G“ vienintelio akcininko sudarytas grupės mastu veikiantis audito komitetas, kuris veikia pagal jį formuojančio organo patvirtintus veiklos nuostatus.
5.1.2. Bendrovės gali nuspręsti suformuoti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų pateikti paaiškinimą, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus.	TAIP	Atsižvelgiant į tai, jog atlygio ir skyrimo klausimai yra glaudžiai susiję, šio klausimų sprendimui reikalingi tos pačios kvalifikacijos ekspertai, nuspręsta formuoti vieną atlygio ir skyrimo komitetą.
5.1.3. Bendrovėse formuojamiems komitetams nustatytas funkcijas teisės aktų numatytais atvejais gali atlikti pats kolegialus organas. Tokiu atveju šio Kodekso nuostatos, susijusios su komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), kai tinka, turėtų būti taikomos visam kolegialiam organui.	Neaktualu	Žr. 5.1.1. p.

⁵ Teisės aktai gali numatyti pareigą sudaryti atitinkamą komitetą. Pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymas nustato, kad viešojo intereso įmonės (įskaitant, bet neapsiribojant, akcinėse bendrovėse, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama Lietuvos Respublikos ir (arba) bet kurios kitos valstybės narės reguliuojamoje rinkoje), privalo sudaryti audito komitetą (teisės aktai numato išimčių, kada audito komiteto funkcijas gali atlikti priežiūros funkcijas atliekantis kolegialus organas).

5.1.4. Kolegialaus organo sukurti komitetai paprastai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Atsižvelgiant į teisės aktų reikalavimus, komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto nariai turėtų būti parenkami pirmiausia atsižvelgiant į jų kompetenciją, pirmenybę teikiant nepriklausomiems kolegialaus organo nariams. Valdybos pirmininkas neturėtų būti komitetų pirmininku.	TAIP	UAB „EPSO-G“ įstatų 7.8 bei 7.9 skyriai reglamentuoja komitetų UAB „EPSO-G“ įmonių grupėje sudarymą bei kompetenciją. Minėtuose įstatuose nurodyta, kad Atlygio ir skyrimo bei Audito komitetai susideda iš ne mažiau kaip 3 narių. Atlygio ir skyrimo komitete užtikrinama, kad iš 3 narių sudėtyje būtų bent 1 nepriklausomas narys, o Audito komitete – bent 2 nepriklausomi nariai. Atlygio ir skyrimo komitete bei audito komitete ne visi nariai yra paskirti iš EPSO-G valdybos. Po vieną narį į kiekvieną iš komitetų yra paskirta, atsižvelgiant į kompetenciją, vykdant išorinę atranką į nepriklausomo komiteto nario vietą.
5.1.5. Kiekvieno suformuoto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdysenos struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime, nepažeidžiant asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis ir veiklos rezultatus.	TAIP NE	Komitetams įgaliojimai suformuoti UAB „EPSO-G“ įstatuose bei komitetą formuojančio organo sprendimu – atlygio ir skyrimo komiteto veiklos nuostatai patvirtinti UAB „EPSO-G“ valdybos sprendimu, o audito komiteto veiklos nuostatai patvirtinti UAB „EPSO-G“ vienintelio akcininko sprendimu, kaip tai leidžia Lietuvos banko patvirtinti Reikalavimai audito komiteto nariams (5 str.). Komitetų veiklos nuostatai skelbiami viešai EPSO-G interneto svetainėje. Komitetų sudėtis, veikla ir kt. informacija pateikiama konsoliduotame grupės metiniame pranešime

5.1.6. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri bendrovės darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.	TAIP	Komitetų veiklos nuostatuose numatyta teisė komitetų nariams savo nuožiūra kviesti į savo posėdžius UAB „EPSO-G“ įmonių grupės bendrovių organų narius, darbuotojus, įgaliotinius, kandidatus į tam tikras pozicijas ar kitus asmenis bei gauti iš jų reikiamus paaiškinimus savo kompetencijos ribose, taip pat tuo tikslu reikalauti, kad būtų atliekami būtini veiksmai, reikalingi komitetų funkcijoms atlikti.
5.2. Skyrimo komitetas.		
5.2.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) parinkti kandidatus į laisvas priežiūros, valdymo organų narių ir administracijos vadovų vietas bei rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir gebėjimų, kurių reikia konkrečiai pozicijai, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką; 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį, narių įgūdžius, žinias ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui.	TAIP	UAB „EPSO-G“ Atlygio ir skyrimo komitetas veikia kaip UAB „EPSO-G“ valdybos bei Bendrovės valdybos patariamasis organas, kurio pagrindinės funkcijos yra: - padeda atlikti kandidatų į organų narius atrankas visose įmonių grupės bendrovėse; - teikia rekomendacijas įmonių grupės bendrovėms dėl valdymo organų narių skyrimo, sutarčių su jais sudarymo ir atlygio jiems nustatymo; - teikia rekomendacijas dėl įmonių grupės politikų, reglamentuojančių atlygio politiką bei darbuotojų veiklos vertinimą; - teikia rekomendacijas dėl kritinių pareigybų pamainumo planavimo sistemos.

5.2.2. Sprendžiant klausimus, susijusius su kolegialaus organo nariais, kurie su bendrove yra susiję darbo santykiais, ir administracijos vadovais, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.	TAIP	Veiklos nuostatuose numatyta, kad Atlygio ir skyrimo komitetų šaukimo iniciatyvos teisę turi įmonių grupės valdybos arba vadovai, tuo pačiu pasiūlydami posėdžio darbotvarkę, pateikdami su klausimais susijusią medžiagą bei sprendimo projektus. Nuostata nėra praktiškai aktuali šiuo metu, nes valdyboje nėra Bendrovės darbuotojų.
---	--------------------	---

5.3. Atlygio komitetas.		
Pagrindinės atlygio komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl atlygio politikos, taikomos priežiūros ir valdymo organų nariams ir administracijos vadovams. Tokia politika turėtų apimti visas atlygio formas, įskaitant fiksuotą atlygį, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlygio, skatinimo finansinėmis priemonėmis sistemas, pensijų modelius, išaitines išmokas, taip pat sąlygas, kurios leistų bendrovei susigrąžinti sumas arba sustabdyti mokėjimus, nurodant aplinkybes, dėl kurių būtų tikslinga tai padaryti; 2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualaus atlygio kolegialių organų nariams ir administracijos vadovams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlygio politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą; 3) reguliariai peržiūrėti atlygio politiką bei jos įgyvendinimą.	TAIP	Žr. 5.2.1. punktą.
5.4. Audito komitetas.		
5.4.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos yra apibrėžtos teisės aktuose, reglamentuojančiuose audito komiteto veiklą ⁶ .	TAIP	UAB „EPSO-G“ Audito komitetas veikia kaip UAB „EPSO-G“ valdybos bei Bendrovės valdybos patariamasis organas, kurio pagrindinės funkcijos yra: - vykdo Grupės bendrovių finansinių ataskaitų rengimo bei audito atlikimo priežiūrą; - atsakingas už Grupės bendrovių auditorių ir audito įmonių nepriklausomumo bei objektyvumo principų laikymosi užtikrinimą; - atsakingas už Grupės bendrovių vidaus kontrolės, rizikos valdymo ir vidaus audito sistemų, veiklos procesų veiksmingumo priežiūrą;
5.4.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracijos vadovai turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais.		

⁶ Audito komitetų veiklos klausimus reglamentuoja 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 537/2014 dėl konkrečių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito reikalavimų, Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymas, taip pat Lietuvos banko patvirtintos taisyklės, reglamentuojančios audito komitetų veiklą.

		- atsakingas už Grupės bendrovių auditoriaus ir (ar) audito įmonės ne audito paslaugų teikimo kontrolę; - užtikrina sistemos dėl skundų teikimo veikimą, skundų nagrinėjimą; - vertina sandorius su susijusiomis šalimis.
5.4.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) valdybos pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant valdymo organų nariams.	TAIP	Audito komiteto veiklos nuostatuose numatyta, kad komiteto nariai savo nuožiūra gali kviesti į savo posėdžius įmonių grupės bendrovių organų narius, darbuotojus, įgaliotinius, kandidatus į tam tikras pozicijas ar kitus asmenis bei gauti iš jų reikiamus paaiškinimus savo kompetencijos ribose, taip pat tuo tikslu reikalauti, kad būtų atliekami būtini veiksmai, reikalingi komiteto funkcijoms atlikti.
5.4.4. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės.	TAIP	Žr. 5.4.3. punktą. Audito komitetas organizuoja susitikimą su auditoriais aptariant audito darbo planą.
5.4.5. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi pažeidimai, ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams.	TAIP	Audito komitetas užtikrina sistemos dėl skundų teikimo veikimą, skundų nagrinėjimą.
5.4.6. Audito komitetas turėtų teikti stebėtojų tarybai, jei ji nesudaroma – valdybai, savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.	TAIP	Audito komiteto veiklos nuostatuose numatyta, kad Audito komitetas kas ketvirtį teikia veiklos ataskaitą UAB „EPSO-G“ valdybai. Tai pat teikia konsoliduotą ataskaitą UAB „EPSO-G“ eiliniam visuotiniam akcininkų susirinkimui bei valdybai.

6. principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas Bendrovės valdysenos sistema turėtų skatinti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą. Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka <i>interesų turėtojai</i> apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.		
Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.	TAIP	Tokia pareiga nustatyta Bendrovės įstatų 57-58 punktuose, valdymo organų darbo reglamentuose bei UAB „EPSO-G“ įmonių grupės kolegialių organų narių, vadovų ir darbuotojų interesų valdymo politikoje.

7. principas: Bendrovės atlygio politika Bendrovėje nustatyta atlygio politika, jos peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant kolegialių organų narių ir administracijos vadovų atlygį, taip pat užtikrinti bendrovės atlygio politikos viešumą, skaidrumą, taip pat ir ilgalaikę bendrovės strategiją.		
7.1. Bendrovė turėtų patvirtinti ir paskelbti bendrovės interneto tinklalapyje atlygio politiką, kuri turėtų būti reguliariai peržiūrima ir atitiktų ilgalaikę bendrovės strategiją.	TAIP	Bendrovėje yra taikoma UAB „EPSO-G“ vienintelio akcininko patvirtintos atlygio už veiklą UAB „EPSO-G“ ir UAB „EPSO-G“ įmonių grupės bendrovių organuose nustatymo gairės, kurios yra skelbiamos viešai. Bendrovėje yra taikoma UAB „EPSO-G“ įmonių grupės Atlygio politika bei UAB „EPSO-G“ įmonių grupės darbuotojų veiklos vertinimo politika visa apimtimi. Atlygio politika yra skelbiama viešai.
7.2. Atlygio politika turėtų apimti visas atlygio formas, įskaitant fiksuotą atlygį, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlygio, skatinimo finansinėmis priemonėmis sistemas, pensijų modelius, išeitines išmokas, taip pat sąlygas, kurios numatytų atvejus, kada bendrovė gali susigrąžinti išmokėtas sumas arba sustabdyti mokėjimus.	TAIP	Minėtos atlygio formos reglamentuojamos UAB „EPSO-G“ įmonių grupės atlygio politikoje.
7.3. Siekiant vengti galimų interesų konfliktų, atlygio politika turėtų numatyti, kad kolegialių organų, kurie vykdo priežiūros funkcijas, nariai neturėtų gauti atlygio, kuris priklausytų nuo bendrovės veiklos rezultatų.	TAIP	Bendrovėje veikia Atlygio už veiklą UAB „EPSO-G“ ir UAB „EPSO-G“ įmonių grupės bendrovių organuose nustatymo gairės, kurios reglamentuoja fiksuotą atlygį kolegialių organų nariams. Valdybos nariams nėra mokamas atlygis, kuris priklausytų nuo Bendrovės rezultatų.

7.4. Atlygio politika turėtų pateikti pakankamai išsamią informaciją apie išeitinių išmokų politiką. Išeitinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų fiksuoto atlygio dalis arba jos ekvivalento suma. Išeitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.	NE	UAB „EPSO-G“ įmonių grupės Atlygio politikoje nustatyta, jog grupės bendrovėse nesudaromi išankstiniai susitarimai dėl išeitinių išmokų dydžių (išskyrus bendrovių vadovus, kurių darbo sąlygas nustato valdyba). Išmokų, susijusių su darbo santykių pasibaigimu, dydžiai nustatomi atsižvelgiant į darbo teisės normose įtvirtintus privalomai mokėtinus minimalius tokių išmokų dydžius, išskyrus išimtinis atvejus, kuriais dėl objektyvių priežasčių susitariama dėl didesnių išmokų. Apie tokių išmokų išmokėjimus ir jų išmokėjimo pagrindus turi būti informuojama atitinkama Grupės bendrovės valdyba jos artimiausiame posėdyje.
7.5. Jei bendrovėje taikoma skatinimo finansinėmis priemonėmis sistema, atlygio politikoje turėtų būti pateikta pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo. Tuo atveju, kai atlygis yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Po teisių suteikimo kolegialių organų nariai ir administracijos vadovai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu.	NEAKTUALU	Įmonėje nėra taikomos tokios schemos.

7.6. Bendrovė turėtų paskelbti bendrovės interneto tinklalapyje informaciją apie atlygio politikos įgyvendinimą, kurioje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama kolegialių organų ir vadovų atlygio politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlygio politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Tokio pobūdžio informacijoje neturėtų būti komercinę vertę turinčios informacijos. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiems bendrovės atlygio politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.	TAIP	Bendra informacija apie Bendrovės atlyginimų politikos įgyvendinimą ir vidutiniai atskirų darbuotojų grupių atlyginimų dydžiai viešai skelbiami Bendrovės metiniame pranešime. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 25 straipsnio 5 dalimi, Bendrovė viešai skelbia Bendrovės valdymo organų nariams nustatytą užmokestį ir kitas su valdymo organų narių funkcijomis susijusias išmokas. Viešai skelbiama informacija apie darbuotojų atlygį kas ketvirtį Bendrovės interneto svetainėje.
7.7. Rekomenduojama, kad atlygio politika arba bet kuris esminis atlygio politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Schemoms, pagal kurias kolegialaus organo nariams ir darbuotojams yra atlyginama akcijomis arba akcijų opcionais, turėtų pritarti visuotinis akcininkų susirinkimas.	TAIP	Bendrovės valdybos nariams atlygį nustato Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas. Nustatant atlygį taikoma Atlygio už veiklą UAB „EPSO-G“ ir UAB „EPSO-G“ įmonių grupės bendrovių organuose nustatymo gairės, kurios yra patvirtintos UAB „EPSO-G“ vienintelio akcininko. Įmonėje nėra taikomos tokios schemos.

8. principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdysenoje Bendrovės valdysenos sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose ar abipusiuose susitarimuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą, kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka <i>interesų turėtojai</i> apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietas bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.		
8.1. Bendrovės valdysenos sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos interesų turėtojų teisės ir teisėti interesai.	TAIP	Bendrovėje veikia UAB „EPSO-G“ įmonių grupės skaidrumo ir komunikacijos politika, kurioje įtvirtinti tikslai didinti interesų turėtojų informuotumą ir supratimą apie UAB „EPSO-G“ įmonių grupės bei atskirų grupės bendrovių veiklas; užtikrinti darbuotojų įsitraukimą; kurti ir palaikyti tvarius ir pasitikėjimu grįstus santykius su interesų turėtojais.
8.2. Bendrovės valdysenos sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdysenoje įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdysenoje pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų ar jų atstovų dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojais ar jų atstovais bendrovės valdysenos ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdyseną bendrovės nemokumo atvejais ir kita.	TAIP	Bendrovė su Bendrovės darbuotojų atstovais vykdo konsultacijas, derybas, pasitarimus dėl Bendrovėje vykdomų veiklos optimizavimo procesų. Pagal su Bendrovės darbuotojų atstovais pasirašytą Bendrovės kolektyvinę sutartį, Bendrovė informuoja profesinių sąjungų atstovus apie Bendrovėje numatomas permainas, Bendrovės finansinę padėtį ir kt. Interesų turėtojai gali dalyvauti Bendrovės valdyme tiek, kiek tai numato įstatymai.
8.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdysenos procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.	TAIP	Žr. 8.1. ir 8.2. punktus.

8.4. Interesų turėtojams turėtų būti sudarytos sąlygos konfidencialiai pranešti apie neteisėtą ar neetišką praktiką priežiūros funkciją vykdančiam kolegialiam organui.	NE	Bendrovės internetiniame tinklalapyje skelbiami pasitikėjimo linijos kontaktai, kuriais suinteresuoti asmenys kviečiami pranešti apie darbuotojų saugos ir sveikatos bei aplinkosaugos nuostatų, etikos, darbo praktikos ir korupcijos prevencijos politikos pažeidimus. Suinteresuoti asmenys informuojami apie galimybę kreiptis ir tiesiogiai į Bendrovės vadovą ar valdybos pirmininką. .
---	-----------	---

9. principas: Informacijos atskleidimas Bendrovės valdysenos sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdyseną, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.		
9.1. Nepažeidžiant bendrovės konfidencialios informacijos ir komercinių paslapčių tvarkos, taip pat asmens duomenų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, bendrovės viešai atskleidžiama informacija turėtų apimti, įskaitant, bet neapsiribojant:	TAIP	Bendrovėje veikia UAB „EPSO-G“ įmonių grupės skaidrumo ir komunikacijos politika, kurioje nurodyta informacija atskleidžiama Bendrovės metiniame pranešime ir interneto svetainėje.
9.1.1. bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus;	TAIP	
9.1.2. bendrovės veiklos tikslus ir nefinansinę informaciją;	TAIP	
9.1.3. asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį tiesiogiai ir (ar) netiesiogiai, ir (ar) kartu su susijusiais asmenimis valdančius, taip pat įmonių grupės struktūrą bei jų tarpusavio ryšius, nurodant galutinį naudos gavėją;	TAIP	
9.1.4. bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, kurie iš jų yra laikomi nepriklausomais, bendrovės vadovą, jų turimas akcijas ar balsus bendrovėje bei dalyvavimą kitų bendrovių valdysenoje, jų kompetenciją, atlygį;	TAIP	
9.1.5. esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis ir veiklos rezultatus;	TAIP	
9.1.6. galimus numatyti esminius rizikos veiksnius, bendrovės rizikos valdymo ir priežiūros politiką;	TAIP	
9.1.7. bendrovės sandorius su susijusiomis šalimis;	TAIP	

9.1.8. pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais (pavyzdžiui, žmogiškųjų išteklių politika, darbuotojų dalyvavimas bendrovės valdysenoje, skatinimas bendrovės akcijomis ar akcijų opcionais, santykiai su kreditoriais, tiekėjais, vietos bendruomene ir kt.);	TAIP	
9.1.9. bendrovės valdysenos struktūrą ir strategiją;	TAIP	
9.1.10. socialinės atsakomybės politikos, kovos su korupcija iniciatyvas ir priemones, svarbius vykdomus ar planuojamus investicinius projektus. Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąraše, atskleidimu. Šis Kodekso principas neatleidžia bendrovės nuo pareigos atskleisti informaciją, numatytą teisės aktuose.	TAIP	
9.2. Atskleidžiant 9.1 rekomendacijos 9.1.1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.	TAIP	UAB „EPSO-G“ kaip patronuojanti bendrovė atskleidžia konsoliduotą informaciją konsoliduotame metiniame pranešime.
9.3. Atskleidžiant 9.1 rekomendacijos 9.1.4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlygį ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama 7 principu.	TAIP	Bendrovės metiniame pranešime ir interneto svetainėje atskleidžiama ši informacija.
9.4. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu.	TAIP	Bendrovė informaciją per Vilniaus vertybinių popierių biržos naudojamą informacijos atskleidimo sistemą pateikia lietuvių ir anglų kalbomis vienu metu. Bendrovė skelbia informaciją prieš Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesiją arba po jos ir vienu metu pateikia visoms rinkoms, kuriose prekiaujama Bendrovės vertybiniais popieriais. Informacijos, galinčios turėti įtakos jos išleistų vertybinių popierių kainai, Bendrovė neatskleidžia komentaruose, interviu ar kitais būdais tol, kol tokia informacija viešai paskelbiama per biržos informacijos sistemą.

10. principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.		
10.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės finansinės padėties ir finansinių veiklos rezultatų, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metiniame pranešime pateikiamos finansinės informacijos patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.	TAIP	Tokia pareiga nustatyta LR Akcinių bendrovių įstatymo 20 str. 1 d. 5 p.
10.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma - bendrovės valdyba.	TAIP	Auditoriaus atrankos procese aktyviai dalyvauja grupės mastu veikiantis audito komitetas. Audito komitetas teikia rekomendaciją Bendrovės valdybai dėl auditoriaus kandidatūros. Galutinį sprendimą priima visuotinis akcininkų susirinkimas, kurį šaukia bei sprendimų projektus teikia valdyba.
10.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti viešai. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma – bendrovės valdyba, svarstydamą, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	TAIP	Audito įmonė ne audito paslaugas teikia vadovaujantis UAB „EPSO-G“ Audito komiteto patvirtinta UAB „EPSO-G“ įmonių grupės ne audito paslaugų pirkimo iš audito įmonės ar iš bet kurios tinklui, kuriam priklauso auditą atliekanti įmonė, politika. Ne audito paslaugų teikimą prižiūri grupės mastu veikiantis audito komitetas, kuris, kaip minėta 10.2 p., aktyviai dalyvauja auditoriaus atrankos procedūroje. Taigi audito komitetas teikdamas valdybai rekomendaciją dėl auditoriaus, turi visą reikalingą informaciją apie auditorius.

INFORMACIJA APIE SKAIDRUMO GAIRIŲ LAIKYMĄSI

UAB „EPSO-G“ ir jos dukterinės bendrovės laikosi¹ 2010 m. liepos 14 d. Vyriausybės nutarimo Nr. 1052 „Dėl Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo patvirtinimo“ (toliau – Skaidrumo gairės). Skaidrumo gairės privalomai yra taikomos EPSO-G, nes EPSO-G yra valstybės valdoma įmonė (toliau – VVĮ). Siekiant Skaidrumo gairių laikymosi EPSO-G įmonių grupėje įgyvendinimo, grupės lygiu buvo patvirtinta EPSO-G įmonių grupės veiklos skaidrumo ir komunikacijos politika, kurioje detalai atsižvelgiama į Skaidrumo gairėse keliamus reikalavimus ir nustatomas jų taikymas EPSO-G įmonių grupės bendrovėms.

Skaidrumo gairių įgyvendinimas AB „Amber Grid“ yra iš esmės užtikrinamas per informaciją, atskleidžiamą metiniame pranešime bei informacijos atskleidimą „Amber Grid“ interneto svetainėje, atskleidžiant ir pateikiant informaciją interesų turėtojams prieinamu bei suprantamu formatu.

Skaidrumo gairių 3 straipsnyje nurodyta, kad VVĮ vadovaujasi AB Nasdaq Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodekso² nuostatomis, susijusiomis su viešu informacijos atskleidimu. Informacija apie tai, kaip „Amber Grid“ laikosi šio kodekso nuostatų, yra atskleista „Amber Grid“ metinio pranešimo priede „Amber Grid“ pranešime apie AB Nasdaq Vilnius listinguojamų bendrovių valdysenos kodekso laikymąsi“.

Žemiau pateikiama struktūrizuota informacija dėl Skaidrumo gairių vykdymo:

„Amber Grid“ interneto tinklapyje (www.ambergrid.lt) turi būti skelbiama informacija / vykdomi kiti reikalavimai:	
Bendrovės pavadinimas, kodas ir registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie Bendrovę, buveinė (adresas)	Vykdoma
Teisinis statusas, jeigu „Amber Grid“ pertvarkoma, reorganizuojama (nurodomas reorganizavimo būdas), likviduojama, yra bankrutuojanti ar bankrutavusi	Neaktualu
Informacija apie valstybei atstovaujančią instituciją, t. y. Energetikos ministeriją ir nuoroda į jos interneto svetainę	Vykdoma
Veiklos tikslai, vizija ir misija	Vykdoma
Struktūra	Vykdoma
Vadovo duomenys*	Vykdoma
Valdybos pirmininko ir narių duomenys*	Vykdoma
Stebėtojų tarybos pirmininko ir narių duomenys*	Neaktualu
Komitetų pavadinimai, jų pirmininkų ir narių duomenys*	Neaktualu
<i>*Skelbiami šie duomenys: vardas, pavardė, einamų pareigų pradžios data, kitos einamos vadovaujamosios pareigos kituose juridiniuose asmenyse, išsilavinimas, kvalifikacija, profesinė patirtis; nurodoma, ar kolegialaus organo narys yra išrinktas ar paskirtas kaip nepriklausomas narys.</i>	
Valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų nominalių verčių suma (eurais euro cento tikslumu) ir dalis (procentais) „Amber Grid“ įstatiniame kapitale	Vykdoma
Vykdomi specialieji įpareigojimai, kurie nustatomi pagal LR ekonomikos ir inovacijų ministro patvirtintas rekomendacijas: nurodomas specialiųjų įpareigojimų tikslas, einamaisiais kalendoriniais metais jiems vykdyti skirti	Vykdoma

¹ Vadovaujantis Skaidrumo gairių 17.11 straipsniu, tuo atveju, jeigu Skaidrumo gairių nėra laikomasi, pateikiami paaiškinimai kodėl.

² AB Nasdaq Vilnius 2019 m. sausio 15 d. valdybos posėdyje, protokolo Nr. 19-63, patvirtintas „Nasdaq Vilnius listinguojamų bendrovių valdysenos kodeksas“.

valstybės biudžeto asignavimai ir teisės aktai, kuriais VVĮ pavesta vykdyti specialųjį įpareigojimą, nustatomos specialiojo įpareigojimo vykdymo sąlygos ir (arba) reguliuojama kainodara	
Informacija apie socialinės atsakomybės iniciatyvas ir priemones, svarbius vykdomus ar planuojamus investicinius projektus	Vykdoma
Jei „Amber Grid“ yra kitų juridinių asmenų dalyvė (netaikoma dukterinėms ir paskesnio lygio dukterinėms bendrovėms), tokių juridinių asmenų pavadinimas, kodas ir registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie Bendrovę, buveinė (adresas), interneto tinklalapių adresai	Neaktualu
„Amber Grid“ metinių finansinių ataskaitų rinkinys, „Amber Grid“ metinis pranešimas, taip pat „Amber Grid“ metinių finansinių ataskaitų auditoriaus išvada „Amber Grid“ interneto svetainėje turi būti paskelbti per 10 darbo dienų nuo metinių finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo	Vykdoma
„Amber Grid“ tarpinių finansinių ataskaitų rinkiniai, „Amber Grid“ tarpiniai pranešimai interneto svetainėje turi būti paskelbti ne vėliau kaip per 2 mėnesius pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui	Vykdoma
Atsižvelgiant į tai, kad „Amber Grid“ yra patronuojanti bendrovė, papildomai „Amber Grid“ interneto tinklapyje (www.ambergrid.lt) turi būti skelbiama ši informacija:	
„Amber Grid“ įmonių grupės struktūra	Vykdoma
„Amber Grid“ dukterinių ir paskesnio lygio dukterinių bendrovių:	
Bendrovės pavadinimas, kodas ir registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie Bendrovę, buveinė (adresas)	Vykdoma
Interneto tinklalapių adresai	Vykdoma
„Amber Grid“ valdomų akcijų dalis (procentais) bendrovių įstatiniame kapitale	Vykdoma
Metinės konsoliduotosios finansinės ataskaitos ir konsoliduotieji metai pranešimai	Vykdoma
„Amber Grid“ interneto tinklapyje (www.ambergrid.lt) turi būti skelbiami šie dokumentai / vykdomi kiti reikalavimai:	
„Amber Grid“ įstatai	Vykdoma
Energetikos ministerijos raštas dėl valstybės tikslų ir lūkesčių „Amber Grid“ nustatymo	Neaktualu
Veiklos strategija arba jos santrauka tais atvejais, jei veiklos strategijoje yra konfidencialios informacijos ar informacijos, kuri laikoma komercine (gamybine) paslaptimi	Vykdoma
Atlyginimų politika, apimanti „Amber Grid“ vadovo darbo užmokesčio ir „Amber Grid“ sudaromų kolegialių organų bei komitetų narių atlygio nustatymą	Vykdoma
„Amber Grid“ metai ir tarpiniai pranešimai	Vykdoma
Ne trumpesnio kaip 5 metų laikotarpio metinių ir tarpinių finansinių ataskaitų rinkiniai ir metinių finansinių ataskaitų auditoriaus išvados	Vykdoma
Aukščiau nurodyti dokumentai skelbiami PDF formatu ir sudaromos techninės galimybės juos išspausdinti	Vykdoma
Finansinių ataskaitų rinkiniuose, pranešimuose turi būti skelbiama / vykdomi kiti reikalavimai:	
„Amber Grid“ apskaitą tvarko taip, kad užtikrintų finansinių ataskaitų sudarymą pagal tarptautinius apskaitos standartus	Vykdoma

„Amber Grid“ rengia 6 mėnesių tarpinių finansinių ataskaitų rinkinį	Vykdoma
„Amber Grid“ be metinio pranešimo, papildomai rengia 6 mėnesių tarpinį pranešimą.	Vykdoma
„Amber Grid“ metiniame pranešime, be LR įmonių finansinės atskaitomybės įstatyme nustatytų turinio reikalavimų, papildomai turi būti pateikiama³:	
Trumpas „Amber Grid“ verslo modelio aprašymas	Vykdoma
Informacija apie svarbius įvykius, įvykusius per finansinius metus ir po jų (iki metinio pranešimo parengimo) ir turėjusius esminę reikšmę „Amber Grid“ veiklai	Vykdoma
Veiklos strategijoje numatytų tikslų įgyvendinimo rezultatai	Vykdoma
Pelningumo, likvidumo, turto apyvartumo, skolos rodikliai	Vykdoma
Specialiųjų įpareigojimų vykdymas	Vykdoma
Investicijų politikos įgyvendinimas, vykdomi ir planuojami investiciniai projektai bei investicijos per ataskaitinius metus	Vykdoma
„Amber Grid“ taikomos rizikos valdymo politikos įgyvendinimas	Vykdoma
Dividendų politikos įgyvendinimas	Vykdoma
Atlyginimų politikos įgyvendinimas	Vykdoma
Bendras metinis darbo užmokesčio fondas, vidutinis mėnesinis darbo užmokestis pagal einamas pareigas ir (arba) padalinius	Vykdoma
VVI, kurioms neprivalomas socialinės atsakomybės ataskaitos rengimas, rekomenduojama atitinkamai metiniame pranešime ar metinėje veiklos ataskaitoje pateikti informaciją, susijusią su aplinkosaugos, socialiniais ir personalo, žmogaus teisių užtikrinimo, kovos su korupcija ir kyšininkavimu klausimais	Vykdoma
Konsoliduotajame metiniame pranešime pateikiama įmonių grupės struktūra, taip pat kiekvienos dukterinės bendrovės pavadinimas, kodas ir registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie Bendrovę, buveinė (adresas), valdomų akcijų dalis (procentais) dukterinės bendrovės įstatiniame kapitale, finansinių metų finansinius ir nefinansinius veiklos rezultatus	Vykdoma
„Amber Grid“ tarpiniame pranešime pateikiamas trumpas „Amber Grid“ verslo modelio aprašymas, ataskaitinio laikotarpio finansinių veiklos rezultatų analizė, informacija apie per ataskaitinį laikotarpį įvykusius svarbius įvykius, taip pat pelningumo, likvidumo, turto apyvartumo, skolos rodiklius ir jų pokyčius, palyginti su atitinkamu praėjusių metų laikotarpiu	Vykdoma

Dokumentą elektroniniu
parašu pasirašė
RASA, BALTARAGIENĖ
Data: 2020-03-20 18:51:30

Dokumentą elektroniniu
parašu pasirašė
GYTIS, FOMINAS
Data: 2020-03-20 18:58:52

³ Jeigu informacija laikoma VVI komercine (gamybine) paslaptimi ar konfidencialia informacija, VVI gali tokios informacijos neatskleisti, tačiau atitinkamai VVI metiniame pranešime turi būti nurodyta, kad ši informacija neatskleidžiama, ir nurodyta neatskleidimo priežastis.